

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564
(ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)

แผนงานวิจัย การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุน
งานวิจัยทางพารา ประจำปีงบประมาณ 2559
และการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่
(พ.ศ. 2560-2564)

โดย

ดร.ปฐมมา จาตกานนท์

ดร.วรารุณี ศุภมิตรมงคล

นายชาญชัย อติวรรณพัฒน์

นางสาวอรรณูณี ทองจันทร์แก้ว

สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีนาคม 2561

งานวิจัยยังไม่เสร็จสมบูรณ์ โปรดอย่านำไปใช้อ้างอิง

สัญญาเลขที่ RDG5950025

โครงการย่อยที่ 2 “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

บทสรุปผู้บริหาร

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาทจากการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ยางพาราเป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศไทยและเป็นหนึ่งในทรัพยากรเพียงไม่กี่ประเภทของประเทศไทยที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ทั้งนี้สินค้ายางพาราของไทยส่วนใหญ่ยังคงส่งออกในรูปแบบของสินค้าเกษตรกรรมที่มีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าสูงและมีมูลค่าสินค้าต่ำ การนำวัตถุดิบยางพารามาทำการแปรรูปในประเทศให้เป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้ายังอยู่ในระดับต่ำ (ไม่ถึงร้อยละ 20 ของปริมาณยางพาราที่ผลิตได้) โดยการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่การเพิ่มอัตราการนำวัตถุดิบยางพารามาเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ยางพารานั้นมีรากฐานสำคัญมาจากการวิจัยและพัฒนาของยางพาราของประเทศไทยเป็นหลัก

เครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยของประเทศเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ ที่จำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน จึงได้มอบหมายให้สำนักกองทุนการสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นเจ้าภาพหลักในการวิจัยพัฒนายางพารา และจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อเป็นทิศทางให้การทำวิจัยด้านยางพาราของประเทศไทยมีความชัดเจน ผลผลิตงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของผลงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานสนับสนุนการวิจัยยางพาราของ (สกว.) ได้ยึดได้ยึดตามกรอบวิจัยแบบมุ่งเป้าที่พิจารณาตามสถานการณ์ความเหมาะสมของแต่ละปี ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งยุทธศาสตร์ฉบับนี้ครบกำหนดการใช้งานในปี 2559 จึงจำเป็นต้องจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติขึ้นใหม่ เพื่อให้การวิจัยยางพาราเป็นไปโดยมีทิศทางที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถตอบสนองกับความต้องการพัฒนาด้านยางพาราได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และต่อเนื่องกับยุทธศาสตร์ฉบับปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน สกว. จึงได้สนับสนุนทุนวิจัยในปีงบประมาณ 2558 สำหรับการศึกษาวิจัยและจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) เป็นต้นร่างสำหรับการดำเนินงานแก้ไข ปรับปรุง และต่อยอดให้เป็นยุทธศาสตร์ฉบับสมบูรณ์ได้ก่อนถึงปี 2560

ดังนั้น โครงการวิจัย การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2) จึงเป็นโครงการศึกษาวิจัยระยะสุดท้ายที่ต่อยอดจากโครงการวิจัยในปี พ.ศ. 2558 เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อประมวลผลสำหรับการพัฒนาต่อ ยอดเป็นยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง)
2. รวบรวมผลจากข้อมูลการสังเคราะห์ผลการวิจัยทางพารา ปี 2555-2559 เพื่อประกอบการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)
3. รวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทางพารา ได้แก่ สถานการณ์ทางพาราของโลกและประเทศไทย นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เกี่ยวข้องกับพาราของภาครัฐและภาคเอกชน การทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
4. จัดทำร่างเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย และกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์
5. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาทางพารา เพื่อนำเสนอแนวคิดและข้อมูลความก้าวหน้าในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ภาคใต้ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) และภาคตะวันออก (จังหวัดระยอง) เพื่อให้เกิดความหลากหลาย กระบวนการมีส่วนร่วมวิจัยและพัฒนาทางพาราไปสู่ภูมิภาค
6. ปรับปรุงและแก้ไขรายละเอียดเนื้อหาในร่างยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ ตามผลจากการรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง
7. ประชุมหารือร่วมกันกับคณะผู้แทนจากการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ภายใต้การดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ในระหว่างเดือนมกราคม-กันยายน 2560
8. จัดประชุมใหญ่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาทางพาราในส่วนกลาง เพื่อนำเสนอร่างยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนกลาง (จังหวัดกรุงเทพมหานคร)
9. จัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) และนำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 ต่อไป

ผลการดำเนินงานวิจัย

จากการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทางพารา เพื่อกำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย และกลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ รวมทั้งการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมแก้วสมุย รีสอร์ท จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 ในวันที่ 23 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมโนโว

เทล ระยอง ริมเพ ริสอร์ท จังหวัดระยอง และครั้งที่ 3 ในวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร รวมทั้งการประชุมหารือร่วมกันกับคณะผู้แทนจากการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ภายใต้การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านยางพาราระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท) สามารถสรุปรายยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564) ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

แนวคิดและหลักการ

1. การสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนายางพาราไทยทั้งระบบ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการยกระดับอุตสาหกรรมยางพารา โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตของเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ลดต้นทุนการผลิต และปลูกยางเพิ่มในพื้นที่ที่เหมาะสม ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตลาดยางพารา และขยายตลาดยางพาราระดับท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ส่งเสริมให้ปลูกยาง บนพื้นฐานความร่วมมือของเกษตรกร และส่งเสริมการปลูกสร้างสวนยางให้มีมาตรฐาน เกื้อกูลระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม

2. การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบกำกับการดำเนินงาน

น้อมนำเอาหลักการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เช่น การลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ การบริหารจัดการแปลงปลูกยางแบบผสมผสานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การพัฒนาแปรรูปยางพาราขั้นต้นให้มีความหลากหลายและสามารถทำได้เองในระดับชุมชน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย เป็นต้น

3. การดำเนินการในเชิงบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การวิจัยและพัฒนายางพาราในภาพรวมของประเทศจำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานวิจัยด้านยางพาราของประเทศให้มีความชัดเจน ผลิตรายงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การต่อยอดการพัฒนาจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

เป็นแผนยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ระยะ 5 ปี ที่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้น นำประสบการณ์การดำเนินงานเพื่อพัฒนางานวิจัยด้านยางพาราที่ผ่านมาของ สกว. มาต่อยอดการพัฒนา โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้าง (หมวดหมู่) ของยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปแบบสำหรับการจัดการโซ่อุปทาน คือ ผลผลิตต้นน้ำ ผลผลิตกลางน้ำ ผลผลิตปลายน้ำ และผลผลิตเชิงนโยบายและรายกลุ่มอุตสาหกรรม (คลัสเตอร์) เพื่อให้เห็นความชัดเจนและเอื้อต่อการบูรณาการ และจัดการของโซ่ระหว่างองค์กรและกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิสัยทัศน์

ขับเคลื่อนงานวิจัยยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางทั้งระบบอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. สนับสนุนการผลิตและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า และผลิตภาพ ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และสามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย
3. การศึกษา วิเคราะห์แนวโน้ม และพัฒนาการตลาดสำหรับผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากยางพารา
4. พัฒนารายกลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ยางพารา (คลัสเตอร์)
5. พัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตยางพารา เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา
2. เพื่อพัฒนากรรมวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยากในการแปรรูป
3. เพื่อพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้
4. เพื่อพัฒนาในเชิงนโยบายและรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา
5. เพื่อพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

ขับเคลื่อนผลงานวิจัยยางพาราที่สอดคล้องกับความต้องการและนำไปสู่การใช้ประโยชน์ เพื่อสนับสนุนการเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยางทั้งระบบได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพารา เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

เป้าประสงค์ พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพารา

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า 350 กก./ไร่/ปี อย่างน้อย 2 พันธุ์
- 2) จำนวนพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตยางที่มีสมบัติเหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์เฉพาะทาง อย่างน้อย 2 พันธุ์
- 3) การปลูกยางพาราแบบผสมผสานรูปแบบต่างๆ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพาราจากการพึ่งพิงรายได้จากยางพาราอย่างเดียว ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างน้อย 5 รูปแบบ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการตลาดในพื้นที่ปลูกยางอย่างน้อย 5 พื้นที่
- 4) วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติของเกษตรกรเพื่อการส่งออกยาง ผลิตภัณฑ์ยาง และไม้ยาง โดยไม่ถูกกีดกันทางการค้า อย่างน้อย 1 วิธีการ/แนวทาง
- 5) จำนวนเทคโนโลยี/วิธีการกรีดยางที่มีประสิทธิภาพ อย่างน้อย 1 เทคโนโลยี/วิธีการ เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานกรีดยางและใช้ประโยชน์จากต้นยางและน้ำยางอย่างคุ้มค่าที่สุด

กลยุทธ์การดำเนินงาน

- 1) **เพิ่มผลผลิตต่อไร่** วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางและผลผลิตน้ำยาง โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการผู้ประกอบการ ลดต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร รวมทั้งศึกษาพันธุ์ยางและคุณสมบัติของยางสำหรับใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางเฉพาะทาง
- 2) **บริหารจัดการแปลงปลูกแบบผสมผสาน** วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานกับการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ศึกษาการบริหารและจัดการ ผลตอบแทนของแปลงปลูกแบบผสมผสานของเกษตรกรตัวอย่าง หรือได้รับผลสำเร็จจากแปลงผสมผสานเพื่อเป็นข้อมูล/ตัวอย่างแก่เกษตรกรรายอื่น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 5 รูปแบบ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการตลาดในพื้นที่ปลูกยางอย่างน้อย 5 พื้นที่
- 3) **กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกยางพารา** ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราเป็นแนวทางและวิธีการปรับเปลี่ยนยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชอื่น รวมทั้งแนวทางการปลูกยางพาราที่เป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อม โดยการใช้ข้อมูล Agri Maps เพื่อกำหนดเป็นรายแปลงว่าควรปลูกยางหรือปลูกแทนด้วยยางพาราต่อไปหรือไม่ รวมทั้งการปรับระเบียบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนปลูกสำหรับพื้นที่ปลูกใหม่ เพื่อมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากการยางแห่งประเทศไทยในอนาคต
- 4) **ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตยางพารา** พัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง บริหารจัดการการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ

5) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ ได้แก่ การอารักขายาง การใช้ปุ๋ยและบำรุงดิน การเขตกรรม และเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิตยาง โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการหรือเครื่องมือกรีดยางให้มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานกรีดยาง และใช้ประโยชน์จากต้นยางและน้ำยางอย่างคุ้มค่าที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาการวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

เป้าประสงค์ พัฒนาการวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราเพื่อส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ชาวสวนยาง และผู้ประกอบการ ให้สามารถสร้างโอกาสการผลิต การแปรรูป รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1) แนวทางการผลิตและแปรรูปยางที่ส่งผลให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายได้มากขึ้นอย่างน้อย 5 แนวทาง

2) จำนวนวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น อย่างน้อย 2 วิธี

กลยุทธ์การดำเนินงาน

1) พัฒนาศักยภาพการแปรรูปยางขั้นต้นและขั้นกลาง ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้วยวิธีการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มมูลค่า

2) พัฒนทางเลือกในการผลิตยางของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เช่น น้ำยางสด ยางก้อนถ้วย ยางแผ่นดิบ เพื่อการส่งเสริมและการได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม รวมทั้งการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคา

3) สนับสนุนการวิจัยด้านการปรับปรุงโครงสร้างทางโมเลกุลของยางธรรมชาติ และการผลิตยางมาสเตอร์แบทช์ให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้

เป้าประสงค์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราของประเทศ

ตัวชี้วัด

1) ผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม ได้แก่ ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง ยางล้อ เป็นต้น และผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ สามารถผลิตและส่งออกได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 8

2) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ที่ได้รับมาตรฐานจากสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) และสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือทดแทนการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ (ไม่รวมผลิตภัณฑ์ตามรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย) อย่างน้อย 5 ชนิดต่อปี

3) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากส่วนที่ไม่ใช่ยางจากต้นยาง อย่างน้อย 2 ชนิด

กลยุทธ์การดำเนินงาน

1) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม โดย

สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้ เช่น ถู่มือยาง ถูยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง ยางล้อ เป็นต้น

2) สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก ด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าไบโอเทคน้ำยางสด วัสดุทางวิศวกรรม เวชภัณฑ์ขั้นสูง เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานและก่อสร้าง ประกอบการเรียนการสอน ด้านอู่ตะถัถย เป็นต้น

3) สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) รวมทั้งเมล็ดและส่วนอื่นๆ ของต้นยางพารา เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบายและรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบาย และผลิตภัณฑ์ของรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มมาตรฐานยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา

เป้าประสงค์ สร้างความเข้มแข็งด้านนโยบายในการผลักดันการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ และการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพารา พัฒนาและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง และพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนมาตรฐานยางพาราอย่างน้อย 3 เรื่องต่อปี
- 2) จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่จากยางพาราที่มีวิธีการผลิตไม่ซับซ้อนอย่างน้อย 10 ผลิตภัณฑ์
- 3) นวัตกรรมการแปรรูปหรือผลิตภัณฑ์จากยางพารา ตามรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายอย่างน้อย 5 ชนิด

กลยุทธ์การดำเนินงาน

1) ศึกษามาตรการเพื่อกำหนดนโยบายของภาครัฐเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ โดยสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราในหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศให้มากขึ้น และศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต และกำหนดทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นสินค้าที่ภาครัฐจัดซื้อได้อย่างต่อเนื่อง

2) พัฒนาศูนย์ทดสอบคุณภาพวัตถุดิบ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยาง เพื่อรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้งพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่ และยางธรรมชาติชนิดยางคุณภาพพิเศษ

3) ศึกษาเพื่อกำหนดและทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ

4) ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การวิจัยด้านการตลาดเพื่อขยายตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ การศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ยางพาราของผู้บริโภคในตลาดใหม่เพื่อรองรับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การแพทย์และสาธารณสุข การกีฬา อุปกรณ์การศึกษา และเสริมสร้างพัฒนาการวัยเด็ก อุปกรณ์ตกแต่งภายใน เป็นต้น

5) ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย เช่น บริบทของสิ่งแวดล้อมโลก การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้งโอกาสและข้อจำกัดของการผลิตยางที่จะขัดหรือกระทบต่อข้อกำหนดทางการค้าและการส่งออกยางพารา

6) ศึกษาและพัฒนากลไกการบริหารจัดการผลผลิต และตลาดซื้อขายยางที่มีประสิทธิภาพ

7) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนารูปแบบการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

- อุตสาหกรรมไม้ยางพารา เช่น การพัฒนาการแปรรูปไม้ยาง และการปรับปรุงสมบัติของไม้ยาง

- อุตสาหกรรมยางล้อและยางหล่อดอก

- อุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์

- ผลิตภัณฑ์ยางเพื่อการผลิตโดยกลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา เช่น การพัฒนาวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราชั้นกลางเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ซับซ้อน มีเทคโนโลยีที่สถาบันเกษตรกรสามารถปฏิบัติได้ เช่น เครื่องใช้ประจำวัน สินค้าประจำท้องถิ่น จากองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาชาวบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนปัจจัยประกอบการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มนวัตกรรมได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เป้าประสงค์ สร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมจากการวิจัยยางพารา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยและการนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัด

1) เครือข่ายขององค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยยางพารา เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 เครือข่าย

2) ภาคเอกชนมีงานวิจัยและพัฒนา ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือดำเนินการเองเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 30 เรื่อง

3) นักวิจัยด้านการผลิตยางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 70 คน ด้านการแปรรูปยางดิบและผลิตภัณฑ์ยางอย่างน้อย 80 คน ด้านการตลาดและเศรษฐกิจยางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 25 คน

4) งานวิจัยที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศอย่างน้อย 5 เรื่องต่อปี

กลยุทธ์การดำเนินงาน

- 1) จัดตั้งเครือข่ายขององค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

ayangpapa

- 2) จัดตั้งห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัยและพัฒนาayangpapa โดยมีอุปกรณ์พื้นฐานครบถ้วน ให้เอกชนสามารถทำงานวิจัยร่วมกับภาครัฐหรือผู้อื่น หรือดำเนินการเองโดยเช่าบริการอุปกรณ์วิจัย

- 3) สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสาขาางและวัสดุที่เกี่ยวข้องกับางและผลิตภัณฑ์าง โดยการ จัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงาน รวมทั้งการดำเนินงานวิจัยร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 4) แสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาayangpapa โดยเน้นด้านอุตสาหกรรมยางเป็นหลัก

ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์
สัญญาเลขที่ RDG5950025

โครงการย่อยที่ 2 “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

ปฐมา จาตุกานนท์, วราวุฒิ ศุภมิตรมงคล, ชาญชัย อติวรรณพัฒน์ และอรัญญิ ทองจันทร์แก้ว
สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาทจากการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการทุนวิจัยของประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ เพื่อสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โครงการนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ โดยดำเนินงานดังนี้ 1) ทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) จากโครงการ การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2558 และการทบทวนเพื่อเตรียมการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) 2) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยยางพารา ได้แก่ สถานการณ์ยางพาราของโลกและประเทศไทย นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของภาครัฐและภาคเอกชน การทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง 3) กำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย และกลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ และ 4) ประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนภูมิภาค (จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดระยอง) และส่วนกลาง รวมทั้งการประชุมหารือร่วมกันกับคณะผู้แทนจากการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ภายใต้การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านยางพาราระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท) โดยสามารถสรุปร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564) ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ซึ่งประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ)

เป้าประสงค์: พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพารา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ)

เป้าประสงค์: พัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราเพื่อส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ชาวสวนยาง และผู้ประกอบการ ให้สามารถสร้างโอกาสการผลิต การแปรรูป รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ)

เป้าประสงค์: เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์)

เป้าประสงค์: สร้างความเข้มแข็งด้านนโยบายในการผลักดันการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ และการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพารา พัฒนาและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง และพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การสนับสนุนปัจจัยประกอบการวิจัยและพัฒนา

เป้าประสงค์: สร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมจากการวิจัยยางพารา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยและการนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ยางพารา, แผนยุทธศาสตร์, วิจัย

The preparation of the National Strategic Plan of Pararubber Research, 2016-2021 (Draft) (Year 2)

Pathama Chatakanonda, Warawut Suphamitmongkol, Chanchai Atiwannapat
and Aranee Tongjunkaew

Kasetsart Agricultural and Agro-Industrial Product Improvement Institute, Kasetsart University

Abstract

Pararubber is considered a major cash crop of Thailand which generates more than several trillion baht annually. The research funding management is, therefore, of essential for development of integrated pararubber industry in order to create innovation and technology for enhancing competitiveness of Thailand. The objective of this project was to develop the National Strategic plan of Pararubber Research, 2016-2021 (Draft) to a complete version ready to apply. This project was carried out by 1) reviewing the drafted National Strategy of Pararubber Research (2016-2021) derived from the project “Monitoring, Analysis and Optimization of Pararubber Research Year 2016 and Preparation of the Next Pararubber Research Strategy” supported by Thailand Research Fund (TRF), 2) collecting and analyzing information involving status of pararubber in the world and Thailand, agricultural and agro-industrial policy and working plans of government and private sectors related to pararubber, previous working results and arising problematic issues, situation assessment and changes in trend, 3) determining strategic goals, key performance indicators and their targets as well as strategies for each strategic issues and 4) brainstorming of related parties in 2 regions (Surat Thani and Rayong) and the central as well as meeting with representatives of Rubber Authority of Thailand (RAOT) under the collaboration MOU between TRF and RAOT. The National Strategic plan of Pararubber Research, 2016-2021 (Draft) revised accordingly consists of 5 strategies and their goals as followed.

Strategic 1: Development of pararubber production with good quality (upstream output)

Goal: to develop pararubber production in order to decrease cost, increase income and reduce price fluctuation risk

Strategy 2: Development of pararubber properties (midstream output)

Goal: to develop processing of pararubber raw material in order to promote opportunity for effective production, processing and storage and logistics of rubber farmer institutes, rubber farmers and entrepreneurs

Strategy 3: Development of pararubber products (downstream output)

Goal: to enhance competitiveness of pararubber product industry in Thailand

Strategy 4: Development of policy and targeted industrial clusters

Goal: to strengthen the push policy for domestic consumption of pararubber in Thailand and export of pararubber, rubberwood, to develop and certify pararubber products as well as to develop targeted industrial clusters

Strategy 5: Support of research and development facility

Goal: to create network and collaboration for research and utilization of pararubber research innovations and to enhance higher effectiveness of research and technology applications

Key words: pararubber, strategic plan, research

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทคัดย่อ	ญ
Abstract	ฎ
สารบัญ	ฏ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 สถานการณ์ยางพาราของโลกและประเทศไทย	3
2.1 สถานการณ์ยางพาราของโลก	3
2.2 สถานการณ์ยางพาราของประเทศไทย	8
บทที่ 3 การทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	21
3.1 ผลการดำเนินงานของภาครัฐในการพัฒนายางพาราที่ผ่านมา	21
3.2 ปัญหาและอุปสรรค	28
บทที่ 4 นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของภาครัฐและภาคเอกชน	29
4.1 นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง	29
4.2 กลไกการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนายางพาราของประเทศ	69
บทที่ 5 การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง	72
5.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาของงานวิจัยด้านยางพารา	72
5.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและจุดแข็งจุดอ่อนในประเด็นการพัฒนาและ การวิจัยด้านยางพาราที่เป็นที่ต้องการของประเทศ	74
5.3 การวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์	75
บทที่ 6 (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564	79
6.1 แนวคิดและหลักการ	79
6.2 วิสัยทัศน์	80
6.3 พันธกิจ	80
6.4 วัตถุประสงค์	80
6.5 เป้าหมาย	80
6.6 (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564	81
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 สรุปผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโครงการวิจัยยางพารา ปี 2555-2559	88

ภาคผนวก 2	สรุปผลการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)	93
ภาคผนวก 3	สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ ตารางวิเคราะห์ปัจจัย	95
ภาคผนวก 4	ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559	105
ภาคผนวก 5	ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการ	111
ภาคผนวก 6	ตารางแสดงผลที่ได้รับตลอดโครงการ	113
ภาคผนวก 7	รายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาคครั้งที่ 1	114
ภาคผนวก 8	รายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค ครั้งที่ 2	131
ภาคผนวก 9	รายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนกลาง	147

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้าที่
ตารางที่ 2.1	เนื้อที่เพาะปลูกยางพาราของโลก	3
ตารางที่ 3.1	สรุปโครงการวิจัยด้านยางพาราปีงบประมาณ 2555-2559	24
ตารางที่ 3.2	มาตรฐานยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ยาง	26
ตารางที่ 3.3	ผลงานวิจัยที่ยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	28

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้าที่
ภาพที่ 2.1	ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก	6
ภาพที่ 2.2	ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของประเทศสำคัญๆ	6
ภาพที่ 2.3	ปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์ของประเทศสำคัญๆ	7
ภาพที่ 2.4	ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของประเทศสำคัญๆ	7
ภาพที่ 2.5	ปริมาณการใช้ยางสังเคราะห์ของประเทศสำคัญๆ	8
ภาพที่ 2.6	ปริมาณการผลิตยางของไทย	9
ภาพที่ 2.7	ปริมาณการส่งออกยางของไทย	10
ภาพที่ 2.8	มูลค่าการส่งออกยางของไทย	10
ภาพที่ 2.9	ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติของไทย	11
ภาพที่ 2.10	โครงสร้างห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย	13
ภาพที่ 2.11	โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย	14
ภาพที่ 2.12	โครงสร้างห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ของไทย	16
ภาพที่ 2.13	ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์	17
ภาพที่ 2.14	แนวโน้มอุตสาหกรรมการผลิตไม้ในตลาดโลกระหว่างปี 2508-2573	18
ภาพที่ 2.15	แนวโน้มปริมาณความต้องการไม้ในอุตสาหกรรมที่ใช้ไม้เป็นวัตถุดิบ	18
ภาพที่ 3.1	สรุปงบประมาณและจำนวนโครงการวิจัยด้านยางพารา จำแนกตามร่างยุทธศาสตร์การวิจัยยางพารา (พ.ศ. 2560-2564)	24
ภาพที่ 3.2	สรุปการนำผลงานวิจัยจากโครงการวิจัยยางพารา (พ.ศ. 2555-2559) ไปใช้ ประโยชน์	25
ภาพที่ 4.1	กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)	29
ภาพที่ 4.2	โครงร่างยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	30
ภาพที่ 4.3	ความเชื่อมโยงของร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีกับแผนระดับต่างๆ	31

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง

ยางพารา คือ พืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมสำคัญของไทย โดยปี พ.ศ. 2544 มีมูลค่าการส่งออกจำนวน 58,708 ล้านบาท เป็นอันดับสองรองจากข้าว (70,095.2 ล้านบาท) และนับแต่ปี พ.ศ. 2545 ที่รายได้จากการส่งออกสินค้ายางพารามีมูลค่าจำนวน 74,603 ล้านบาท เป็นต้นมาจนถึงปี พ.ศ. 2557 มูลค่าการส่งออกสินค้ายางพาราได้นำขึ้นเป็นอันดับ 1 ของสินค้าเกษตรกรรมที่สร้างรายได้จากการส่งออกให้กับประเทศทุกปี ยกเว้นในปี พ.ศ. 2552 (เป็นอันดับ 2 รองจากข้าว) โดยมูลค่าส่งออกสินค้ายางพาราในช่วงดังกล่าว มีมูลค่าสูงสุดจำนวน 382,903 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2554¹ แต่ด้วยเหตุที่การส่งออกสินค้ายางพาราของไทยส่วนใหญ่จะเป็นการส่งออกในรูปแบบของสินค้าเกษตรกรรมที่มีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าสูงและมีมูลค่าสินค้าต่ำ การนำวัตถุดิบยางพารามาทำการแปรรูปในประเทศให้เป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้ายังอยู่ในระดับต่ำไม่ถึงร้อยละ 20 ของปริมาณยางพาราที่ผลิตได้ ซึ่งรากฐานสำคัญของการที่จะพัฒนาก้าวไปสู่การเพิ่มอัตราการนำวัตถุดิบยางพารามาเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราให้สูงขึ้นได้นั้น ได้แก่ งานวิจัยพัฒนายางพารา

ด้วยเหตุที่หน่วยงานวิจัย และ/หรือให้ทุนสนับสนุนการวิจัยมีหลายหน่วยงาน และผู้บริหารหน่วยงานเหล่านั้นได้ร่วมกันหาแนวทางเพื่อบูรณาการการทำงานวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) โดยให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นเจ้าภาพหลักในการวิจัยพัฒนายางพารา และจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อเป็นทิศทางให้การทำวิจัยด้านยางพาราของประเทศมีความชัดเจน ผลผลิตงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานสนับสนุนการวิจัยยางพาราของ สกว. ได้ยึดตามกรอบวิจัยแบบมุ่งเป้า มีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว ซึ่งยุทธศาสตร์ฉบับนี้ครบกำหนดการใช้งานในปี 2559 และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้สนับสนุนทุนวิจัยในปีงบประมาณ 2558 ให้ทำการศึกษาวิจัยและจัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) เป็นต้นร่างสำหรับการดำเนินงานแก้ไข ปรับปรุง และต่อยอดให้เป็นยุทธศาสตร์ฉบับสมบูรณ์ได้ก่อนถึงปี 2560

ดังนั้น โครงการวิจัย การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ ๒) จึงเป็นโครงการศึกษาวิจัยระยะสุดท้ายที่ต่อยอดจากโครงการวิจัยในปี พ.ศ. 2558 เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ

¹ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (www2.ops3.moc.go.th)

1.3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

1.3.1 ทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อประมวลผลสำหรับการพัฒนาต่อเป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง)

1.3.2 รวบรวมผลจากข้อมูลการสังเคราะห์ผลการวิจัยยางพารา ปี 2555-2559 เพื่อประกอบการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)

1.3.3 รวบรวม ทบทวน และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยยางพารา ได้แก่ สถานการณ์ยางพาราของโลกและประเทศไทย นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของภาครัฐและภาคเอกชน การทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

1.3.4 จัดทำร่างเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย และกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์

1.3.5 จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพารา เพื่อนำเสนอแนวคิดและข้อมูลความก้าวหน้าในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง เพื่อให้เกิดความหลากหลายและกระจายการมีส่วนร่วมวิจัยและพัฒนายางพาราไปสู่ภูมิภาค ดังนี้

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมแก้วสมุย รีสอร์ท จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ 2 ในวันที่ 23 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมโนโวเทล ระยอง ริมน้ำ รีสอร์ท จังหวัดระยอง

1.3.6 ปรับปรุงและแก้ไขรายละเอียดเนื้อหาในร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ ตามผลจากการรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง

1.3.7 ประชุมหารือร่วมกันกับคณะผู้แทนจากการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ภายใต้การดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ในระหว่างเดือนมกราคม-กันยายน 2560

1.3.8 จัดประชุมใหญ่สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพาราในส่วนกลาง เพื่อนำเสนอร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนกลาง ในวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น จังหวัดกรุงเทพฯ

1.3.9 จัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) และนำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะอนุกรรมการทบทวนและจัดทำแผนวิสาหกิจ กยท. ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 และจะนำเสนอต่อคณะกรรมการ กยท. ในเดือนมีนาคม 2561 และดำเนินการเพื่อการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 ต่อไป

บทที่ 2
สถานการณ์ยางพาราของโลกและประเทศไทย

2.1 สถานการณ์ยางพาราของโลก

2.1.1 การผลิตยางพารา

จากรายงานสถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560) รายงานว่า ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื้อที่ปลูกยางพาราของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 73.97 ล้านไร่ จากปี 2555 เป็น 78.00 ล้านไร่ ในปี 2559 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.23 ต่อปี สำหรับผลผลิตยางพาราของโลกเพิ่มขึ้นจาก 11.66 ล้านตัน ในปี 2555 เป็น 12.43 ล้านตัน ในปี 2559 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.29 ต่อปี ถึงแม้ว่าราคายางพาราจะลดต่ำลงในปี 2556 ต่อเนื่องมาจนถึง 2559 แต่เนื่องจากยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่นจึงจูงใจให้มีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในประเทศผู้ผลิตหลัก ส่งผลให้เนื้อที่เปิดกรีดเพิ่มมากขึ้นประเทศผู้ผลิตยางพารารายใหญ่ของโลก 3 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ในปี 2559 มีเนื้อที่ปลูกยางพารารวมมากกว่า 49 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.97 ของเนื้อที่ปลูกยางพาราของโลก และมีผลผลิตรวม 7.99 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 64.28 ของผลผลิตโลก โดยอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีเนื้อที่ปลูกยางพารามากที่สุดในโลก มีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 21.78 ล้านไร่ ในปี 2555 เป็น 22.74 ล้านไร่ ในปี 2559 แต่อินโดนีเซียมีผลผลิตเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศไทย สำหรับมาเลเซียมีเนื้อที่ปลูกเป็นอันดับ 4 ของโลกรองจากอินโดนีเซีย ไทย และเวียดนาม โดยมีเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้น จาก 6.51 ล้านไร่ ในปี 2555 เป็น 6.83 ล้านไร่ ในปี 2559 ในขณะที่ผลผลิตลดลงร้อยละ 7.47 ต่อปีจาก 0.92 ล้านตัน ในปี 2555 เหลือ 0.67 ล้านตัน ในปี 2559

ตารางที่ 2.1 เนื้อที่ปลูกยางพาราของโลก

ปี	เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)				
	ไทย**	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อื่นๆ	รวม
2555	15.60	21.78	6.51	26.86	73.97
2556	16.49	21.82	6.51	28.34	76.38
2557	18.22	22.45	6.54	30.47	77.98
2558	18.81	22.63	6.44	31.26	77.60
2559	19.55	22.74	6.83	31.10	78.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.00	1.23	1.32	-1.42	1.23

หมายเหตุ: * ประมาณการ

** ข้อมูลศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : IRSG Vol.70 No. 1-3 July - September 2016

2.1.2 ปริมาณการใช้ของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความต้องการใช้ยางพาราของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.09 ต่อปี จาก 11.05 ล้านตัน ในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 12.48 ล้านตัน ในปี 2559 โดยมีความต้องการใช้ยางพาราของประเทศผู้ใช้อย่างหลักเป็นดังนี้

1) จีน เป็นประเทศที่มีการลงทุนจากต่างประเทศสูง ทำให้มีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมรถยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมยางล้อ อุปกรณ์และอะไหล่รถยนต์ ทำให้จีนมีความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมดังกล่าวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2555-2559 การใช้ยางของจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 3.89 ล้านตัน ในปี 2555 เป็น 4.69 ล้านตัน ในปี 2559

2) กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป มีความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 1.08 ล้านตัน ในปี 2555 เป็น 1.25 ล้านตัน ในปี 2559 เนื่องจากความต้องการใช้ยางพาราเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

3) อินเดีย มีความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 0.99 ล้านตัน ในปี 2555 เป็น 1.02 ล้านตัน ในปี 2559 เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ

4) สหรัฐอเมริกา มีความต้องการใช้ยางพาราลดลงจาก 0.95 ล้านตัน ในปี 2555 เหลือ 0.92 ล้านตัน ในปี 2559 หรือลดลงร้อยละ 0.32 ต่อปี เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจซบเซา

5) ญี่ปุ่น มีความต้องการใช้ยางพาราในประเทศลดลงจาก 0.73 ล้านตัน ในปี 2555 เหลือ 0.66 ล้านตัน ในปี 2559 หรือลดลงร้อยละ 2.28 ต่อปี เนื่องจากญี่ปุ่นได้มีการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศแหล่งวัตถุดิบ เช่น อินโดนีเซีย เพิ่มมากขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560)

2.1.3 การสำรองยางของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปริมาณการสำรองยางธรรมชาติของโลกในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 2.7 ล้านตัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบปริมาณการสำรองยางธรรมชาติระหว่างปี 2543 ซึ่งมีปริมาณ 2.132 ล้านตัน พบว่า ปริมาณการสำรองยางธรรมชาติของโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้น 0.568 ล้านตัน ปริมาณการสำรองยางสังเคราะห์ของโลกในปี 2559 มีจำนวนทั้งสิ้น 3.461 ล้านตัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบปริมาณการสำรองยางสังเคราะห์ระหว่างปี 2543 ซึ่งมีปริมาณ 2.699 ล้านตัน พบว่า ปริมาณการสำรองยางสังเคราะห์ของโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้น 0.762 ล้านตัน ส่วนปริมาณการสำรองยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์รวมกันในปี 2559 มีปริมาณ 6.161 ล้านตัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2543 จำนวน 4.831 ล้านตัน พบว่าปริมาณการสำรองยางของโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้น 1.33 ล้านตัน

2.1.4 ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลกขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

การผลิตและการใช้ยางธรรมชาติในช่วงระหว่างปี 2543-2559 มีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นและลดลงอยู่ตลอดเวลา โดยการผลิตมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2546 ถึงร้อยละ 9.56 แต่เริ่มลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปี 2552 ซึ่งลดลงร้อยละ 2.63 ด้านการผลิตและการใช้ยางสังเคราะห์ในช่วงระหว่างปี 2544-2552 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นและลดลงอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกับยางธรรมชาติ โดยการผลิตยางสังเคราะห์ขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2547 ถึงร้อยละ 5.52 แต่เริ่มลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปี 2551 และปี 2552

การบริโภคยางในตลาดโลกตั้งแต่ปี 2543-2559 มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น จากรายงานด้านอุตสาหกรรมยางจากองค์การศึกษาเรื่องยางระหว่างประเทศ (IRSG) ระบุว่าในปี 2558 ปริมาณการใช้ยางทั่วโลกเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เล็กน้อยอยู่ที่ร้อยละ 1.4 หรือคิดเป็นน้ำหนัก 26.78 ล้านตัน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่เศรษฐกิจโลกเติบโตในระดับปานกลางและการใช้ยางของประเทศจีนลดลง ปริมาณการใช้ยางโดยรวมในปี 2557 คิดเป็นน้ำหนัก 26.40 ล้านตัน โดยปริมาณการใช้ของประเทศจีนอยู่ที่ 8.99 ล้านตัน แต่ในปี 2558 การใช้ยางของจีนลดลงเหลือ 8.89 ล้านตัน หรือลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 1.1 ในปี 2558 มีการใช้

ยางธรรมชาติเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เพียงร้อยละ 1.8 หรือคิดเป็นน้ำหนักรวม 12.35 ล้านตัน ในขณะที่ปี 2557 มีปริมาณการใช้ยางธรรมชาติ 12.13 ล้านตัน ซึ่งประเทศจีน สหรัฐฯ และประเทศอื่นๆ ในทวีปอเมริกาล้วนแต่มีการใช้ชะลอลง เนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาทั้งในประเทศบราซิลและจีน ส่วนการใช้ยางสังเคราะห์โดยรวมในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปี 2557 เล็กน้อยที่ร้อยละ 1.1 หรือคิดเป็นน้ำหนักรวม 14.43 ล้านตัน ในขณะที่ปี 2557 มีปริมาณการใช้ 14.27 ล้านตัน เนื่องมาจากจีนมีการใช้ยางลดลงร้อยละ 3.8 หรือคิดเป็นน้ำหนัก 4.07 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปี 2557 ที่มีการใช้ยางสังเคราะห์คิดเป็นน้ำหนัก 4.23 ล้านตัน

ในช่วงไตรมาสที่สองของปี 2551 ซึ่งเป็นปีที่เศรษฐกิจตกต่ำ ปริมาณความต้องการบริโภคยางลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจถดถอย ยอดขายรถในสหรัฐฯ หดตัวร้อยละ 18.0 และระดับต่ำสุดในรอบ 16 ปี ส่งผลให้อุตสาหกรรมยานยนต์อยู่ในสภาพซบเซาอย่างต่อเนื่อง หลังจากภาวะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวในปี 2553 มีความต้องการบริโภคยางเพิ่มขึ้น โดยความต้องการยางพาราในตลาดโลกตั้งแต่ปี 2553 ขยายตัวสูงขึ้น สาเหตุสำคัญเนื่องจากอุตสาหกรรมยานยนต์ที่เติบโตสูงขึ้นในจีนและอินเดีย โดยจีนมีการบริโภคยางพารา 3.75 ล้านตัน แต่กลับมีผลผลิตในประเทศเพียง 20% ของความต้องการและมีแนวโน้มลดต่ำกว่าความต้องการสูงยิ่งขึ้น จีนจึงต้องนำเข้ายางพาราเป็นหลักและต้องเข้าไปลงทุนปลูกยางในเวียดนามด้วย ผู้บริโภคสำคัญในจีนเป็นอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์คิดเป็น 70% ของการบริโภครวม ในส่วนอุตสาหกรรมยานยนต์อินเดียมีการเติบโตสูงขยายตัว 26% มียอดการผลิตถึง 15.5 ล้านคัน อินเดียมีแนวโน้มต้องนำเข้ายางพาราเพิ่มมากขึ้นแบบก้าวกระโดด จึงทำให้จีนและอินเดียมีการนำเข้ายางจากต่างประเทศเป็นปริมาณมากกว่า 70,000 ตัน เพิ่มขึ้น 42%

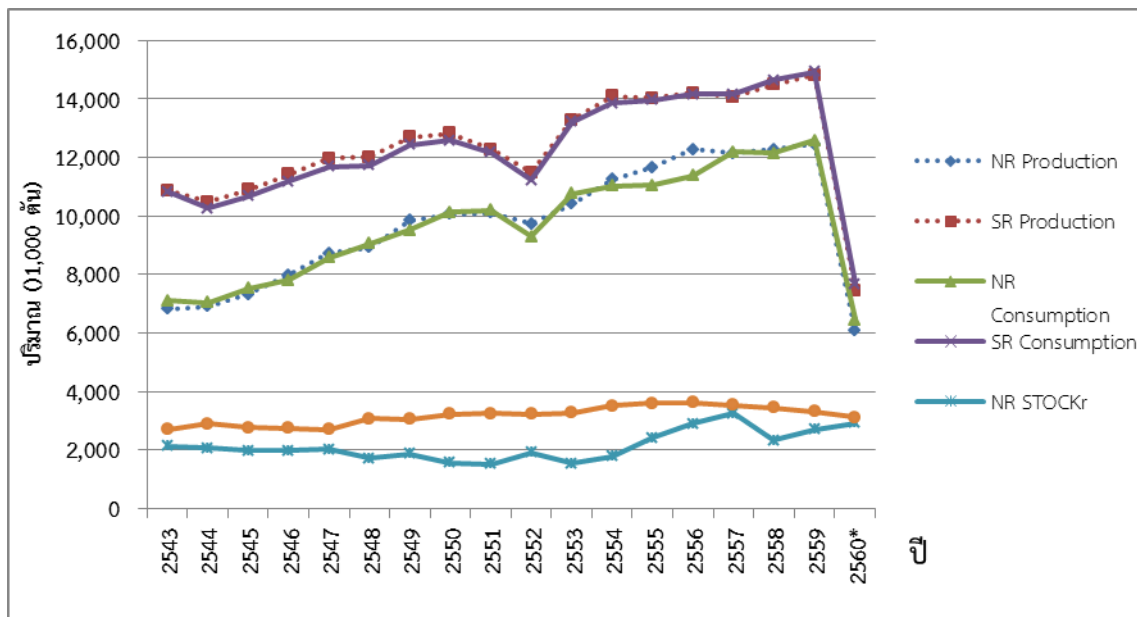
จากการรายงานข้อมูลขององค์กรยางระหว่างประเทศ (International Rubber Study Group : IRSG) พบว่า สต็อกยางมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยปริมาณสต็อกยาง ณ สิ้นปี 2558 อยู่ที่ระดับ 3.15 ล้านตัน (IRSG, 2016) เนื่องจากทั่วโลกยังคงเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว โดยเฉพาะจีนและสหรัฐฯ ส่งผลให้ปริมาณการใช้ยางลดลง และเกิดการทยอยสะสม ปริมาณสต็อกยางของโลกแต่ละปีมีประมาณ 2.0 ล้านตัน คิดเป็น 2.1 เดือนของผลผลิตยางโลก แต่ตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา สต็อกยางเร่งตัวเหนือระดับ 2.0 ล้านตัน และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2558 สต็อกยางมีปริมาณ 3.1 ล้านตัน ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง เป็นสิ่งสะท้อนถึงปริมาณผลผลิตส่วนเกินและเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ราคายางลดลง โดยสต็อกยางที่สำคัญ ได้แก่

- 1) สต็อกยางไทย ระดับปกติอยู่ที่ 2-3 แสนตัน และได้ปรับเพิ่มเป็นระดับ 5 แสนตัน ตั้งแต่ปลายปี 2555

- 2) สต็อกยางตลาดซื้อขายล่วงหน้า (Future Market) ตลาดล่วงหน้าที่มีอิทธิพลต่อตลาดยางพาราโลกคือ ตลาดล่วงหน้าเซี่ยงไฮ้ (SHFE) และตลาดล่วงหน้าโตเกียว (TOCOM)

- 3) สต็อกยางชิงเต่า ประเทศจีน

เมื่อรวมปริมาณสต็อกยางทั้ง 3 แห่ง มีปริมาณส่งออก 9,672,000 ตัน โดยประเทศผู้ส่งออกหลักของโลก ได้แก่ ไทย (37.4%) อินโดนีเซีย (27.5%) มาเลเซีย (12.3%) เวียดนาม (11.0%) และปริมาณนำเข้า 10,202,000 ตัน โดยประเทศผู้นำเข้าหลักของโลก ได้แก่ จีน (39.4%) ยุโรป (16.0%) สหรัฐอเมริกา (9.8%) มาเลเซีย (9.5%) โดยสต็อกยางที่ชิงเต่าจะมีอิทธิพลต่อราคายางพาราค่อนข้างมาก เนื่องจากจีนเป็นผู้ใช้ยางพารารายใหญ่สุดของโลก รวมทั้งชิงเต่าเป็นเมืองที่มีอุตสาหกรรมที่ใช้ยางพาราเพื่อการผลิตรถยนต์มากที่สุด (ที่มา : IRSG June-September 2015)

ที่มา : International Rubber Study Group (IRSG)

All data taken from Rubber Statistical Bulletin, October - December 2017 edition

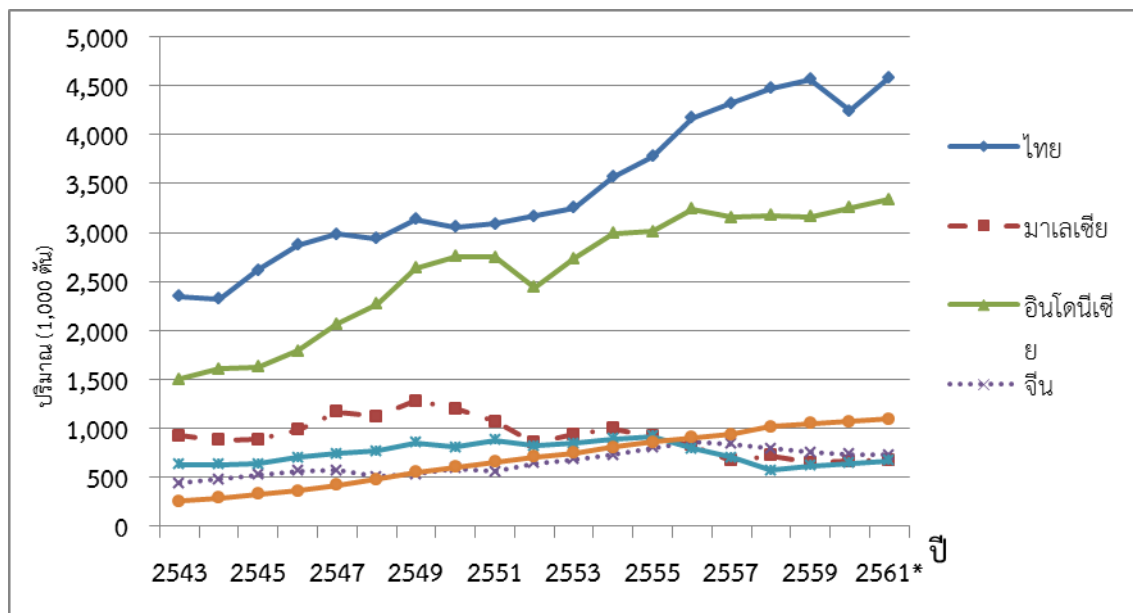
*2560 เดือน มกราคม – มิถุนายน 2560

ภาพที่ 2.1 ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ของโลก

2.1.5 ประเทศผู้ผลิต/ผู้ใช้อย่างสำคัญ

สถิติข้อมูลประเทศผู้ผลิต/ผู้ใช้อย่างธรรมชาติและยางสังเคราะห์สำคัญของโลก แสดงได้ตาม

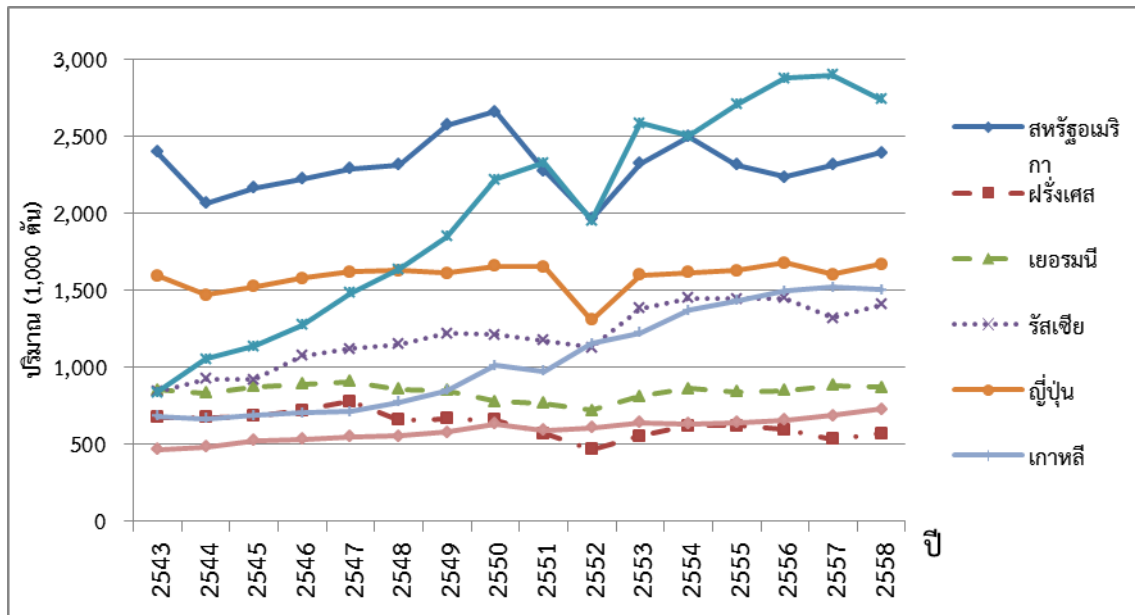
ภาพที่ 2.2-2.5

ที่มา : IRSG และ The Economist Intelligence Unit, March 2017

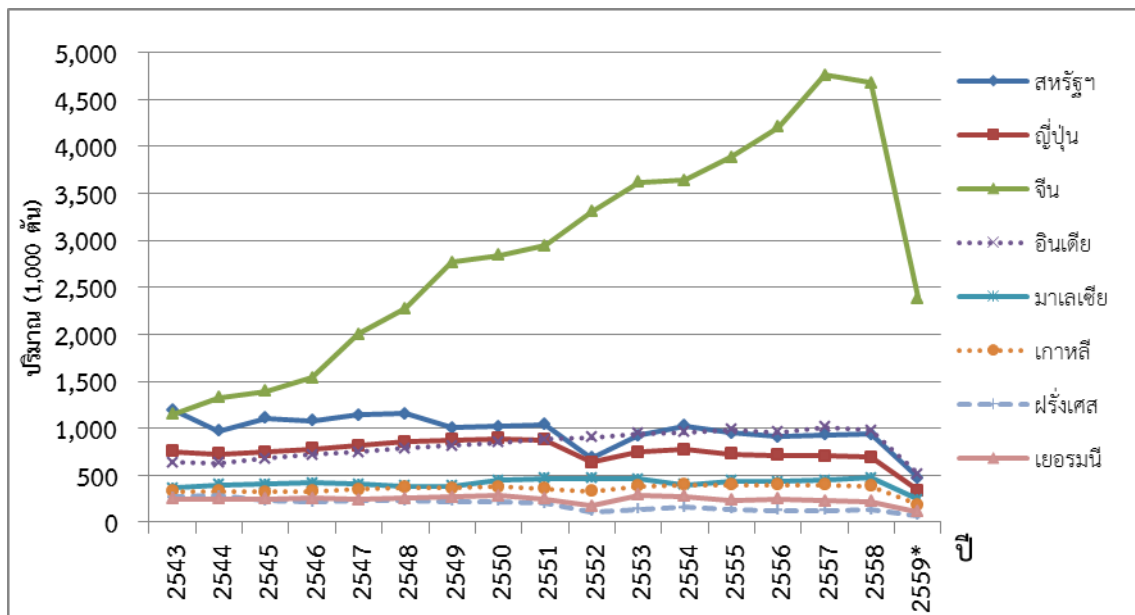
ข้อมูลปี 2561 ได้จากการประมาณการผลผลิตยางโลกในปี 2560

ภาพที่ 2.2 ปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของประเทศสำคัญๆ

ที่มา : www.rubberthai.com

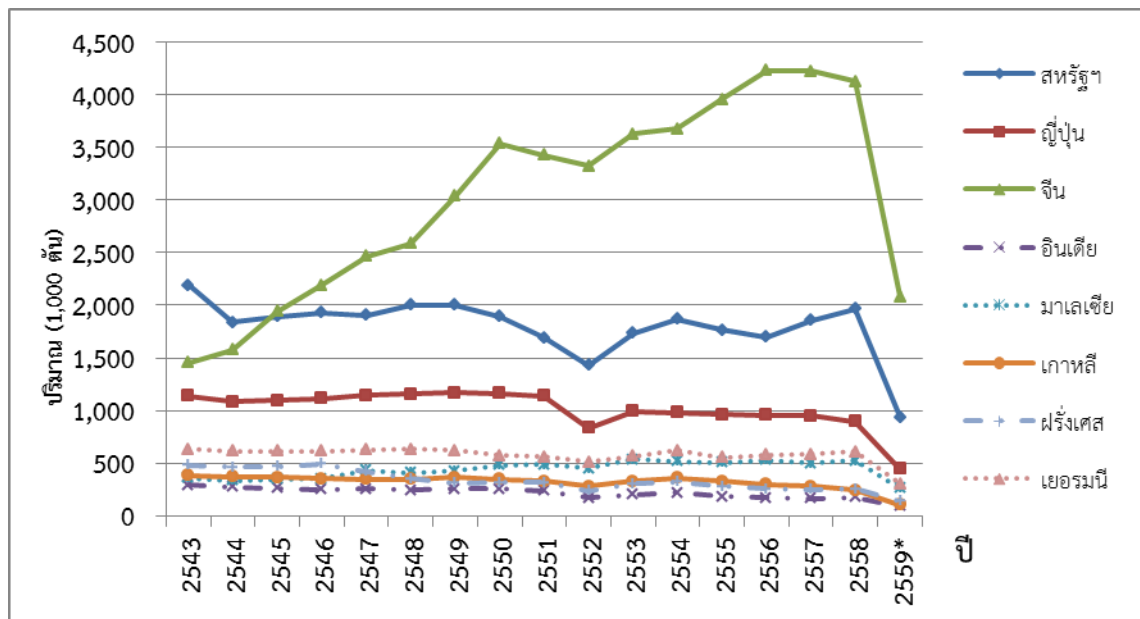
ภาพที่ 2.3 ปริมาณการผลิตยางสังเคราะห์ของประเทศสำคัญๆ

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย

* ปี 2559 เดือน มกราคม - มิถุนายน 2559

ภาพที่ 2.4 ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของประเทศสำคัญ

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย

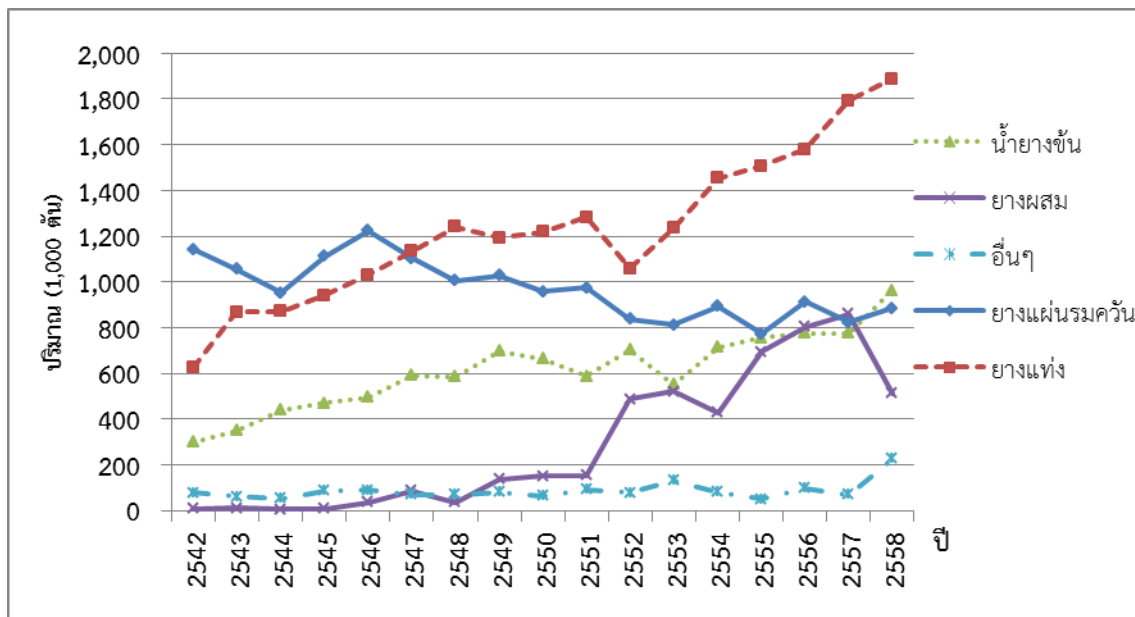
* ปี 2559 เดือน มกราคม – มิถุนายน 2559

ภาพที่ 2.5 ปริมาณการใช้ยางสังเคราะห์ของประเทศสำคัญๆ

2.2 สถานการณ์ยางพาราของประเทศไทย

2.2.1 ปริมาณการผลิตของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากผลผลิตยางธรรมชาติของไทยแยกตามประเภทระหว่างปี 2542-2543 พบว่าไทยผลิตยางแผ่นรมควันเป็นสัดส่วนมากที่สุดของผลผลิตทั้งหมด รองลงมาคือ ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางอื่นๆ และยางผสมโดยในปี 2543 ปริมาณการผลิตยางแผ่นรมควันมีแนวโน้มลดลงจนกระทั่งถึงปี 2547 ประเทศผู้นำเข้าได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบความต้องการใช้จากยางแผ่นรมควันเป็นยางแท่ง เป็นผลให้ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา มีการแปรรูปจากน้ำยางสดเป็นยางแท่งปริมาณเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2558 พบว่าไทยผลิตยางแท่งได้มากที่สุด มีปริมาณ 1.888 ล้านตัน รองลงมาคือน้ำยางข้น มีปริมาณ 0.964 ล้านตัน ยางแผ่นรมควันมีปริมาณ 0.884 ล้านตัน ยางผสมมีปริมาณ 0.522 ล้านตันและอื่นๆ มีปริมาณ 0.225 ล้านตัน

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย

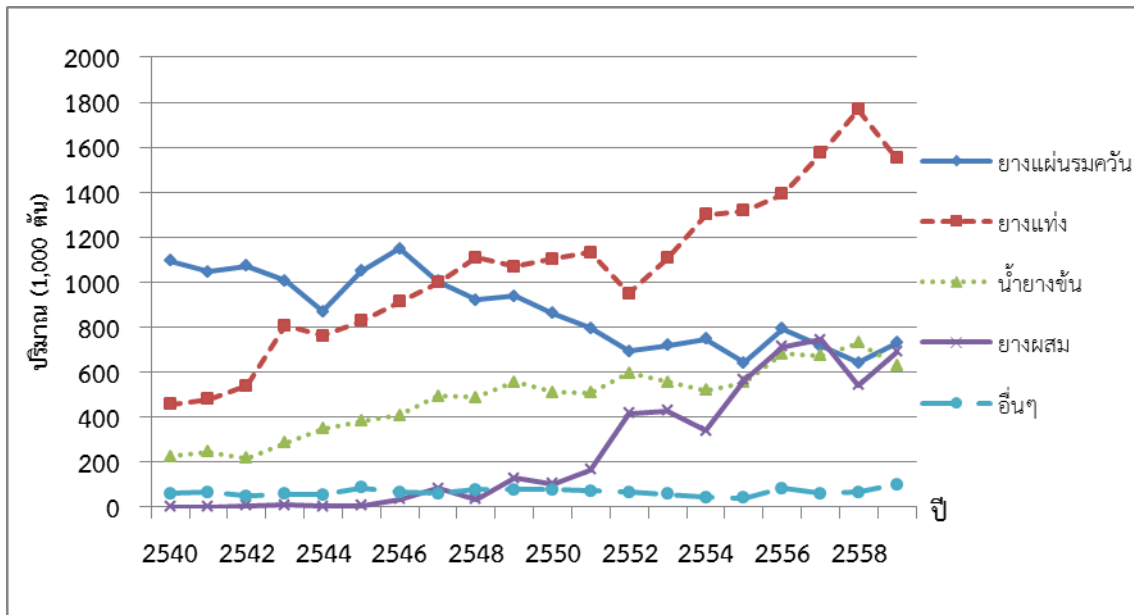
ภาพที่ 2.6 ปริมาณการผลิตยางของไทย

2.2.2 ปริมาณการใช้ในประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการใช้ยางพาราของไทยเพิ่มขึ้นจาก 334,649 ตัน ในปี 2548 เป็น 600,491 ตัน ในปี 2558 เนื่องจากการขยายฐานการผลิตของอุตสาหกรรมจากต่างประเทศ ทั้งอุตสาหกรรมยางล้อ และ อุตสาหกรรมแบบจุ่ม เช่น ถุงมือยาง เป็นต้น

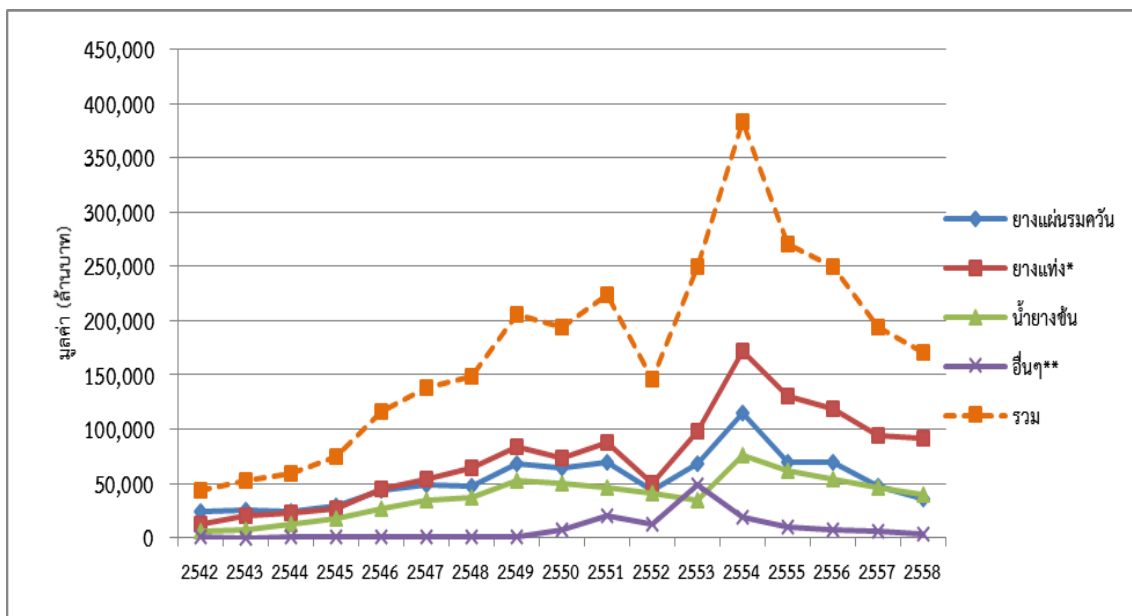
2.2.3 ปริมาณการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การส่งออกรายพาราของไทยเพิ่มขึ้นจาก 2.94 ล้านตัน ในปี 2548 เป็น 3.75 ล้านตัน ในปี 2558 เนื่องจากความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องของจีนและอินเดียเพิ่มขึ้น โดยโครงสร้างการส่งออกได้ปรับเปลี่ยนจากยางแผ่นรมควันเป็นยางแท่งตั้งตั้งแต่ปี 2546 และการส่งออกรายแท่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากราคาที่ต่ำกว่ายางแผ่นรมควัน โดยส่งออกไปประเทศจีนมากที่สุด

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 2.7 ปริมาณการส่งออกยางของไทย

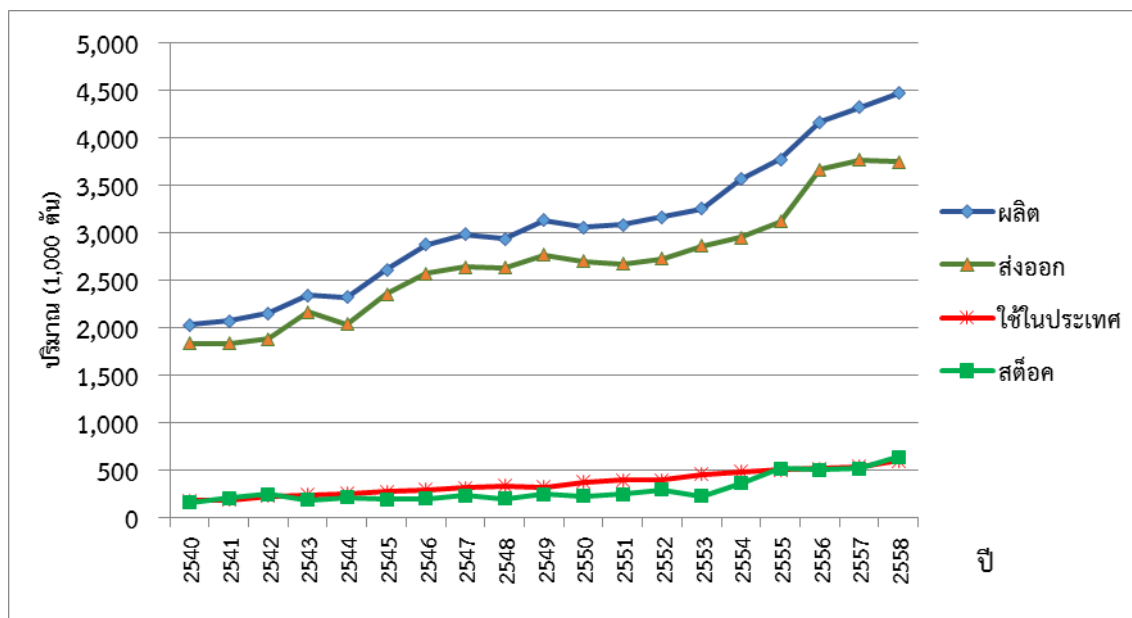

ที่มา : กรมศุลกากร

ภาพที่ 2.8 มูลค่าการส่งออกยางของไทย

2.2.3 ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การผลิต ความต้องการใช้ในประเทศ และการส่งออกยางพาราของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาโดยยังคงส่งออกเป็นอันดับ 1 ของโลก ปี 2548 ไทยผลิตได้ 2.94 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเป็น 4.47 ล้านตันในปี 2558 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52 โดยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 3.75 ล้านตัน และ การใช้ภายในประเทศเพิ่มเป็น 0.60 ล้านตัน ในปี 2558 ทั้งนี้สัดส่วนการส่งออกและการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย โดยการใช้ยางพาราในประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 13 ในปี 2558

ที่มา : www.rubberthai.com

ภาพที่ 2.9 ปริมาณการผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติของไทย

2.2.4 ห่วงโซ่อุปทาน/ห่วงโซ่มูลค้ายางพาราของไทยมีความหลากหลาย

ผลผลิตหลักของยางพาราไม่ใช่อาหาร โดยผลผลิตจากยางพาราเกือบทั้งสิ้นจะถูกนำไปแปรรูปหรือผ่านกรรมวิธีให้มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบ เพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป จึงมีความหลากหลายทั้งในเชิงของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่เกษตรกรผู้ปลูกยางไปจนถึงผู้ประกอบการและผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จากยางพารา ความหลากหลายในเชิงของกรรมวิธีและเทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำไปจนเป็นสินค้าสำเร็จสำหรับผู้บริโภคผลิตภัณฑ์นั้นๆ ดังนั้นห่วงโซ่อุปทาน/ห่วงโซ่มูลค้ายางพาราจึงเป็นสารสนเทศสำคัญที่นำมาประกอบการพิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราด้วย ดังนี้

1) ห่วงโซ่อุปทานยางพารา

อัคร พิศาลวนิช และคณะ ได้เสนอรายงานห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ของอุตสาหกรรมยางพาราประเทศไทย ปีพ.ศ.2553 โดยสรุปได้ คือ

ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางพาราประเทศไทยที่เชื่อมโยงกัน 3 ส่วน คือ ขั้นต้นน้ำ ขั้นกลางน้ำและขั้นปลายน้ำ มีการใช้วัตถุดิบซึ่งกันและกันในแต่ละขั้นตอนเป็นทอดๆ โดยในขั้นต้นน้ำแบ่งผู้ผลิตออกเป็น 3 กลุ่มตามขนาดพื้นที่ที่ถือครอง คือ ผู้ผลิตรายเล็ก หรือเกษตรกรรายย่อย (พื้นที่ถือครอง 2-50 ไร่) จำนวนประมาณ 1 ล้านไร่ เฉลี่ยถือครองขนาดประมาณ 13 ไร่ต่อราย มีสัดส่วนถึงร้อยละ 93 ของพื้นที่ ผู้ผลิตรายกลาง (พื้นที่ถือครอง 51-250 ไร่) จำนวนประมาณ 7.3 หมื่นไร่ เป็นสัดส่วนร้อยละ 6.7 ของพื้นที่ เฉลี่ยถือครองขนาดประมาณ 60 ไร่ต่อราย และผู้ผลิตราย

ใหญ่ (พื้นที่ถือครองมากกว่า 250 ไร่) มีประมาณ 3 พันไร่ เป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.28 ของพื้นที่เฉลี่ยถือครองขนาดประมาณ 395 ไร่ต่อราย ผลผลิตน้ำยางพาราของเกษตรกรทั้งหมดแบ่งเป็น 2 ส่วน ตามลักษณะการผลิต คือ น้ำยางสด (Field Latex) กับยางก้อนถ้วย (Cup Lump) ในสัดส่วน 89 : 11 โดยส่วนของน้ำยางสดนั้น เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการแปรรูปขึ้นต้นเป็นยางแผ่นดิบตากแห้งในสัดส่วนร้อยละ 83 เหลือเป็นน้ำยางสดเพียงร้อยละ 17

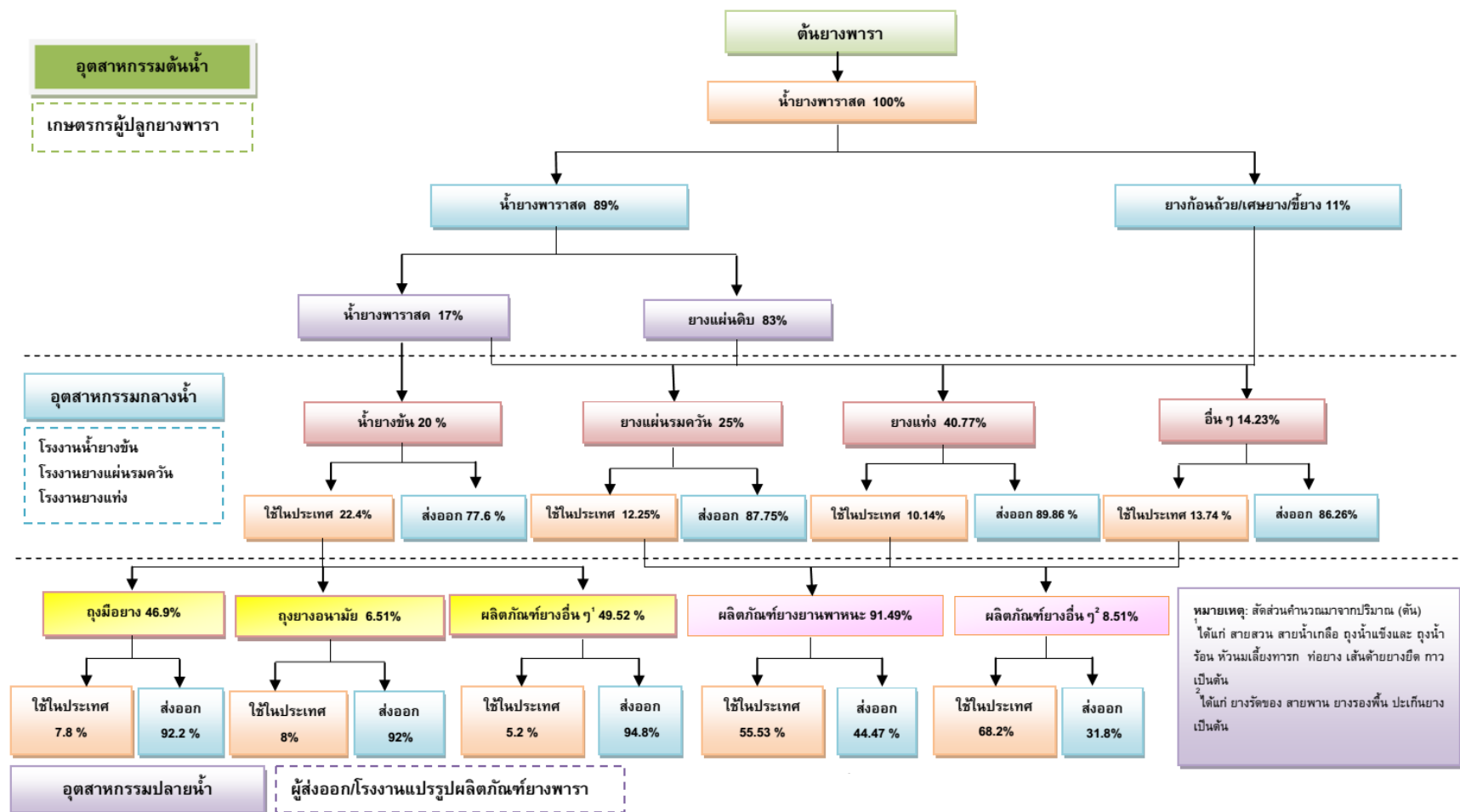
ในชั้นกลางน้ำแบ่งผู้ผลิตออกเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ผลิตสินค้าจากน้ำยางสดเป็นน้ำยางข้นกับผู้ผลิตสินค้าจากยางแผ่นดิบตากแห้งและยางก้อนถ้วยเป็นยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน และอื่นๆ โดยสินค้ายางพาราชั้นกลางน้ำที่ผลิตได้จะมีสัดส่วนของ ยางแท่ง : ยางแผ่นรมควัน : น้ำยางข้น : อื่นๆ คือ 40.77 : 25 : 20 : 14.23 ตามลำดับ ผลผลิตชั้นกลางน้ำ (ยางธรรมชาติ) ทุกประเภท จะถูกจำหน่ายส่งออกไปต่างประเทศเฉลี่ยประมาณกว่าร้อยละ 80 กับใช้ในประเทศเพื่อผลิตสินค้าขึ้นปลายน้ำไม่ถึงร้อยละ 20 โดยไม่มีการนำเข้าผลผลิตชั้นกลางน้ำชนิดใดที่มีนัยสำคัญต่อปริมาณการค้าของไทย สำหรับชั้นปลายน้ำนั้นได้แบ่งผู้ผลิตออกตามผลิตภัณฑ์จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์

จากน้ำยางข้น ผลผลิตกว่าร้อยละ 90 ของกลุ่มเป็นการผลิตเพื่อส่งออก ผลิตภัณฑ์สำคัญในกลุ่มได้แก่ถุงมือยางและยางยืด มีสัดส่วนการผลิตไม่แตกต่างกันมากนัก และมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 93 ของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้ มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้อยู่บ้างแต่เป็นปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออก ส่วนผลิตภัณฑ์อีกกลุ่มหนึ่ง คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากยางแท่ง ยางแผ่นรมควัน และยางอื่นๆ ที่สำคัญได้แก่ ยางล้อรถยนต์ มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 91 สัดส่วนการส่งออกกับการใช้ในประเทศของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้ไม่แตกต่างกันมากนัก

2) ห่วงโซ่มูลค่างายพารา

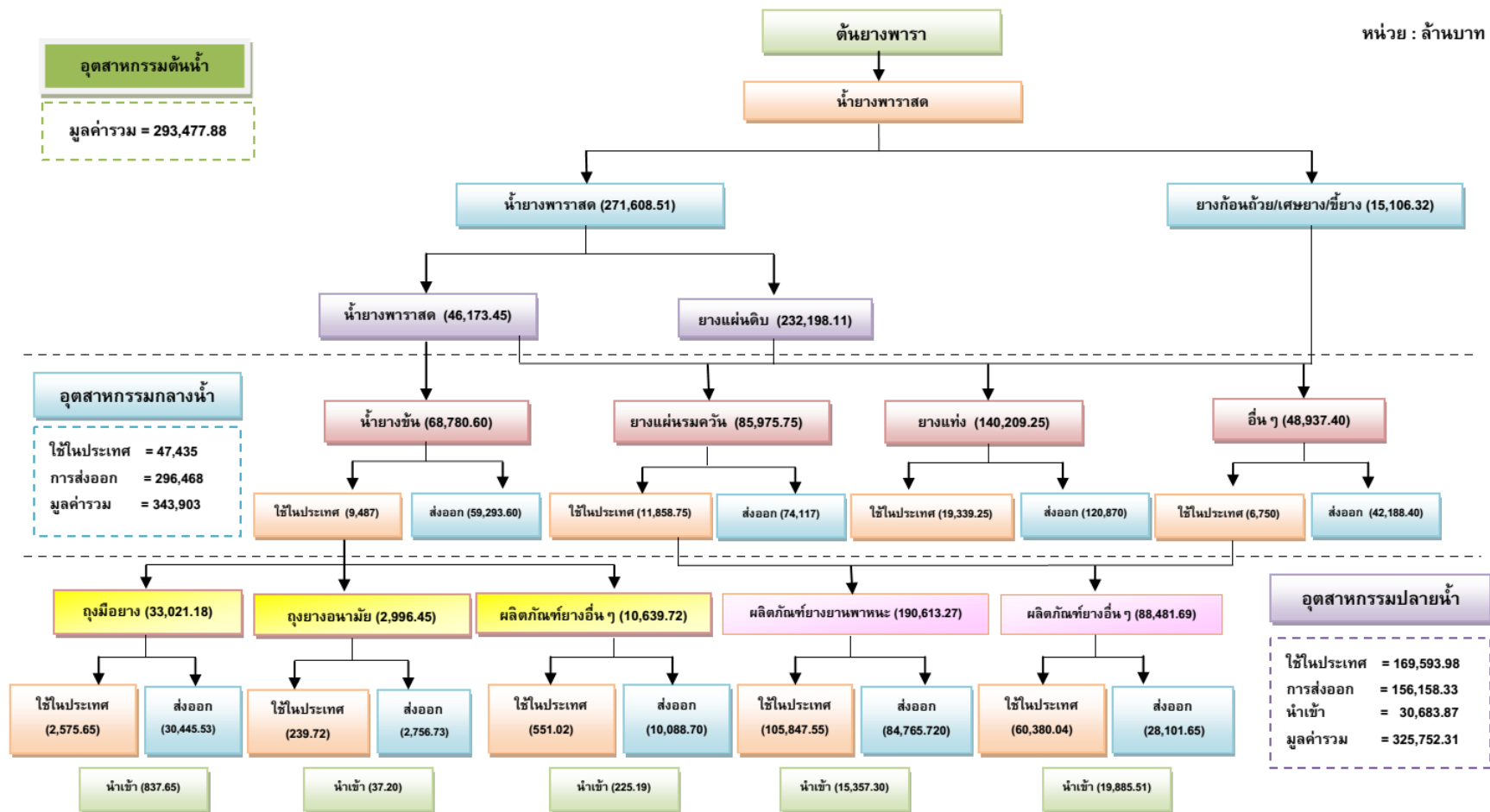
อัทธ พิศาลวนิช และคณะ ยังได้เสนอรายงานห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมยางพาราประเทศไทย ปี พ.ศ. 2553 ไว้อีกด้วย โดยสรุปได้ คือ

มูลค่ารวมทั้งหมดในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมยางพาราประเทศไทย ปี พ.ศ. 2553 คือ 963,133.19 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าสินค้ายางพาราขึ้นต้นน้ำ จำนวน 293,477.88 ล้านบาท เป็นมูลค่าการผลิตน้ำยางสด (รวมกับที่นำไปแปรรูปขึ้นต้นเป็นยางแผ่นดิบตากแห้งด้วย) จำนวน 278,374.56 ล้านบาท กับมูลค่ายางก้อนถ้วยอีก จำนวน 15,106.32 ล้านบาท ส่วนสินค้ายางพาราชั้นกลางน้ำมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 349,903 ล้านบาท เป็นมูลค่าในภาคการส่งออก 296,468 ล้านบาท (ร้อยละ 86.21) กับมูลค่าในภาคการบริโภค 47,435 ล้านบาท (ร้อยละ 13.79) การใช้วัตถุดิบชั้นกลางน้ำไปผลิตเป็นสินค้าขึ้นปลายน้ำมีสัดส่วนโดยรวมยังน้อยอยู่ ไม่มีมูลค่าสินค้านำเข้าในขั้นนี้ ส่วนการเพิ่มมูลค่าจากมูลค่าการผลิตภายในประเทศขึ้นต้นน้ำ (293,477.88 ล้านบาท) มาสู่ชั้นกลางน้ำ (343,903 ล้านบาท) มีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่มากนัก โดยเพิ่มขึ้นเพียง 50,425 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 17.18 ของมูลค่าสินค้าขึ้นต้นน้ำ ในชั้นปลายน้ำมีมูลค่าการผลิตสินค้ารวม 325,752.31 ล้านบาท เป็นสินค้าบริโภคในประเทศมูลค่า 169,593.98 ล้านบาท (ร้อยละ 52.06) กับเป็นสินค้าส่งออกมูลค่า 156,158.33 ล้านบาท (ร้อยละ 47.94) สินค้าสำคัญขึ้นปลายน้ำที่ผลิตจากน้ำยางข้น ได้แก่ ถุงมือยางและยางยืด มีมูลค่าการผลิต 33,021.18 ล้านบาท เป็นสัดส่วนมูลค่าส่งออก : บริโภคในประเทศเท่ากับ 0.92 : 0.08 และมูลค่าการผลิต 10,259.02 ล้านบาท เป็นสัดส่วนมูลค่าส่งออก : บริโภคในประเทศเท่ากับ 0.95 : 0.05 ตามลำดับ ส่วนสินค้าสำคัญขึ้นปลายน้ำที่ผลิตจากยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง และยางอื่นๆ ได้แก่ ยางล้อรถยนต์ มีมูลค่าการผลิต 190,613.27 ล้านบาท เป็นสัดส่วนมูลค่าส่งออก : บริโภคในประเทศ เท่ากับ 0.44 : 0.56 นับเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่งของผลิตภัณฑ์ยางพาราของไทย

ที่มา : ศูนย์การศึกษาการค้าระหว่างประเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2556)

ภาพที่ 2.10 โครงสร้างห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย

ที่มา : ศูนย์การศึกษาการค้าระหว่างประเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2556)

ภาพที่ 2.11 โครงสร้างห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมยาสูบในประเทศไทย

3) โครงสร้างอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

3.1) ห่วงโซ่อุปทาน/ห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์

ผลผลิตของยางพารายังมีในส่วนของไม้ยางที่สามารถนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ในเชิงอุตสาหกรรมได้อีกส่วนหนึ่ง โดยโครงสร้างอุตสาหกรรมไม้ยางพารา แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

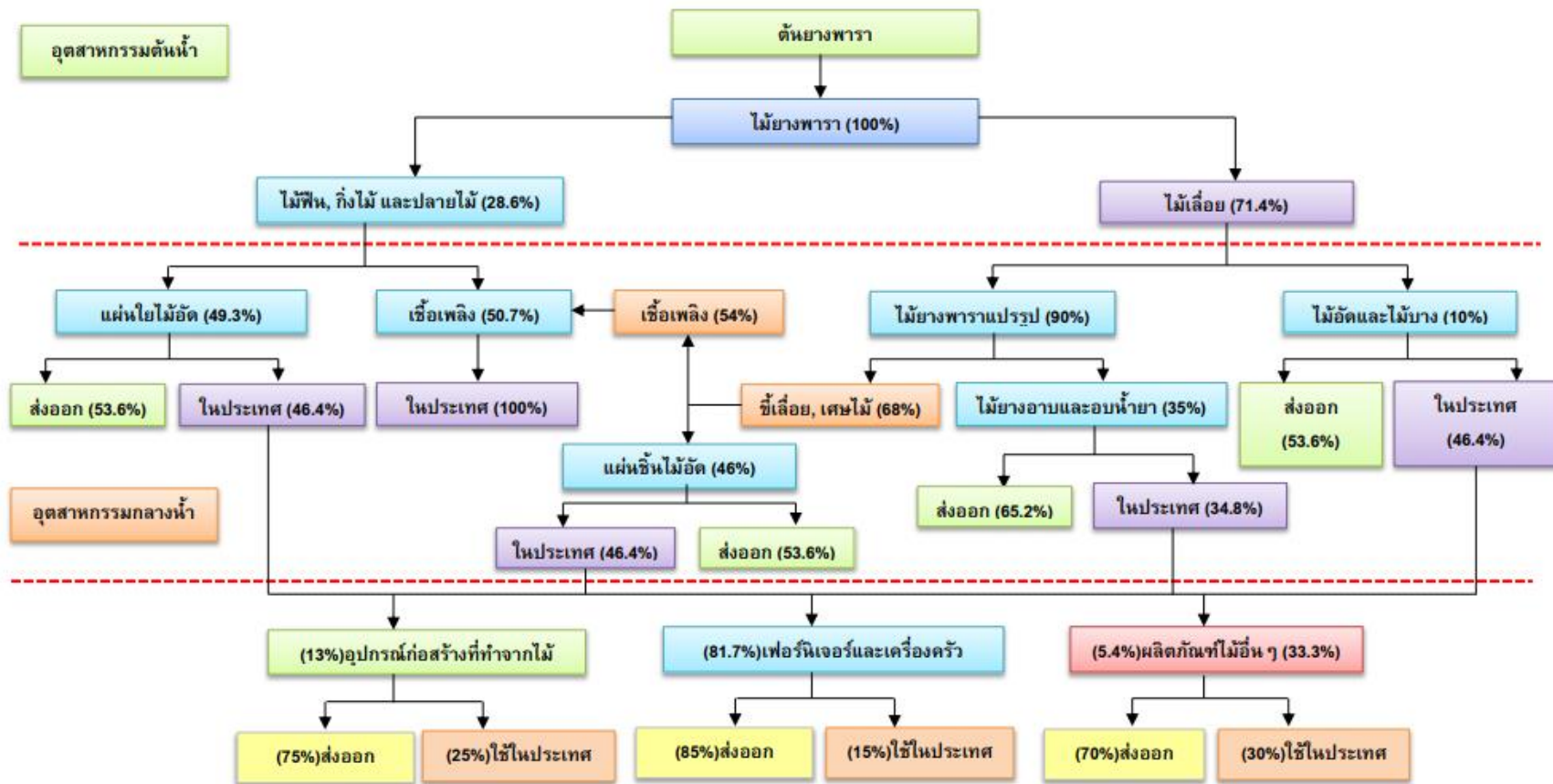
- อุตสาหกรรมต้นน้ำ: ผลผลิต คือ ไม้ยางพารา
- อุตสาหกรรมกลางน้ำ: ผลผลิต คือ ไม้ยางพาราแปรรูป ไม้อัดประสาน ไม้อัดและไม้วีเนียร์ แผ่นขึ้นไม้อัด และแผ่นใยไม้อัด
- อุตสาหกรรมปลายน้ำ: ผลผลิต คือ เฟอร์นิเจอร์และผลิตภัณฑ์ไม้

จากสภาพการชะลอตัวทางเศรษฐกิจโลกและปริมาณผลผลิตยางพาราที่มีมากเกินไป ความต้องการ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 31 มีนาคม 2558 ให้ลดพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศ ประกอบกับภัยคุกคามจากสภาวะโลกร้อนที่จะเป็นข้อบ่งชี้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรไม้ยืนต้นต่างๆ เหล่านี้จะเป็นแรงผลักดันให้อุตสาหกรรมไม้ยางพาราทั้งในขั้นต้นน้ำ ขั้นกลางน้ำ และขั้นปลายน้ำ มีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมยางพาราไทยในอนาคตอันใกล้ การวิจัยและพัฒนายางพาราจึงต้องครอบคลุมถึงห่วงโซ่ของอุตสาหกรรมไม้ยางพารานี้ด้วย

ที่มา: <http://rubber.oie.go.th/SupplyChain.aspx> วันที่ 12-10-2016

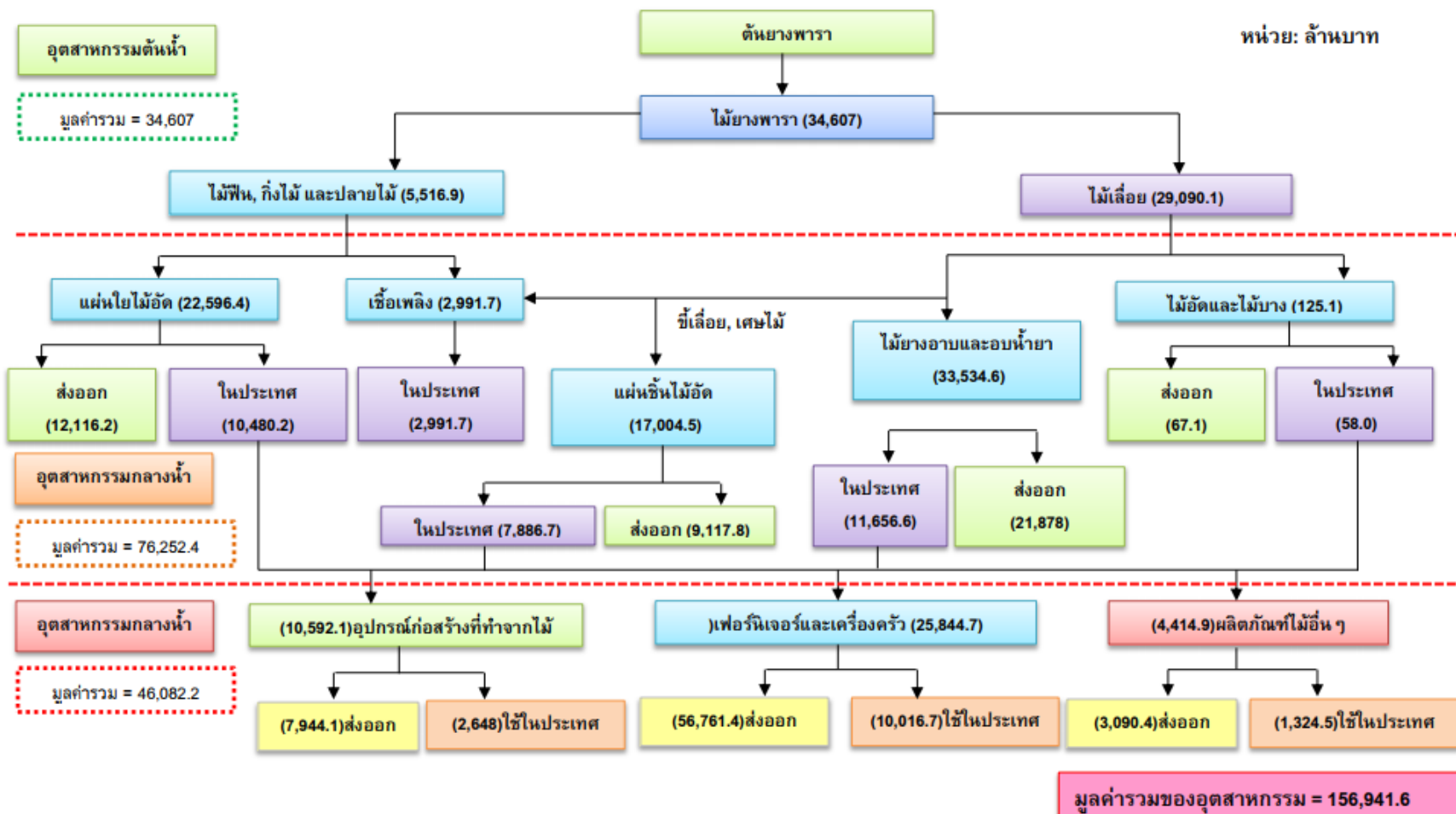
อุตสาหกรรมไม้ยางพารามีความเกี่ยวเนื่องตั้งแต่เกษตรกรที่ประสงค์จะโค่น ต้นยางเก่าเพื่อปลูกใหม่ทดแทน หรือต้นยางที่หน้ากรีดเสียหายหรือมีอายุกรีดมากกว่า 25 ปี เสนอขายไม้ยาง ณ ที่ตั้งสวน โดยผู้รับซื้อจากเกษตรกรจะทำการโค่นต้นยางเก่าหลังจากซื้อเสนอราคาไม้ยางเป็นที่พอใจทั้งสองฝ่าย แปรรูปเป็นไม้ท่อนไม้ซุง ขนส่งเข้าสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมกลางน้ำต่อไป อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีพื้นที่การปลูกทดแทนยางพารามากที่สุด รองลงมาคือ ไทย และมาเลเซีย ตามลำดับ ส่วนการใช้ประโยชน์จากไม้ยางพาราพบว่า ไทยเป็นประเทศที่มีการนำไม้ยางพารามาแปรรูปเป็นไม้ยางพาราแปรรูปมากที่สุด เนื่องจากเนื้อไม้ยางมีสีขาวนวล และที่สำคัญแรงงานของไทยมีความเชี่ยวชาญในการแปรรูปไม้ยางพารามากกว่า

อุตสาหกรรมกลางน้ำ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจผู้ผลิตไม้ยางพาราแปรรูป เช่น แผ่นใยไม้อัด (fiber boards) แผ่นขึ้นไม้อัด (particle boards) ไม้ยางพาราอัดประสาน (solid laminated boards) มีโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราประมาณ 580 โรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก สามารถผลิตไม้ยางพาราแปรรูปได้ประมาณ 3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

ที่มา: ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2556)

ภาพที่ 2.12 โครงสร้างห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ของไทย

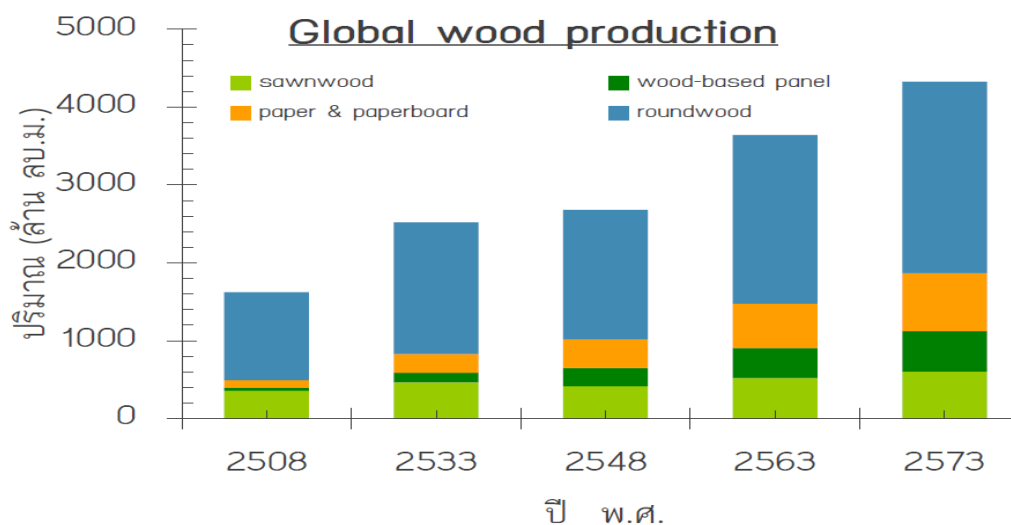

ที่มา: ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2556)

ภาพที่ 2.13 โครงสร้างห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์

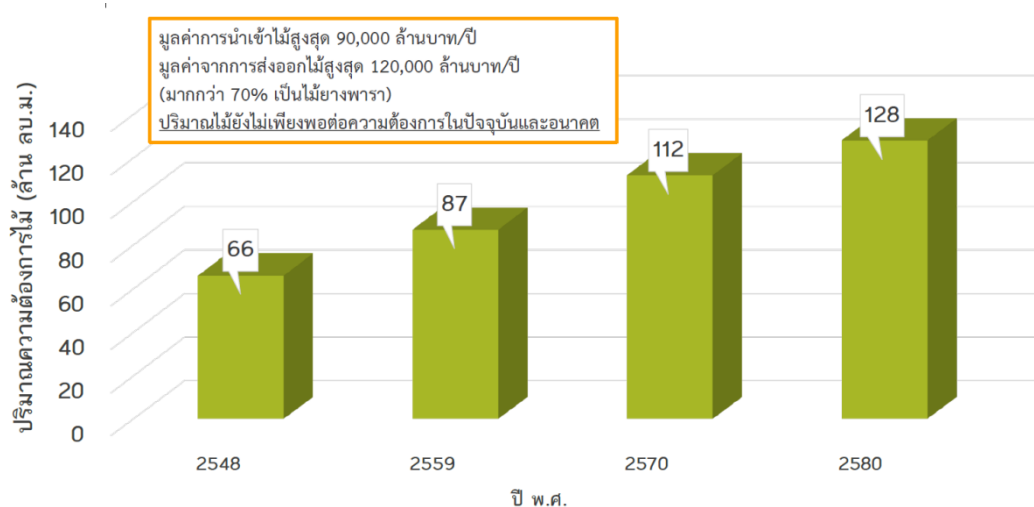
3.2) สถานะการผลิต

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการผลิตไม้ในตลาดโลกมีแนวโน้มเติบโตขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2508 ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมไม้ท่อน (Round Wood) ไม้แปรรูป (Sawn wood) ผลิตภัณฑ์แผ่นไม้ (Wood based Panel) ได้แก่ ไม้อัด, แผ่น Particle , MDF และ Wet Hardboard และ อุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ (Paper and Paper board) และคาดการณ์ว่าจะยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องไปจนถึง 2573 (ดังแสดงในภาพที่ 2.14) ซึ่งจะมีปริมาณการผลิตสูงถึง 4,000 กว่าล้านลูกบาศก์เมตรในปี 2573 สำหรับการบริโภคผลิตภัณฑ์ไม้ในตลาดโลก มีแนวโน้มการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมการผลิตไม้ ไปจนถึงปี 2573 สำหรับประเทศไทย ก็มีแนวโน้มการใช้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็น 87 ล้านลูกบาศก์เมตร ในปี 2559 และคาดการณ์ว่าจะมีการใช้ไม้สูงถึง 128 ล้านลูกบาศก์เมตร ในปี 2580 ดังแสดงแนวโน้มในรูปที่ 2.15

ที่มา: สافات ดิลกสัมพันธ์, 2561

ภาพที่ 2.14 แนวโน้มอุตสาหกรรมการผลิตไม้ในตลาดโลกระหว่างปี 2508-2573

ที่มา: สافات ดิลกสัมพันธ์, 2561

ภาพที่ 2.15 แนวโน้มปริมาณความต้องการไม้ในอุตสาหกรรมที่ใช้ไม้เป็นวัตถุดิบ

จากการคาดการณ์ดังกล่าว พบว่าปริมาณไม้ยางจะไม่เพียงพอต่อความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจากสถิติการปลูกไม้เศรษฐกิจและมูลค่าการส่งออกไม้มากกว่าร้อยละ 70 เป็นไม้ยางพารา ซึ่งปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกประมาณ 23.34 ล้านไร่ และมีพื้นที่เปิดกรีดได้ประมาณ 19.55 ล้านไร่ โดยจากการเก็บข้อมูลของ การยางแห่งประเทศไทย (กยท) ในแต่ละปีจะมีการตัดโค่นในปัจจุบันมากกว่า 400,000 ไร่ต่อปี (การยางแห่งประเทศไทย ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการผลิต, 2560)

3.3) สภาวะการค้าและตลาด

3.3.1) การจำหน่ายในประเทศ

ภาพรวมปริมาณการจำหน่ายไม้อบแห้งในครึ่งปีแรกของปี 2559 (ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม) ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2558 ร้อยละ 9.28 แต่ชะลอลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่เติบโตถึงร้อยละ 26.97 เนื่องจากปีที่ผ่านมาได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการควบคุมปริมาณการผลิตยางเพื่อแก้ปัญหาราคายางตกต่ำของภาครัฐ สำหรับภาพรวมปริมาณการจำหน่ายที่ประมาณการทั้งปีลดลงจากปี 2558 เล็กน้อย

สำหรับภาพรวมการจำหน่ายเครื่องเรือนทำด้วยไม้ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2558 ร้อยละ 26.28 และภาพรวมปริมาณการจำหน่ายที่ประมาณการทั้งปีขยายตัวลดลงจากปี 2558 ร้อยละ 28.59 ผลจากการลดลงมากในครึ่งปีแรกและ อุปสงค์ตลาดเฟอร์นิเจอร์ในประเทศครึ่งปีหลังยังไม่มีสัญญาณบวกชัดเจนที่จะส่งผลให้ตลาดกลับมาฟื้นตัวได้เร็วนัก

ที่มา: ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

3.3.2) การส่งออกและตลาดส่งออกมีแนวโน้มลดลง

เฟอร์นิเจอร์ไม้และชิ้นส่วนที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนปริมาณการส่งออกถึงร้อยละ 65 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 35 เป็นการจำหน่ายภายในประเทศ และในปี 2558 มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกประมาณร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเฟอร์นิเจอร์ส่งออกทั้งหมด (มูลค่า 414.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ส่งออกประกอบด้วยเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในครัว เฟอร์นิเจอร์ใช้ในหอนอน เฟอร์นิเจอร์อื่นๆ ที่ทำด้วยไม้ และชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชนิดที่ถอดออกได้ (knock down) เนื่องจากสามารถนำชิ้นส่วนต่างๆ มาถอดหรือประกอบเข้าด้วยกันใหม่ได้เพื่อประหยัดพื้นที่และช่วยลดต้นทุนในการขนส่ง อีกทั้งสะดวกต่อการบรรจุภัณฑ์

มูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ฯ ของไทยไปยังตลาดต่างประเทศในช่วงระหว่างปี 2554-2558 ภาพรวมขยายตัวลดลง โดยในปี 2558 ขยายตัวลดลงถึงร้อยละ 14.35 มีมูลค่าการส่งออก 411.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นผลจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ทำให้ความต้องการไหลลดลงด้วย นอกจากนี้ยังได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นภาษีการบริโภคในญี่ปุ่นซึ่งเป็นตลาดสำคัญตั้งแต่ต้นปี 2557 เป็นต้นมา อีกทั้งสินค้าส่งออกของไทยประสบปัญหาค่าเงินบาทที่ผันผวน และประสบปัญหาการแข่งขันที่มีมากขึ้นในกลุ่มสินค้าระดับกลางจากประเทศคู่แข่งสำคัญ เช่น จีน และเวียดนาม ที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนและราคาสินค้าที่ถูกกว่า ส่งผลให้ภาพรวมการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศลดลง

3.3.3) การนำเข้าและแหล่งนำเข้า

ภาพรวมการนำเข้าไม้แปรรูป เครื่องเรือนไม้ อุปกรณ์ก่อสร้างไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้และของไทยในครึ่งปีแรกของ ปี 2559 มีมูลค่า 296.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีมูลค่า 320.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวลดลงร้อยละ 7.38 ผลจากการลดลงของสินค้าเกือบทุกกลุ่ม (ยกเว้นสินค้าในกลุ่มเครื่องเรือนไม้) โดยสินค้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์ไม้ลดลงมากที่สุด ร้อยละ 13.78 ซึ่งการนำเข้าไม้แปรรูปจากมาเลเซีย ลาว และสหรัฐฯ ลดลงค่อนข้างมาก เช่นเดียวกับการนำเข้าไม้แผ่นจากจีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม ปรับลดลงมากเช่นเดียวกัน

3.3.4) แนวโน้มอุตสาหกรรมแปรรูปไม้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

แนวโน้มอุตสาหกรรมในครึ่งปีหลัง คาดว่าการผลิตไม้แปรรูปจะยังคงขยายตัวเล็กน้อย เพราะมีปัจจัยบวกจากอุปสงค์ตลาดจีนที่ยังขยายตัว แต่อาจชะลอลงเนื่องจากสั่งซื้อในช่วงก่อนหน้านี้เป็นจำนวนมาก ส่วนการผลิตเครื่องเรือนไม้ มีปัจจัยบวกจากมาตรการลดหย่อนภาษีรายได้เหลือร้อยละ 10 แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก (SMEs) และมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการวงเงิน 1 แสนล้านบาท ซึ่งจะเอื้อให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การใช้กลยุทธ์กระตุ้นตลาดจากการจัดงานแสดงสินค้าของผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาและการออกผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ และการเพิ่มช่องทางจำหน่ายในประเทศ น่าจะช่วยเพิ่มอุปสงค์เฟอร์นิเจอร์ในประเทศได้มากขึ้น ในขณะที่อุปสงค์ตลาดเฟอร์นิเจอร์ในต่างประเทศยังมีปัจจัยลบจากปัญหาเศรษฐกิจคู่ค้าหลักอย่างญี่ปุ่นที่กำลังเผชิญกับปัญหาการบริโภคในประเทศที่ชะลอตัวและการส่งออกหดตัว ทำให้อุปสงค์ในญี่ปุ่นยังขยายตัวต่ำ รวมถึงผู้ประกอบการไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่สามารถผลิตได้เป็นจำนวนมากอย่างจีน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อขยายตัวในการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ของไทย สำหรับภาพรวมราคาไม้ยางพาราคาดว่าจะลดลงเล็กน้อยตามภาวะตลาดที่ชะลอตัว

ที่มา: <http://rubber.oie.go.th> จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ร่วมกับสถาบันพลาสติกและศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย

บทที่ 3

ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาการเกษตรที่ผ่านมาและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น

3.1 ผลการดำเนินงานของภาครัฐในการพัฒนาการเกษตรที่ผ่านมา

3.1.1 การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร (พ.ศ. 2552-2556)

การพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยได้มีการดำเนินการโดยจัดทำเป็นยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร (พ.ศ. 2552-2556) โดยคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านการพัฒนาการเกษตรทั้งระบบไม่ว่าด้านการผลิต การค้า และอุตสาหกรรมของประเทศให้ดียิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญคือเสริมสร้างการดำเนินงานให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านยางโดยการเพิ่มผลผลิต สนับสนุนด้านการตลาด เพิ่มการผลิตยางในประเทศ และลดการส่งออกวัตถุดิบยางไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ โดยการดำเนินการมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทั้งด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาระบบตลาด สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านยาง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมยางของประเทศ เพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยการแปรรูปและนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น เพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางในประเทศและเพิ่มการส่งออก การสนับสนุนให้มีการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยางอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งให้ความร่วมมือไตรภาคีกับสหภาพระหว่างประเทศ 3 ประเทศ (ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community-

AEC) มีแนวทาง/มาตรการดำเนินการประกอบด้วย 8 กลยุทธ์ คือ

- 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพยางที่เป็นวัตถุดิบ
- 2) การพัฒนาระบบตลาดยางในประเทศและต่างประเทศ
- 3) การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมแปรรูปยาง ผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา
- 4) การปรับปรุงระบบบริหารจัดการภาครัฐ
- 5) ผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 6) การสนับสนุนการวิจัย
- 7) เสริมรายได้และยกระดับชีวิตเกษตรกรชาวสวนยาง
- 8) การพัฒนาบุคลากร

โดยหลังจากสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. 2556 แล้ว ผลที่คาดว่าจะได้รับคือ

(1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา การผลิตยางในประเทศต่อหน่วยพื้นที่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 หรือเฉลี่ยทั้งประเทศจาก 278 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 306 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. 2556 หรือทำให้ผลผลิตโดยรวมของประเทศเพิ่มจาก 3.09 ล้านตัน ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 3.40 ล้านตัน ในปี พ.ศ. 2556

(2) เพิ่มปริมาณการใช้ยางธรรมชาติในประเทศขึ้นไปอีกร้อยละ 46 กล่าวคือ เพิ่มปริมาณการใช้จาก 397,495 ตัน ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 580,000 ตัน ในปี พ.ศ. 2556 หรือเพิ่มจากร้อยละ 12.87 เป็นร้อยละ 17.00 ของผลผลิตในปีเดียวกัน

(3) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางของไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างชาติมากขึ้น สามารถเพิ่มมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางจาก 178,935 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2551 เป็น 230,000 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2556

(4) เกษตรกรมีรายได้จากการทำสวนยางไม่น้อยกว่าปีละ 15,000 บาท/ไร่ ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ สร้างความมั่นคงให้เกษตรกรและสังคมโดยรวมของประเทศ

(5) เกษตรกรชาวสวนยางหรือคนกรีดยางมีสวัสดิการสังคม

3.1.2 การดำเนินงานตามแนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบ

ราคายางพาราในประเทศมีแนวโน้มต่ำลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน ซึ่งปัจจัยหลักที่ทำให้ราคายางต่ำลงมีดังนี้

1) ไทยมีอุปทานส่วนเกินของประเทศ จากโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางพารา มีการซื้อยางพาราเก็บเข้าสต็อก ทำให้รัฐมีสต็อกยางพาราซึ่งเป็นส่วนเกินจำนวน 2.1 แสนตัน นอกจากนี้โลกมีอุปทานส่วนเกินจำนวน 6.4 แสนตัน จากการขยายการผลิตยางพาราของประเทศต่างๆ เช่น ไทย อินโดนีเซีย อินเดีย เวียดนาม จีน เป็นต้น

2) ปัญหาด้านการตลาด ตลาดยางพาราไม่สะท้อนถึงราคาที่แท้จริง โดยยางพาราเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดซื้อขายล่วงหน้าที่ไม่มีการส่งมอบสินค้าจริง โดยเฉพาะตลาดซื้อขายล่วงหน้าเชิงฮั่วโตเกียวก (TOCOM) และสิงคโปร์ (SI COM) ราคายางพาราจึงไม่ถูกกำหนดจากอุปสงค์และอุปทาน อีกทั้งโครงสร้างยางพาราไทยมีการพึ่งพิงตลาดต่างประเทศถึงร้อยละ 86 ของผลผลิตยางพาราทั้งหมดจากตลาดหลักเพียง 4 ตลาด ได้แก่ จีน มาเลเซีย ญี่ปุ่น อเมริกา ขณะที่ตลาดภายในประเทศ (ตลาดกลางยางพาราในภูมิภาคสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร) มีสัดส่วนในธุรกิจยางพาราร้อยละ 30 ยังไม่สามารถเป็นกลไกในการยกระดับราคายางพาราของเกษตรกรได้

3) ไทยมีการใช้ยางพาราในประเทศน้อย จากการที่ผู้ประกอบการไทยขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย และขาดการวิจัย/พัฒนาผลิตภัณฑ์ยางที่สร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งขาดบุคลากรด้านยางพาราที่มีความรู้ความสามารถด้านผลิตภัณฑ์ยาง

ในการแก้ปัญหาราคายางตกต่ำในระยะยาว คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีมติเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 อนุมัติแนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) จัดการสต็อกยางของรัฐเพื่อให้อุปทานยางส่วนเกินในประเทศหมดไป

2) บริหารจัดการยางปัจจุบันที่ผลผลิตออกสู่ตลาดจนถึงช่วงฤดูแล้งเพื่อยกระดับราคา โดยการเสริมสภาพคล่องการดำเนินธุรกิจของสถาบันเกษตรกร และพัฒนาคุณภาพยาง

3) เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โดยการแปรรูปเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกรในช่วงฤดูการผลิตปัจจุบันไปจนถึงสร้างโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางแล้วเสร็จ และสามารถดำเนินการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและพัฒนาคุณภาพยางพารา

4) พัฒนายางพาราเพื่อความยั่งยืน โดยพัฒนาระบบตลาดยางพารา การวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการควบคุมพื้นที่ปลูกยาง การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร โดยมีเป้าหมายการพัฒนาใน 4 ด้าน คือ ด้านราคา คุณภาพ การเพิ่มมูลค่า และประสิทธิภาพการผลิต แนวทางในการพัฒนายางพาราทั้งระบบประกอบด้วย 2 มาตรการ (มาตรการเร่งด่วน และมาตรการต่อเนื่อง)

9 แนวทาง และ 12 โครงการ

ที่มา: 1. มติคณะรัฐมนตรี เว็บไซต์ : <http://www.cabinet.soc.go.th>

2. รายละเอียดแนวทางการพัฒนายางพาราทั้งระบบ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร วันที่ 18 สิงหาคม 2557

3.1.3 การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์การผลักดันนโยบายที่จำเป็น

- 1.1 สนับสนุนด้านการผลิตยางพารา
- 1.2 กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการ
- 1.3 กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการสร้าง demand ภายในประเทศ
- 1.4 บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

- 2.1 อุตสาหกรรมยางล้อ
- 2.2 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น
- 2.3 การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออก

- 3.1 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม
- 3.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
- 3.3 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการมาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ยาง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ

- 4.1 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมต้นน้ำ
- 4.2 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมกลางน้ำ

1) การสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพารา

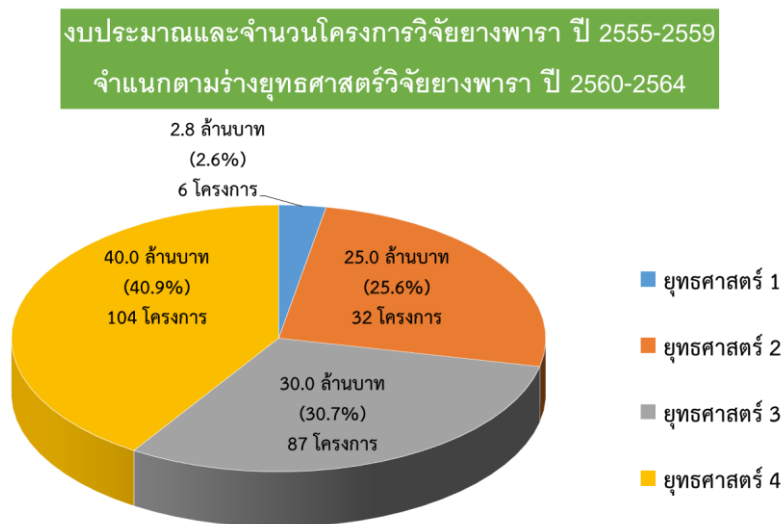
การบริหารงานสนับสนุนการวิจัยยางพาราของ สกว. ได้ยึดตามกรอบวิจัยแบบมุ่งเป้า ซึ่งมีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการทุนวิจัยที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม/เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มมูลค่าของอุตสาหกรรมยางพาราตั้งแต่กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ และงานสนับสนุนอุตสาหกรรมยางพาราอื่นๆ เช่น ด้านวิเคราะห์/ทดสอบ การมาตรฐาน และการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และเน้นการสนับสนุนผลงานวิจัยที่สามารถต่อยอด/นำไปใช้ได้จริงในอุตสาหกรรม

จากภาพรวมของการสนับสนุนทุนวิจัยแบบมุ่งเป้าเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศ กลุ่มเรื่องยางพารา ในระหว่างปีงบประมาณ 2555-2559 ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3.1 พบว่ามีโครงการวิจัยด้านยางพาราที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 229 โครงการ และงบประมาณรวมทั้งสิ้น 226.464 ล้านบาท

โครงการวิจัยด้านยางพาราปี 2555-2559 ดังกล่าวสามารถจำแนกตามความสอดคล้องกับร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564) ได้ดังแสดงในภาพที่ 3.1 โดยงานวิจัยส่วนใหญ่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 4 (การพัฒนาเชิงนโยบายและรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์)) เป็นหลัก โดยงบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยในส่วนนี้เทียบเท่ากับร้อยละ 40.9 ของงบประมาณทั้งหมด รองลงมาเป็นยุทธศาสตร์ที่ 3 (การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ)) ยุทธศาสตร์ที่ 2 (การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ)) และยุทธศาสตร์ที่ 1 (การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีประสิทธิภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ)) โดยมีงบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยเทียบเท่ากับร้อยละ 30.7, 25.6 และ 2.6 ของงบประมาณทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 3.1 สรุปโครงการวิจัยด้านยางพาราปีงบประมาณ 2555-2559

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
งบประมาณ (ล้านบาท)	69.928	46.869	41.184	30.358	38.126	226.464
จำนวนโครงการ	12(34)/10	9(24)/8	9(22)/19	4(8)/17	4(8)/18	38(96)/72
จำนวนแผนงาน	12	9	9	4	4	38
จำนวนโครงการในแผนงาน	34	24	22	8	8	96
จำนวนโครงการเดี่ยว	10	8	19	17	18	72
จำนวนโครงการ (เดี่ยว) เล็ก	34	27				61
งบประมาณโครงการเล็ก	6.208	9.083				15.291
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการเล็ก)	0.21	0.34				0.27
จำนวนโครงการใหญ่ (แผน+เดี่ยว)	44	32	41	25	26	168
งบประมาณโครงการใหญ่	63.720	37.786	41.184	30.358	38.126	211.173
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการใหญ่)	1.448	1.181	1.004	1.214	1.466	1.257
รวมโครงการทั้งหมด	78	59	41	25	26	229
งบประมาณโครงการทั้งหมด	69.928	46.869	41.184	30.358	38.126	226.464
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการ)	0.897	0.794	1.004	1.214	1.466	0.989

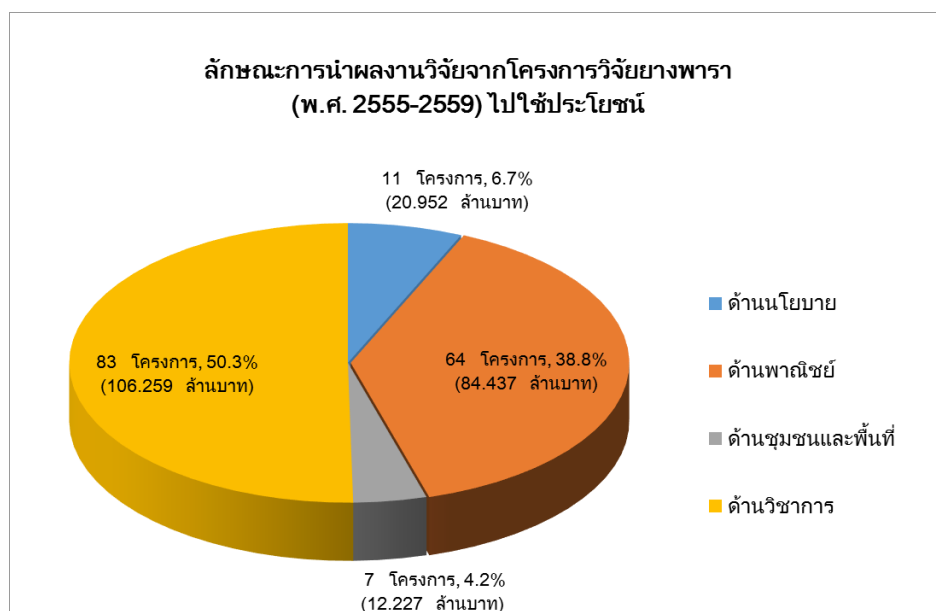
ภาพที่ 3.1 สรุปงบประมาณและจำนวนโครงการวิจัยด้านยางพารา
จำแนกตามร่างยุทธศาสตร์การวิจัยยางพารา (พ.ศ. 2560-2564)

2) การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้จำแนกลักษณะการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย
2. การใช้ประโยชน์ด้านสาธารณะ
3. การใช้ประโยชน์ด้านพาณิชย์
4. การใช้ประโยชน์ด้านชุมชนและพื้นที่
5. การใช้ประโยชน์ด้านวิชาการ

จากการสนับสนุนทุนวิจัยที่ปรากฏจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในระหว่างปีพ.ศ. 2555-2559 และผลการสังเคราะห์ผลงานวิจัยตามลักษณะการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ข้างต้น พบว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด 4 ด้าน ดังแสดงในภาพที่ 3.2 โดยงานวิจัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.3 ของจำนวนโครงการวิจัยทั้งหมด) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านวิชาการ ในขณะที่มีงานวิจัยที่สามารถใช้ประโยชน์ด้านพาณิชย์ ด้านนโยบาย และด้านชุมชนและพื้นที่ เทียบเท่ากับร้อยละ 38.8, 6.7 และ 4.2 ของจำนวนโครงการ วิจัยทั้งหมด ตามลำดับ

ภาพที่ 3.2 สรุปการนำผลงานวิจัยจากโครงการวิจัยที่ยังพารา (พ.ศ. 2555-2559) ไปใช้ประโยชน์

3) ผลงานวิจัยด้านที่ยังพาราที่มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินโครงการวิจัยด้านที่ยังพาราที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในระหว่างปีพ.ศ. 2555-2559 ก่อให้เกิดผลผลิตจากงานวิจัยที่มีศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมได้ ดังนี้

3.1) การใช้ประโยชน์ด้านนโยบาย

- งานวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานทางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มศักยภาพทางไทยสู่สากล

ผลการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานที่ผ่านมา ได้เกิดผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ โดยสามารถผลักดันจนเกิดเป็นมาตรฐานทั้งระดับประเทศ (มอก.) ระดับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และระดับสากล (ISO) ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 มาตรฐานยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ยาง

ผลงานวิจัย	สถานะ
1. กระบวนการตรวจสอบยางครัมป์วัลคาไนซ์	1. ประกาศเป็นมาตรฐาน ISO/TS 16097:2013 vulcanized crumbs rubber -Evaluation procedures เมื่อ 19 กันยายน 2556 2. กว.1002 ม.แผ่นยางเชิงวิศวกรรม รับมาตรฐาน ISO/TS 16097:2013 มาดำเนินการจัดทำร่างมาตรฐานฯ ระดับประเทศ
2. เกณฑ์กำหนดและวิธีทดสอบด้านความปลอดภัยของถุงมือยางและถุงมือพลาสติกที่ใช้ในงานด้านอาหาร	1. ประกาศเป็นมาตรฐาน ISO 14285:2014 Rubber and Plastic gloves for food services – Limits for extractable substances เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2557 2. กว.1027 ม.ถุงมือยางสำหรับการใช้งานทั่วไป รับมาตรฐาน ISO 14285:2014 มาดำเนินการจัดทำร่างมาตรฐานฯ ระดับประเทศ
3. วิธีการไทเทรตที่ปราศจากไซยาไนด์สำหรับวิเคราะห์ปริมาณแมกนีเซียมในน้ำยางพารา	1. ประกาศเป็นมาตรฐาน ISO 17403:2014 Rubber Determination of Magnesium content of field and concentrated natural rubber latex by titration (cyanide-free method) เมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2557 2. กว.608 ม.น้ำยางข้น รับมาตรฐาน ISO 17403:2014 มาดำเนินการจัดทำร่างมาตรฐานฯ ระดับประเทศ
4. แผ่นยางปูพื้นคอกปศุสัตว์	1. ประกาศเป็น มอก.2584-2556 มาตรฐานแผ่นยางปูพื้นคอกปศุสัตว์ 2. ประเทศไทยเสนอให้ปรับมาตรฐานฯ ให้สอดคล้องกันภายในอาเซียน
5. ร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง • ยางรองรางรถไฟ • ยางถนนชนไก่ • ยางล้อต้นสำหรับรถฟอร์คลิฟท์	1. สกว. ได้ส่งมอบให้ สมอ. พิจารณาประกอบการกำหนดเป็นมาตรฐานระดับประเทศ (มอก.) เมื่อ 27 กันยายน 2556 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาโดย กว.425 2. ประเทศไทยเสนอหัวข้อคุณลักษณะที่ต้องการของ 3 ผลิตภัณฑ์ให้มีการปรับมาตรฐานฯ ให้สอดคล้องกันภายในอาเซียน

ที่มา: การใช้ประโยชน์งานวิจัยสกว. ประจำปี 2558

จากผลสำเร็จของการผลักดันการใช้งานวิจัยในการประกอบการกำหนดมาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ยางดังตัวอย่างข้างต้น ทำให้เกิดความร่วมมือระดับนโยบายจาก 4 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมกันลงนาม “บันทึกความเข้าใจส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ยางเพื่อกำหนด

มาตรฐาน” เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2557 โดย MOU นี้มีกำหนดระยะเวลา 4 ปี (ตั้งแต่ปี 2557-2561) ที่จะร่วมกันสร้าง ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยทางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ เพื่อกำหนดมาตรฐานยางพาราทั้งระดับประเทศหรือมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) ระดับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่จะเกิดการรวมตัวของเขตเศรษฐกิจระดับภูมิภาคในปี 58 รวมถึงมาตรฐานระดับสากล (ISO) เพื่อสร้างขีดความสามารถการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราไทยให้สามารถแข่งขันได้ในทุกระดับ

3.2) การใช้ประโยชน์ด้านพาณิชย์

3.2.1) การวิจัยและพัฒนายางล้อต้นรถฟอร์คลิฟท์ประหยัดพลังงาน

งานวิจัยนี้เป็นการบูรณาการความรู้ในหลายสาขา (ฟิสิกส์ยาง เทคโนโลยียาง วิศวกรรมยาง เคมียาง) และมีผู้ประกอบการผลิตยางล้อรถร่วมด้วย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและจริงจังระหว่างนักวิจัยภาครัฐและผู้ประกอบการ ในภาคเอกชน จนสามารถผลิตผลงานสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ โดยผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจจากระยะทดลองตลาดเพียง 8 เดือน ผู้ประกอบการสามารถยกระดับคุณภาพสินค้าและขายได้เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 15 ผลกระทบด้านการประหยัดพลังงานร้อยละ 23 และสามารถเพิ่มมูลค่ายางดิบเป็นผลิตภัณฑ์ยางมูลค่าสูงอย่างเป็นรูปธรรม

ปัจจุบันตลาดยางล้อรถให้ความสนใจยางล้อรถประหยัดพลังงานมากขึ้น โดยยางล้อรถที่ส่งไปขายในประเทศยุโรป จะต้องปฏิบัติตาม EU Tyre Labelling Regulation 1222/2012 ที่บังคับให้ยางล้อต้องติดฉลากแสดงคุณลักษณะของยางล้อที่สำคัญ 3 ประการให้ผู้บริโภคทราบ หนึ่งในนั้นคือ ค่าความต้านทานการหมุน (rolling resistance) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงความประหยัดน้ำมัน ดังนั้นเพื่อให้อุตสาหกรรมผลิตยางล้อรถไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก คณะวิจัยจาก ม.มหิดล เอ็มเทค และ ม.เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จึงได้พัฒนาต้นแบบยางล้อต้นรถฟอร์คลิฟท์ประหยัดพลังงาน โดยมีโรงงานผลิตยางล้อ คือ บริษัทวี.เอส.อุตสาหกรรมยาง จำกัด ร่วมออกแบบและทดสอบ

คณะวิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูญเสียพลังงานของยางล้อขณะใช้งาน ซึ่งพบว่าการสูญเสียพลังงานของยางล้อเกิดจากการเสียรูป (Deformation) ในส่วนต่างๆของยางล้อมีผลทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของโมเลกุลของยางและการแตกตัวของกระจุก (Agglomerate) ของตัวเติมเสริมแรง ฉะนั้นการออกแบบยางล้อเชิงวิศวกรรม และกระบวนการพัฒนายางคอมพาวด์จะมีผลมากต่อการสูญเสียพลังงานของยางล้อ การพัฒนายางล้อรถประหยัดพลังงานจึงจำเป็นต้องศึกษาทางด้าน (1) การพัฒนาสูตรยางคอมพาวด์ (2) การออกแบบยางล้อเชิงวิศวกรรม และ (3) การปรับปรุงอันตรกิริยาระหว่างยางกับตัวเติมเสริมแรง เพื่อนำความรู้และข้อมูลที่ได้ไปประมวลใช้ในการพัฒนายางล้อรถประหยัดพลังงาน ซึ่งผลจากการวิจัยสามารถพัฒนาองค์ความรู้และต้นแบบยางล้อต้นรถฟอร์คลิฟท์แบบประหยัดพลังงานในเชิงพาณิชย์ได้

3.2.2) ผลงานวิจัยที่ยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

ผลงานวิจัยด้านยางพาราที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2555-2559 มีผลลัพธ์ที่สามารถนำไปสู่การยื่นขอรับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรได้ดังรายละเอียดในตารางที่

3.3

ตารางที่ 3.3 ผลงานวิจัยที่ยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

ประเภท	ชื่อการประดิษฐ์	ผู้ประดิษฐ์	เลขที่คำขอ	ปีที่ได้รับทุนวิจัย/ ยื่นขอรับสิทธิ
สิทธิบัตร (การประดิษฐ์)	กระบวนการเตรียมน้ำมันเมล็ด ยางพาราเพื่อใช้เป็นส่วนประกอบใน ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	ผศ.ดร.ณัฐยา เหล่า ฤทธิ์	1401002902	2555-6/2557
สิทธิบัตร (การประดิษฐ์)	ยางบวมจากยางธรรมชาติ อิมพอกไซด์และกรรมวิธีการผลิตยาง บวมนี้	อาจารย์ ชัยวุฒิ วัดจิ่ง	1401002706	2555/2557
อนุสิทธิบัตร	เครื่องเลื่อยไม้ยางพารา	ผศ.ดร.วิริยะ ทองเรือง	1303000667	2555/2556
อนุสิทธิบัตร	สูตรและกรรมวิธีสังเคราะห์อนุภาค ไมโครกักเก็บสารให้กลิ่นและการนำ อนุภาคที่สังเคราะห์ได้ไปผสมทำ ผลิตภัณฑ์จากยางพารา	ผศ.ดร.ศุภศร วณิชเวชา รุ่งเรือง	1303000846	2555/2556

ที่มา: การใช้ประโยชน์งานวิจัยสกว. ประจำปี 2557-2558

นอกจากผลผลิตที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยข้างต้นแล้ว การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ดังกล่าวยังรวมถึงการพัฒนานักวิจัยยางพารารุ่นใหม่เพื่อสร้างนักวิจัยสหสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับยางพาราด้วยกระบวนการเสริมสร้างความรู้ต่างๆ เพื่อก้าวสู่การเป็นนักวิจัยด้านยางพาราที่มีคุณภาพและสามารถสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่ตอบสนองต่อความต้องการของทุกภาคส่วน สำหรับรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมยางพาราอีกด้วย

3.2 ปัญหาและอุปสรรค

การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ยางพาราของไทยด้วย SWOT Analysis โดยมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ (2558) พบว่าอุตสาหกรรมยางพาราไทยในปัจจุบันยังคงประสบปัญหา ดังนี้

3.2.1 ด้านการผลิต ได้แก่ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ (โดยเฉลี่ย 250 กิโลกรัมต่อไร่) ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนแรงงาน (ต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติ) สวนยางมีขนาดเล็กลง เป็นเกษตรกรรายย่อย

3.2.2 การจัดการพื้นที่ปลูกยาง โดยมีการปลูกยางในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำเป็นต้องมีการกำหนดพื้นที่ปลูกยาง (Zoning)

3.2.3 ด้านการตลาด ได้แก่ การกำหนดราคาโดยผู้ซื้อ การพึ่งพาตลาดต่างประเทศ (โดยส่งออกร้อยละ 86 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด สู่ประเทศจีนเป็นหลัก) ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปวัตถุดิบ ปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศน้อย การสร้างมูลค่าเพิ่มยางพาราอยู่ในระดับต่ำ

3.2.4 นโยบายและมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ทั้งนโยบายกระตุ้นการใช้ยางพาราในประเทศ และมาตรการด้านภาษี

3.2.5 การวิจัยและพัฒนา การสนับสนุนการกิจด้านนี้ยังไม่เพียงพอและต่อเนื่อง และขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มา: แผนพัฒนายางพาราของประเทศไทย พ.ศ. 2558-2562 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2558)

บทที่ 4

นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของภาครัฐและภาคเอกชน

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราเป็นยุทธศาสตร์เฉพาะด้านที่เชื่อมโยงการวิจัยเข้ากับการพัฒนายางพารา ตั้งแต่ส่วนต้นน้ำที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรเป็นหลัก ไปจนถึงส่วนปลายน้ำและผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์เป็นหลัก ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราจึงเป็นเสมือนดั่งยุทธศาสตร์ลูกของยุทธศาสตร์หลักต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพารา โดยยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราจะเป็นยุทธศาสตร์ที่เป็นลูกโซ่ในการเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพาราจากยุทธศาสตร์หลักต่างๆ นั้น รวมเข้ามามีเป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ

4.1 นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราต้องอยู่ในบริบทภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องซึ่งจำแนกออกได้ดังนี้

4.1.1 ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

4.1.2 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

4.1.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

4.1.4 แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

4.1.5 แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574

4.1.6 นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564)

รายละเอียดของนโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง 5 กลุ่ม มีดังนี้

4.1.1 ร่างกรอบยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

ที่มา: www.nesdb.go.th (ปรับปรุง 24 สิงหาคม 2560)

ภาพที่ 4.1 กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

ยุทธศาสตร์ชาติ: กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผล ประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจโดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- (1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- (5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

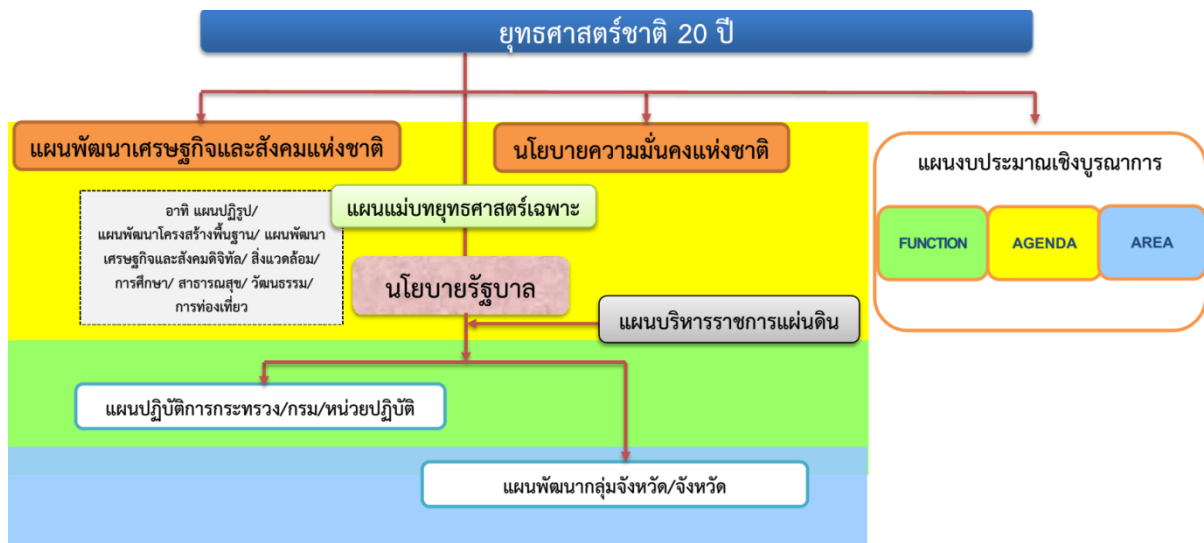
การวิจัยและพัฒนา ได้รับการกล่าวถึงในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็น 1 ใน 6 แนวทาง การดำเนินงานของยุทธศาสตร์ที่ 2 (ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน) แสดงได้ดังภาพที่ 4.2

ที่มา: www.nesdb.go.th (ปรับปรุง 24 สิงหาคม 2560)

ภาพที่ 4.2 โครงร่างยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

โดยร่างยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี มีความเชื่อมโยงกับแผนระดับต่างๆ ดังแสดงในภาพที่ 4.3

ที่มา: สำนักนายกรัฐมนตรี. ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579).

ภาพที่ 4.3 ความเชื่อมโยงของร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีกับแผนระดับต่างๆ

4.1.2 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรและอุตสาหกรรม

ด้วยการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยที่กระทำโดยคณะรัฐมนตรี ตามที่ตราไว้ในมาตรา 19 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ประกอบกับมาตรา 42 ในรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 6/2557 เป็นคณะรักษาความสงบแห่งชาติต่อไป และมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ เช่น ในกรณีที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเห็นว่าคณะรัฐมนตรีควรดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 ในเรื่องใด ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ดังนั้น จึงต้องนำสาระสำคัญของเจตนารมณ์/นโยบายของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับยางพารา มาประกอบการพิจารณาด้วย ในส่วนของเจตนารมณ์/นโยบาย หน.คสช. นั้น ได้ให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาโดยกล่าวถึงนโยบายในการบริหารราชการ ดังต่อไปนี้

เจตนารมณ์/นโยบาย หน.คสช. ⁽¹⁾ (โดยสังเขป)

๑. เจตนารมณ์ :

.....

๒. นโยบายในการบริหารราชการ

๒.๑

.....

๒.๑๐ การวิจัยและพัฒนา

- จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเน้นการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่ต้องซื้อจากต่างประเทศเป็นหลัก เพื่อให้เกิดงานในประเทศ มีสินค้าส่งออก โดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่ารายได้ต่อเกษตรกร เช่น ปาล์ม ยาง พืชพลังงาน ฯลฯ นอกเหนือจากการปลูกข้าว หรือผลิตผลพืชหลักอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันมีมูลค่าลดลง มีการแข่งขันสูง

- ส่งเสริมให้มีการร่วมลงทุนจากต่างประเทศทั้งในการวิจัยและพัฒนา การผลิตภายในประเทศเป็นหลัก ในลักษณะการร่วมลงทุนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิจัยพัฒนาสู่กระบวนการผลิตและจำหน่ายเป็นสินค้าส่งออกของประเทศไทย ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ในสินค้าทุกประเภทที่มีความจำเป็น ทั้งในด้านการดำรงชีวิต รวมทั้งอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเทคโนโลยีระดับสูง

.....

ส่วนนโยบายของรัฐบาลนั้น มีเนื้อหาสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี⁽²⁾ (โดยสังเขป)

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

วันศุกร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ

ตามที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้กระผมดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และ.....

.....ซึ่งรัฐบาลต้องการให้นโยบาย และแผนปฏิรูปราชการของแต่ละหน่วยงานที่จะทำต่อไปมีคำตอบ ดังกระผมจะกราบเรียนท่านประธานเป็นด้านๆ ไปดังนี้

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

.....

๒. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

.....รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๒.๑

.....

๒.๑๕ ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผล จนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

๒.๑๖ ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ตั้งแต่ต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยเกษตรแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ และส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อปรับกระบวนการผลิตสู่ระบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติ

(1) สืบค้นจาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_ncpo/ncpo-policy.pdf วันที่ 12/16/2015

(2) สืบค้นจาก <http://www.opdc.wgo.th/Law/Filedownload/law19957.pdf> วันที่ 12/16/2015

๖.๑๗ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มองค์ความรู้ในด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาการบริหารจัดการภายในองค์กร ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนและการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นระบบและมีเอกภาพที่ชัดเจน ทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงินและการลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาดและโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศ

.....

๗. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

.....

๗.๒ พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ โดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฐานการผลิตสินค้าหลายชนิด และธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ประเทศไทยได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศอื่นในอาเซียนมาเป็นเวลานานแล้ว ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลาย เพื่อขายในตลาดต่างๆ ได้มากขึ้น ทั้งในอาเซียนและในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม

.....

๗.๕ ต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชน สู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยสู่ตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่างๆ ภายในประเทศด้วย

.....

๘. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัยดังนี้

๘.๑ สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐:๗๐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน และมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้ความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

๘.๒ เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยี โดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

๘.๓ ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด

เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชน

นอกจากนี้ ยังมีมติคณะรัฐมนตรีและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ที่มีสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา ยางพารา ดังนี้

สรุปมติคณะรัฐมนตรีและข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับยางพารา⁽³⁾ (โดยสังเขป)

วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 17 มิถุนายน 2557 เรื่อง/ประเด็น การขออนุมัติงบประมาณการแก้ไขปัญหายางพาราทั้งระบบ ปี 2557 มาตรการระยะสั้น (เพิ่มเติม) สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรักษาความสงบแห่งชาติลงมติ ดังนี้..... 1. 4. ให้รองหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ คณะรักษาความสงบแห่งชาติรับไปดำเนินการร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนการแก้ไขปัญหายางพาราทั้งระบบในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวทางการใช้ประโยชน์จากยางพาราเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ยางพารา เพื่อเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาต่อไป ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 5 สิงหาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น ข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น ในคราวประชุมคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ ให้ฝ่ายเศรษฐกิจ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ จัดทำข้อมูลสถานการณ์ยางพาราเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตยางพาราทั้งประเทศ สต็อกยางพารา ความต้องการใช้ยางพาราในประเทศ และปริมาณการส่งออกยางพารา รวมทั้งหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหายางพาราอย่างยั่งยืนที่มีอยู่ให้เกิดเป็นรูปธรรม เช่น การส่งเสริมการแปรรูปยางพารา การใช้ยางพาราผสมยางมะตอยในการทำพื้นถนน และรวมถึงการเตรียมการภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะการเจรจาเกี่ยวกับประเทศมาเลเซียในโครงการ Rubber Corridor ด้วย ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง สธ. คสช.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 26 สิงหาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น ขออนุมัติให้ดำเนินการตามแผนพัฒนายางพาราทั้งระบบ สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรักษาความสงบแห่งชาติลงมติ ดังนี้ 1. อนุมัติในหลักการแผนพัฒนาการพัฒนายางพาราทั้งระบบ ประกอบด้วย 2 มาตรการ (มาตรการเร่งด่วน และมาตรการต่อเนื่อง) 9 แนวทาง 12 โครงการ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยในส่วนของงบประมาณสำหรับมาตรการเร่งด่วน จำนวน 977.75 ล้านบาท ให้ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป ส่วนมาตรการต่อเนื่อง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอขอจัดงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นปีๆ ไปตามความเหมาะสม ในกรอบวงเงินรวมไม่เกิน 5,938.25 ล้านบาท 2. ให้คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติรับไปพิจารณากำหนดแนวทางบูรณาการ การดำเนินการของหน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนาของภาครัฐที่มีอยู่แล้ว เช่น สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย รวมทั้งสถาบันในภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันศึกษาวิจัยเพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพยาง การแปรรูป และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพาราต่อไป 3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งรัดการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่ประสบปัญหาราคายางตกต่ำและรายงานความคืบหน้าให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบด้วย ทั้งนี้ในการพิจารณากำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหายางพารา ควรมีการหารือในทุกภาคส่วน และจัดทำเป็นแผนระยะสั้น-ระยะยาวให้ชัดเจน โดยรวมถึงการจัดเขตพื้นที่ (Zoning) เพาะปลูกยางพาราให้เหมาะสม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีและเกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์-อุปทานของยางพาราด้วย ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง สธ. คสช.

⁽³⁾ สืบค้นจาก http://www.rubber.co.th/ewtadmin/ewt/rubber_web/download/article/article_20160229105115.pdf

วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 26 สิงหาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น รายงานสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทย พร้อมข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายไปตลาดต่างประเทศ สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรักษาความสงบแห่งชาติลงมติ 1. รับทราบรายงานสถานการณ์การส่งออกยางพาราไทย 1.2 ข้อเสนอแนะกิจกรรมส่งเสริมการขายยางพาราไปต่างประเทศ 1.2.1 ระยะสั้น ได้แก่ การแสวงหาความต้องการของตลาดใหม่ ๆ ในตลาดเกิดใหม่ (Emerging Countries) การใช้เวที Platform ตลาดซื้อขายสินค้ายางพารา Rubber Valley ณ เมืองชิงเต่า มณฑลซานตง การเร่งเจรจาสรุปโครงการนิคมอุตสาหกรรมเมืองยาง (Rubber City) ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างแท้จริง และการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม Global Rubber Conference 1.2.2 ระยะกลาง-ยาว ได้แก่ การเปลี่ยนยุทธศาสตร์ยางพาราแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมกลางน้ำ และปลายน้ำ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D) และการเสริมสร้างความร่วมมือในกลุ่มประเทศผู้ผลิตยางพาราในอาเซียนให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรมรับความเห็นของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการปรับยุทธศาสตร์ยางพาราแห่งชาติให้สนับสนุนอุตสาหกรรมกลางน้ำ และปลายน้ำมากขึ้น ควรทำให้เกิดได้จริงเป็นรูปธรรม การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านยางพาราให้มากขึ้นและอย่างจริงจัง ควรต้องมีการปฏิรูปวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านยางพาราของประเทศ การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยางพารามีศักยภาพในการแข่งขันในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางสำเร็จรูปมากขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับยางพาราในการส่งออก การประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมยางพาราของไทยในเวทีต่างประเทศและสนับสนุนการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ยางพาราในตลาดโลกให้มีการซื้อขายให้มากขึ้น การดำเนินการเจรจาหาข้อสรุปโครงการ Rubber City/Rubber Corridor ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างแท้จริง รวมถึงพื้นที่เป้าหมายในการจัดตั้งโครงการในภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อพัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางแปรรูปยางพาราอย่างครบวงจรในระดับโลก การกำหนดประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมยางที่มีโอกาสทางการตลาดและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น การสร้างห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) อย่างต่อเนื่อง เพื่อผลักดันและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราและการพัฒนาตลาดให้สามารถขับเคลื่อนได้โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนในอนาคต การพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ ซึ่งเน้นการพัฒนาสู่นวัตกรรมวัสดุที่สามารถใช้ทดแทนวัสดุสังเคราะห์อื่นๆ เพื่อต่อยอดนำไปสู่การผลิตเป็นวัสดุเครื่องใช้จากยางพารา และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพาราในเชิงวิทยาศาสตร์และนาโนเทคโนโลยี ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พณ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 1 ตุลาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น การดำเนินการแก้ไขปัญหายางพารา สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบการดำเนินการแก้ไขปัญหายางพารา โดยขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมวิสาหกิจชุมชนหรือองค์กรวิสาหกิจอื่นที่ทำธุรกิจยางพาราตลอดจนหลักเกณฑ์และแนวทางดำเนินการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนแก้วิสาหกิจชุมชน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ 2. เห็นชอบการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติเพิ่มเติม ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 21 ตุลาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น การแก้ไขปัญหายางพารา ตามมติคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) เมื่อวันที่ 16 ต.ค. 2557 สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบแนวทางการบริหารจัดการยางขององค์การสวนยาง และเห็นชอบการดำเนินงานตามโครงการสร้างมูลค่าให้กับชนรักษาเสถียรภาพราคายาง โครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม และโครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการยาง ตามมติคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ในการประชุมครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2557 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดย..... 2. ในการระบายยางในสต็อกของโครงการสร้างมูลค่าให้กับชนรักษาเสถียรภาพราคายาง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์พิจารณากำหนดราคาให้เหมาะสม โดยใช้ระดับคุณภาพยางเป็นเกณฑ์ 3. ในส่วนของโครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ให้จ่ายเงินชดเชยรายได้ให้แก่เกษตรกรตามพื้นที่สวนยางเปิดกรีตที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ โดยเฉพาะในเรื่องการตรวจสอบผู้มีสิทธิรับเงินชดเชยรายได้ โดยให้ประสานงานกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการตรวจสอบความถูกต้องว่าเป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์หรือสิทธิทำกินในพื้นที่นั้น ซึ่งรวมถึงประเภทเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับของกรมป่าไม้ รวม 46 รายการ ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอแนวทางการจ่ายเงินดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีโดยด่วนก่อนดำเนินการต่อไป ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง กษ.

วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 16 ธันวาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาแนวทางในการแปรรูปยางเป็นผลิตภัณฑ์หรือใช้เป็นส่วนผสมต่างๆ เช่น พื้นลู่วิ่ง พื้นช่องทางจักรยาน พื้นสนามฟุตบอล เป็นต้น ทั้งนี้ให้นำเสนอผลการพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรีในสัปดาห์ต่อไป ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 30 ธันวาคม 2557 เรื่อง/ประเด็น ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางจัดตั้งศูนย์รับซื้อขายพาราในประเทศ เพื่อเป็นจุดประสานระหว่างเกษตรกรและผู้ซื้อโดยตรง โดยให้เกิดเป็นรูปธรรมและสามารถเริ่มดำเนินการได้ภายในเดือนมกราคม 2558 รวมทั้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสำรวจปริมาณการใช้ยางพาราของแต่ละหน่วยงานโดยเร็ว และให้จัดทำแผนการใช้จ่ายยางพาราในประเทศด้วยเพื่อให้การใช้จ่ายยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วนำเสนอผลการดำเนินการดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 6 มกราคม 2558 เรื่อง/ประเด็น แนวทางการแปรรูปยางธรรมชาติเพื่อนำไปสร้างพื้นลู่วิ่ง-ลานกรีฑา และพื้นลาน ออกบาสเกตบอล สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาวัสดุยางสังเคราะห์และยางธรรมชาติเพื่อจัดสร้างลู่วิ่ง-ลานกรีฑา ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์บริการร่วมกับการกีฬาแห่งประเทศไทยได้ดำเนินงานโครงการศึกษาและพัฒนาวัสดุยางสังเคราะห์และยางธรรมชาติเพื่อจัดสร้างลู่วิ่ง-ลานกรีฑา และพัฒนาเทคโนโลยีลู่วิ่ง-ลานกรีฑาให้ได้มาตรฐานสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้วัสดุยางธรรมชาติภายในประเทศ ตลอดจนสามารถลดค่าใช้จ่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และให้ความเห็นชอบให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอ สรุปได้ ดังนี้ 1. ให้ วท. ประสานกับการกีฬาแห่งประเทศไทยในการกำหนดมาตรฐานของพื้นลู่วิ่ง-ลานกรีฑา สนามกีฬา รวมทั้งลานกีฬา และประกาศใช้อย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำไปเป็นกรอบในการปฏิบัติสำหรับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง 2. ให้ วท. ร่วมกับ อก. โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมรวบรวมรายชื่อผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยาง และกลุ่มอุตสาหกรรมก่อสร้างที่สนใจเข้าร่วมเป็นผู้ผลิต และให้กรมวิทยาศาสตร์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผสมยางและสูตรยางที่เหมาะสมให้ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมยาง และถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำพื้นลู่วิ่ง-ลานกรีฑาและพื้นสนามที่เหมาะสมให้ผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมก่อสร้าง ทั้งนี้ ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยการกีฬาแห่งประเทศไทยพิจารณาในส่วนของการคัดเลือกของงานวิจัยดังกล่าว 3. ให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงมหาดไทยดำเนินการสำรวจความต้องการในการสร้างลานกีฬา สนามกีฬา หรือโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นลู่วิ่ง-ลานกรีฑาที่พัฒนาขึ้นนี้ของหน่วยงาน ทั้งในส่วนของจำนวนและขนาดพื้นที่เพื่อกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะได้คำนวณหาความต้องการในการใช้งานโดยรวมของประเทศทั้งในด้านงบประมาณที่ต้องใช้และที่สามารถประหยัดได้ปริมาณยางธรรมชาติในประเทศที่ต้องใช้ในโครงการ รวมทั้งปริมาณการนำเข้าวัสดุสังเคราะห์จากต่างประเทศที่ลดลงเพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง วท.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 3 กุมภาพันธ์ 2558 เรื่อง/ประเด็น ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ ประเด็นด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับยางพาราดังนี้ 1. ให้ทุกส่วนราชการเร่งดำเนินการสำรวจปริมาณการใช้ยางพาราของแต่ละหน่วยงานโดยเร็ว และจัดทำแผนการใช้จ่ายยางพาราในประเทศเพื่อให้การใช้จ่ายยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2557 และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รวบรวมปริมาณความต้องการใช้ยางพาราของทุกหน่วยงานเสนอคณะรัฐมนตรีภายใน 2 สัปดาห์ 2. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาหาแนวทางการลดพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศ โดยในระยะแรกให้เริ่มดำเนินการในพื้นที่ซึ่งชาวสวนยางได้บุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเพาะปลูก พร้อมทั้งพิจารณาหาแนวทางการเยียวยาชาวสวนยางกลุ่มดังกล่าวด้วย ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ 31 มีนาคม 2558 เรื่อง/ประเด็น ขอยุติโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ ระยะที่ 3 พ.ศ. 2554 - 2556 ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง มาตรา 21 ทวิ

สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ 1.เห็นชอบให้ยุติโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ ระยะที่ 3 พ.ศ. 2554-2556 ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง มาตรา 21 ทวิ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เห็นควรให้ความสำคัญกับแนวทางการลดต้นทุนการเพาะปลูกและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงพัฒนาคุณภาพ ผลผลิตยางและการแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และการบริหารจัดการพื้นที่ปลูกยางทั่วประเทศ โดยเฉพาะแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีพื้นที่สวนยางจำนวนมากอยู่ในเขตพื้นที่ป่า โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการแก้ไขให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไป 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีทุกเดือน ดังนี้ 2.1 ให้ลดพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศ โดยเริ่มดำเนินการในพื้นที่ป่าที่ชาวสวนยางได้บุกรุกเข้าไปทำการเพาะปลูก หาแนวทางการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมกัน โดยไม่ให้กลุ่มนายทุนเข้าไปใช้พื้นที่ทำประโยชน์ การจัดการกับไม้ยางพาราที่ตัดได้และยังตัดไม่ได้ และการให้ความช่วยเหลือเยียวยาชาวสวนยางกลุ่มดังกล่าวอย่างเหมาะสม เช่น การจัดหาอาชีพอื่นทดแทน การจัดหาพื้นที่เพาะปลูกใหม่ เป็นต้น โดยดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมภายใน 1 เดือน ทั้งนี้ หากจำเป็นต้องปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายใดๆ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว 2.2 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาหาแนวทางการปรับปรุงองค์การสวนยาง กลุ่มสหกรณ์ หรือชุมชนเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบชัดเจน และรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีทุกเดือน ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง กษ.	
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	9 มิถุนายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ ดังนี้ 1. ด้านเศรษฐกิจ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา คือ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอแนวทางการดำเนินการลดพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศ และแนวทางการให้ความช่วยเหลือเยียวยาชาวสวนยางกลุ่มดังกล่าวอย่างเหมาะสม โดยครอบคลุมตั้งแต่การประมาณการผลการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ การส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา การนำไม้ยางพาราที่ตัดได้จากพื้นที่บุกรุกป่าไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการภายในเดือนมิถุนายน 2558 ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง นร.	
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	16 มิถุนายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบในหลักการโครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการทดสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยางล้อและชิ้นส่วนยานยนต์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยานยนต์และยางล้อของภูมิภาคอาเซียน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ลงทุนตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการพัฒนาและเจริญเติบโตยิ่งขึ้น และส่งผลให้มีการเพิ่มปริมาณการใช้ยางพาราในประเทศมากขึ้น ลดการพึ่งพาการส่งออกยางพาราแปรรูปขึ้นต้น เป็นการสร้างเสถียรภาพของอุตสาหกรรมยางพาราไทยทั้งระบบให้เติบโตอย่างยั่งยืน ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินโครงการเฉพาะในส่วนศูนย์ทดสอบและสนามทดสอบยางล้อตามมาตรฐาน UNECE ก่อน ในวงเงิน 602,823,700 บาท ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี (พ.ศ. 2558-2559) เพื่อเป็นค่าชดเชยการปลูกป่า ค่าจ้างที่ปรึกษาออกแบบโครงการ ค่าพัฒนาปรับปรุงที่ดิน ค่าก่อสร้างอาคารสำนักงาน ห้องปฏิบัติการ และระบบสาธารณูปโภค ค่าก่อสร้างสนามทดสอบและค่าเครื่องมือทดสอบ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ 2. ให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐที่เห็นควรเร่งดำเนินการขออนุญาตจากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ และทำข้อตกลงในรายละเอียดที่ชัดเจนก่อนเริ่มดำเนินโครงการฯ รวมทั้งสร้างเครือข่ายด้านความร่วมมือกับศูนย์บริการทดสอบและรับรองมาตรฐานและสถาบันการศึกษาวิจัยทางด้านยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์และยางล้อต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถในการให้บริการของสถาบันและศูนย์บริการทดสอบและรับรองมาตรฐานในประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านยานยนต์และชิ้นส่วนและยางล้อ ทั้งในด้านการวิจัยออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ยานยนต์และชิ้นส่วนและยางล้อในอาเซียน ตลอดจนให้ความสำคัญในเรื่องมาตรฐานที่หน่วยงานอุตสาหกรรมยานยนต์และนานาชาติยอมรับทั้งในเรื่องของสนามทดสอบ อาคารสถานที่ เครื่องจักร อุปกรณ์ทดสอบ และเจ้าหน้าที่ดำเนินการ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของกิจการผลิตภัณฑ์ยางล้อและชิ้นส่วนยานยนต์รับทราบถึงควมมีมาตรฐานของศูนย์ดังกล่าว ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการด้วย 3. ให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เห็นควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงการใช้ยางพาราในประเทศ โดยให้นายยางพาราในประเทศไปใช้ในปริมาณที่สูงกว่าที่กำหนดเป้าหมายไว้ และควรให้ศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานยางล้อที่ผลิตโดยผู้ประกอบการในประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการสร้างมูลค่าเพิ่มของยางพาราในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้ความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้น และหน่วยงานราชการต่างๆ จะสามารถซื้อยางล้อที่ผลิตในประเทศที่ผ่านการรับรองมาตรฐานของศูนย์ได้ ไปประกอบการดำเนินการต่อไปด้วย	

ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	อก.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	23 มิถุนายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	ท่าทีไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าระหว่าง ไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 2
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. เห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้ 1.1 เห็นชอบในหลักการต่อประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าสำหรับการหารือกับมาเลเซีย ได้แก่ การตั้งเป้าหมายการค้าสองฝ่าย การส่งเสริมการค้าชายแดน การลดอุปสรรคทางการค้าและการอำนวยความสะดวกทางการค้า ความร่วมมือเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ ความร่วมมือด้านฮาลาล ความร่วมมือด้านยางพารา และความร่วมมือภาคเอกชน และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ใช้เป็นการรอบการหารือสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee : JTC) ไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 28-29 มิถุนายน 2558 ณ กรุงเทพมหานคร 2. ให้กระทรวงพาณิชย์รับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เห็นควรผลักดันการดำเนินการในประเด็นความร่วมมือด้านการขนส่งทางถนนระหว่างไทย-มาเลเซีย เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการขนส่งทางถนนระหว่างสองประเทศคล่องตัวโดยเร็ว และเห็นควรจัดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพียงคณะเดียวเพื่อลดขั้นตอน ความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และเพื่อขจัดความล่าช้าในการพิจารณาประเด็นต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปจากทั้งฝ่ายไทยและมาเลเซีย รวมทั้งควรมีการพิจารณาการส่งเสริม สนับสนุนให้ครอบคลุมในเรื่องต่างๆ ที่นอกเหนือจากสินค้าฮาลาล เช่น การทำธุรกิจฮาลาล การบริการฮาลาล และผลักดันความร่วมมือด้านยางพาราให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจังในด้านการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการผลิตระหว่างกัน การทำวิจัยร่วมกันเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา และการสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างไทยและมาเลเซียให้เป็นพันธมิตรทางการค้าการผลิตมากกว่าคู่แข่งทางการค้า นอกจากนี้ ควรให้ข้อมูลความก้าวหน้าในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทยบริเวณชายแดนไทยกับมาเลเซีย ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส และเชิญชวนนักลงทุนมาเลเซียที่สนใจมาร่วมลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าว พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าในการจัดทำข้อเสนอการจัดตั้งแนวพื้นที่ยางพารา (Rubber Corridor) เชื่อมโยงระหว่างสามประเทศตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ IMT-GT จากฝ่ายมาเลเซียเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านยางพารา และพิจารณาเพิ่มความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่จะส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าการค้าทั้งของไทยและมาเลเซีย เช่น ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างไทยและมาเลเซีย เป็นต้นไปพิจารณาดำเนินการต่อไป
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	พล.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	30 มิถุนายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ.
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อรองรับร่างพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ดังนี้ 1. หมวด 2 ว่าด้วยคณะกรรมการและผู้ว่าการ จะได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันในการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการอย่างบูรณาการตามภารกิจทั้งหลายที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ 2. หมวด 8 ว่าด้วยการกำกับและควบคุม จะได้กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ให้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2558 โดยเคร่งครัด รวมทั้งจะได้สั่งการให้ กยท. บรรจุประเด็นการปฏิบัติงานในหมวดนี้ไว้ในรายงานประจำปีที่จะเสนอรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามความในมาตรา 64 ของหมวดนี้
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	21 กรกฎาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ครั้งที่ 1/2558 และครั้งที่ 2/2558
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558 และครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 และเห็นชอบผลการพิจารณาและมติ กนย. ในการประชุมดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติเสนอ โดยมีมติรับทราบเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการผ่านมาแล้ว และเห็นชอบในหลักการให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการด้านยางพาราภายใต้กรอบนโยบายเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไว้แล้ว โดยมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคและจุดอ่อนของโครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการแล้ว ในปี 2557/2558 ให้สอดคล้องกับข้อเสนอของภาคเกษตรกร ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพในปี 2558/2559 รวมทั้งได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป 2. ให้รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เห็นควรให้แต่ละ

หน่วยงานเร่งดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว และให้สามารถเชื่อมโยงไปสู่การดำเนินการของการยางแห่งประเทศไทยซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งต่อไป รวมทั้งให้การยางแห่งประเทศไทยที่จะจัดตั้งขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. มีบทบาทหลักในการบูรณาการองค์ความรู้ และข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ยางพาราฉบับใหม่ที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ภาครัฐ เอกชน และเกษตรกรนำไปขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรม และเกิดความยั่งยืนของการพัฒนา สำหรับโครงการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ภายในประเทศ ให้หน่วยงานภาครัฐในทุกกระทรวงและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องสามารถอ้างอิงคุณสมบัติที่ระบุไว้ในตามมอก. 2682-2558 เมื่อยางใช้ทำพื้นสังเคราะห์ และ มอก. 2683-2558 พื้นสังเคราะห์ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	28 กรกฎาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	รายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีไตรมาสที่ 3 (1 ตุลาคม 2557 - 30 มิถุนายน 2558) ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติและข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน-2 กันยายน 2557)
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีไตรมาสที่ 3 (1 ตุลาคม 2557 - 30 มิถุนายน 2558) ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติและข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน-2 กันยายน 2557) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ 2. เรื่องที่เป็นประเด็น/โครงการสำคัญเร่งด่วน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเกี่ยวข้องใน 3 ด้าน (จากทั้งหมด 5 ด้าน) ได้แก่ 2.1 ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาการผลิตทางการเกษตรในระยะยาวและการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) การแก้ไขปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรที่กำลังออกตามฤดูกาล การจัดหาที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการแก้ไขปัญหา
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	11 สิงหาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ 3. ด้านการบริหารราชการแผ่นดินและอื่นๆ 3.1 ตามที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรหรือผู้มีรายได้น้อย เช่น ชาวสวนยาง ชาวนา ชาวสวนปาล์ม ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นมาตรการในการจ่ายเงินช่วยเหลือ โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบโครงการนั้น ให้กระทรวงกลาโหม (หน่วยทหารในพื้นที่) เข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้างต้นในการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกเพื่อให้การจ่ายเงินเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของโครงการ มีความรวดเร็วและโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์โดยตรงแก่กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	25 สิงหาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ 1. ด้านเศรษฐกิจ ให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) รับไปดำเนินการ ดังนี้ 1.1 พิจารณาร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำโดยเฉพาะข้าว ยางพารา พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะชาวสวนยาง รวมทั้งเร่งรัดการจัดตั้งเมืองยางพารา (Rubber City) ในพื้นที่เศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาลให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมภายในปี 2558 ด้วย
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	1 กันยายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ ให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยเร่งแก้ไขปัญหาราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ รวมทั้งพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร เช่น การช่วยเหลือด้านการขนส่งสินค้าทางการเกษตรไปยังตลาดในราคาย่อมเยา การจัดจำหน่ายสินค้าผ่านสหกรณ์และตลาดชุมชน ทั้งนี้ ให้กระทรวงพาณิชย์ประชาสัมพันธ์ราคากลางของสินค้าอุปโภคและบริโภคให้ประชาชนรับทราบผ่านช่องทางต่างๆ อย่างทั่วถึงด้วย

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	
ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาผ่อนผันให้ชาวสวนยางสามารถประกอบอาชีพในพื้นที่ที่ชาวสวนยางได้บุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเพาะปลูกยางสามารถประกอบอาชีพในพื้นที่ดังกล่าวต่อไปได้อีกระยะหนึ่งจนกว่าจะหาพื้นที่ทำกินใหม่ทดแทนได้ และให้สร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าควบคู่กับการแก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	6 ตุลาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	
ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้	
ด้านเศรษฐกิจ	
ให้การยางแห่งประเทศไทยร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเร่งดำเนินการบริหารจัดการยางพาราของประเทศทั้งระบบ และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับความเดือดร้อน รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำข้อเสนอของเครือข่ายชาวสวนยางในหลายจังหวัดภาคใต้ไปดำเนินการ เช่น การขอให้รัฐบาลชดเชยส่วนต่างของราคายางพาราที่กิโลกรัมละ 60 บาท และการนำยางพาราแลกข้าวโดยให้รัฐบาลขายข้าวสารราคาถูกให้ชาวสวนยาง	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	20 ตุลาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	
ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ ดังนี้	
1. ด้านเศรษฐกิจ	
1.1 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ การเชื่อมโยงการใช้ยางพาราในประเทศ และการจัดตั้งเมืองยางพารา (Rubber City) ในพื้นที่เศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	20 ตุลาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ขออนุมัติกรอบการหารือการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย – มาเลเซีย ครั้งที่ 13 การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชายแดนระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 4 และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชายแดนระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสครั้งที่ 7
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	
คณะรัฐมนตรีมีมติ	
1. เห็นชอบตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้	
1.1 กรอบการหารือ (1) การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission : JC) ไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 13 (2) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 4 และ (3) การประชุม JDS สำหรับพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ครั้งที่ 7 โดยครอบคลุมกรอบการหารือเกี่ยวกับโครงการเมืองยางพารา	
1.2 ให้คณะผู้แทนไทยหารือกับฝ่ายมาเลเซีย ตามประเด็นที่อยู่ในกรอบการหารือ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของฝ่ายไทยและการส่งเสริมความสัมพันธ์กับมาเลเซีย และเมื่อได้จัดทำบันทึกการประชุมแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป	
2. ให้กระทรวงการต่างประเทศรับความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรมเกี่ยวกับความร่วมมือด้านความร่วมมือด้านโครงการเมืองยางพารา ควรมีการผลักดันความร่วมมือดังกล่าวให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจังในด้านการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการผลิตระหว่างกัน การทำวิจัยร่วมกันเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา และการสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างไทยและมาเลเซียให้เป็นพันธมิตรทางการค้าการผลิตมากกว่าคู่แข่งทางการค้า ไปพิจารณาดำเนินการด้วย	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กต.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	27 ตุลาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	
ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้	
1. ด้านเศรษฐกิจ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามนโยบายแปรรูปยางพาราให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือใช้เป็นส่วนผสมต่างๆ เช่น พื้นลู่วิ่ง พื้นช่องทางจักรยาน พื้นสนามฟุตบอล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำยางพาราไปใช้เป็นส่วนผสมในการทำถนน ที่นอนยางพารา หรือพื้นที่สนามต่างๆ โดยจัดทำเป็นแผนการใช้ยางพารา (ปริมาณ) งบประมาณ และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนด้วย	

ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	3 พฤศจิกายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	แนวทางในการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. รับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้ 1.1 เห็นชอบในหลักการให้ทุกหน่วยงานดำเนินการตามแนวทางในการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ จำนวน 4 โครงการ ที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 แล้ว นำมาดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้แก่ โครงการปลูกยางพาราในพื้นที่ในสวนยางพารา โครงการปลูกยางพาราในพื้นที่นอกสวนยางพารา (สวนยางปลูกใหม่) โครงการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ และโครงการจัดหายางพาราชนิดและขนาดต่างๆ สายสร้อยพวง สายขลุ่ย และสายขลุ่ย ใ้ยางพาราปริมาณ 4,391 ตัน และโครงการของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในการจัดทำยางพาราพื้นผิววิ่งลานกรีฑาตามมาตรฐานสากลและยางพาราพื้นผิววิ่งลานกรีฑาตามมาตรฐานท้องถิ่น จำนวน 14 สนาม ใ้ยางพารา 341.25 ตัน โดยให้หน่วยงานกำหนดให้ผู้รับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ยางตามโครงการซื้อขายยางพาราจากการยางแห่งประเทศไทยในอัตราไม่เกิน 60 บาท ทั้งนี้ ให้หน่วยงานจัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการ ขอความเห็นชอบขอใช้งบกลางจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำส่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อรวบรวมและนำเสนอต่อสำนักงบประมาณและคณะรัฐมนตรีเพื่อความเห็นชอบต่อไป 1.2 รับทราบรายงานการจัดและปรับเปลี่ยนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2559 ของกระทรวง ทบวง กรม ที่มีการใ้ยางพาราเพิ่มขึ้น ปริมาณ 21,373.98 ตัน ประกอบด้วย กระทรวงคมนาคม 19,300.85 ตัน กระทรวงมหาดไทย 1,357 ตัน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 315 ตัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 391.75 ตัน และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 9.38 ตัน 1.3 กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีโครงการสร้างถนนใหม่ บำรุงรักษาและซ่อมแซมถนนลาดยางมะตอย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ทุกหน่วยงานปรับแก้โครงการให้มีการใ้ยางพาราร้อยละ 5 สำหรับกรณีที่หน่วยงานได้เริ่มกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อนแล้วและสามารถปรับแก้ไขให้มีการใ้ยางพาราเพิ่มขึ้นได้ ให้สามารถปรับระยะเวลาตามนโยบายการเร่งรัดการใช้จ่ายของภาครัฐที่จะต้องลงนามในสัญญาภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ไปได้อีกจนถึงวันที่ 31 มกราคม 2559 2. รายละเอียดงบประมาณให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ โดยให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. 2559 ก่อนในโอกาสแรก หากไม่เพียงพอจึงขอเสนอใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย ที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เกินเงินไว้เบิกเหลือในปีแล้ว โดยให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินงบกลางและรายละเอียดที่ชัดเจนเสนอผ่านรัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำส่งให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาในภาพรวมของโครงการก่อน แล้วจึงรวบรวมเสนอสำนักงบประมาณเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนแล้วแต่กรณีต่อไป 3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เห็นควรให้มีการดำเนินงานเพิ่มเติมเพื่อร่วมสนับสนุนและผลักดันการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ได้แก่ การติดตามและประเมินผลการนำผลิตภัณฑ์แปรรูปโดยใ้ยางพารามาจากสต็อกของรัฐบาลไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ รวมทั้ง เร่งเผยแพร่องค์ความรู้ มาตรฐานและราคากลาง ตลอดจนระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ เพื่อให้ภาคเอกชนและผู้ประกอบการได้เรียนรู้และปรับระบบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางของภาครัฐ และมีความพร้อมในการร่วมกับภาครัฐในการสนับสนุนแนวทางดังกล่าวได้อย่างกว้างขวาง ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	3 พฤศจิกายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	สรุปมติการประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ครั้งที่ 3/2558 และแนวทางดำเนินการตามโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ชาวสวนยาง
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบและเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2558 ในการปรับปรุงองค์ประกอบ กนย. โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยางพารา โครงการจัดหาเมล็ดพันธุ์ยางพาราให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการยาง และเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองประธาน กนย.หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแนวทางการสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ทั้งนี้ การปรับปรุงองค์ประกอบ กนย. มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ดำเนินการคัดเลือกผู้แทนคนกรีดยางอีก 1 คน และเสนอให้ฝ่ายเลขานุการ กนย. ดำเนินการต่อไป ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ 2. เห็นชอบแนวทางดำเนินการตามโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง โดย กษท. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางผู้มีเอกสารสิทธิ์ ประกอบด้วยเจ้าของสวนยาง และหรือผู้เช่า และคนกรีดยาง ในสัดส่วนร้อยละ 60 : 40 อัตราไร่ละ 1,500 บาท จำนวน 850,000 ครัวเรือน และกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ โดยมอบหมายให้ กษท. ร่วมกับสภาเกษตรกรแห่งชาติ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหาข้อยุติในประเด็นข้อกฎหมาย ก่อนดำเนินการต่อไป 3. ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ โดยในส่วนของการใช้เงินจากกองทุนพัฒนายางพารา ให้ดำเนินการให้สอดคล้องตามนโยบายของพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 ทั้งนี้ ให้ กษท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา

ดำเนินการขึ้นทะเบียนบัญชีเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยางให้ชัดเจน และให้ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เห็นควรวางแผนทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายตามโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางทั้ง 3 ด้าน คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในสวนยาง การปรับปรุงคุณภาพผลผลิตยางพารา และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกรีดยาง รวมทั้งแนวทางการพัฒนายางด้านอื่นๆ ที่จะสนับสนุนให้การพัฒนาทั้งระบบของรัฐบาลเกิดความสมบูรณ์และยั่งยืน โดยพิจารณาใช้ประโยชน์จากเงินกองทุนพัฒนายางพาราในการดำเนินการเป็นหลัก ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	24 พฤศจิกายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	ร่างข้อบังคับคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริหารและจัดสรรเงินกองทุนพัฒนายางพารา พ.ศ. 2558
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบในหลักการร่างข้อบังคับคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริหารและจัดสรรเงินกองทุนพัฒนายางพารา พ.ศ. 2558 มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดเรื่องการจัดสรรเงินจากกองทุนพัฒนายางพาราเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้ 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เห็นควรพิจารณาสัดส่วนของรายจ่ายที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการของ กยท. ให้สอดคล้องกับสัดส่วนของเงินกองทุนที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปี และพิจารณาภาพรวมของงบลงทุนให้สอดคล้องกับแหล่งเงินทุนของ กยท. ตลอดจนพิจารณาถึงปัจจัยความเสี่ยงด้านการลงทุนและความคุ้มค่าของการลงทุนภายใต้วัตถุประสงค์ของ กยท. รวมทั้งกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และการจัดสรรเงินในหมวด 4 ตามร่างข้อบังคับฯ ให้คณะกรรมการ กยท. กำหนดสัดส่วนในการจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ ให้มีความสมดุลและเหมาะสมตามสถานการณ์ นอกจากนี้ การพิจารณาจัดสรรวงเงินเพื่องานศึกษาวิจัย ควรให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนาที่จะส่งผลให้เกิดการต่อยอดและขับเคลื่อนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรมของสินค้าและผลิตภัณฑ์ยางพาราในหลากหลายช่องทางตลาดได้อย่างเป็นรูปธรรม และเห็นควรให้ กยท. มีบทบาทหลักในการบูรณาการองค์ความรู้และข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งจัดทำยุทธศาสตร์ยางพาราฉบับใหม่ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	24 พฤศจิกายน 2558
เรื่อง/ประเด็น	รายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีไตรมาสที่ 4 (1 ตุลาคม 2557 - 30 กันยายน 2558) ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติและข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน - 2 กันยายน 2557)
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีไตรมาสที่ 4 (1 ตุลาคม 2557 - 30 กันยายน 2558) ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติและข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน - 2 กันยายน 2557) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ 1. เรื่องที่เป็นหลักการ ได้แก่ 1.3 การเสนอร่างกฎหมายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบและมีผลใช้บังคับแล้ว เช่น พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 1.4 การแต่งตั้งคณะกรรมการในรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการบริหารกิจการขององค์การสวนยาง กรรมการส่งเสริมการทำสวนยาง 2. เรื่องที่เป็นประเด็น/โครงการสำคัญเร่งด่วน ได้แก่ การแก้ไขปัญหายางพาราทั้งระบบ มีผลการดำเนินงาน อาทิ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา วงเงิน 10,000 ล้านบาท ขณะนี้มีสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับอนุมัติวงเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแล้ว 510 แห่ง เป็นเงิน 5,055.45 ล้านบาท	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	1 ธันวาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	การเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีของสภาไตรภาคียางระหว่างประเทศ (ITRC) ประจำปี 2558 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบประเด็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของสภาไตรภาคียางระหว่างประเทศ (International Tripartite Rubber Council : ITRC) ประจำปี 2558 เกี่ยวกับรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานต่างๆ ในช่วงที่ผ่านมา แนวโน้มในปี 2559 และท่าทีของประเทศไทยต่อการประชุม ITRC ประจำปี 2558 ได้แก่ การจัดการด้านปริมาณการผลิต และการควบคุมปริมาณการส่งออกยางพารา โดยในรายงานการควบคุมปริมาณการผลิตยางพารา ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของสำนักงบประมาณในเรื่องการชี้แจงระยะเวลาและปริมาณการผลิตพื้นที่ปลูกยางพาราจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นด้วย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและเกิดการะงับปริมาณในการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางในอนาคต	

2. เห็นชอบประเด็นทำหิของประเทศไทยเฉพาะเรื่องการประเมินความเป็นไปได้ในการควบคุมปริมาณส่งออกยางพารา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการผลักดันการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศผู้ผลิตรายในภูมิภาคอาเซียนเพื่อสร้างเสถียรภาพราคายาง โดยมุ่งพัฒนาให้อาเซียนเป็นตลาดกลางยางพาราที่ได้รับการยอมรับและมีการนำราคาที่กำหนดจากการซื้อขายจริงไปอ้างอิงในการซื้อขายยางในตลาดโลก แทนการใช้ราคาอ้างอิงจากตลาดซื้อขายล่วงหน้า ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	8 ธันวาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ขออนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อดำเนินโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. อนุมัติให้ขยายวงเงินสินเชื่อเพิ่มเติมของโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม จำนวน 5,000 ล้านบาท สำหรับการขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 175 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าชดเชยดอกเบี้ยให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และคำบริหารจัดการเพิ่มเติม ปี 2559 ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ดังนี้ 1.1 ค่าชดเชยดอกเบี้ยให้กับ ธ.ก.ส. อัตราร้อยละ 3 ต่อปี สำหรับการดำเนินการในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 150 ล้านบาท และค่าชดเชยดอกเบี้ยระหว่างปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562 ระยะเวลารวม 3 ปี รวม 450 ล้านบาท ให้ ธ.ก.ส. เสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นต้นไป ตามภาระที่เกิดขึ้นจริง ตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป 1.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อตามแผนการผลิต/แผนธุรกิจของกรยางแห่งประเทศไทย จำนวน 20 ล้านบาท ให้ใช้จากกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 42 ล้านบาท ที่ยังคงเหลืออยู่เป็นลำดับแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้ใช้จ่ายจากเงินกองทุนพัฒนาางพารา โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามนโยบายพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 ต่อไป 1.3 ค่าบริหารจัดการของกรมส่งเสริมการเกษตรและการยางแห่งประเทศไทย จำนวน 5 ล้านบาท ให้ใช้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ทั้ง 2 หน่วยงานได้รับจัดสรร รวม 5 ล้านบาท เป็นลำดับแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้ดำเนินการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ตามขั้นตอนต่อไป 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เห็นควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทางถึงตัวอย่างความสำเร็จของเกษตรกรชาวสวนยางในทุกภูมิภาคที่ได้ปรับตัวและปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตในสวนยางอย่างหลากหลาย รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้และทักษะในการจัดทำแผนธุรกิจและการทำเกษตรกรรมทางเลือก เพื่อให้เกษตรกรสามารถสร้างอาชีพเสริมหรือปรับเปลี่ยนอาชีพได้อย่างยั่งยืน โดยการให้สินเชื่อดังกล่าวต้องมีความรัดกุม เหมาะสมตามศักยภาพของเกษตรกรอย่างแท้จริง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาหนี้สินที่ไม่สามารถชำระคืนของเกษตรกรตามมา ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป 3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยใช้กลไก “ประชารัฐ” ขับเคลื่อนในระดับพื้นที่ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 รวมถึงตรวจสอบและขึ้นทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางที่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วนถูกต้องชัดเจน พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางการดูแลให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อตามมาตรการนี้ได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องหลักประกันและกระแสเงินสด เพื่อให้การช่วยเหลือของรัฐบาลเป็นไปอย่างทั่วถึงและครอบคลุมผู้ได้รับผลกระทบทุกกลุ่ม	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	15 ธันวาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	หลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีการจ่ายเงินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. เห็นชอบในหลักการของหลักเกณฑ์ แนวทาง และวิธีการจ่ายเงิน โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ประกอบด้วย (1) คุณสมบัติเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้งเกษตรกรเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยาง ช่วยเหลือไม่เกิน 15 ไร่ (2) การรับแจ้งเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยางจะต้องมาแจ้งขอเข้าร่วมโครงการ ในพื้นที่ที่สวนยางตั้งอยู่ โดยการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) จะกำหนดรายละเอียดยุทธศาสตร์ที่รับแจ้งการเข้าร่วมโครงการในแต่ละพื้นที่เพื่อประกาศให้เกษตรกรทราบโดยทั่วกัน (3) การตรวจสอบรับรองสิทธิ์ จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการระดับพื้นที่ ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ระดับจังหวัด คณะกรรมการบริหารโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ระดับอำเภอ และคณะทำงานตรวจสอบสิทธิ์โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ระดับตำบล และ (4) การจ่ายเงินให้เกษตรกรเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยาง กยท. จะนำบัญชีรายชื่อเกษตรกรเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยางที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบและรับรองสิทธิ์จากคณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับอำเภอ ส่งให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานใหญ่ ประมวลผลตรวจสอบความถูกต้องเพื่อโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากเกษตรกรเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยาง ทั้งนี้ ให้กำหนดระยะเวลาการรับแจ้งเข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้สามารถจ่ายเงินให้แก่เกษตรกรได้โดยเร็ว 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ	

สังคมแห่งชาติที่เห็นควรกำหนดวันสิ้นสุดการลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ ไว้ให้ชัดเจน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเจ้าของสวนยาง/ผู้เช่าสวนยาง และคนกรีดยางรับทราบล่วงหน้า เพื่อป้องกันการเรียกร้องของลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการในภายหลัง และในโอกาสต่อไปในการเสนอโครงการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรชาวสวนยางพารา รวมถึงกรณีการเสนอโครงการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอื่นๆ ควรให้ความสำคัญถึงการแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกษตรกรสามารถดูแลตัวเองต่อไปได้ในอนาคต และช่วยลดภาระงบประมาณแผ่นดินจากการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาล โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางโครงการพระราชดำรินอกจากนี้ ควรเร่งประชาสัมพันธ์โครงการฯ โดยอาศัยโอกาสจากการขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิ์ ณ จุดให้บริการในพื้นที่ เพื่อสร้างความสนใจและเข้าร่วมโครงการของรัฐบาล อาทิ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไป 3. ให้ กษ. พิจารณาดำเนินการใช้จ่ายกองทุนพัฒนายางพาราให้สอดคล้องตามนโยบายของพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 และแนวทางของข้อบังคับคณะกรรมการยางแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริหารและจัดสรรเงินกองทุนพัฒนายางพารา 4. ให้ กษ. ทาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือคนกรีดยางที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือในโครงการ ทั้งนี้ ให้นำดำเนินการโดยไม่ขัดกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	22 ธันวาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ขออนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อดำเนินโครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง
สรุปประเด็นข้อเสนอมติและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. อนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณโครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางเพิ่มเติม จำนวน 307,998,400 บาท ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ประกอบด้วย 1.1 เงินชดเชยรายได้ให้แก่เกษตรกร วงเงิน 302,990,000 บาท จากเงินทุนสภาพคล่องของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยให้ ธ.ก.ส. เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง 1.2 ค่าบริหารจัดการและค่าธรรมเนียมการโอนเงินของ ธ.ก.ส. ที่เสนอขอจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงินรวม 5,008,400 บาท จำแนกเป็น 1.2.1 ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานที่เกินวงเงินในรอบแรก วงเงิน 208,400 บาท ให้ ธ.ก.ส. เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง 1.2.2 ค่าบริหารจัดการและค่าธรรมเนียมการโอนเงินของ ธ.ก.ส. ให้เกษตรกรที่ใช้เอกสาร ภ.บ.ท. 5 ภ.บ.ท. 6 และ ภ.บ.ท. 11 แจ้งขึ้นทะเบียนและผ่านการรับรองยืนยันสิทธิ์จากคณะกรรมการบริหารโครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ระดับจังหวัด 17,369 ครัวเรือน วงเงิน 4,800,000 บาท ให้ธ.ก.ส. เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐที่เห็นควรให้ดำเนินการจ่ายเงินของโครงการฯ เป็นไปอย่างระมัดระวัง และให้มีหน่วยงานตรวจสอบ เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น ตรวจสอบการดำเนินโครงการฯ และการจ่ายเงินของโครงการฯ อย่างถี่ถ้วน และในการดำเนินโครงการฯ จะต้องพิจารณาดำเนินการไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน เพื่อประโยชน์สูงสุดของทางราชการและประชาชนโดยรวม นอกจากนี้ ควรเร่งดำเนินการกระบวนการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางที่ยังเหลืออยู่รวม 22,928 ครัวเรือนให้ทันภายในกำหนดระยะเวลาในเดือนธันวาคม 2558 รวมทั้งการจ่ายเงินให้เกษตรกร การจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร พื้นที่การเพาะปลูก จะต้องมีการจัดทำบัญชีและทะเบียนคุมอย่างถูกต้อง ไม่รั่วไหล มีการดำเนินการโปร่งใสและตรวจสอบได้ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	29 ธันวาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ผลการประชุมคณะ กรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (JC) ครั้งที่ 13 และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือสำหรับพื้นที่ชายแดน (JDS) ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 4 ระหว่างไทยกับมาเลเซีย
สรุปประเด็นข้อเสนอมติและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission for Bilateral Cooperation : JC) ครั้งที่ 13 และการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือสำหรับพื้นที่ชายแดน (Joint Development Strategy : JDS) ระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 4 ระหว่างไทยกับมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 21 - 22 ตุลาคม 2558 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยที่ประชุมฯ ได้มีการหารือเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ได้แก่ การเร่งรัดการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก การเชื่อมโยงโครงการเมืองยางพารา การบูรณาการเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน การส่งเสริมความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมฮาลาล การพิจารณานำเข้าข้าวจากไทยทางบก การเร่งรัดการยกเว้นภาษีความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงรอบด้านระหว่างไทยกับมาเลเซีย และความร่วมมือในสาขาใหม่ (ด้านประมง ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ด้านการแก้ไขปัญหาหมอกควัน) เป็นต้น และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมดังกล่าวไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไปตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กต.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	29 ธันวาคม 2558
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

อุตสาหกรรมดังกล่าวเปิดดำเนินการครบทุกแห่งจะมีการใช้จ่ายพาราประมาณ 8.7 แสนตัน และได้เร่งรัดให้โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราเพิ่มปริมาณการเก็บสต็อกยางพาราเป็นวัตถุดิบ รวมทั้งให้เตรียมการรองรับการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราจากส่วนราชการต่างๆ โดยในขณะนี้ภาคอุตสาหกรรมได้มีการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราเพิ่มมากขึ้น เช่น หมอนสุขภาพ ถุงมือ รองเท้า แผ่นยางปูพื้น กาวน้ำยาง เป็นต้น ทั้งนี้กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีโครงการในการสนับสนุนผู้ประกอบการยางพารา เช่น โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยาง โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการยาง เป็นต้น 4. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (การยางแห่งประเทศไทย) และกระทรวงการคลัง (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) เร่งรัดการจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางพาราในโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 (เรื่อง สรุปมติการประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ครั้งที่ 3/2558 และแนวทางดำเนินการตามโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง)	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	12 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	รายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2558 ไปพลางก่อน
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2558 ไปพลางก่อนของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) โดยในระหว่างที่งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559 ไม่สามารถเสนอคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทยเพื่ออนุมัติได้ทันก่อนเริ่มปีงบประมาณ 2559 จึงมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2558 ไปพลางก่อน เป็นระยะเวลา 2 ไตรมาส (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558 ถึง 31 มีนาคม 2559) ทั้งนี้ ไม่เกินกึ่งหนึ่งของงบประมาณประจำปี 2558 ของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับอนุมัติและเป็นไปตามแผนงาน/โครงการเดิม โดยให้ถือว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2559 ภายในวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 5,301 ล้านบาท (ไม่รวมงบลงทุน) ประกอบด้วย ทุนประเดิมของการยางแห่งประเทศไทย เป็นเงิน 2,512 ล้านบาท กองทุนพัฒนายางพารา เป็นเงิน 2,719 ล้านบาท และเงินสะสมของกรมวิชาการเกษตรในส่วนของสถาบันวิจัยยาง เป็นเงิน 70 ล้านบาท 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของสำนักงานงบประมาณเกี่ยวกับการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่จะต้องดำเนินการจริง รวมทั้งการจัดทำแผนฯ ในปีงบประมาณต่อไป จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล มติของคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องเรื่องยางพารา โดยคำนึงถึงสถานะและภาระผูกพันของเงินกองทุนพัฒนายางพาราที่จะต้องนำมาใช้จ่ายคืนให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรก่อน สำหรับให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2558 รวมถึงการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการส่งยางออกนอกราชอาณาจักร (เงิน CESS) โดยเคร่งครัดด้วย ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	12 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. อนุมัติหลักการให้กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสำรวจความต้องการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาราคายางพาราลดต่ำ และลดภาระค่าครองชีพของเกษตรกร รวมทั้งเพื่อระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป 2. รับทราบการดำเนินการ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ดังนี้ 2.1 โครงการช่วยเหลือค่าครองชีพเกษตรกรชาวสวนยางพารา ปี 2559 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายในจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าจำเป็นต่อการครองชีพ เช่น ข้าวสาร น้ำมันพืช ไข่ไก่ น้ำตาลทราย ในราคาต่ำกว่าราคาตลาดประมาณร้อยละ 20 - 40 ในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้ จำนวน 159 อำเภอ ระยะเวลาดำเนินการ ภายใน 3 เดือน ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2559 2.2 แผนส่งเสริมการส่งออกยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง โดยในปี 2558 กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ได้ดำเนินกิจกรรมจับคู่เจรจาธุรกิจ ร่วมงานแสดงสินค้า จัดคณะผู้แทนการค้าเยือนประเทศคู่ค้า รวมทั้งสิ้น 6 โครงการ มีมูลค่าการขยายพาราและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสิ้น 1,009.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 36,342.72 ล้านบาท แบ่งเป็นยางพาราธรรมชาติ 585,450 ตัน มูลค่า 969.48 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และผลิตภัณฑ์ยาง 40.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับในปี 2559 มีแผนส่งเสริมการส่งออกยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง โดยสั่งการให้สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 61 แห่ง เร่งจัดคณะผู้ซื้อจากต่างประเทศมาประเทศไทย เริ่มจากผู้นำเข้ายางพาราจากกัมพูชามาเจรจาการค้า ระหว่างวันที่ 24 - 27 มกราคม 2559 และมีกำหนดจะนำผู้ประกอบการไทย 96 บริษัท เข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ ได้แก่ ใต้หวัน อิตาลี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเยอรมนี รวมทั้งนำคณะผู้แทนการค้าไทย 100 บริษัท ไปเจรจาการค้ายางพาราและผลิตภัณฑ์ ณ ประเทศอิหร่าน เม็กซิโก ปานามา โคลัมเบีย แอฟริกาใต้ เคนยา และแทนซาเนีย	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	พณ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	12 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	ขออนุมัติกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหายางพาราเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรยางพาราเป็นกรณีเร่งด่วน
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	

คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. เห็นชอบในหลักการกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหายางพาราเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรยางพาราเป็นกรณีเร่งด่วน ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) รองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 (ด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเรื่องที่เป็นวาระเร่งด่วน และการแก้ไขปัญหาคาการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ) เสนอ ดังนี้ 1.1 มอบหมายให้กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย ฯลฯ ตรวจสอบคัดกรองเกษตรกรยางพาราที่จะให้ความช่วยเหลือให้ชัดเจน 1.2 กำหนดกรอบวงเงินในการให้ความช่วยเหลือให้เหมาะสมกับยางแต่ละประเภท เช่น ยางแผ่นรมควันชั้น 3 ยางแผ่นดิบ น้ำยางสด ยางก้อนถ้วย ยางแท่ง เป็นต้น ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดต้นทุนราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 กิโลกรัมละ 64.21 บาท 1.3 คณะทำงานขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายางพาราเพื่อกำหนดมาตรการเชิงรุกช่วยเหลือเกษตรกรยางพารา เป็นกรณีเร่งด่วน จะเป็นหน่วยบริหารจัดการกลางในการประสานไปยังส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐ ที่มีงาน/โครงการต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ซึ่งจะต้องนำยางไปเป็นส่วนประกอบหลักหรือส่วนผสม เช่น การสร้างถนน สนามกีฬา ถนนสำหรับรถจักรยาน 2 ล้อ การปูพื้นกันซึม/รั้วของสระน้ำ/อ่างเก็บน้ำ ลูกมียาง หุ่นหรืออวัยวะประกอบการเรียนการสอนทางการแพทย์/พยาบาล ฯลฯ เพื่อเพิ่มปริมาณการใช้ยาง 1.4 ราคาที่เหมาะสมในการรับซื้อยางแผ่นรมควันชั้น 3 ครั้งนี้ไม่ควรเกินกิโลกรัมละ 60 บาท หรือตันละ 60,000 บาท สำหรับในช่วงฤดูก่อนการปิดกรีต สามารถประมาณการผลผลิตยางในตลาดได้ประมาณ 600,000 -800,000 ตัน ในเบื้องต้นรับซื้อในปริมาณ 200,000 ตัน ใช้งบเงินรองรับการดำเนินการดังกล่าว รวมเป็นเงิน 12,000 ล้านบาท 2. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ (องค์การคลังสินค้า) การยางแห่งประเทศไทย พิจารณากำหนดปริมาณ ระดับราคาซื้อ กรอบวงเงิน และมาตรการที่เหมาะสม รวมทั้งให้สำนักงานงบประมาณพิจารณากรอบงบประมาณ และให้กระทรวงการคลังพิจารณากำหนดมาตรการสนับสนุน แล้วเสนอให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 พิจารณาต่อไป หากจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 เป็นผู้พิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	12 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	การขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในเรื่องการส่งเสริมการเกษตรให้เป็นแปลงใหญ่ การใช้ยางพาราในการทำถนนหรือด้านการกีฬา และการขับเคลื่อนการทำงานเพื่อการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ
สรุปประเด็นข้อเสนอดูแลและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในเรื่องการส่งเสริมการเกษตรให้เป็นแปลงใหญ่ การใช้ยางพาราในการทำถนนหรือด้านการกีฬา และการขับเคลื่อนการทำงานเพื่อการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.) เสนอ สรุปได้ ดังนี้ 1. การส่งเสริมการเกษตรให้เป็นแปลงใหญ่ ต้องใช้เวลาในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการดำเนินการ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องบูรณาการการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ กขร. จะได้มีการติดตามขับเคลื่อนและประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการดำเนินการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ ได้แก่ (1) ต้นทุนการผลิตลดลง (2) ผลผลิตต่อหน่วยหรือไร่เพิ่มขึ้น (3) สินค้ามีระบบมาตรฐาน/คุณภาพปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น (4) เทคโนโลยีการเกษตรเปลี่ยนแปลงดีขึ้น และ (5) มีตลาดรองรับ (PPP CSR Social Business/Enterprise) โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รายงานให้ กขร. ทราบผลการประเมินอีกครั้งในเดือนมกราคม 2559 2. การใช้ยางพาราในการทำถนนหรือด้านการกีฬา รัฐบาลจะต้องดำเนินการเพื่อลดอุปทาน (Supply) ในการปลูกยางและเพิ่มอุปสงค์ (Demand) ความต้องการใช้ยางพาราให้มากขึ้น รวมทั้งขับเคลื่อนด้านการตลาด เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีตลาดตามประเมินผลการใช้ยางพารา 3. การขับเคลื่อนการทำงานเพื่อการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ซึ่ง กขร. ได้เร่งรัดให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ นำ 37 วาระการปฏิรูป 8 วาระการพัฒนาของสภาปฏิรูปแห่งชาติมาจัดทำแผนปฏิบัติการโดยจัดกลุ่มให้อยู่ภายใต้ประเด็นการปฏิรูปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	19 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	โครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ
สรุปประเด็นข้อเสนอดูแลและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบกรอบปริมาณและระดับราคาซื้อขาย โดยกำหนดกรอบราคาซื้อขายตามคุณภาพที่เกษตรกรชาวสวนยางนำมาขาย ในราคาที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ตลาด ซึ่งเป็นธรรมแก่เกษตรกรชาวสวนยาง โดยระดับราคาอยู่ในช่วงราคาตลาดแต่ไม่เกินกิโลกรัมละ 60 บาท ปริมาณยางที่ซื้อ จำนวน 100,000 ตัน โดยรับซื้อจากเกษตรกรรายย่อยที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทย ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ 2. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับแนวทางของคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการในขั้นตอนการ

ปฏิบัติของโครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ โดยเน้นให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องกำหนดมาตรการป้องกันและกักกับการดำเนินงานทุกขั้นตอนให้มีความโปร่งใส ไม่ให้เกิดการทุจริต โดยเฉพาะการตรวจสอบขั้นตอนการรับซื้อยางให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทยเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการใช้เกษตรกรชาวสวนยางเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ และเพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าวอย่างแท้จริง บทบาทของการยางแห่งประเทศไทยในขั้นตอนการรับซื้อและแปรรูปยาง รวมถึงแหล่งเงินงบประมาณที่ใช้ดำเนินการต้องถูกต้องตามกฎหมาย การกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษายางและแนวทางการเก็บรักษาอย่าไม่ให้เสื่อมคุณภาพ การกำหนดผู้รับผิดชอบในการระบายยางวิธีการและระยะเวลาในการระบายยาง รวมทั้งเร่งรัดการพัฒนาขีดความสามารถอุตสาหกรรมยางพาราเพื่อใช้ประโยชน์จากยางพาราที่รับซื้อในมาตรการนี้มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของส่วนราชการและตลาด และการเปิดโอกาสให้สังคมเข้ามาตรวจสอบกระบวนการได้ทุกขั้นตอน 3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกพืชชนิดอื่นที่เหมาะสมทดแทน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของการยางแห่งประเทศไทย ในการกำหนดจุดรับซื้อที่เหมาะสม การวางระบบในการคัดกรองและตรวจสอบไม่ให้มีการนำยางที่อยู่ในระบบอยู่แล้วมาหมุนเวียนจำหน่ายให้กับโครงการ การรักษาคุณภาพยางที่ได้จัดซื้อเพื่อนำไปสู่กระบวนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของผู้ใช้ และการจัดทำคู่มือหรือวางแผนทางปฏิบัติตามภารกิจในทุกขั้นตอนตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย 4. อนุมัติกรอบวงเงิน 5,479 ล้านบาท โดยให้กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานงบประมาณ และการยางแห่งประเทศไทย พิจารณาจัดหาแหล่งเงินทุนในการดำเนินการให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป 5. ให้ยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2558 (เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี)	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	19 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	สรุปผลการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 ฯ ครั้งที่ 2/2559 วันพฤหัสบดีที่ 14 มกราคม 2559
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ 1. รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 (ด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเรื่องที่เป็นวาระเร่งด่วนและการแก้ไขปัญหาการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ) ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 14 มกราคม 2559 และมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบในการบูรณาการความต้องการใช้ยางของทุกส่วนราชการ และเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๕ ฯ พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) รองประธานกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 ฯ เสนอ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาราคายางโดยเร่งด่วน สรุปได้ ดังนี้ 1.1 กรอบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรยางพาราในเบื้องต้น โดยรับซื้อยาง ประเภทยางแผ่นดิบชั้น 3 น้ำยางดิบ และยางก้อนถ้วย ทั้งนี้ กำหนดราคายางแผ่นดิบชั้น 3 (US\$3) สูงสุดไม่เกิน 45 บาท/กิโลกรัม หรือ 45,000 บาท/ตัน สำหรับยางประเภทอื่น ได้แก่ น้ำยางดิบ ยางก้อนถ้วย ให้กำหนดราคาตามเกณฑ์มาตรฐานราคายางตามสัดส่วน โดยเป็นการช่วยเหลือเบื้องต้น ภายในกรอบวงเงิน 4,500 ล้านบาท 1.2 หน่วยงานที่รับซื้อยางจากเกษตรกรโดยตรง ได้แก่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ การยางแห่งประเทศไทย และองค์กรคลังสินค้า ทั้งนี้ ในการขึ้นทะเบียนบัญชีรายชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งดำเนินการตรวจสอบสถานะเกษตรกรและดำเนินการลงทะเบียนเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 1.3 งบประมาณในการรับซื้อ ใช้งบประมาณจากกองทุนพัฒนายางพารา ตามพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 ก่อน หากไม่เพียงพอจึงให้ใช้จากสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยรัฐชดเชยต้นทุนในอัตรา FDR+1 1.4 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการบูรณาการความต้องการใช้ยางของทุกส่วนราชการ และเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ 5 ฯ พิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2559 2. ให้การยางแห่งประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณที่เห็นควรให้การยางแห่งประเทศไทยจัดทำแผนการนำยางพาราไปใช้ในการดำเนินโครงการของส่วนราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยางพาราที่ได้จัดซื้อจากเกษตรกรสามารถส่งผ่านไปยังกระบวนการแปรรูป/การผลิต เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ตรงกับปริมาณความต้องการของส่วนราชการต่างๆ และให้ภาครัฐเร่งรัดในการควบคุมพื้นที่การปลูกยางพารา โดยเฉพาะพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์หรือกรณีพื้นที่บุกรุกป่าสงวนหรืออุทยานแห่งชาติ รวมทั้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งรัดการส่งเสริมการปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกยางพารา หรือการปลูกพืชอื่นร่วมกับการปลูกยางพารา เพื่อเป็นทางเลือกและเป็นการเสริมสร้างรายได้เช่นเดียวกับโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม และเร่งรัดการดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวสวนยางพาราจากภาวะราคาคงต่ำ ไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไปด้วย
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	อื่นๆ
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	19 มกราคม 2559

เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการ ด้านเศรษฐกิจ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้ ให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมที่สามารถใช้ยางพาราเป็นส่วนประกอบในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางมะตอย เป็นต้น
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	เวียน
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	19 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	กำหนดอัตราค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจ (คณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย)
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบจัดให้การยางแห่งประเทศไทยอยู่ในรัฐวิสาหกิจกลุ่มที่ 2 หรือรัฐวิสาหกิจขนาดปานกลาง ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ซึ่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจกลุ่มดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนตามที่กำหนดไว้ในมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 และหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนมาก ที่ กค 0803.2/ว 85 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2556 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	19 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	การมอบหมายผู้แทนไทยในคณะกรรมการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านยางพาราระหว่างไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. ให้ประธานกรรมการการยางแห่งประเทศไทย หรือผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย เป็นผู้แทนไทยในคณะกรรมการยางระหว่างประเทศ (International Tripartite Rubber Council : ITRC) แทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร 2. ให้การยางแห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงานความร่วมมือด้านยางพาราของบริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ จำกัด (International Rubber Consortium Limited : IRCO) แทนกรมวิชาการเกษตร
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	26 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง วงเงินสินเชื่อ 15,000 ล้านบาท
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	คณะรัฐมนตรีมีมติ ดังนี้ 1. รับทราบ 1.1 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีความเห็นว่า โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา กรอบวงเงิน 15,000 ล้านบาท ตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 (เรื่อง ขออนุมัติให้ดำเนินการตามแนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบ) มีประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ คือ เงื่อนไขที่กำหนดให้เป็นการให้สินเชื่อกับผู้ประกอบการเพื่อใช้ในการขยายกำลังการผลิต หรือการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรการผลิตเท่านั้น ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะต้องซื้อที่ดินและก่อสร้างโรงงาน ดังนั้น จึงควรขยายขอบเขตและเงื่อนไขการให้สินเชื่อดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการรายใหม่ รวมถึงการใช้จ่ายในส่วนของการซื้อที่ดินและค่าก่อสร้างอาคารด้วย 1.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีความเห็นว่า เงื่อนไขของโครงการฯ ที่ระบุไว้ ผู้ประกอบการจะได้รับสินเชื่อสำหรับขยายกำลังการผลิตหรือปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเท่านั้น อาจมีข้อจำกัด เนื่องจากการขยายการผลิตอาจจำเป็นต้องก่อสร้างโรงงานหรือซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม ดังนั้น จึงควรพิจารณาปรับเงื่อนไขโครงการให้ครอบคลุมกรณีนี้ด้วย 1.3 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงเพิ่มเติมว่า โครงการฯ ในครั้งนี้มีกรอบวงเงินให้สินเชื่อจำนวนไม่มาก ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับการให้สินเชื่อกับผู้ประกอบการรายใหม่ 2. รับทราบแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการใหม่ของโครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง วงเงินสินเชื่อ 15,000 ล้านบาท และอนุมัติเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการดำเนินการโครงการฯ จากตั้งแต่ปี 2557 - 2567 เป็นตั้งแต่ปี 2559 - 2569 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ 3. อนุมัติหลักการโครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง วงเงินสินเชื่อ 15,000 ล้านบาท สำหรับการขดเชยภาระดอกเบี้ย และการขอรับจัดสรรงบประมาณ ภาครัฐจะขดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ซึ่งรัฐตั้งขดเชยภาระดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจริงผ่านธนาคารออมสิน/กระทรวงการคลัง โดยให้ธนาคารออมสิน/กระทรวงการคลังขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามรายจ่ายจริงที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยไม่รวมรายจ่ายชำระต้นเงินกู้และไม่รวมถึงการขดเชยความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามความเห็นของสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการฯ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้สินเชื่อให้ครอบคลุมอุปกรณ์และสิ่งปลูกสร้างอันเนื่องมาจากการขยายกำลังการผลิต โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ เป็นสำคัญ รวมทั้งให้รับความเห็นของกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เห็นควรมีการตรวจสอบแผนการลงทุนของผู้ประกอบการยางพาราที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ โดยเคร่งครัด และต้องวางกลไกและระบบการติดตามและรายงานผลที่มีความคล่องตัว โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนสามารถสะท้อนปัญหาอุปสรรคเพื่อนำมาสู่การแก้ไขปรับปรุงหรือขยายผลการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ไปพิจารณา

ดำเนินการต่อไปด้วย	
.....	
5. ในระยะต่อไป หากจะมีการขยายขอบเขตการดำเนินโครงการฯ ให้ครอบคลุมผู้ประกอบการรายใหม่ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมไปพิจารณาประกอบการดำเนินการต่อไป	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	26 มกราคม 2559
เรื่อง/ประเด็น	ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	
ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการจัดการบริหารราชการแผ่นดินและอื่นๆ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ดังนี้	
ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ : สวทช.) เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดค้นเครื่องมือที่สนับสนุนการดำเนินงานของส่วนราชการ เช่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการติดตามตัวผู้ที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติ (Electronic Monitoring : EM) และอุปกรณ์/ครุภัณฑ์ด้านการเกษตรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เช่น เครื่องรีดยางพาราแผ่นเพื่อลดต้นทุนการผลิต และการนำเข้าจากต่างประเทศ เป็นต้น	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	นร.
วันที่มีมติ/ข้อสั่งการ	2 กุมภาพันธ์ 2559
เรื่อง/ประเด็น	รายงานผลการจัดทำสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์ยาง
สรุปประเด็นข้อเสนอและความคิดเห็น	
คณะรัฐมนตรีมีมติให้การยางแห่งประเทศไทยเรื่อง รายงานผลการจัดทำสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์ยาง เสนอคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทยก่อนดำเนินการต่อไป โดยการยางแห่งประเทศไทยได้ลงนามในสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์ยางกับคู่ค้าฝ่ายจีน SINOCHEM เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2558 ณ โรงแรมแมนดาริน โอเรียนเต็ล กรุงเทพมหานคร สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้	
๑. สินค้าที่ทำการซื้อขาย เป็นยางที่ผลิตไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้ทำสัญญา ปริมาณซื้อขาย จำนวน 200,000 ตัน เป็นยางแผ่นรมควันชั้น 3 (RSS 3) จำนวน 150,000 ตัน ยางแท่ง (STR 20) จำนวน 50,000 ตัน	
2. ราคาของ RSS 3 เป็นราคา F.O.B. เฉลี่ยย้อนหลัง 2 เดือน	
3. ราคาของยางแท่ง STR 20 เป็นราคา F.O.B. เฉลี่ยย้อนหลัง 2 เดือน	
4. ทำเรือส่งมอบ ได้แก่ ทำเรือแหลมฉบัง ชลบุรี ทำเรือสงขลา และทำเรือป็นัง มาเลเซีย	
5. คุณภาพสินค้า ร้อยละ 90 เป็นยางที่ผลิตจากผู้ผลิตชั้นนำของประเทศไทยโดยผู้ซื้อเป็นผู้เลือก และยาง RSS 3 ร้อยละ 10 ผลิตจากสถาบันเกษตรกรที่ผ่านมาตรฐาน GMP ยางแท่ง STR 20 ร้อยละ 10 ผลิตจากโรงงานของการยางแห่งประเทศไทย	
6. การตรวจคุณภาพ ผู้ซื้อผู้ขายร่วมกันตรวจคุณภาพก่อนส่งมอบ	
7. ขั้นตอนการสั่งซื้อ ปริมาณการสั่งซื้อครั้งละ 16,667 ตัน บวกกลับได้ร้อยละ 20 จำนวน 12 ครั้ง ส่งมอบยางครั้งแรกเดือนมีนาคม 2559	
8. การชำระเงิน เงื่อนไขการชำระเงิน L/C 45 วัน	
9. อื่นๆ กรณีข้อโต้แย้ง หากทั้งสองฝ่ายเจรจาตกลงเองไม่ได้ ใช้ Singapore International Arbitration Center เป็นคนกลาง และสัญญาซื้อขายภายใต้กฎหมาย English law	
ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง	กษ.

4.1.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นแผนงาน/โครงการในช่วง 5 ปี โดยระบุแผนปฏิบัติการ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการประเมินผลของการดำเนินงานในรอบ 1 ปี และ 5 ปี โดยทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

แนวทางการพัฒนา การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ดังนี้

- ภาคเกษตร: การเสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร

- ภาคอุตสาหกรรม: พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของ

ประชาชนและระบบนิเวศ

แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตร

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 1 เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

ตัวชี้วัดสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มสู่อ้อยละ 1.5 ของ GDP และมี

สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเพิ่มเป็น 70:30

แนวทางการพัฒนา เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

เป้าหมายที่ 1 ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

ภาคใต้ : พัฒนาเป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพของห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

แนวทางพัฒนายางพาราทั้งระบบของรัฐบาล

ในการแก้ปัญหาราคายางตกต่ำในระยะยาว คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีมติเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2557 อนุมัติแนวทางการพัฒนายางพาราทั้งระบบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. จัดการสต็อกยางรัฐเพื่อให้อุปทานสวนเกินในประเทศหมดไป

2. บริหารจัดการผลผลิตยางถึงช่วงฤดูแล้งเพื่อยกระดับราคา

3. เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยาง

4. พัฒนาระบบตลาดยางเพื่อความยั่งยืน โดยพัฒนาระบบตลาดยางพารา การวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง การควบคุมพื้นที่ปลูก และพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาใน 4 ด้าน คือ ด้านราคา คุณภาพ การเพิ่มมูลค่า และประสิทธิภาพการผลิต

แนวทางในการพัฒนาอย่างพาราทั้งระบบประกอบด้วย 2 มาตรการ (มาตรการแรงจูงใจและมาตรการต่อเนื่อง) 9 แนวทาง และ 12 โครงการ ดังนี้

1. มาตรการแรงจูงใจ

มาตรการ/แนวทาง/โครงการ	หน่วยงาน	ระยะเวลา
<u>แนวทางการจัดการสต็อกยาง</u> 1) โครงการบริหารจัดการสต็อกยางของรัฐ กนย. เห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการยางในสต็อกของรัฐ โดยมอบหมายให้ อ.ส.ย. ดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การสวนยางมีมติไว้แล้ว ทั้งนี้ให้ใช้วิธีการติดต่อกับผู้สนใจซื้อโดยตรง โดยขอให้ดำเนินการอย่างเร่งด่วน และไม่ให้เกิดผลกระทบต่อราคายางในประเทศ	กษ.	ส.ค.-ธ.ค. 57

2. มาตรการต่อเนื่อง

2.1 มาตรการแรงจูงใจที่ต้องดำเนินการทันที โดยขอใช้งบกลางปี 2557

มาตรการ/แนวทาง/โครงการ	หน่วยงาน	ระยะเวลา
<u>แนวทางยกระดับราคาโดยเพิ่มสภาพคล่องด้านการตลาด</u> 1) โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อใช้ในการรวบรวมยาง 10,000 ล้านบาท - ธกส. ให้สินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร จำนวน 700 แห่ง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการรวบรวมหรือรับซื้อผลผลิตยางพาราจากเกษตรกร นำไปจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อรอการจำหน่าย วงเงิน 10,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย MLR+1 (MLR=5) โดยสถาบันเกษตรกรจ่ายดอกเบี้ยร้อยละ 1 ภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี และค่าบริหารจัดการร้อยละ 0.5 ต่อปี - ระยะเวลาโครงการ 1 ปี - ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ 350 ล้านบาท (ชดเชยดอกเบี้ย 300 ล้านบาท ค่าบริหารจัดการ 50 ล้านบาท)	กษ. ธ.ก.ส.	1 ก.ย. 57 - 31 ธ.ค. 58
<u>แนวทางเพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลผลิต</u> 2) โครงการสนับสนุนสินเชื่อสถาบันเกษตรกร แปรรูปยางพารา 5,000 ล้านบาท - ธกส. ให้สินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร 245 แห่ง เพื่อใช้ในการขยายกำลังการผลิต/เพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปยางเบื้องต้น (ยางแท่งรมควัน ยางอัดก้อน คอมปาวด์ น้ำยางข้น ยางเครป และผลิตภัณฑ์ ยางสำเร็จรูป) จากโรงงานที่จัดสร้างไว้แล้ว และหรือลงทุนสร้างโรงงานใหม่ วงเงิน 5,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย MLR+1 (MLR=5) แบ่งเป็น (1) สินเชื่อเพื่อการลงทุน 3,500 ล้านบาท ใช้ในการก่อสร้าง/ปรับปรุงโรงงาน ระยะเวลา 10 ปี สถาบันเกษตรกรจ่ายดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3.00 ต่อปี (2) สินเชื่อเพื่อเป็นทุนหมุนเวียน 1,500 ล้านบาท ระยะเวลา 5 ปี สถาบันเกษตรกรจ่ายดอกเบี้ยร้อยละ 1 ภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี - ค่าเบี้ยประกันภัย ปลาย 21 ล้านบาท เวลา 5 ปี และค่าบริหารโครงการอัตรา	กษ. ธ.ก.ส.	1 ก.ย. 57 - 31 ส.ค. 67

ร้อยละ 2.25 ของวงเงินทุนหมุนเวียน 1,500 ล้านบาท คิดเป็นปลั 6.75 ล้านบาท เวลา 5 ปี รวม 33.75 ล้านบาท - ค่าใช้จ่ายของรัฐในการชดเชยดอกเบี้ยตลอดโครงการ 10 ปี ค่าเบี้ยประกันวินาศภัย และค่าบริหารโครงการ รวมเป็นเงิน 1,088.25 ล้านบาท - วงเงินขอรับการสนับสนุนปลั 177.75 ล้านบาท		
3) โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ยาง 15,000 ล้านบาท - ธนาคารออมสินให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา เพื่อใช้ในการขยายกำลังการผลิต/ปรับ เปลี่ยนเครื่องจักรการผลิต (ยางล้อ ถู้งมือ ยางยืด ฯลฯ) วงเงิน 15,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยเท่ากับ FDR (เงินฝากประจำ 6 เดือนของธนาคารออมสินปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 2%) โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยให้ธนาคารออมสิน 3% ตลอดอายุโครงการ - ขอรับการสนับสนุนชดเชยดอกเบี้ย 4,500 ล้านบาท โดยจ่ายไม่เกินตามความจริง	อก. ธ.ออมสิน	1 ก.ย. 57 – 31 ส.ค. 67

2.2 มาตรการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที

มาตรการ/แนวทาง/โครงการ	หน่วยงาน	ระยะเวลา
<u>แนวทางปรับโครงสร้างด้านการตลาด</u> 1) โครงการพัฒนาตลาดตามแผนปรับโครงสร้างระบบตลาดยางพารา - พัฒนาตลาดกลางยางพาราของกรมวิชาการเกษตร และตลาดของสถาบันเกษตรกรให้มีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อุปทานยางพารา โดยพัฒนาการเชื่อมโยงทั้งระบบการจัดการสินค้า ข้อมูลข่าวสารการตลาด และระบบการเงิน - พัฒนาคุณภาพยาง เพื่อให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ด้วยการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านระบบครูยาง - วงเงินทั้งโครงการ ระยะ 3 ปี จำนวน 1,369.23 ล้านบาท (เงินลงทุน 798.13 ล้านบาท สำหรับโครงสร้างพื้นฐานระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์/ระบบความปลอดภัยและกลั่นกรองข้อมูลบนเครือข่ายเพื่อการเชื่อมโยงตลาด และเงินหมุนเวียนเพื่อการซื้อขายยางในตลาดกลาง จากเงิน cess จำนวน 600 ล้านบาท) - ขอรับการสนับสนุนงบลงทุนปลั 62.10 ล้านบาท)	กษ. พณ. กค.	ต.ค. 57-ก.ย. 60
<u>แนวทางหาตลาดส่งออกใหม่</u> 2) โครงการจัดหาตลาดใหม่เพื่อส่งออกยางพารา กระทรวงพาณิชย์มอบหมายทูตพาณิชย์ที่ประจำอยู่ ณ ประเทศต่างๆ เป็นผู้หาตลาดยางพารา	พณ.	ปี 58 เป็นต้นไป
<u>แนวทางเพิ่มการใช้ยางในประเทศ</u> 3) โครงการส่งเสริมการลงทุนด้านผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ/โครงการสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยาง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจัดทำโครงการ/มาตรการ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการขยายกำลังการผลิต และการดึงดูดลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ	BOI ปี 58	เป็นต้นไป
<u>แนวทางการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง</u> 4) โครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมยาง กรมวิชาการเกษตร ได้กำหนดแนวทางการทำงานร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อสรุปการจัดตั้งสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมยาง ดังนี้ - 20 สค.57 ประชุมหารือแนวทางการจัดตั้งสถาบันฯร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กษ. อก. หารือการจัดตั้ง	ส.ค. - ก.ย. 57

มาตรการ/แนวทาง/โครงการ	หน่วยงาน	ระยะเวลา
ของ อาทิ สศอ. สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - ภายใน 31 สค. 57 สรุปรูปโครงสร้างและแนวทางการจัดตั้งสถาบันฯ เสนอปลัด กษ. พิจารณา - ต้นเดือน กย. 57 เสนอโครงสร้างและแนวทางการจัดตั้งสถาบันฯ ตอรอง หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ คสช.ในฐานะประธาน กนย.		
<u>แนวทางควบคุมพื้นที่ปลูกยาง</u> 5) โครงการควบคุมปริมาณการผลิต - สนับสนุนการโค่นยางเก่าที่ไผ่ผลผลิตไม่คุ้มค่าปละ 4 แสนไร่ โดยเปลี่ยนไปปลูก พืชชนิดอื่นที่ไผ่ผลตอบแทนสูงกว่าปละ 1 แสนไร่ ดำเนินการ 7 ปี ทำให้ลดพื้นที่ ปลูกยางชั่วคราว โดยเปลี่ยนเป็นยางพันธุ์ดีได้ 2.1 ล้านไร่ และลดพื้นที่ปลูกยาง แบบถาวรได้ 7 แสนไร่ - ลดผลผลิตยางได้ในปีแรกได้ประมาณ 1.01 แสนตันและเพิ่มขึ้นปละ 1 แสนตัน จนถึงปีที่ 7 ลดได้ถึง 7.11 แสนตัน - ใช้จ่ายเงิน cess ในการดำเนินการ 7 ปี รวม 42,143.60 ล้านบาท ปี 58 จำนวน 5,101.92 ล้านบาท - ควบคุมการปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสม/พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์	กษ. กษ./ทส.	ต.ค. 57-ก.ย. 64
<u>แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร</u> 6) โครงการลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรชาวสวนยางสามารถใช้ทรัพยากรและ ปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการสวนยาง และเน้นในเรื่องของการลดต้นทุนการผลิตเป็นสำคัญ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าการ วิเคราะห์ดิน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อผสมปุ๋ยใช้เอง และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับ ปุ๋ยเคมี	กษ.	ต.ค. 57-ก.ย. 58
7) โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี - ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยผ่านกระบวนการ ครูยาง (โดยการอบรมเกษตรกรแกนนำเพื่อเป็นครูสำหรับช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ สงเคราะห์สวนยางในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรรายอื่น) เพื่อให้เกษตรกร สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการสวนยาง การเก็บเกี่ยวผลผลิต การ พัฒนาการผลิตรวมถึงการแปรรูปเบื้องต้นเพื่อเพิ่มมูลค่ายาง	กษ.	ต.ค. 57-ก.ย. 58
8) โครงการผลิตเพื่อเสริมรายได้ในสวนยางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้รับการสงเคราะห์ปลูกแทน ระหว่างปี 2558-2564 ร้อย ละ 40 ของพื้นที่ให้การสงเคราะห์ หรือปละ 1.6 แสนไร่ (พื้นที่ให้การสงเคราะห์ ปละ 4 แสนไร่) ได้ใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างระหว่างแถวยาง สำหรับปลูกพืชคลุมดิน/ พืชแซมยาง - ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชคลุมดิน/พืชแซมยาง - สนับสนุนเงินกู้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 เพื่อใช้เป็นเงินทุนในการดำเนินการโดย ใช้เงินสงเคราะห์ของ สกย. จำนวน 120 ล้านบาท - งบประมาณจากเงินสงเคราะห์ของ สกย. ปละ 25.6 ล้านบาท รวม 7 ปี เป็น เงิน 179.20 ล้านบาท (เป็นงบประมาณที่รวมอยู่ในการให้การสงเคราะห์ปลูก แทน)	กษ.	ต.ค. 57-ก.ย. 64

ที่มา: 1. มติคณะรัฐมนตรี เว็บไซต์ : <http://www.cabinet.soc.go.th> 2. รายละเอียดแนวทางการพัฒนาทางพาราทั้งระบบ
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร วันที่ 18 สิงหาคม 2557

4.1.4 แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

แผนพัฒนาการเกษตร ซึ่งเชื่อมต่อการพัฒนาภาคเกษตรในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร จึงควรนำมาประกอบการพิจารณา ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)

วิสัยทัศน์ ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- 1.1 ขยายผลการทางการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.2 เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- 1.3 ส่งเสริมการทางเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- 1.4 พัฒนานองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- 1.5 สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- 2.1 ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- 2.2 ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- 2.3 เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- 2.4 จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- 2.5 เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงานอย่างยั่งยืน
- 2.6 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- 2.7 สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- 2.8 ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- 3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร
- 3.2 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- 3.3 ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- 4.1 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- 4.2 ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 4.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเกษตร
- 4.4 บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- 4.5 สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.1.5 แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574

เนื่องจากผลผลิตหลักของยางพาราไม่ใช่อาหาร โดยผลผลิตเกือบทั้งสิ้นจะถูกนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป ภาคอุตสาหกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่

อุปทานของยางพารา ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราจึงต้องพิจารณาถึงข้อมูลแผนยุทธศาสตร์ทางอุตสาหกรรมด้วย ดังนี้

แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574 (โดยสังเขป)

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรม พ.ศ. 2555-2574 ขึ้น เพื่อเป็นเข็มทิศในการพัฒนาผู้ประกอบการไทยและอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

วิสัยทัศน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย คือ “มุ่งสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่สมดุลและยั่งยืน” โดยกำหนดเป้าหมายเป็น 3 ระยะ ในช่วงเวลา 20 ปี ดังนี้

- เป้าหมายในระยะที่ 1 พัฒนาคลัสเตอร์ และอุตสาหกรรมใหม่ พร้อมการเชื่อมโยงฐานการผลิตและบริการในกลุ่มอาเซียน
- เป้าหมายในระยะที่ 2 บริหารจัดการระบบการผลิต ตลาดและบริการ และสร้างภาพลักษณ์ในตลาดอาเซียนและภูมิภาค
- เป้าหมายในระยะที่ 3 บริหารจัดการภาพลักษณ์สินค้าไทยในตลาดโลก

การพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยในภาพรวมจะให้ความสำคัญกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และโครงสร้างสนับสนุนสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดรากฐานที่มั่นคงในการต่อยอดสำหรับการพัฒนาของอุตสาหกรรม รายย่อยในแต่ละประเภทได้บนบริบทความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ นี้กระแสนการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการผลิตที่มีแนวโน้มการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการในรูปแบบต่างๆ ยังเป็นปัจจัยในการผลักดันให้มีการพัฒนาคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับศักยภาพในการผลิตให้สูงขึ้น โดยทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

(1) ยกระดับคลัสเตอร์อุตสาหกรรมและขยายเครือข่ายการผลิตสู่ต่างประเทศ (Internationalized Industrial structure and clusters to capture global opportunities)

- สร้างความเข้มแข็งคลัสเตอร์ (Strengthen Cluster)
- ยกระดับคลัสเตอร์ (Upgrade Cluster)
- สร้างความยั่งยืนคลัสเตอร์ (Sustainable Cluster)

(2) ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน (Upgrade and create sustainable entrepreneur)

- เพิ่มจำนวนผู้ประกอบการ SME (Build SME)
- สร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ SME (Strengthen SME)
- ยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการ (Upgrade Entrepreneur)
- สร้างความยั่งยืนของผู้ประกอบการไทย (Sustain Entrepreneur)
- เตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรี (Undertaking Progressive Liberalization)
- สร้างโอกาสในการขยายตลาดใหม่ๆ (Access to Global Market Opportunities)
- สร้างโอกาสจากความร่วมมือ (Access to Global Network Collaboration)

(3) ยกระดับโครงสร้างสนับสนุนอุตสาหกรรมเพื่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอย่างบูรณาการ (Enhance competitive industry platform)

- การบังคับใช้มาตรฐานการผลิตในด้านต่างๆ (Safety and Standards)
- สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน (Access to Capital)
- ยกระดับศักยภาพบุคลากร (Industry Specific Training Development Program)

- พัฒนาทักษะแรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Training)
- พัฒนากฎระเบียบและข้อบังคับที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม (Relaxing constraints)
- ส่งเสริมนวัตกรรม และปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา (Innovation and IP)
- ส่งเสริมการบริหารจัดการอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบ (Industrial Administration)

ยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้มีส่วนที่จะเกี่ยวข้องประสานพลังเข้ากับการวิจัย ยางพาราได้ในส่วนของคลัสเตอร์อุตสาหกรรม และการเพิ่มจำนวน/ยกระดับผู้ประกอบการขนาดย่อม (SMEs) เพื่อรองรับเป้าหมายการเพิ่มปริมาณการดูดซับวัตถุดิบยางพาราภายในประเทศให้สูงขึ้น และสามารถหลุดพ้นจากกับดักการเป็นผู้ส่งออกวัตถุดิบยางพารามากกว่าร้อยละ 80

4.1.6 (ร่าง) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564)

ในบริบทที่เป็นยุทธศาสตร์หลักของการวิจัยแห่งชาติ ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราจึงมีความแปรผันตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ โดยนำข้อมูลของร่างนโยบายและยุทธศาสตร์ฉบับปัจจุบันคือ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564) มาประกอบการพิจารณา ดังนี้

(ร่าง) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564)

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาโดยใช้การวิจัยและนวัตกรรม มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมจากงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในด้านสังคมและเศรษฐกิจ และมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ให้มั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ มีทั้งหมดจำนวน 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 เร่งรัดพัฒนาระบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศให้เข้มแข็งเป็นเอกภาพและยั่งยืน รวมถึงสร้างระบบนิเวศการวิจัยที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 เร่งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสนองตอบต่อประเด็นเร่งด่วนและมุ่งเน้นตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาประเทศ และภารกิจของหน่วยงาน โดยรัฐลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 ส่งเสริมกลไกและกิจกรรมการนำกระบวนการวิจัย ผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 6 เพิ่มจำนวนและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 7 พัฒนาความร่วมมือของเครือข่ายวิจัยในประเทศและระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพารามีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับทั้ง 7 ยุทธศาสตร์การวิจัย โดยสาระสำคัญของยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ มีดังนี้

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 : เร่งรัดพัฒนาระบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศให้เข้มแข็งเป็นเอกภาพ และยั่งยืน รวมถึงสร้างระบบนิเวศการวิจัยที่เหมาะสม

เป้าประสงค์ : เพื่อให้ประเทศมีระบบวิจัยที่มีการบูรณาการ เข้มแข็ง เป็นเอกภาพ และยั่งยืน รวมทั้งมีการปฏิรูปหน่วยงานหลักในระบบวิจัย ตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ และแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศ และกรอบยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ 20 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดทำแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาระบบวิจัยแห่งชาติ ระยะ 5 ปี และรายปี การบริหารจัดการการวิจัย ระบบงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาและปรับปรุงระบบนิเวศการวิจัยที่เหมาะสม และระบบติดตามและประเมินผลการวิจัย โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของเครือข่ายวิจัย และหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนและทุกระดับให้มีการบริหารจัดการการวิจัยที่มีเอกภาพ ความรับผิดชอบ (Accountability) ประสิทธิภาพ รวมถึงการพิจารณาอนุมัติโครงการ และจัดสรรงบประมาณการวิจัยที่รวดเร็ว ระบบงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา การประเมินผลในระบบวิจัย และแนวทางติดตามประเมินผลการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Monitoring and Evaluation System)

กลยุทธ์ที่ 1 : เร่งรัดพัฒนาระบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศ ตามแผนการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศ และกรอบยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ 20 ปี (มิถุนายน 2559) รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ 2 : ทบทวนและปฏิรูปหน่วยงานหลักในระบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศให้ปรับภารกิจ อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของหน่วยงานในระบบวิจัยของประเทศ เพื่อสร้างความชัดเจนและลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานในระบบวิจัย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 : เร่งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและสนองตอบประเด็นเร่งด่วนและมุ่งเน้นตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาประเทศ และภารกิจของหน่วยงาน โดยรัฐลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์ : เพื่อให้หน่วยงานและนักวิจัยผลิตผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีจากงานวิจัยทั้งการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยและพัฒนา และการวิจัย เพื่อพัฒนางานประจำ ที่มีทั้งคุณภาพ ปริมาณ และมุ่งเป้าสนองตอบต่อเป้าหมายและประเด็นเร่งด่วนและประเด็นมุ่งเน้นตามยุทธศาสตร์ชาติ และภารกิจของหน่วยงาน โดยรัฐลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) แผนการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบวิจัยแบบบูรณาการของประเทศ และกรอบยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ 20 ปี (มิถุนายน 2559) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

กลยุทธ์ที่ 1 : เร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานและนักวิจัยผลิตผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยในรูปแบบสหวิทยาการและบูรณาการ ความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เพื่อมุ่งเป้าสนองตอบต่อเป้าหมายการพัฒนาประเทศและภารกิจของหน่วยงาน

กลยุทธ์ที่ 2 : ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาตามกรอบวิจัยมุ่งเป้าและวิจัยท้าทายไทยที่เป็นประเด็นการพัฒนาเร่งด่วนตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 5 ปี และ 20 ปีหรือการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศในอนาคต

กลยุทธ์ที่ 3 : เสริมสร้างสังคมวิจัยในระดับท้องถิ่นและชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนา เพื่อยกระดับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 4 : ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการวิจัยและพัฒนาแบบสหสาขาให้สามารถได้รับการจัดสรรงบประมาณการวิจัยอย่างต่อเนื่องระยะยาว เพื่อให้ได้นวัตกรรมที่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 : ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน

เป้าประสงค์ : เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชน เพิ่มพูนศักยภาพ เพิ่มการลงทุนและขยายการวิจัยและพัฒนา จนเกิดผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยให้เป็นประโยชน์ด้านการผลิต การพาณิชย์และบริการ ที่สนองตอบต่อความต้องการของภาคเอกชนและการพัฒนาประเทศ รวมถึงสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเพิ่มการลงทุนและขยายการวิจัยและพัฒนาภายในองค์กร ในการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยให้เกิดประโยชน์ด้านการผลิต พาณิชย์และบริการ

กลยุทธ์ที่ 2 : ทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ กลไก วิธีการ และการบังคับใช้ให้สามารถเอื้อต่อการลงทุน/ร่วมลงทุน การดำเนินการวิจัยและพัฒนา และการจัดสิทธิบัตรของภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาและส่งเสริมระบบและกลไกความร่วมมือ และร่วมลงทุนระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคการศึกษาในการวิจัยและพัฒนาและการใช้ประโยชน์รวมถึงกลไกการดำเนินการวิจัยร่วมระหว่างบุคลากรของภาครัฐต่างหน่วยงาน ภาครัฐกับภาคเอกชน และภาคการศึกษา กับภาคเอกชน ที่ได้ผลในทางปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 : ส่งเสริมกลไกและกิจกรรมการนำกระบวนการวิจัย ผลงานวิจัย องค์ความรู้

นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ

เป้าประสงค์ : เพื่อให้เพื่อให้อุตสาหกรรม/พาณิชย์ สังคม/ชุมชน วิชาการ และนโยบาย ใช้ประโยชน์จากกระบวนการวิจัย ผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี จากงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม และตรงตามความต้องการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมการจัดการความรู้และสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงด้านอุตสาหกรรม/พาณิชย์ สังคม/ชุมชน วิชาการ และนโยบาย

กลยุทธ์ที่ 2 : สนับสนุนการวิจัยต่อยอด เพื่อพัฒนาผลงานวิจัยที่มีศักยภาพไปสู่การใช้ประโยชน์หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม

กลยุทธ์ที่ 3 : ส่งเสริมการถ่ายทอดและขยายผลการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยอย่างทั่วถึงด้านอุตสาหกรรม/พาณิชย์ สังคม/ชุมชน วิชาการ และนโยบาย

กลยุทธ์ที่ 4 : พัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการ กลไก วิธีการ และการบังคับใช้ให้เอื้อต่อการนำผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคสังคม/ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 5 : ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและการใช้นวัตกรรมสื่อสาร เพื่อนำกระบวนการ วิจัย ผลงานวิจัย องค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 : พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศ

เป้าประสงค์ : เพื่อให้โครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศมีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ จำนวนเพียงพอ และคุณภาพได้มาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพด้านการวิจัยและพัฒนาให้มีจำนวนที่เพียงพอและได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานทางกลไกด้านการวิจัยและพัฒนา รวมถึงระบบการจัดการทรัพยากรสินทางปัญญาที่เอื้อและสนับสนุนต่อการวิจัยและการใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสารสนเทศการวิจัย รวมถึงระบบฐานข้อมูลการวิจัยของชาติให้สามารถเข้าถึงง่าย สะดวกกับผู้ใช้ เชื่อมโยง ครอบคลุม เพื่อให้ใช้ประโยชน์ได้ทั่วประเทศ และแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบวิจัยได้อย่างจริงจัง

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 6 : เพิ่มจำนวนและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์ : เพื่อให้ประเทศมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพในจำนวนเพียงพอในทุกภาคส่วนและทุกระดับ รวมถึงเสริมสร้างสมรรถนะและสนับสนุนนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อการขับเคลื่อนงานวิจัยและการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อีกทั้งพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยให้เยาวชนและบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจโดยใช้ข้อมูล และเป็นฐานการสร้างบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 : เร่งรัดการสร้างบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีคุณภาพในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคสังคม/ชุมชน รวมถึงเสริมสร้างสมรรถนะและสนับสนุนนักวิจัยรุ่นใหม่

กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพของบุคลากรในด้านการบริหารโครงการวิจัยการจัดการความรู้ การถ่ายทอด และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาและส่งเสริมเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพนักวิจัย และอัตราค่าตอบแทนเพื่อจูงใจและเก็บรักษาบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 4 : พัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนาให้เยาวชนและบุคลากรในภูมิภาคและท้องถิ่น/ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 5 : ยกย่องเชิดชูผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยี และบุคลากรที่มีความโดดเด่นและสร้างประโยชน์ในวงกว้างสำหรับทุกภาคส่วน

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 7 : พัฒนาร่วมมือของเครือข่ายวิจัยในประเทศและระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์ : เพื่อให้เครือข่ายวิจัยในระดับชาติ ภูมิภาค ท้องถิ่น และเครือข่ายวิจัยของภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาควิชาการ และภาคท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ การวิจัยและพัฒนา การใช้ประโยชน์จากงานวิจัย การบริหารจัดการและการสนับสนุนทุนวิจัย รวมทั้งมีความร่วมมืออย่างต่อเนื่องระหว่างเครือข่ายในประเทศและระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาการบริหารจัดการเครือข่ายวิจัยระดับชาติ ภูมิภาค ท้องถิ่น และเครือข่ายวิจัยของภาคส่วนต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กลยุทธ์ที่ 2 : ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมืออย่างต่อเนื่องระหว่างเครือข่ายวิจัย ทุกภาคส่วนและ ทุกระดับในรูปแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ (Collaborative Partnership)

กลยุทธ์ที่ 3 : พัฒนาและขยายความร่วมมือกับเครือข่ายวิจัยต่างประเทศ นักวิจัยต่างประเทศ และนักวิจัยไทยในต่างประเทศ รวมถึงกลไกข้อตกลงความร่วมมือ ศูนย์ความร่วมมือการร่วมลงทุนวิจัย และยุทธศาสตร์การทูตวิทยาศาสตร์

4.1.7 นโยบายการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

ในส่วนของนโยบายการวิจัยของชาติสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยยางพาราประกอบด้วย

- 1) แผนยุทธศาสตร์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2557 - 2560
- 2) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559

3) แผนวิสาหกิจการยางแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2560-2564)

4) ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ยุทธศาสตร์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2557-2560 (โดยสังเขป)

วิสัยทัศน์ “สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศ และเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการการวิจัยในเอเชีย สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้และผลงานวิจัย นำไปสู่การสร้างสรรค์ปัญญา เพื่อพัฒนาประเทศ”

พันธกิจ

1. สนับสนุนทุนวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ นโยบาย นวัตกรรมทรัพย์สินทางปัญญา
2. สนับสนุนการสร้าง การพัฒนา นักวิจัยและองค์กรวิจัย
3. สนับสนุนการพัฒนากระบวนการวิจัยของประเทศ
4. สนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
5. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

ตำแหน่งขององค์กร สกว. ในระบบวิจัยของประเทศ

สกว. เป็นองค์กรหนึ่งของระบบวิจัย ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบริหารจัดการงานวิจัย และให้ทุน

สนับสนุนการวิจัย มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการวิจัยของประเทศ จุดเด่นที่ผ่านมาของ สกว. คือ ระบบการบริหารจัดการการวิจัย ที่สามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบวิจัยได้อย่างกว้างขวาง สกว. จะยังคงรักษาจุดเด่นนี้ และใช้ให้เป็นพลัง ในการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในเครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบข.) เพื่อร่วมกันเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยของประเทศ สกว. เน้นการกระตุ้นให้เกิดการเติบโตและความเข้มแข็งของระบบวิจัย พัฒนานักวิจัยที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันและหน่วยวิจัยต่างๆ ของประเทศ นอกจากนี้ในด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ สกว. จะใช้จุดแข็งของระบบการสนับสนุนทุนที่ยืดหยุ่นคล่องตัวในการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายวิจัยระดับนานาชาติโดยเฉพาะในประชาคมภูมิภาคอาเซียน เพื่อร่วมกันพัฒนาความเข้มแข็งของระบบวิจัยในอาเซียน

ยุทธศาสตร์ สกว. 2557-2560

น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบกำกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การ

สนับสนุนการวิจัย ซึ่งจัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) 3 ด้าน คือ

1. การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Growth and Competitiveness)
2. การสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth)
3. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Growth)

ยุทธศาสตร์ ของ สกว. จะเน้นการสนับสนุนงานวิจัย การพัฒนานักวิจัย และพัฒนาระบบวิจัย

การนำผลงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องเชื่อมประสานและผนึกกำลัง (Synergy) กันทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ไปพร้อมกัน เพื่อให้งานวิจัยได้ประโยชน์สูงสุด และเป็นงานวิจัยก่อให้เกิดการเติบโตด้านต่างๆ ไปด้วยกันอย่างมีคุณภาพเพื่อสร้างการเติบโตที่ยั่งยืน (Sustainable Growth) ของประเทศ โดยมียุทธศาสตร์จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ 1 : การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในประเด็นสำคัญ เพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม ทรัพย์สินทางปัญญาและนโยบายที่ถูกต้องและเพียงพอตรงกับปัญหา และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ 2 : การสร้างและการพัฒนาศักยภาพของนักวิจัย บุคลากรวิจัย เครือข่ายวิจัยและองค์กรวิจัย ให้มีขีดความสามารถในระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ 3 : การพัฒนาระบบวิจัยให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการทำงานเป็นเครือข่ายและเชื่อมโยงสู่สากล

ยุทธศาสตร์ 4 : การบริหารจัดการเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และการพัฒนาระบบการสื่อสาร และการเชื่อมโยงกับสังคมและผ่านนโยบายเพื่อให้เห็นคุณค่าของความรู้และการวิจัย

ยุทธศาสตร์ 5 : การพัฒนาองค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นยุทธศาสตร์ที่มีกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางพารา คือ กลยุทธ์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทุนวิจัย โดย สกว. ได้พัฒนาระบบการบริหารจัดการทุนวิจัยหลายรูปแบบเพื่อตอบโจทย์ของประเทศ ให้มีส่วนของการสนับสนุนการบริหารจัดการกรอบประเด็นการวิจัยมุ่งเป้า เพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศที่ คอบข. เป็นผู้กำหนด (Targeted Research Issues; TRI) พร้อมกับการพัฒนารูปแบบและระบบบริหาร (TRI Management) ตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ร่วมกับ คอบข. ซึ่งงานวิจัยทางพาราเป็นหนึ่งในกรอบประเด็นการวิจัยมุ่งเป้านั้น คือ TRI 3 : การวิจัยทางพาราเพื่อเพิ่มรายได้ โดยคอบข. ได้กำหนดกรอบการวิจัยกลุ่มเรื่องทางพาราประจำปี 2560 ดังนี้

กรอบการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2560 (คอบข.)

แผนงานส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ

กลุ่มเรื่องทางพารา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับภาครัฐหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมทางพาราทั้งระบบ
2. เพื่อวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่โดดเด่นมีการใช้ทางพาราปริมาณมากรวมถึงมีศักยภาพทางการตลาดที่ดีสามารถแข่งขันได้ และเพิ่มมูลค่าทางพาราให้มากขึ้น เช่น ด้านเทคโนโลยีการผลิต สร้างเครื่องจักร/อุปกรณ์ การเพิ่มประสิทธิภาพในสายการผลิต ตลอดจนการควบคุมคุณภาพ เป็นต้น
3. เพื่อศึกษา วิจัย และพัฒนาวิธีการวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพของยางดิบหรือผลิตภัณฑ์ยางเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรฐานของวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ยาง
4. เพื่อศึกษา วิจัย และพัฒนาวัตถุดิบทางพาราเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและคุณภาพของน้ำยางและยางแห้ง
5. เพื่อศึกษา วิจัย และพัฒนาไม้ยางพาราให้มีคุณสมบัติสามารถตอบสนองการใช้งานได้อย่างหลากหลายประเภท ตลอดจนส่งเสริมการถ่ายทอดสู่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสร้างเครือข่ายผู้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
6. เพื่อศึกษาและพัฒนาการผลิต การตลาด และเพิ่มมูลค่าต่อยอดผลิตภัณฑ์ยางพาราให้สามารถยกระดับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา

กรอบวิจัย

1. กรอบการวิจัยเชิงนโยบาย เพื่อศึกษาแนวทาง/มาตรการ/นโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทยทั้งระบบ

1.1 การศึกษามาตรการการผลักดันการนำผลงานวิจัยด้านยางพาราไปใช้ประโยชน์สู่เชิงพาณิชย์ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ

1.2 การศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาผลผลิตยางพาราทกต่ำและจัดทำแผนเผยแพร่การเพิ่มมูลค่าผลผลิตยางพาราสู่กลุ่มเกษตรกร และศึกษาปริมาณการตัดโค่นต้นยางพาราและคาดการณ์ผลผลิตยางพาราทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.3 การศึกษาผลกระทบ พรบ.ควบคุมยางพารา ที่มีต่ออุตสาหกรรมยางพาราไทยทั้งระบบ

1.4 การศึกษาด้านเศรษฐกิจ สังคม แรงงาน และสิ่งแวดล้อม รวมถึงวิถีชีวิตชาวสวนยางพารา

1.5 การศึกษารูปแบบเมืองยางพาราเพื่อส่งเสริมการยกระดับอุตสาหกรรมยางพาราที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

เป้าหมาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สามารถนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้นำไปผลักดันให้เกิดกิจกรรมกลไกการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ

2. กรอบการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ยางพาราและไม้ยางพาราที่มีคุณภาพ (อุตสาหกรรมต้นน้ำและกลางน้ำ)

2.1 การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำยางพารา ยางก้อนถ้วย และเศษยาง

2.2 การวิจัยและพัฒนาเทคนิคการผลิตและการควบคุมคุณภาพของน้ำยางและยางแห้งให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการของอุตสาหกรรม

2.3 การวิจัยและพัฒนาการผลิตน้ำยางหรือยางแห้งประเภททั่วไป หรือประเภทที่มีคุณภาพพิเศษตามความต้องการของอุตสาหกรรม

2.4 การวิจัยเพื่อแก้ปัญหากระบวนการผลิตการแปรรูปเพิ่มมูลค่าของเกษตรกร วิชาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร และอุตสาหกรรมต้นน้ำและกลางน้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิต และคุณภาพให้มากขึ้นด้วยต้นทุนต่ำ การผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าที่สอดคล้องกับความต้องการทางการตลาด หรืออาจส่งเสริมการปลูกพืชแซมยางพารา

เป้าหมาย

1. เทคโนโลยีที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกลุ่มเกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้จริงและไม่ยุ่งยาก

2. เทคโนโลยีหรือเทคนิคการผลิตหรือการควบคุมคุณภาพน้ำยางและยางแห้งให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละอุตสาหกรรม ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในอุตสาหกรรม ไม่ยุ่งยาก หรือไม่ลงทุนสูงและสร้างความได้เปรียบในการผลิตเมื่อเทียบกับคู่แข่งได้

3. กรอบการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพทางการตลาด (อุตสาหกรรมปลายน้ำ)

3.1 การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสายการผลิต ตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมสำหรับผลิตภัณฑ์เดิม ได้แก่ เส้นด้ายยางยืด ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย และอุตสาหกรรมยางล้อ เป็นต้น

3.2 การวิจัยและพัฒนาด้านวัตถุดิบประเภทที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (หรือ organic-love หรือ fossil-resource free) เพื่อใช้แทนที่สารเคมีในอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพารา ไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ

3.3 การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ในอุตสาหกรรมยางพารา เช่น ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพหรืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และทางการแพทย์ ยุทธโธปกรณ์ทางทหาร การคมนาคม และการก่อสร้าง เป็นต้น

3.4 การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพาราให้มีคุณภาพ เช่น ไม้โครงสร้าง ไม้วงกบ ไม้พื้นสนามกีฬา และผนัง เป็นต้น

3.5 การวิจัยและพัฒนาด้านการตลาดเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ยางพาราและไม้ยางพารา เช่น บรรจุภัณฑ์ การออกแบบ รูปลักษณ์ และข้อมูลส่งเสริมด้านการตลาด รวมทั้งการวิเคราะห์สารในผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการส่งออก เป็นต้น

เป้าหมาย

1. การพัฒนากระบวนการสำหรับผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่โดดเด่น เช่น อุตสาหกรรมยางล้อและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น (เช่น เส้นด้ายยางยืดถุงมือยาง ถุงยางอนามัย เป็นต้น) หรือการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและส่วนสนับสนุนอื่นๆ ให้สามารถแข่งขันได้ในตลาด โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ที่เป็นของคนไทย

2. การพัฒนาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ใหม่จากยางพาราเพิ่มมูลค่า (value added) หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ เครื่องสำอาง หรืออุปกรณ์วิทยาศาสตร์และทางการแพทย์ที่เป็นที่ต้องการและมีศักยภาพในเชิงพาณิชย์

3. การพัฒนาเทคโนโลยีแปรรูปไม้ยางเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถลดต้นทุน สร้างสรรค์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

4. กรอบการวิจัยมาตรฐานยางดิบ ผลิตภัณฑ์ยาง และไม้ยางพารา

4.1 การวิจัยเพื่อให้ได้วิธีการวิเคราะห์/ทดสอบคุณภาพยางดิบ/ผลิตภัณฑ์ยางที่จำเป็นและนำไปสู่การกำหนดเป็นมาตรฐานการวิเคราะห์และทดสอบในระดับชุมชน/ระดับประเทศ/ระดับอาเซียน/ระดับสากล

4.2 การวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลและวิธีการที่ถูกต้องแม่นยำในการบ่งชี้คุณภาพสำหรับการกำหนดเป็นมาตรฐานยางดิบและผลิตภัณฑ์ยางในระดับประเทศ/ระดับอาเซียน/ระดับสากล พร้อมจัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรมอย่างมีส่วนร่วม

4.3 การวิจัยมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมไม้ยางพาราและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไม้ยางพาราได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมาย

วิธีการวิเคราะห์หรือทดสอบคุณภาพของยางดิบหรือผลิตภัณฑ์ยางหรือข้อมูลในการบ่งชี้คุณภาพยางดิบ ผลิตภัณฑ์ยาง และไม้ยางพาราสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรฐานในระดับชุมชนหรือประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

5. กรอบการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วนด้านยางพาราและไม้ยางพาราของประเทศ

หมายเหตุ: ปัญหาเร่งด่วนนั้นต้องเสนอผ่านสมาคม/สถาบันที่เป็นนิติบุคคล/หน่วยงานราชการ โดยมีข้อมูลสนับสนุนให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและของประเทศ

ผลผลิต

1. แนวทางหรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สนับสนุนอุตสาหกรรมยางของประเทศทั้งระบบ

2. เทคโนโลยีการผลิตหรือนวัตกรรมหรือส่วนสนับสนุนอื่นๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าให้กับอุตสาหกรรมยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ

3. วิธีการวิเคราะห์หรือทดสอบคุณภาพของยางดิบหรือผลิตภัณฑ์ยาง หรือข้อมูลในการบ่งชี้คุณภาพยางดิบ ผลิตภัณฑ์ยาง และไม้ยางพารา เพื่อกำหนดมาตรฐานยางดิบหรือผลิตภัณฑ์ยางระดับประเทศเป็นอย่างน้อย

4. เทคโนโลยีหรือเทคนิคหรือการควบคุมคุณภาพน้ำยางและยางแห้งให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมยางพารา

5. ไม้ยางพาราที่มีคุณสมบัติตอบสนองการใช้งานได้อย่างหลากหลาย ทดแทนวัสดุโพลิเมอร์ ไม้เนื้อแข็งหรือ ไม้นำเข้าจากต่างประเทศ

2) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 (โดยสังเขป)

วิสัยทัศน์: “วิจัยและพัฒนายางพาราไทยทั้งระบบ สู่ความเป็นเลิศในทุกด้าน”

เป้าหมาย: ในระยะ 5 ปีนี้ จะยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมต้นน้ำจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำให้สามารถก้าวเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยางพาราทุกด้าน

และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติเพื่อที่จะเป็นแนวทางการดำเนินการดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์การผลักดันนโยบายที่จำเป็น

- 1.1 สนับสนุนด้านการผลิตยางพารา
- 1.2 กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการ
- 1.3 กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการสร้าง demand ภายในประเทศ
- 1.4 บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ยางที่ไม่ใช้แล้วอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

- 2.1 อุตสาหกรรมยางล้อ
- 2.2 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น
- 2.3 การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออก

- 3.1 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม
- 3.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
- 3.3 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการมาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ยาง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ

- 4.1 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมต้นน้ำ
- 4.2 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมกลางน้ำ

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานสำคัญในการทำงานวิจัยโดยตรงอีกหน่วยงานหนึ่งคือ สถาบันวิจัยยาง สังกัด (เดิม) อยู่ในกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปัจจุบันได้ปรับโครงสร้างเป็นสังกัดอยู่ในการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ร่วมกับหน่วยงานหลักอีก 2 หน่วยงานคือ กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และองค์การสวนยาง ดังนั้น จึงต้องนำข้อมูลยุทธศาสตร์ของการยางแห่งประเทศไทยมาประกอบการพิจารณาด้วย ยุทธศาสตร์ดังกล่าวบรรจุอยู่ในแผนวิสาหกิจการยางแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2560–2564)-โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3) แผนวิสาหกิจการยางแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2560-2564)

วิสัยทัศน์ “กยท. เป็นองค์กรชั้นนำระดับโลกในการบริหารจัดการยางพาราทั้งระบบ”

พันธกิจ บริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ให้เกิดความคุ้มค่า เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และตอบสนองสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งระบบ ดังนี้

1. เกษตรกร สถาบันเกษตรกร: ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตเกษตรกรชาวสวนยางสร้าง

ความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

2. ผู้ประกอบกิจการยาง: ส่งเสริมการค้าให้มีความเป็นธรรม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบกิจการยาง
 3. ประเทศ: ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างกลไกรักษาเสถียรภาพราคายาง
- ยุทธศาสตร์การยางแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2560-2564)**

ยุทธศาสตร์ 1 : การสร้างรายได้จากการบริการและดำเนินธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ 2 : การพัฒนายางพาราตลอดห่วงโซ่อุปทาน และห่วงโซ่คุณค่า

ยุทธศาสตร์ 3 : การวิจัยและพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยางพารา

ยุทธศาสตร์ 4 : การหลอมรวมองค์กรให้เป็นหนึ่ง เพื่อการบริหารมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

ตามยุทธศาสตร์การยางฯ ดังกล่าว มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพารา ได้แก่

ยุทธศาสตร์ 2 : การพัฒนายางพาราตลอดห่วงโซ่อุปทาน และห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตยางพารา สนับสนุนการผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพและพัฒนาระบบตลาด
๒. เสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง ด้านวิชาการ การเงิน การผลิต การแปรรูป การอุตสาหกรรม การตลาด การประกอบธุรกิจ และส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อสร้างมูลค่าและความยั่งยืน นำไปสู่ Smart farmer และ Smart group
๓. สร้างความเข้มแข็ง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับมาตรฐานให้กับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาง ในการเพิ่มมูลค่าอย่างธรรมชาติโดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อการส่งออกและการใช้ภายในประเทศ
๔. สร้างโครงสร้างพื้นฐาน และความเชื่อมั่นในตลาดซื้อขายภายในประเทศและต่างประเทศ
๕. เกษตรกรที่ทำสวนยางสามารถเลี้ยงตัวเองและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีระบบสวัสดิการ

ตัวชี้วัด

1. ผลผลิตยางเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 250 กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๖๔ (เป้าหมายเพิ่มผลผลิตยางเฉลี่ยปีละ 8.7 กิโลกรัม/ไร่/ปี)
2. รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง ไม่ต่ำกว่าเส้นความยากจนของปีนั้น
3. จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ๔๕ กลุ่มต่อปี และสามารถพัฒนาให้เป็น Smart group
4. ปริมาณการใช้ยางภายในประเทศและการแปรรูปขึ้นกลาง เมื่อสิ้นสุดแผนปี 2564 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของผลผลิต
5. ระดับความสำเร็จของการรักษาระดับราคายางพาราที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่มีความผันผวนสูง
6. ขบเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ให้สอดคล้องกับความต้องการ ลดพื้นที่ปลูกยางถาวรปีละ 200,000 ไร่ ลดพื้นที่ปลูกยางชั่วคราวปีละ 200,000 ไร่
7. จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกับ กยท. ได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer 6,000 รายต่อปี

8. ร้อยละ ๕ ต่อปี ของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่เป็นนิติบุคคลได้รับการพัฒนาเป็น Smart group โดยผ่านการประเมินศักยภาพระดับ 3 (หรือระยะก้าวหน้า)
- และประกอบด้วยกลยุทธ์ จำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่
- กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกแทนและปลูกใหม่
- กลยุทธ์ที่ 2 : การสร้างกลไกรักษาเสถียรภาพราคายาง
- กลยุทธ์ที่ 3 : การสร้างความเข้มแข็งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- กลยุทธ์ที่ 4 : การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ยุทธศาสตร์ 3 การวิจัยและพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมยางพารา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

1. สร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. ผลักดันและสนับสนุนผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ พร้อมทั้งถ่ายทอดและผลิตในเชิงพาณิชย์

ตัวชี้วัด

1. จำนวนผลงานวิจัยของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบกิจการยาง และการยางแห่งประเทศไทย ตามลำดับ อย่างน้อยกลุ่มละ 1 เรื่องต่อปี (รวม ๔ เรื่องต่อปี) ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. จำนวนผลงานวิจัยที่สามารถนำไปพัฒนาเพื่อทำรายได้ให้กับ กยท. ได้อย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี
3. จำนวนหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หรือ ผู้ประกอบกิจการยาง สามารถนำไปใช้ได้จริงในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตหรือสร้างรายได้ไม่ต่ำกว่า 3 หลักสูตรต่อปี
4. มีฐานข้อมูลยางพาราทั้งระบบ และฐานข้อมูลงานวิจัยยางพารา สามารถสืบค้นได้เมื่อสิ้นสุดแผนปี 2561

และประกอบด้วยกลยุทธ์ จำนวน 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- กลยุทธ์ที่ 1 : การพัฒนางานวิจัยเพื่อเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราของประเทศ
- กลยุทธ์ที่ 2 : การถ่ายทอดงานวิจัยยาง
- กลยุทธ์ที่ 3 : การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวิจัยและพัฒนา

4) ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

วิสัยทัศน์ “ประเทศผู้ผลิตยางคุณภาพดี เกษตรกรมีรายได้มั่นคง”

พันธกิจ ประกอบด้วย 8 พันธกิจ ดังนี้

1. พัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรฯ ให้มีความเข้มแข็ง และมีรายได้ที่มั่นคง
2. ส่งเสริมการผลิตยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล
3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
4. ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
5. พัฒนาระบบตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้งในประเทศและต่างประเทศ
6. ส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ

7 ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง มีความชัดเจน และมีความทันสมัย

8 ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ/กฎหมาย และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม ยางพารา

ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ 1 : การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรฯ และสถาบันเกษตรกรฯ

ยุทธศาสตร์ 2 : การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ 3 : การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ 4 : การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย

ยุทธศาสตร์ 5 : การพัฒนาปัจจัยการสนับสนุน

ตามยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ดังกล่าว มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และพัฒนายางพารา ได้แก่

ยุทธศาสตร์ 2 : การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เป้าประสงค์

1. สวนยางที่ปลูกพื้นที่ป่าสงวนหมดไป
2. สวนยางเก่าที่ต้นยางเสื่อมสภาพมีจำนวนพื้นที่ลดลง
3. ปริมาณผลผลิตยางเพิ่มสูงขึ้น
4. ต้นทุนในการผลิตยางลดลง
5. ผลผลิตพันธุ์ยางพาราที่ได้รับมาตรฐานมีจำนวนเพิ่มขึ้น
6. พื้นที่สวนยางพาราที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนมีจำนวนเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการพื้นที่การผลิตและปริมาณผลผลิตยางพารา
2. การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
3. การพัฒนาคุณภาพ และยกระดับมาตรฐานสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์ 3 : การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เป้าประสงค์

1. มีผลงานวิจัย/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
2. มีสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
3. มีนักวิจัยรุ่นใหม่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
4. มีผลิตภัณฑ์ยางพาราที่พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานวิจัยจำนวนเพิ่มมากขึ้น

กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และการพัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับยาง/ไม้ ยางพารา
2. การเพิ่มจำนวนนักวิจัย และการต่อยอดผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์
3. การพัฒนา/การจัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือระบบการบริหารจัดการ เพื่อรองรับการขาดแคลนแรงงานคนในสวนยาง
4. การประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ และประชาคมวิจัยระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ 4 : การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เป้าประสงค์

1. เกษตรกรฯ/สถาบันเกษตรกรฯ ขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม
2. ตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงของประเทศไทยเป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
3. ผลิตภัณฑ์ยางพารามีตลาดภายในประเทศรองรับ
4. มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราเพิ่มขึ้น
5. ข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารามีความเป็นเอกภาพ

กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การพัฒนาตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงให้เป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
2. การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ
3. การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพาราในต่างประเทศ
4. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารา

ยุทธศาสตร์ 5 : การพัฒนาปัจจัยการสนับสนุน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เป้าประสงค์

1. มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
2. มีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรองรับและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
3. มีกำลังคนเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยางพารา
4. มีจำนวนผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น
5. มีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพาราเพิ่มขึ้น
6. ปริมาณการใช้ยางภายในประเทศเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ดังนี้

1. การปรับปรุงแก้ไข และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
3. การพัฒนาบุคลากร
4. การส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ และการลงทุนในธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา

4.2 กลไกการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนายางพาราของประเทศ

4.2.1 ระดับนโยบาย

1) คณะกรรมการควบคุมยาง

เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ

หรือผู้อนุญาตในการควบคุมกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ.2542 ประกอบด้วย คณะกรรมการ 21 คน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ

2) คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.)

เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นกลไกระดับชาติในการกำกับดูแลสินค้ายางพารา

ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการปรับปรุงองค์ประกอบ เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2557 โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรี ฝ่ายเศรษฐกิจ เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ และเลขานุการ และมีกรรมการอื่นอีก 25 คน และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

3) นโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพารา

3.1) รัฐบาลไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาทางพาราครบวงจร โดยมุ่งเน้นพัฒนาตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน คือเสริมสร้างการดำเนินงานให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านยางพารา โดยการเพิ่มผลผลิต สนับสนุนการตลาด เพิ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ และลดการส่งออกวัตถุดิบยางไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ โดยการดำเนินงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ทั้งด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาระบบตลาด สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและผู้ประกอบการด้านยางเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้อุตสาหกรรมของประเทศ เพิ่มมูลค่ายางธรรมชาติโดยการแปรรูปและนำยางธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางให้มากขึ้น เพิ่มการใช้ผลิตภัณฑ์ยางในประเทศและเพิ่มการส่งออก การสนับสนุนให้มีการผลิตวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ยางอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งความร่วมมือไตรภาคีกับสภายางระหว่างประเทศ 3 ประเทศ (ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community-AEC)

3.2) นโยบายส่งเสริมการลงทุนของ BOI ในอุตสาหกรรมยางต้นน้ำ โดยให้สิทธิพิเศษทางภาษีเงินได้และภาษีนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบจากต่างประเทศ และอุตสาหกรรมปลายน้ำโดยให้การส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากยางพารา โดยนำยางธรรมชาติมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ

4.2.2 ระดับปฏิบัติ

1) หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานวิจัยยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง ได้แก่

1.1) หน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยางพารา ภาย ทอดเทคโนโลยี พัฒนากำลังคน และพัฒนาข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการวิจัย ได้แก่ สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย (ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค)

1.2) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ทำการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรม เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล(ศูนย์วิจัยเทคโนโลยียางคณะวิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น

1.3) หน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.)

1.4) ภาคเอกชนที่มีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราของไทย ได้แก่

- สมาคมน้ำยางข้นไทย ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของผู้ผลิตและผู้ค้ำน้ำยางข้นในประเทศไทย

- สมาคมยางพารา ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มบริษัทผู้ผลิตและผู้ค้ายางพาราไทย ทั้งยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง และน้ำยางข้น และมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในด้านคุณภาพยางที่ผลิตและส่งออก การสนับสนุนการวิจัยและจัดสัมมนา การรักษาเสถียรภาพราคายาง และให้ความร่วมมือกับองค์การยางระหว่างประเทศ รวมทั้งมีความเกี่ยวข้องกับแรงงานในอุตสาหกรรมและการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงงาน

2) หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานวิจัยไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ ได้แก่

2.1) หน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี พัฒนากำลังคน และพัฒนา ข้อมูลและสารสนเทศด้านการวิจัย เช่น การยางแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สำนักงานวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

2.2) สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ทำการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรม เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น

2.3) หน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยที่สำคัญ คือ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.)

2.4) ภาคเอกชนที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้อย่างพาราของไทย ได้แก่

2.4.1) สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้และชิ้นส่วนไม้ ซึ่งประกอบด้วย

(1) กลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(2) กลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(3) กลุ่มอุตสาหกรรมโรงเลื่อยและโรงอบไม้ สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2.4.2) เครือข่ายการรับรองไม้เศรษฐกิจไทย

2.4.3) สมาคมเครื่องเรือนไทย

2.4.4) สมาคมโรงเลื่อยจักร

2.4.5) สมาคมธุรกิจไม้อย่างพาราไทย

2.4.6) สมาคมธุรกิจไม้

ที่มา: <http://rubber.oie.go.th/>

บทที่ 5

การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

5.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาของงานวิจัยด้านยางพารา

สถานการณ์ยางของโลก โดยเฉพาะของประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ใช้อย่างธรรมชาติ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่จะขึ้นกับสถานการณ์เศรษฐกิจของโลกเนื่องจากการใช้ยางขึ้นอยู่กับการพัฒนาความเจริญของมนุษย์ นอกจากยางธรรมชาติซึ่งเป็นผลผลิตจากต้นยางพาราแล้ว ยังมีการใช้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นผลผลิตจากน้ำมันดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางควบคู่กับยางธรรมชาติด้วยในช่วงที่เศรษฐกิจโลกขยายตัว การใช้ยางของโลกทั้งยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์จึงมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ความต้องการใช้ยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งมาจากการบวนการผลิตวัตถุดิบทั้งสองชนิด ดังนั้นสถานการณ์และแนวโน้มยางโลกจึงเปลี่ยนแปลงโดยขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายประการ

5.1.1 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกต่ออุตสาหกรรมยางพารา

นับตั้งแต่ปี 2545 ถึงกลางปี 2551 ยางพาราในตลาดโลกมีราคาเพิ่มสูงขึ้นโดยตลอด โดยยางแผ่นดิบคุณภาพดีที่ตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ ราคาเฉลี่ยในปี 2545 อยู่ที่กิโลกรัมละ 29.15 บาท ได้ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมีราคาสูงสุดเมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 โดยมีราคากิโลกรัมละ 106.83 บาท และจากปลายเดือนกันยายน 2551 เป็นต้นมา เกิดภาวะถดถอยของเศรษฐกิจโลกจนกลายเป็นภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประกอบกับราคาน้ำมันซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิตยางสังเคราะห์มีราคาลดลงเช่นกัน โดยจากราคาสูงสุด (น้ำมันดิบ) เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 ราคา 145.29 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ลดลงต่ำสุดเมื่อเดือนธันวาคม 2551 ราคา 33.87 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และในช่วงปี 2552-2554 มีราคาเพิ่มขึ้นลงอย่างขาดเสถียรภาพ สำหรับปี 2555 มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 84.46 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ปัจจัยจากภาวะตกต่ำของเศรษฐกิจโลกและราคาน้ำมันที่ลดลงประกอบกับปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการส่งผลให้ราคายางแผ่นดิบคุณภาพดี ตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ ลดลงจากราคาเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 จากราคากิโลกรัมละ 101.56 บาท เป็นราคา 52.40 บาท ในเดือนเมษายน 2552 คาดกันว่าเมื่อเศรษฐกิจโลกกลับเข้าสู่ภาวะปกติ การใช้ยางจะกลับคืนเข้าสู่ภาวะเดิม โดยคาดการณ์ว่าความต้องการใช้ยางของโลกจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะการเจริญเติบโตของประเทศที่กำลังมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูง เช่น จีน อินเดีย ประเทศกลุ่มยุโรปตะวันออก และรัสเซีย ทั้งนี้ปริมาณความต้องการยางของโลกได้ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคายางแผ่นดิบ ณ ตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ ในเดือนพฤศจิกายน 2555 อยู่ที่ราคา 77.35 บาทต่อกิโลกรัม

5.1.2 อุตสาหกรรมยางพารากับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก รวมทั้งภาวะโลกร้อน

ปัจจุบันพื้นที่ป่าโดยรวมของโลกได้ลดลงอย่างมากและต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของโลก ประกอบกับประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการพัฒนาจากการพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลักไปเป็นภาคอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศในปริมาณมาก จนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลกโดยรวมหรือเกิดภาวะโลกร้อน ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและบริการและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หลายประเทศได้ตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันหรือจัดทำพันธกรณีที่ดำเนินการลดภาวะโลกร้อนให้ลดลง เพื่อลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ของชั้นบรรยากาศ โดยมาตรการหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยลดการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลก คือ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับโลก ซึ่งในภาคเกษตรกรรมนั้นยางพารานับว่าเป็นไม้ยืนต้นที่มีความสามารถในการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ดีไม่น้อยกว่าป่าไม้ธรรมชาติเขตร้อน จากการศึกษาของสมาชิกสภาความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนายางพาราระหว่าง 5 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยพบว่ายางพาราสามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 30 ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อเฮกตาร์ต่อปี หรือ

เท่ากับ 312 ล้านตันต่อปี เมื่อคำนวณจากพื้นที่ปลูกยางพาราทั่วโลก ซึ่งมีปริมาณเท่ากับร้อยละ 7.7 ของปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปลดปล่อยสู่บรรยากาศโลกในแต่ละปี รวมทั้งมีแนวคิดในการนำเงินจากประเทศอุตสาหกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก มาจ่ายชดเชยให้กับประเทศเกษตรกรรม เพื่อกระตุ้นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับโลก ทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการทำเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การผลิตยางธรรมชาติเป็นผลผลิตจากพืช ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างจากการผลิตยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นผลผลิตจากน้ำมันที่กระบวนการผลิตมีการปล่อยของเสียสู่สิ่งแวดล้อมจำนวนมาก

5.1.3 โอกาสของอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย

1) การขยายตัวของประชากรโลกเพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการใช้ยางธรรมชาติเพิ่มขึ้นด้วยและความต้องการใช้ยางธรรมชาติของโลกยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องในระยะยาว แม้ว่าในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ความต้องการใช้ยางก็ยังมีอยู่

2) ยางธรรมชาติมีสมบัติที่ยางสังเคราะห์ไม่สามารถทดแทนได้ จำเป็นต้องใช้ยางธรรมชาติในการผลิตล้อยานพาหนะ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่ใช้ยางสูงกว่าผลิตภัณฑ์อื่นๆ

3) การรวมตัวของประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติรายใหญ่ของโลก สร้างอำนาจต่อรองและความเป็นธรรมในด้านเสถียรภาพราคายาง ทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านรายได้

5.1.4 ข้อจำกัดของอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย

1) ความผันผวนของราคายางธรรมชาติในตลาดโลกมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยางทั้งระบบ หากยางธรรมชาติมีราคาสูงมาก ประเทศอุตสาหกรรมจะเพิ่มความพยายามในการพัฒนาวัตถุดิบอื่นเพื่อใช้ทดแทนยางธรรมชาติ ในขณะเดียวกันเมื่อราคายางธรรมชาติสูงมากจะจูงใจให้เกษตรกรในประเทศต่างๆ ขยายพื้นที่ปลูกยางมากขึ้น จนอาจส่งผลให้ปริมาณยางพาราเกินความต้องการ เกิดปัญหาล้นตลาดและราคาตกต่ำ มีรายได้ไม่น้อยกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ทำให้รัฐบาลต้องช่วยเหลือด้านรายได้ เป็นวงจรที่ทำลายให้รัฐบาลของประเทศผู้ปลูกยางที่พยายามทำให้เกิดเสถียรภาพทั้งด้านราคาและปริมาณ

2) การขยายพื้นที่ปลูกยางของประเทศต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น จะทำให้ผลผลิตล้นตลาดราคายางตกต่ำ มีผลกระทบต่อเกษตรกรชาวสวนยางและเศรษฐกิจโดยรวมของไทย

3) ต้นทุนการผลิตยางแปรรูปของไทยสูงกว่าเมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิตยางอื่น เนื่องจากค่าแรงงานและต้นทุนพลังงานของไทยสูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค ยกเว้นมาเลเซียซึ่งมีค่าแรงสูงกว่าไทยแต่ต้นทุนแต่พลังงานถูกกว่า

4) การขยายการผลิตยางล้อในประเทศเป็นไปได้ในปริมาณที่น้อยมาก เนื่องจากเมื่อผลิตเป็นยางล้อแล้วจะมีปริมาณใหญ่ขึ้นมาก ทำให้เสียค่าขนส่งไปยังตลาดปลายทางสูง ผู้ผลิตจึงมักมีและขยายฐานการผลิตยางล้อในประเทศผู้ใช้อย่างล้อเป็นหลัก หรือเป็นประเทศที่มีค่าแรงงานต่ำกว่าและการสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าไทย ในขณะที่ปัจจัยข้อได้เปรียบการอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบคือยางดิบนั้นเป็นประเด็นที่มีความสำคัญลำดับรอง

ที่มา: ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านยางพารา (พ.ศ. 2555-2559)

5.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและจุดแข็งจุดอ่อนในประเด็นการพัฒนาและการวิจัยด้านยางพาราที่เป็นที่ต้องการของประเทศ

5.2.1 จุดแข็ง

- 1) ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ มีโอกาสในการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้เป็นผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางได้หลากหลาย
- 2) เป็นพืชที่ช่วยลดภาวะโลกร้อน โดยช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศ ทำให้มีศักยภาพนำไปจัดทำเป็นโครงการกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) หรือสามารถขายคาร์บอนเครดิตภายใต้ตลาดแบบสมัครใจ (Voluntary Market)
- 3) ยางพาราเป็นสินค้าเกษตรที่ทำรายได้ให้ประเทศสูง มีพื้นที่ปลูกยางและมีจำนวนเกษตรกรผู้ทำสวนยาง รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ทำให้ยางพาราเป็น “พืชการเมือง” ที่ได้รับความสนใจดูแลเอาใจใส่จากรัฐบาลและผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ
- 4) การปลูกสร้างสวนยางได้ผลผลิตไม้ยางพาราที่สามารถใช้ทดแทนไม้จากป่าธรรมชาติซึ่งมีลดน้อยลงและหายาก ทำให้เสริมสร้างความมั่นคงให้กับอุตสาหกรรมไม้แปรรูปและเฟอร์นิเจอร์ไม้
- 5) ประเทศไทยมีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพาราจำนวนมาก มีเทคโนโลยีการผลิตยางพาราที่ก้าวหน้า สามารถเพิ่มผลผลิตได้โดยเพิ่มพื้นที่ปลูกและเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่
- 6) เกษตรกรชาวสวนยางกลุ่มดั้งเดิมในภาคใต้และภาคตะวันออกมีภูมิปัญญาและประสบการณ์การทำสวนยางมายาวนาน
- 7) มีความหลากหลายของการแปรรูปยางดิบที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง
- 8) มีกฎหมายและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการปลูก การวิจัยและพัฒนายาง โดยเฉพาะ และมีเงินทุนสนับสนุนในการปลูกและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

5.2.2 จุดอ่อน

- 1) ยางพาราเป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม และความต้องการใช้ยางพารามาจากตลาดต่างประเทศ ทำให้ยางพาราผูกพันในเชิงพึ่งพาตลาดต่างประเทศและเศรษฐกิจโลกสูง
 - 2) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย การผลิตจึงเป็นการผลิตแบบครอบครัวใช้ระบบกรีดยาง มีจำนวนวันกรีดยางมาก ทำให้ผลผลิตต่อครั้งกรีดยางน้อยกว่าระบบกรีดยางห่างของสวนยางขนาดใหญ่ส่งผลให้ต้นทุนต่อกิโลกรัมจะสูงขึ้น กำไรที่เกษตรกรควรจะได้รับจากผลผลิตจึงลดลงด้วย
 - 3) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทยเป็นกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก ยังมีข้อจำกัดด้านเงินทุนและเทคโนโลยีการผลิต
 - 4) การพัฒนายางพาราทั้งระบบยังมีอุปสรรค เนื่องจากยางพารามีผู้ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคแรงงาน ทำให้การเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งระบบไม่คล่องตัว
 - 5) ยางธรรมชาติที่ส่งออกเป็นยางที่อยู่ในรูปวัตถุดิบหรือยางแปรรูปเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีความเสี่ยงในด้านราคาและเสียโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
 - 6) บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับยางพารายังมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะนักวิจัยด้านอุตสาหกรรมยาง
- ที่มา: ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านยางพารา (พ.ศ. 2555-2559)

5.3 การวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์

การวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์โดยการวิเคราะห์จากข้อมูลสารสนเทศที่ศึกษารวบรวมไว้ ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาทางพารา สามารถสรุปได้ดังนี้

5.3.1 จุดแข็ง : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นผลกระทบเชิงบวกต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาทางพารา

1) รัฐ/รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

รัฐให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา โดย “ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)” ได้ระบุการส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนาไว้ในแนวทางการพัฒนาที่ 5.2.1 และ “ร่างกรอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2574)” ได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาไว้ใน การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนาไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

ในด้านนโยบายนั้น หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการไว้ทั้งหมด 14 ด้าน กล่าวถึงการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเน้นการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมในนโยบายด้านการวิจัยและพัฒนา โดยได้ยกตัวอย่างถึงทางพาราไว้ด้วย อีกทั้งในคำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ 12 กันยายน 2557 ที่รัฐให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรม โดยระบุการสนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติ อยู่ในนโยบายด้านที่ 8

2) ในส่วนของภาครัฐ มีรูปแบบของแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

ทางพารา 2 แหล่งสำคัญ

รูปแบบของการสนับสนุนทุนวิจัยทางพารา ภาครัฐมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัยทางพาราอยู่ 2 แหล่งสำคัญ คือ กองทุนพัฒนาทางพาราตามมาตรา 43 ของพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 กำหนดให้จัดสรรเงินจากกองทุนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปีงบประมาณ จำนวนไม่เกินร้อยละห้า เป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเงิน วิชาการ การศึกษา และการค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับทางพาราฯ กับงบประมาณแผ่นดินที่เสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งร่วมกับหน่วยให้ทุนต่างๆ ดำเนินงานภายใต้ชื่อ “เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.)” จัดทำกรอบงานวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศเพื่อการจัดสรรทุนวิจัยประจำปี ซึ่งการวิจัยทางพาราเป็นกลุ่มเรื่องในกรอบงานวิจัยฯ มาโดยตลอด

3) มีหน่วยงานที่มีศักยภาพของรัฐ เป็นหลักในการขับเคลื่อนงานวิจัยทางพาราและ

สนับสนุนการประกอบการแปรรูปวัตถุดิบทางพารา

หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานวิจัยทางพารา ได้แก่ การยางแห่งประเทศไทยในส่วนของสถาบันวิจัยยาง (เดิม) กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในบทบาทที่เป็นตัวแทนของ คอบช. ในการขับเคลื่อนงานวิจัยทางพารา ซึ่งหน่วยงานหลักทั้งสองแห่งนี้ได้ดำเนินงานในลักษณะประสานการสนับสนุนงานวิจัยทางพาราร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของงานวิจัยโดยสถาบันวิจัยยาง (เดิม) มีข้อเด่นที่เป็นมืออาชีพที่ได้ทำการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการต้นน้ำมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ส่วน สกว. เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการทุนวิจัยและการบริหารจัดการงานวิจัยที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถเป็นแบบอย่างได้ และมีศักยภาพในการประสานเครือข่ายวิจัย ผู้ประกอบการ ชุมชน สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ในหลายสาขาและหลายพื้นที่ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นชุมชนผู้รู้หลากหลายสาขาวิชา รวมทั้งมีฐานข้อมูลงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

4) มีการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนาทางพารา เป็นกลไกสำคัญในการเสริมแรงขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาทางพาราไปสู่เป้าหมาย

หน่วยงานวิจัยและพัฒนาทางพาราหลายแห่งสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนาทางพารา มีทั้งนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ เกษตรกรผู้ปลูกทางพารา และผู้ประกอบการ เครือข่ายที่สร้างไว้นี้จะเป็นกลไกสำคัญและเป็นเวทีสำหรับการสื่อสาร ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข้อมูลข้อคิดเห็น สารสนเทศ องค์ความรู้ รวมถึงภูมิปัญญา เป็นแรงเสริมในการขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาทางพาราให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายได้ด้วยดี

5.3.2 จุดอ่อน : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นผลกระทบเชิงลบต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาทางพารา

1) มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมา ยังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ

มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมา ยังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ ส่วนใหญ่ยังมีมุมมองต่อการวิจัยและพัฒนาว่าเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้นทำให้กำไรในระยะสั้นลดลง มากกว่าเป็นเครื่องมือที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างผลกำไรในระยะยาว โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดย่อม (SMEs) ยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา รวมถึงไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอจากภาครัฐ ขาดแคลนเงินลงทุนขั้นต้น ทำให้ไม่สามารถลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ

2) ขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา

การขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเนื่องจากนักเรียนไทยไม่นิยมเรียนวิทยาศาสตร์ทำให้ฐานความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ของประเทศไม่เพียงพอต่อการพัฒนาธุรกิจส่วนใหญ่ในปัจจุบัน ที่จะต้องใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เป็นฐานราก ประกอบกับการสร้างคนและความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต้องใช้เวลาค่อนข้างนาน จึงส่งผลให้เกิดความขาดแคลนบุคลากรดังกล่าว

3) การวิจัยและพัฒนาทางพารามีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไป ตัวแปรในวัตถุดิบทางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางมีจำนวนมาก จึงเป็นข้อจำกัดต่างๆ และมีความยุ่งยากซับซ้อน

ด้วยเหตุที่วัตถุดิบจากยางพารา สามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ได้อย่างหลากหลาย การวิจัยและพัฒนาทางพาราจึงมีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไป ประกอบกับตัวแปรในวัตถุดิบทางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางที่มีตัวแปรเป็นจำนวนมาก จึงเป็นข้อจำกัดต่างๆ และมีความยุ่งยากซับซ้อน การวิจัยและพัฒนาทางพาราให้สามารถบรรลุผลนำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงอุตสาหกรรมและการค้า จึงต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการและการต่อยอดความรู้อย่างต่อเนื่อง

5.3.3 โอกาส : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นผลกระทบเชิงบวกต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาทางพารา

1) ศักยภาพของไทยที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชีย

ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชีย การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ ประเทศไทยมีศักยภาพที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชีย และมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับที่ดี

2) ความต้องการบริโภคของโลกยังคงแนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวในเชิงบวก ขณะที่แนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวของผลผลิตยางธรรมชาติถดถอยลง และยางธรรมชาติมีคุณสมบัติเด่นต่างๆ ที่วัสดุสังเคราะห์ยังไม่สามารถแข่งขันในคุณสมบัติเด่นนี้ได้

แม้ว่าสถานการณ์ยางของโลกในปัจจุบัน จะอยู่ในสภาพอุปทานมากกว่าอุปสงค์ทั้งยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ และจะมีสภาพเช่นนี้ไปอีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่มีข้อเท็จจริงคือความต้องการบริโภคของโลกยังคงแนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวในเชิงบวก ขณะที่แนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวของผลผลิตยางธรรมชาติถดถอยลง ทำให้ปริมาณสำรองยางธรรมชาติของโลกไม่มีทิศทางที่เลวร้ายลงไปอีก และด้วยเหตุที่ยางธรรมชาติมีคุณสมบัติเด่นต่างๆ ดังนั้น ยางพาราจึงยังคงเป็นวัตถุดิบสำคัญที่วัสดุสังเคราะห์ยังไม่สามารถแข่งขันในคุณสมบัติเด่นนี้ได้ ประกอบกับมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี คาดว่าหาก มีกลไกที่สามารถสะท้อนราคาที่เป็นธรรมและป้องกันความเสี่ยงด้านราคา รวมถึงการเสริมสร้างการบริโภคภายในประเทศได้มากขึ้น สถานการณ์ยางพาราจะปรับตัวสู่ทิศทางที่มีเสถียรภาพ

3) วิกฤตการณ์สภาวะโลกร้อน ส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์ การจัดการสวน/ป่ายางพาราให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎเกณฑ์และกติกาที่สังคมโลกยอมรับจะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก

จากวิกฤตการณ์สภาวะโลกร้อน แนวโน้มการใช้ทรัพยากรที่เป็นตัวเร่งซ้ำเติมให้ธรรมชาติเสื่อมโทรมลงจะถูกกดดันและต่อต้านหนักขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ทรัพยากรไม้จากป่าธรรมชาติ ซึ่งจะส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์ ดังนั้น การจัดการสวน/ป่ายางพาราที่ดีให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎเกณฑ์และกติกาที่สังคมโลกยอมรับก็จะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก นอกจากนี้แล้วจะมีผลตามแนวคิด “การชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก” (Offsetting) หรือ “การค้าคาร์บอน” (Carbon trading) ที่เป็นกลไกการพัฒนาสะอาด (Clean Development Mechanism, CDM) ภายใต้พิธีสารโตเกียว ซึ่งจะทำให้เกิดมูลค่าคาร์บอนขึ้นกับสวน/ป่ายางพาราทั้งที่มีเป้าหมายผลผลิตหลักที่น้ำยางและ/หรือไม่ยางพารา อีกด้วย

5.3.4 อุปสรรค : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นผลกระทบเชิงลบต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนายางพารา

1) ปริมาณการค้าโลกชะลอตัว ภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งมีต้นทุนและราคาต่ำลง จีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

จากวิกฤตการเงินโลก (Global Financial Crisis, GFC) ในปี 2008 ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการค้าของโลกจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลในวงกว้าง ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวลงอย่างชัดเจน ประกอบกับการเกิดภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบ ทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งและเป็นผลิตภัณฑ์จากผลผลิตในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีมีต้นทุนและราคาต่ำลง อีกทั้งจีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจขึ้นด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมเช่นนี้จึงเป็นอุปสรรคต่อการวิจัยและพัฒนายางพาราไทย

2) ข้อกำหนดควบคุม/กีดกันการนำเข้าสินค้า เพื่อปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ ปกป้องสินค้าระหว่างประเทศ การผลิตสินค้าจึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อกำหนดเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้

จากเงื่อนไขการค้าของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ/มาตรการทางการค้า เพื่อการปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ ปกป้องสินค้าระหว่างประเทศ ทำให้เกิดข้อกำหนดควบคุม/กีด

กั้นการนำเข้าสินค้า การผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้จึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อจำกัดเหล่านี้

ในภาพรวมสามารถสรุปได้ว่าเศรษฐกิจโลกอยู่ในสภาวะชะลอตัว อุปสงค์ของยางพาราน้อยกว่าอุปทานโดยไม่มีสัญญาณบ่งชี้ในทิศทางบวกในอนาคตอันใกล้ การวิจัยและพัฒนายางพาราจึงไม่อยู่ในสถานการณ์เชิงรุก (ด้านขยายปริมาณการผลิต) การวางยุทธศาสตร์ในเชิงปกป้อง ปรับสภาพการผลิตให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สร้างเสริมห่วงโซ่มูลค่ายางพาราเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนต่างๆ ให้เบาบางลง และนำไปสู่การสร้างเสถียรภาพของการประกอบกิจการยางพาราทั้งระบบ

บทที่ 6

(ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564

จากการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยยางพารา ได้แก่ สถานการณ์ยางพาราของโลกและประเทศไทย นโยบายและแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เกี่ยวข้องกับยางพาราของภาครัฐและภาคเอกชน การทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น การประเมินสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง เพื่อกำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย และกลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ รวมทั้งการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2559 ณ โรงแรมแก้วสมุย รีสอร์ท จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 2 ในวันที่ 23 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมโนโวเทล ระยอง ริมน้ำ รีสอร์ท จังหวัดระยอง และครั้งที่ 3 ในวันที่ 8 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร รวมทั้งการประชุมหารือร่วมกับคณะผู้แทนจากการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ภายใต้การดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านยางพาราระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท) สามารถสรุปร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564) ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

6.1 แนวคิดและหลักการ

6.1.1 การสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศ

มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนายางพาราไทยทั้งระบบ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการยกระดับอุตสาหกรรมยางพารา โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตของเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ลดต้นทุนการผลิต และปลูกยางเพิ่มในพื้นที่ที่เหมาะสม ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตลาดยางพารา และขยายตลาดยางพาราระดับท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ส่งเสริมให้ปลูกยาง บนพื้นฐานความร่วมมือของเกษตรกร และ ส่งเสริมการปลูกสร้างสวนยางให้มีมาตรฐาน เกื้อกูลระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม

6.1.2 การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบกำกับการดำเนินงาน

น้อมนำเอาหลักการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เช่น การลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ การบริหารจัดการแปลงปลูกยางแบบผสมผสานให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การพัฒนาแปรรูปยางพาราขั้นต้นให้มีความหลากหลายและสามารถทำได้เองในระดับชุมชน และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ก้าวหน้าตามความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย เป็นต้น

6.1.3 การเน้นการดำเนินการในเชิงบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

การวิจัยและพัฒนายางพาราในภาพรวมของประเทศจำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อกำหนดทิศทางการทำวิจัยด้านยางพาราของประเทศให้มีความชัดเจน ผลิตรายงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.4 การต่อยอดการพัฒนาจากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

เป็นแผนยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ระยะ 5 ปี ที่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้น นำประสบการณ์การดำเนินงานเพื่อพัฒนางานวิจัยด้านยางพาราที่ผ่านมาของ สกว.

มาต่อยอดการพัฒนา โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้าง(หมวดหมู่)ของยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปแบบสำหรับการจัดการโซ่อุปทาน คือ ผลผลิตต้นน้ำ ผลผลิตกลางน้ำ ผลผลิตปลายน้ำ และผลผลิตเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรม(คลัสเตอร์) เพื่อให้เป็นความชัดเจนและเอื้อต่อการบูรณาการ และจัดการของโซ่ระหว่างองค์กรและกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 วิสัยทัศน์

ขับเคลื่อนงานวิจัยยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางทั้งระบบอย่างยั่งยืน

6.3 พันธกิจ

- 6.3.1 พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งตลอดห่วงโซ่อุปทาน
- 6.3.2 สนับสนุนการผลิตและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า และผลิตภาพ ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ และสามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย
- 6.3.3 การศึกษา วิเคราะห์แนวโน้ม และพัฒนาการตลาดสำหรับผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากยางพารา
- 6.3.4 พัฒนารายกลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ยางพารา (คลัสเตอร์)
- 6.3.5 พัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 วัตถุประสงค์

- 6.4.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตยางพารา เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา
- 6.4.2 เพื่อพัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยากในการแปรรูป
- 6.4.3 เพื่อพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้
- 6.4.4 เพื่อพัฒนาในเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา
- 6.4.5 เพื่อพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.5 เป้าหมาย

ขับเคลื่อนผลงานวิจัยยางพาราที่สอดคล้องกับความต้องการและนำไปสู่การใช้ประโยชน์ เพื่อสนับสนุนการเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยางทั้งระบบได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

6.6 (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพารา เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาการวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบาย และผลิตภัณฑ์ของรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มมาตรฐานยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การสนับสนุนปัจจัยประกอบการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มนวัตกรรมได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีรายละเอียด ดังนี้

6.6.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพารา เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

เป้าประสงค์ พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพารา

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า 350 กก./ไร่/ปี อย่างน้อย 2 พันธุ์
- 2) จำนวนพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตยางที่มีสมบัติเหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์เฉพาะทาง อย่างน้อย 2 พันธุ์
- 3) การปลูกยางพาราแบบผสมผสานรูปแบบต่างๆ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพาราจากการพึ่งพิงรายได้จากยางพาราอย่างเดียว ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างน้อย 5 รูปแบบ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการตลาดในพื้นที่ปลูกยางอย่างน้อย 5 พื้นที่
- 4) วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติของเกษตรกรเพื่อการส่งออกยาง ผลิตภัณฑ์ยาง และ ไม้ยาง โดยไม่ถูกกีดกันทางการค้า อย่างน้อย 1 วิธีการ/แนวทาง
- 5) จำนวนเทคโนโลยี/วิธีการกรีดยางที่มีประสิทธิภาพ อย่างน้อย 1 เทคโนโลยี/วิธีการ เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานกรีดยางและใช้ประโยชน์จากต้นยางและน้ำยางอย่างคุ้มค่าที่สุด

กลยุทธ์การดำเนินงาน

- 2) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางและผลผลิตน้ำยาง โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการผู้ประกอบการ การลดต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร รวมทั้งศึกษาพันธุ์ยางและคุณสมบัติของยางสำหรับใช้ผลิตผลิตภัณฑ์เฉพาะทาง

2) บริหารจัดการแปลงปลูกแบบผสมผสาน วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์แบบ

ผสมผสานกับการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ศึกษาการบริหารและจัดการ ผลตอบแทนของแปลงปลูกแบบผสมผสานของเกษตรกรตัวอย่าง หรือได้รับผลสำเร็จจากแปลงผสมผสานเพื่อเป็นข้อมูล/ตัวอย่างแก่เกษตรกรรายอื่น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 5 รูปแบบ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการตลาดในพื้นที่ปลูกยางอย่างน้อย 5 พื้นที่

3) กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกยางพารา ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราเป็นแนวทางและวิธีการปรับเปลี่ยนยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชอื่น รวมทั้งแนวทางการปลูกยางพาราที่เป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อม โดยการใช้ข้อมูล Agri Maps เพื่อกำหนดเป็นรายแปลงว่าควรปลูกยางหรือปลูกแทนด้วยยางพาราต่อไปหรือไม่ รวมทั้งการปรับระเบียบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนปลูกสำหรับพื้นที่ปลูกใหม่ เพื่อมีสิทธิได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากการยางแห่งประเทศไทยในอนาคต

4) ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตยางพารา พัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง บริหารจัดการการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ

5) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ ได้แก่ การอารักขายาง การใช้ปุ๋ยและบำรุงดิน การเกษตรกรรม และเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิตยาง โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการหรือเครื่องมือกรีดยางให้มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานกรีดยางและใช้ประโยชน์จากต้นยางและน้ำยางอย่างคุ้มค่าที่สุด

6.6.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาการวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

เป้าประสงค์ พัฒนาการวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราเพื่อส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ชาวสวนยาง และผู้ประกอบการ ให้สามารถสร้างโอกาสการผลิต การแปรรูป รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1) แนวทางการผลิตและแปรรูปยางที่ส่งผลให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายได้มากขึ้นอย่างน้อย 5 แนวทาง

2) จำนวนวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น อย่างน้อย 2 วิธี

กลยุทธ์การดำเนินงาน

1) พัฒนาศักยภาพการแปรรูปยางขั้นต้นและขั้นกลาง ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้วยวิธีการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มมูลค่า

2) พัฒนาการเลือกในการผลิตยางของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เช่น น้ำยางสด ยางก้อนถ้วย ยางแผ่นดิบ เพื่อการส่งเสริมและการได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม รวมทั้งการพัฒนา กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคา

3) สนับสนุนการวิจัยด้านการปรับปรุงโครงสร้างทางโมเลกุลของยางธรรมชาติ และการผลิตยางมาสเตอร์แบทช์ให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม

6.6.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้

เป้าประสงค์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราของประเทศ
ตัวชี้วัด

- 1) ผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม ได้แก่ กุ้งมือยาง กุ้งยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง ยางล้อ เป็นต้น และผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ สามารถผลิตและส่งออกได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 8
- 2) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ที่ได้รับมาตรฐานจากสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม(สมอ.) และสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือทดแทนการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ (ไม่รวมผลิตภัณฑ์ตามรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย) อย่างน้อย 5 ชนิดต่อปี
- 3) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากส่วนที่ไม่ใช่ยางจากต้นยาง อย่างน้อย 2 ชนิด

กลยุทธ์การดำเนินงาน

- 2) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้ เช่น กุ้งมือยาง กุ้งยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง ยางล้อ เป็นต้น
- 2) สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมาก หรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก ด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สีนํ้าไปโอเทคนํ้ายางสด วัสดุทางวิศวกรรม เวชภัณฑ์ขั้นสูง เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานและก่อสร้าง ประกอบการเรียนการสอน ด้านอู่ติ๊ก เป็นต้น
- 3) สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารที่ไม่ใช่ยางในนํ้ายาง (non rubber constituents) รวมทั้งเมล็ดและส่วนอื่นๆ ของต้นยางพารา เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

6.6.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบาย และผลิตภัณฑ์ของรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มมาตรฐานยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา

เป้าประสงค์ สร้างความเข้มแข็งด้านนโยบายในการผลักดันการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ และการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพารา พัฒนาและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางและพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

ตัวชี้วัด

- 4) จำนวนมาตรฐานยางพาราอย่างน้อย 3 เรื่องต่อปี
- 5) จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่จากยางพาราที่มีวิธีการผลิตไม่ซับซ้อนอย่างน้อย 10 ผลิตภัณฑ์
- 6) นวัตกรรมการแปรรูปหรือผลิตภัณฑ์จากยางพารา ตามรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย อย่างน้อย 5 ชนิด

กลยุทธ์การดำเนินงาน

1) ศึกษามาตรการเพื่อกำหนดนโยบายของภาครัฐเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ โดยสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราในหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มการใช้ภายในประเทศให้มากขึ้น และศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต และกำหนดทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นสินค้าที่ภาครัฐจัดซื้อได้อย่างต่อเนื่อง

2) พัฒนาศูนย์ทดสอบคุณภาพวัตถุดิบ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยาง เพื่อรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่ และยางธรรมชาติชนิดคุณภาพพิเศษ

3) ศึกษาเพื่อกำหนดและทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ

4) ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การวิจัยด้านการตลาดเพื่อขยายตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ การศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ยางพาราของผู้บริโภคในตลาดใหม่เพื่อรองรับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการศึกษาวินัยเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การแพทย์และสาธารณสุข การกีฬา อุปกรณ์การศึกษา และเสริม สร้างพัฒนาการวัยเด็ก อุปกรณ์ตกแต่งภายใน เป็นต้น

5) ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย เช่น บริบทของสิ่งแวดล้อมโลก การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้งโอกาสและข้อจำกัดของการผลิตที่จะขัดหรือกระทบต่อข้อกำหนดทางการค้าและการส่งออกยางพารา

6) ศึกษาและพัฒนากลไกการบริหารจัดการผลผลิต และตลาดซื้อขายยางที่มีประสิทธิภาพ

7) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย

- อุตสาหกรรมไม้ยางพารา เช่น การพัฒนาการแปรรูปไม้ยาง และการปรับปรุงสมบัติของไม้ยาง
- อุตสาหกรรมยางล้อและยางหล่อดอก
- อุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์
- ผลิตภัณฑ์ยางเพื่อการผลิตโดยกลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา เช่น การพัฒนาวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราชั้นกลางเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ซับซ้อน มีเทคโนโลยีที่สถาบันเกษตรกรสามารถปฏิบัติได้ เช่น เครื่องใช้ประจำวัน สินค้าประจำท้องถิ่น จากองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาชาวบ้าน

6.6.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนปัจจัยประกอบการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มนวัตกรรมได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เป้าประสงค์ สร้างเครือข่ายและความร่วมมือด้านการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมจากการวิจัยยางพารา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยและการนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

ตัวชี้วัด

5) เครือข่ายขององค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยยางพารา เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 เครือข่าย

6) ภาคเอกชนมีงานวิจัยและพัฒนาร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือดำเนินการเองเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 30 เรื่อง

7) นักวิจัยด้านการผลิตยางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 70 คน ด้านการแปรรูปยางดิบและผลิตภัณฑ์ยางอย่างน้อย 80 คน ด้านการตลาดและเศรษฐกิจยางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 25 คน

8) งานวิจัยที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศอย่างน้อย 5 เรื่องต่อปี

กลยุทธ์การดำเนินงาน

2) จัดตั้งเครือข่ายขององค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยยางพารา

2) จัดตั้งห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัยและพัฒนายางพารา โดยมีอุปกรณ์พื้นฐานครบถ้วน ให้เอกชนสามารถทำงานวิจัยร่วมกับภาครัฐหรือผู้อื่น หรือดำเนินการเองโดยเช่าบริการอุปกรณ์วิจัย

3) สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสาขายางและวัสดุที่เกี่ยวข้องกับยางและ

ผลิตภัณฑ์ยาง โดยการจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงาน รวมทั้งการดำเนินงานวิจัยร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) แสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนายางพารา โดยเน้นด้านอุตสาหกรรมยางเป็นหลัก

บรรณานุกรม

- กระทรวงอุตสาหกรรม. 2554. แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ. 2555-2574.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมยางและไม้ยางพารา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.southernrubbercenter.com/km?art_id
- การยางแห่งประเทศไทย (กยท.). 2560. แผนวิสาหกิจการยางแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2560-2564).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้. 2560. รายงานแนวโน้มราคาสินค้าเกษตรสำคัญภาคใต้ ไตรมาสที่ 4 ปี 2560. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Southern/CommoitiesPriceReport/commodityprice-report_Q460.pdf สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2561.
- การยางแห่งประเทศไทย (กยท.). 2560. ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการผลิต.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2558. แผนพัฒนายางพาราของประเทศไทย พ.ศ. 2558-2562.
- ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 2556. รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน (ยุทธศาสตร์การพัฒนาความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมภายใต้กรอบโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย: IMT-GT) .กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม.
- ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ประมวลผลโดยสถาบันพลาสติก และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://rubber.oie.go.th/> วันที่ 1/11/2559.
- สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร. 2558. สถิติยางไทย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thainr.com/th/?detail=stat-thai> สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2561.
- สาพิศ ดิลกสัมพันธ์. 2561. อนาคตอุตสาหกรรมปาล์มไทย. ใน การประชุมเชิงวิชาการ มิติใหม่การส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรมปาล์ม. 2561.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2557. ยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2557-2560.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2555. ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2574). 13 กันยายน 2559.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2559. (ร่าง) นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564). กันยายน 2559.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560. ร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.nesdb.go.th> สืบค้น 26 กุมภาพันธ์ 2561.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2558. สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2559.
- สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร. 2560. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (Office of Agricultural Economics); สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2560.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. 2559. ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579). พฤษภาคม 2559.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. มติคณะรัฐมนตรี. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.cabinet.soc.go.th>
- International Rubber Study Group (IRSG). 2015. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.rubberstudy.com/documents/WebSiteData_Dec2017.pdf สืบค้น 2 ตุลาคม 2560.

International Rubber Study Group (IRSG). 2017. All data taken from Rubber Statistical Bulletin, October - December 2017 edition [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
http://www.rubberstudy.com/documents/WebSiteData_Dec2017.pdf สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2561.

ภาคผนวก 1

สรุปผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโครงการวิจัยยางพารา ปี 2555-2559

ผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโครงการวิจัยด้านยางพาราระหว่างปีงบประมาณ 2555-2559 สามารถสรุปเป็นภาพรวมของการสนับสนุนทุนวิจัยแบบมุ่งเป้าเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศ กลุ่มเรื่องยางพารา ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 โดยมีโครงการวิจัยด้านยางพาราที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 229 โครงการ และงบประมาณรวมทั้งสิ้น 226.464 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ของสกว. ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์การผลักดันนโยบายที่จำเป็น

- 1.1 สนับสนุนด้านการผลิตยางพารา
- 1.2 กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการ
- 1.3 กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการสร้าง demand ภายในประเทศ
- 1.4 บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ยางที่ไม่ใช่แล้วอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

- 2.1 อุตสาหกรรมยางล้อ
- 2.2 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น
- 2.3 การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออก

- 3.1 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม
- 3.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
- 3.3 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการมาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ยาง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ

- 4.1 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมต้นน้ำ
- 4.2 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมกลางน้ำ

เมื่อพิจารณาโครงการวิจัยที่ด้านยางพาราโดยจำแนกตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) ของ สกว. ข้างต้น พบว่าสามารถจำแนกโครงการวิจัย ปี 2555-2559 ตามความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ข้างต้นได้ดังแสดงในตารางที่ 1.1-1.5 โดยงานวิจัยส่วนใหญ่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 (ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ) เป็นหลัก ดังรายละเอียดในภาพที่ 1.1 และ 1.2 โดยงบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยในส่วนนี้เทียบเท่ากับร้อยละ 42.11 ของงบประมาณทั้งหมด (ภาพที่ 1.3)

ตารางที่ 1.1 สรุปโครงการวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 โดยรวมทุกยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
งบประมาณ (ล้านบาท)	70.928	46.869	41.184	30.358	38.126	227.464
จำนวนโครงการ	12(34)/10	9(24)/8	9(22)/19	4(8)/17	4(8)/18	38(96)/72
จำนวนแผนงาน	12	9	9	4	4	38
จำนวนโครงการในแผนงาน	34	24	22	8	8	96
จำนวนโครงการเดี่ยว	10	8	19	17	18	72

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
จำนวนโครงการ (เดี่ยว) เล็ก	34	27	-	-	-	61
งบประมาณโครงการเล็ก	7.208	9.083	-	-	-	16.291
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการเล็ก)	0.21	0.34	-	-	-	0.27
จำนวนโครงการใหญ่ (แผน+เดี่ยว)	44	32	41	25	26	168
งบประมาณโครงการใหญ่	63.720	37.786	41.184	30.358	38.126	211.173
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการใหญ่)	1.45	1.18	1.00	1.21	1.47	1.26
รวมโครงการทั้งหมด	78	59	41	25	26	229
งบประมาณโครงการทั้งหมด	70.928	46.869	41.184	30.358	38.126	227.46
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการ)	0.909	0.794	1.004	1.214	1.466	0.993

ตารางที่ 1.2 สรุปโครงการวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 (ยุทธศาสตร์การผลักดันนโยบายที่จำเป็น)

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
งบประมาณ (ล้านบาท)	26.970	13.895	9.246	3.414	6.207	59.732
จำนวนโครงการ	3(6)/7	3(8)/3	2(6)/2	1(2)/0	1(2)/1	10(24)/13
จำนวนแผนงาน	3	3	2	1	1	10
จำนวนโครงการในแผนงาน	6	8	6	2	2	24
จำนวนโครงการเดี่ยว	7	3	2	-	1	13
จำนวนโครงการ (เดี่ยว) เล็ก	-	-	-	-	-	-
งบประมาณโครงการเล็ก	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการเล็ก)	-	-	-	-	-	-
จำนวนโครงการใหญ่ (แผน+เดี่ยว)	13	11	8	2	3	37
งบประมาณโครงการใหญ่	26.970	13.895	9.246	3.414	6.207	59.732
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการใหญ่)	2.075	1.263	1.156	1.707	2.069	1.614
รวมโครงการทั้งหมด	13	11	8	2	3	37
งบประมาณโครงการทั้งหมด	26.970	13.895	9.246	3.414	6.207	59.732
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการ)	2.075	1.263	1.156	1.707	2.069	1.614

ตารางที่ 1.3 สรุปโครงการวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 (ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ)

รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
งบประมาณ (ล้านบาท)	22.496	19.482	25.917	15.934	17.858	101.687
จำนวนโครงการ	6(18)/0	4(11)/2	6(14)/13	1(2)/10	1(2)/10	18(47)/35
จำนวนแผนงาน	6	4	6	1	1	18
จำนวนโครงการในแผนงาน	18	11	14	2	2	47
จำนวนโครงการเดี่ยว	1	2	13	10	10	36
จำนวนโครงการ (เดี่ยว) เล็ก	20	16	-	-	-	36
งบประมาณโครงการเล็ก	3.336	5.396	-	-	-	8.731
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการเล็ก)	0.167	0.337	-	-	-	0.243
จำนวนโครงการใหญ่ (แผน+เดี่ยว)	19	13	27	12	12	83
งบประมาณโครงการใหญ่	19.160	13.005	25.917	15.934	17.858	91.874

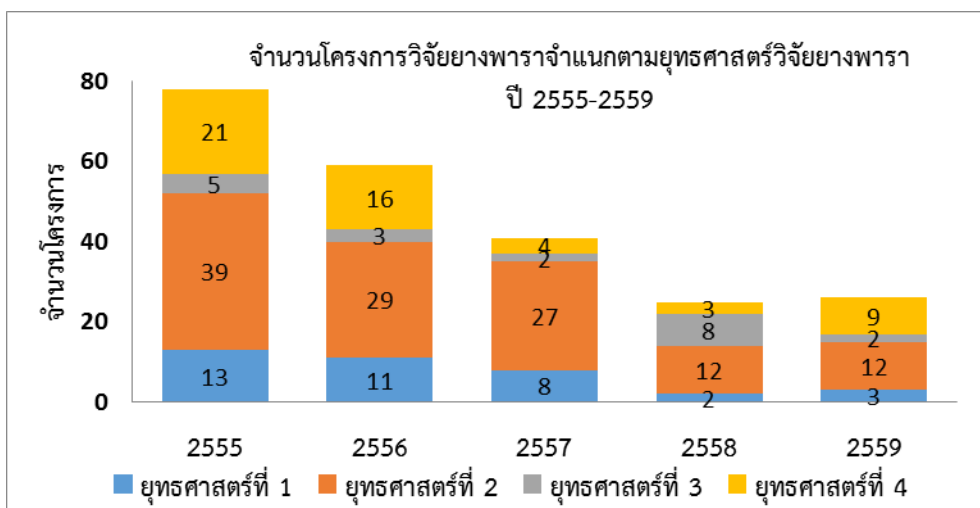
รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการใหญ่)	1.008	1.000	0.960	1.328	1.488	1.107
รวมโครงการทั้งหมด	39	29	27	12	12	119
งบประมาณโครงการทั้งหมด	22.496	18.400	25.917	15.934	17.858	100.606
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการ)	0.577	0.634	0.960	1.328	1.488	0.845

ตารางที่ 1.4 สรุปโครงการวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 (ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออก)

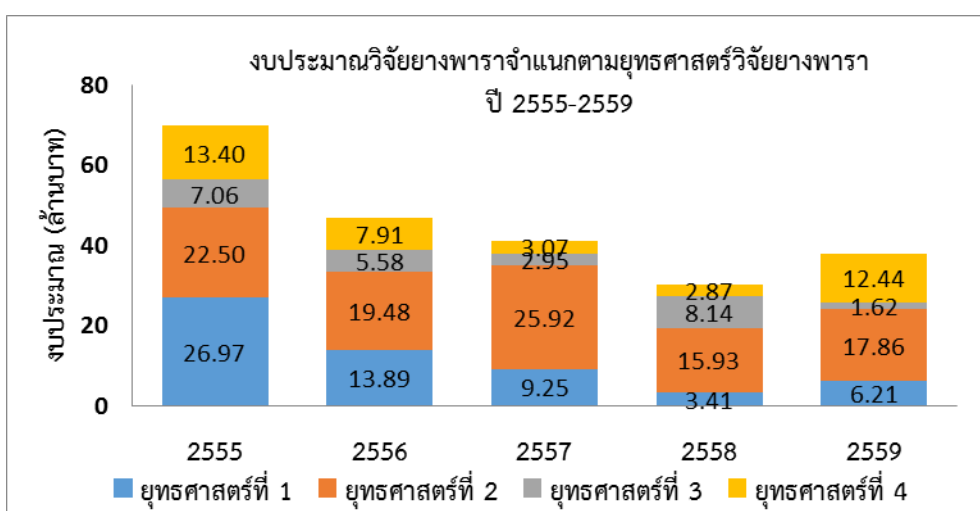
รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
งบประมาณ (ล้านบาท)	7.060	5.584	2.952	8.140	1.624	25.359
จำนวนโครงการ	1(4)/1	1(2)/1	1(2)/0	2(4)/4	1(2)/0	6(14)/6
จำนวนแผนงาน	1	1	1	2	1	6
จำนวนโครงการในแผนงาน	4	2	2	4	2	14
จำนวนโครงการเดี่ยว	1	1	-	4	-	6
จำนวนโครงการ (เดี่ยว) เล็ก	-	-	-	-	-	-
งบประมาณโครงการเล็ก	-	-	-	-	-	-
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการเล็ก)	-	-	-	-	-	-
จำนวนโครงการใหญ่ (แผน+เดี่ยว)	5	3	2	8	2	20
งบประมาณโครงการใหญ่	7.060	5.584	2.952	8.140	1.624	25.359
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการใหญ่)	1.412	1.861	1.476	1.017	0.812	1.268
รวมโครงการทั้งหมด	5	3	2	8	2	20
งบประมาณโครงการทั้งหมด	7.060	5.584	2.952	8.140	1.624	25.359
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการ)	1.412	1.861	1.476	1.017	0.812	1.268

ตารางที่ 1.5 สรุปโครงการวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 4 (ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ)

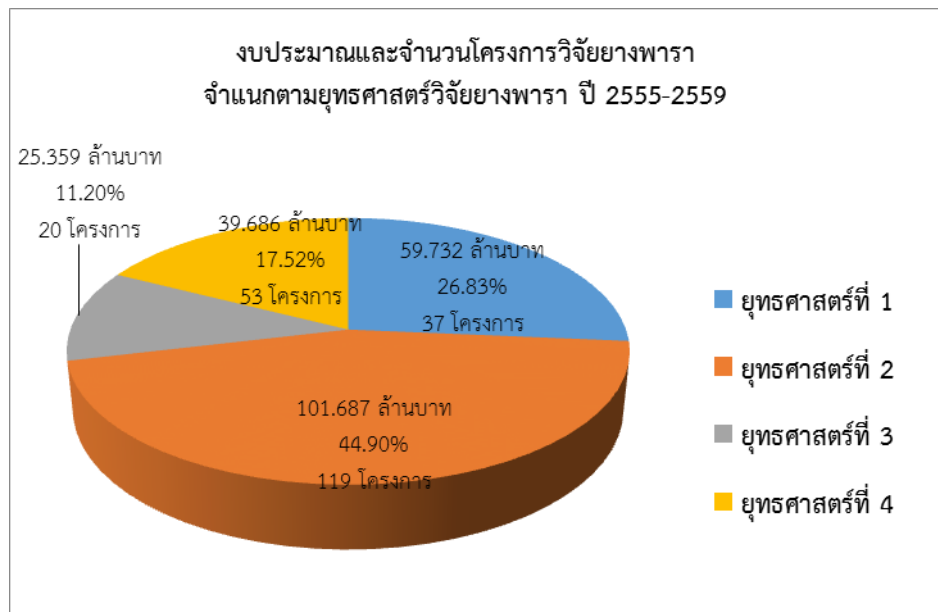
รายการ	2555	2556	2557	2558	2559	รวม
งบประมาณ (ล้านบาท)	13.402	7.908	3.069	2.870	12.437	39.686
จำนวนโครงการ	2(6)/2	1(3)/3	0/5	0/3	1(2)/8	4(11)/21
จำนวนแผนงาน	2	1	-	-	1	4
จำนวนโครงการในแผนงาน	6	3	-	-	2	11
จำนวนโครงการเดี่ยว	1	2	4	3	7	17
จำนวนโครงการ (เดี่ยว) เล็ก	14	11	-	-	-	25
งบประมาณโครงการเล็ก	2.872	3.687	-	-	-	6.559
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการเล็ก)	0.205	0.335	-	-	-	0.262
จำนวนโครงการใหญ่ (แผน+เดี่ยว)	7	5	4	3	9	28
งบประมาณโครงการใหญ่	10.53	4.221	3.069	2.870	12.437	33.127
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการใหญ่)	1.504	0.844	0.767	0.957	1.382	1.183
รวมโครงการทั้งหมด	21	16	4	3	9	53
งบประมาณโครงการทั้งหมด	13.402	7.908	3.069	2.870	12.437	39.686
เฉลี่ย (ล้านบาท/โครงการ)	0.638	0.494	0.767	0.957	1.382	0.749

ภาพที่ 1.1 จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 จำแนกตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

ภาพที่ 1.2 งบประมาณวิจัยด้านยางพารา ปี 2555-2559 จำแนกตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

ภาพที่ 1.3 สรุปงบประมาณและจำนวนโครงการวิจัยยางพารา ปี 2555-2559 จำแนกตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559)

ภาคผนวก 2

สรุปผลการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)

จากการประชุมระดมความคิดเห็นการจัดทำร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ.2560-2564 ในวันที่ 7 กรกฎาคม 5229 ณ โรงแรมดิเอ็มเมอรัล ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร (ภายใต้การดำเนินงานของโครงการติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2558 และการทบทวนเพื่อเตรียมการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการบรรยายสรุปผลการศึกษาปัจจัยสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกระทบกับการวิจัยและพัฒนายางพารา ผลการจัดทำเป็นร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราฉบับใหม่ และผลสำรวจข้อคิดเห็นด้วยแบบสอบถามจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับยางพาราเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม สามารถสรุปวิสัยทัศน์และพันธกิจของร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2564) ที่ได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

วิสัยทัศน์

เดิม: ขับเคลื่อนยางพาราเพื่อการพัฒนาสู่เสถียรภาพของวิธียางพาราไทย

ใหม่: บูรณาการ สร้างสรรค์และขับเคลื่อนงานวิจัยยางพาราทั้งด้านผลิตภาพ ประสิทธิภาพ และการเพิ่มมูลค่าเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างมีเสถียรภาพในทุกห่วงโซ่อุปทานยางพาราไทย นำไปสู่การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยที่สนองต่อชาวสวนยาง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางพาราและผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

พันธกิจ

เดิม: พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราให้เป็นไปด้วยประสิทธิภาพเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานเพื่อเพิ่มการบริโภคภายในประเทศส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัยและพัฒนาารายกลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ยางพารา

ใหม่: พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสนับสนุนการผลิตและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย และพัฒนารายกลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ยางพารา

ทั้งนี้ไม่มีการเสนอแนะเพื่อปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ.2560-2564 จำนวนทั้ง 4 ประเด็นดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาการวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้นรวมถึงการเก็บรักษาและขนส่งให้มีความสะดวกไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวหน้าทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัยทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบาย รายกลุ่มเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบายรายกลุ่มเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนแปรรูปยางพาราขึ้นต้น

สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัย

3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จากการวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลสารสนเทศที่ศึกษารวบรวมไว้ ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาอย่างพารา (ภายใต้การดำเนินงานของโครงการ การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยอย่างพารา ประจำปีงบประมาณ 2558 และการทบทวนเพื่อเตรียมการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยอย่างพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)) สามารถสรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นผลกระทบเชิงบวกต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาอย่างพารา

1. รัฐให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา โดย “ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)” ได้ระบุการส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนาไว้ในแนวทางการพัฒนาที่ 5.2.1 และ “กรอบยุทธศาสตร์ชาติ (ร่าง 8 ก.ค. 2558)” ได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาไว้ในการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนาไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ในด้านนโยบายนั้น หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการไว้ทั้งหมด 14 ด้าน กล่าวถึงการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเน้นการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมในนโยบายด้านการวิจัยและพัฒนา โดยได้ยกตัวอย่างถึงอย่างพาราไว้ด้วย อีกทั้งในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 ที่รัฐให้ความสำคัญต่อการวิจัย การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรม โดยระบุการสนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติ อยู่ในนโยบายด้านที่ 8

2. รูปธรรมของการสนับสนุนทุนวิจัยอย่างพารา ภาครัฐมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัยอย่างพาราอยู่ 2 แหล่งสำคัญ คือ กองทุนพัฒนายางพาราตามมาตรา 43 ของพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 กำหนดให้จัดสรรเงินจากกองทุนนี้เป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปีงบประมาณ จำนวนไม่เกินร้อยละห้า เป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเงิน วิชาการ การศึกษา และการค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับยางพาราฯ กับงบประมาณแผ่นดินที่เสนอแนะแนวทางการจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ซึ่งร่วมกับหน่วยให้ทุนต่างๆ ดำเนินงานภายใต้ชื่อ “เครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.)” จัดทำกรอบงานวิจัยที่มุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศเพื่อการจัดสรรทุนวิจัยประจำปี ซึ่งการวิจัยอย่างพาราเป็นกลุ่มเรื่องในกรอบงานวิจัยฯ มาโดยตลอด

3. หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานวิจัยอย่างพารา ได้แก่ การยางแห่งประเทศไทยในส่วนของสถาบันวิจัยยาง (เดิม) กับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในบทบาทที่เป็นตัวแทนของ คอบช. ในการขับเคลื่อนงานวิจัยอย่างพารา ซึ่งหน่วยงานหลักทั้งสองแห่งนี้ได้ดำเนินงานในลักษณะประสานการสนับสนุนงานวิจัยอย่างพารา

ร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของงานวิจัยโดยสถาบันวิจัยยาง (เดิม) มีข้อเด่นที่เป็นมืออาชีพที่ได้ทำการศึกษาวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของต้นน้ำมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ส่วน สกว. เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการทุนวิจัยและการบริหารจัดการงานวิจัยที่ดีมีประสิทธิภาพสามารถเป็นแบบอย่างได้ และมีศักยภาพในการประสานเครือข่ายวิจัย ผู้ประกอบการ ชุมชน สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ในหลายสาขาและหลายพื้นที่ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นชุมชนผู้รู้หลากหลายสาขาวิชา รวมทั้งมีฐานข้อมูลงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

4. หน่วยงานวิจัยและพัฒนายางพาราหลายแห่งสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนายางพารา มีทั้งนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และผู้ประกอบการ เครือข่ายที่สร้างไว้จะเป็นกลไกสำคัญและเป็นเวทีสำหรับการสื่อสาร ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข้อมูลข้อคิดเห็น สารสนเทศ องค์ความรู้ รวมถึงภูมิปัญญา เป็นแรงเสริมในการขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนายางพาราให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายได้ด้วยดี

**จุดอ่อน : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นผลกระทบเชิงลบต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา
ยางพารา**

1. มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมา ยังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจส่วนใหญ่ยังมีมุมมองต่อการวิจัยและพัฒนาว่าเป็นต้นทุนที่เพิ่มขึ้นทำให้กำไรในระยะสั้นลดลง มากกว่าเป็นเครื่องมือที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างผลกำไรในระยะยาว โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดย่อม (SMEs) ยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา รวมถึงไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอจากภาครัฐ ขาดแคลนเงินลงทุนขั้นต้น ทำให้ไม่สามารถลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ

2. การขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเนื่องจากนักเรียนไทยไม่นิยมเรียนวิทยาศาสตร์ทำให้ฐานความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ของประเทศไม่เพียงพอต่อการพัฒนาธุรกิจส่วนใหญ่ในปัจจุบัน ที่จะต้องใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เป็นฐานราก ประกอบกับการสร้างคนและความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต้องใช้เวลาค่อนข้างนาน จึงส่งผลให้เกิดความขาดแคลนบุคลากรดังกล่าว

3. ด้วยเหตุที่วัตถุดิบจากยางพารา สามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของมนุษย์ได้อย่างหลากหลาย การวิจัยและพัฒนายางพาราจึงมีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไป ประกอบกับตัวแปรในวัตถุดิบยางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางที่มีตัวแปรเป็นจำนวนมาก จึงเป็นข้อจำกัดต่างๆ และมีความยุ่งยากซับซ้อน การวิจัยและพัฒนายางพาราให้สามารถบรรลุผลนำไปใช้ประโยชน์ได้ในเชิงอุตสาหกรรมและการค้า จึงต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการและการต่อยอดความรู้อย่างต่อเนื่อง

**โอกาส : ปัจจัยสภาพแวดล้อมนอกที่เป็นผลกระทบเชิงบวกต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนา
ยางพารา**

1. ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชีย การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ ประเทศไทยมีศักยภาพที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชีย และมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับที่ดี

2. แม้ว่าสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน จะอยู่ในสภาพอุปทานมากกว่าอุปสงค์ทั้งทางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ และจะมีสภาพเช่นนี้ไปอีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่มีข้อเท็จจริงคือความต้องการบริโภคยางของโลกยังคง

แนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวในเชิงบวก ขณะที่แนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวของผลผลิตยางธรรมชาติถดถอยลง ทำให้ปริมาณสำรองยางธรรมชาติของโลกไม่มีทิศทางที่เลวร้ายลงไปอีก และด้วยเหตุที่ยางธรรมชาติมีคุณสมบัติเด่นต่างๆ ดังนั้น ยางพาราจึงยังคงเป็นวัตถุดิบสำคัญที่วัสดุสังเคราะห์ยังไม่สามารถแข่งขันในคุณสมบัติเด่นนี้ได้ ประกอบกับมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจดี คาดว่าหากมีกลไกที่สามารถสะท้อนราคายางที่เป็นธรรมและป้องกันความเสี่ยงด้านราคา รวมถึงการเสริมสร้างการบริโภคภายในประเทศได้มากขึ้น สถานการณ์ยางพาราจะปรับตัวสู่ทิศทางที่มีเสถียรภาพ

3. จากวิกฤตการณ์สภาวะโลกร้อน แนวโน้มการใช้ทรัพยากรที่เป็นตัวเร่งซ้ำเติมให้ธรรมชาติเสื่อมโทรมลงจะถูกกดดันและต่อต้านหนักขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ทรัพยากรไม้จากป่าธรรมชาติ ซึ่งจะส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์ ดังนั้น การจัดการสวน/ป่ายางพาราที่ดีให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎเกณฑ์และกติกาที่สังคมโลกยอมรับก็จะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก นอกจากนี้แล้วจะมีผลตามแนวคิด “การชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก” (Offsetting) หรือ “การค้าคาร์บอน” (Carbon trading) ที่เป็นกลไกการพัฒนาสะอาด (Clean Development Mechanism, CDM) ภายใต้พิธีสารโตเกียว ซึ่งจะทำให้เกิดมูลค่าคาร์บอนขึ้นกับสวน/ป่ายางพาราทั้งที่มีเป้าหมายผลิตหลักที่น้ำยางและ/หรือไม้ยางพารา อีกด้วย

อุปสรรค : ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นผลกระทบเชิงลบต่อการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนายางพารา

1. จากวิกฤตการณ์เงินโลก (Global Financial Crisis, GFC) ในปี 2008 ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการค้าของโลกจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลในวงกว้าง ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวลงอย่างชัดเจน ประกอบกับการเกิดภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบ ทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งและเป็นผลิตภัณฑ์จากผลผลิตในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีมีต้นทุนและราคาต่ำลง อีกทั้งเงินที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจขึ้นด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมเช่นนี้จึงเป็นอุปสรรคต่อการวิจัยและพัฒนายางพาราไทย

2. จากเงื่อนไขการค้าของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ/มาตรการทางการค้า เพื่อการปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ ปกป้องสินค้าระหว่างประเทศ ทำให้เกิดข้อกำหนดควบคุม/กีดกันการนำเข้าสินค้าการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้จึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อกำหนดเหล่านั้น

3.2 การกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัย

เมื่อนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ข้างต้นมาพิจารณา โดยนำจุดแข็งมาสัมพันธ์กับโอกาส จุดแข็งมาสัมพันธ์กับอุปสรรค จุดอ่อนมาสัมพันธ์กับโอกาส และจุดอ่อนมาสัมพันธ์กับอุปสรรค เพื่อวิเคราะห์กลยุทธ์โดยอาศัยข้อมูลจากปัจจัย ทั้งปัจจัยภายใน-ภายนอกและนำความสัมพันธ์มากำหนดกลยุทธ์ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3.1-3.4 ตามลำดับ ในภาพรวมกลยุทธ์ที่วิเคราะห์ได้สามารถตอบสนองต่อจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) โดยสามารถสรุปกลยุทธ์ที่วิเคราะห์ได้จากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน-ภายนอกหรือตารางวิเคราะห์ปัจจัยดังแสดงในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.1 การกำหนดกลยุทธ์ (SO) จากความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็ง (S) กับโอกาส (O)

[illegible]

ตารางที่ 3.3 การกำหนดกลยุทธ์ (WO) จากความสัมพันธ์ระหว่างจุดอ่อน (W) กับโอกาส (O)

การกำหนดกลยุทธ์ (WO) จากความสัมพันธ์ระหว่างจุดอ่อน (W) กับโอกาส (O)		
W_1 = มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมายังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ O_1 = ศักยภาพของไทยที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆในทวีปเอเชีย กลยุทธ์ - กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ - รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ - กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ - ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา - ศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต - ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มงานวิจัย ได้แก่ ยางล้อ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ไมยางพารา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา	W_2 = ขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา O_1 = ศักยภาพของไทยที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆในทวีปเอเชีย กลยุทธ์ สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก	W_3 = การวิจัยและพัฒนายางพารามีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไปตัวแปรในวัตถุดิบยางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางมีจำนวนมากจึงเป็นข้อจำกัดต่างๆและมีความยุ่งยากซับซ้อน O_1 = ศักยภาพของไทยที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆในทวีปเอเชีย กลยุทธ์ - พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ - เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม - สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก - พัฒนาวิธีการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลั่นน้ำ - พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำตัวเองในชุมชน
W_1 = มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมายังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ O_3 = วิฤตการณ์สภาวะโลกร้อนส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์การจัดการสวน/ป่ายางพาราให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์และกติกาที่สังคมโลกยอมรับจะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก กลยุทธ์ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มงานวิจัย ได้แก่ ยางล้อ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ไมยางพารา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา	W_2 = ขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา O_3 = วิฤตการณ์สภาวะโลกร้อนส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์การจัดการสวน/ป่ายางพาราให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์และกติกาที่สังคมโลกยอมรับจะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก กลยุทธ์ สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยในอุตสาหกรรมยาง	W_3 = การวิจัยและพัฒนายางพารามีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไปตัวแปรในวัตถุดิบยางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางมีจำนวนมากจึงเป็นข้อจำกัดต่างๆและมีความยุ่งยากซับซ้อน O_3 = วิฤตการณ์สภาวะโลกร้อนส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์การจัดการสวน/ป่ายางพาราให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์และกติกาที่สังคมโลกยอมรับจะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก กลยุทธ์ -

ตารางที่ 3.4 การกำหนดกลยุทธ์ (WT) จากความสัมพันธ์ระหว่างจุดอ่อน (W) กับอุปสรรค (T)

การกำหนดกลยุทธ์ (WT) จากความสัมพันธ์ระหว่างจุดอ่อน (W) กับอุปสรรค (T)		
W_1 = มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมายังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ T_1 = ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งมีต้นทุนและราคาต่ำลงจีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์ กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ	W_2 = ขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา T_1 = ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งมีต้นทุนและราคาต่ำลงจีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์ -	W_3 = การวิจัยและพัฒนายางพารามีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไปตัวแปรในวัตถุดิบยางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางมีจำนวนมากจึงเป็นข้อจำกัดต่างๆและมีความยุ่งยากซับซ้อน T_1 = ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งมีต้นทุนและราคาต่ำลงจีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์ - เพิ่มผลผลิตต่อไร่ - บริหารจัดการแปลงปลูกแบบผสมผสาน - พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ - พัฒนาวิธีการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลางน้ำ - พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำได้เองในชุมชน
W_1 = มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมายังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ T_2 = ข้อกำหนดควบคุม/กีดกันการนำเข้าสินค้าเพื่อปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศปกป้องสินค้าระหว่างประเทศการผลิตสินค้าจึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อจำกัดเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้ กลยุทธ์ - สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยในอุตสาหกรรมยาง - รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์	W_2 = ขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา T_2 = ข้อกำหนดควบคุม/กีดกันการนำเข้าสินค้าเพื่อปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศปกป้องสินค้าระหว่างประเทศการผลิตสินค้าจึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อจำกัดเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้ กลยุทธ์ -	W_3 = การวิจัยและพัฒนายางพารามีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไปตัวแปรในวัตถุดิบยางพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยางมีจำนวนมากจึงเป็นข้อจำกัดต่างๆและมีความยุ่งยากซับซ้อน T_2 = ข้อกำหนดควบคุม/กีดกันการนำเข้าสินค้าเพื่อปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศปกป้องสินค้าระหว่างประเทศการผลิตสินค้าจึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อจำกัดเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้ กลยุทธ์ - สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยในอุตสาหกรรมยาง - รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์

ตารางที่ 3.5 สรุปผลการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัย (Tows Matrix)

ปัจจัยภายใน/ ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) S ₁ รัฐ/รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา S ₂ ในส่วนของภาครัฐมีรูปธรรมของแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาอย่างพารา2แหล่งสำคัญ S ₃ มีหน่วยงานที่มีศักยภาพของรัฐเป็นหลักในการขับเคลื่อนงานวิจัยอย่างพาราและสนับสนุนการประกอบการแปรรูป วัตถุประสงค์อย่างพารา S ₄ มีการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนาอย่างพาราเป็นกลไกสำคัญในการเสริมแรงขับเคลื่อนงานวิจัย	จุดอ่อน (W) W ₁ มาตรการและนโยบายจากภาครัฐที่ผ่านมายังไม่สามารถกระตุ้นผู้ประกอบการไทยให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัย และพัฒนาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ W ₂ ขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา W ₃ การวิจัยและพัฒนาอย่างพารามีขอบเขตและกระบวนการมากมายแตกต่างกันไปตัวแปรในวัตถุประสงค์อย่างพาราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในน้ำยามีจำนวนมากจึงเป็นข้อจำกัดต่างๆและความยุ่งยากซับซ้อน
โอกาส (O) O ₁ ศักยภาพของไทยที่เป็นจุดเชื่อมต่อของอนุภูมิภาคต่างๆในทวีปเอเชีย O ₂ ความต้องการบริโภคของของโลกยังคงแนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวในเชิงบวกขณะที่แนวโน้มทิศทางและอัตราการขยายตัวของผลผลิตยางธรรมชาติถดถอยลงและยางธรรมชาติมีคุณสมบัติเด่นต่างๆที่วัสดุสังเคราะห์ยังไม่สามารถแข่งขันในคุณสมบัติเด่นนี้ได้ O ₃ วิฤตการณ์สภาวะโลกร้อนส่งผลให้อุปทานของไม้ธรรมชาติต่ำกว่าอุปสงค์การจัดการสวน/ป่าอย่างพาราให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์และกติกาสังคมโลกยอมรับจะส่งผลโดยตรงเป็นใบเบิกทาง/ข้อได้เปรียบในการค้าขายกับสังคมโลก	กลยุทธ์ (SO) - ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา - พัฒนาวิธีการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลั่นน้ำ - สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยในอุตสาหกรรมยาง - สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากยางที่ไม่ใช้แล้ว - พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ - พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำได้เองในชุมชน - ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มงานวิจัย ได้แก่ ยางล้อ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ไม้ยางพารา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา - กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ	กลยุทธ์ (WO) - กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ - รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ - กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ - ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา - ศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต - ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มงานวิจัย ได้แก่ ยางล้อ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ไม้ยางพารา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา - สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก - พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ - เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม - พัฒนาวิธีการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลั่นน้ำ - พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำได้เองในชุมชน - สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยในอุตสาหกรรมยาง

ตารางที่ 3.5 สรุปผลการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัย (Tows Matrix) (ต่อ)

อุปสรรค (T)	กลยุทธ์ (ST)	กลยุทธ์ (WT)
T₁ ปริมาณการค้าโลกชะลอตัวภาวะตกต่ำของราคาน้ำมันดิบทำให้ยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นคู่แข่งมีต้นทุนและราคาต่ำลงจีนที่เป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้ายางพาราสำคัญของไทยได้เกิดสภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ T₂ ข้อกำหนดควบคุม/กีดกันการนำเข้าสินค้าเพื่อปกป้องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศปกป้องสินค้าระหว่างประเทศการผลิตสินค้าจึงต้องมีคุณสมบัติผ่านข้อกำหนดเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศเหล่านี้	● กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ ● รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ ● กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ ● ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ● ศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต ● ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย ● สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มงานวิจัย ได้แก่ ยางล้อ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ไม้ยางพารา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา ● พัฒนาวิธีการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลั่นน้ำ ● พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำได้เองในชุมชน ● เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม ● สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก ● พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ	● กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ ● รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ ● สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรวิจัยในอุตสาหกรรมยาง

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญเพราะนอกจากประเทศไทยได้ก้าวขึ้นสู่การเป็นประเทศผู้ผลิตยางอันดับ 1 ของโลกตั้งแต่ปี 2534 ยังได้มีการขยายพื้นที่ปลูกไปยังทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ล่าสุดเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2553 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการปลูกยางในพื้นที่ใหม่อีกกว่า 8 แสนไร่ภายในปี 2553-2555 จากข้อมูลปี 2552 ที่ผ่านมามีการส่งออกยางพาราในรูปวัตถุดิบ 87% คิดเป็นมูลค่า ประมาณ 146 ล้านบาท และส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง 13% กลับสร้างมูลค่าสูงถึงประมาณ 153 ล้านบาท (ข้อมูลจาก: www.rubberthai.com โดย สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร) ยางพาราจึงเป็นสินค้าเกษตรที่ทำรายได้สูงเข้าประเทศเป็นอันดับ 1 รายได้จากยางพาราได้กระจายไปสู่เกษตรกรเจ้าของสวนยางและผู้เกี่ยวข้องมากกว่า 1 ล้านครัวเรือน นอกจากนี้ราคายางยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้เกษตรกรที่ปลูกพืชอื่นหันมาปลูกยางพารากันอย่างแพร่หลาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและตระหนักในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อหามาตรการแก้ปัญหาหาคาขายลดลง ด้วยการสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ นอกเหนือจากการพึ่งพาการส่งออกวัตถุดิบเป็นหลัก

การสร้างความเข้มแข็งให้กับวงการยางพาราทั้งระบบที่ผ่านมานั้น พบว่าองค์กรที่เกี่ยวข้องกับยางพารามีหลายองค์กร แต่มีลักษณะการทำงานแบบแยกส่วนกัน ไม่สามารถทำให้เกษตรกรจนถึงผู้ประกอบการปลายน้ำพัฒนาตนเองให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้ ปัญหาขาดการพัฒนาเทคโนโลยีตั้งแต่การผลิตในอุตสาหกรรมต้นน้ำจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำ และเทคโนโลยีสนับสนุนอื่นๆ รวมถึงขาดการพัฒนาบุคลากรด้านยางพารา เป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาและเริ่มต้นการ บูรณาการการทำงานร่วมและเสริมกันอย่างจริงจัง เพื่อยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมยางพาราไทยให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศในทุกด้านอย่างยั่งยืน

การวิจัยและพัฒนายางพาราเป็นหนึ่งสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ทำวิจัยและ/หรือให้ทุนสนับสนุนการวิจัยด้านยางพารา แต่พบว่าผลงานวิจัยหลายชิ้นยังไม่สามารถนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้ ทำให้เกิดคำถามถึงการบริหารจัดการงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อน และการใช้งบประมาณวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดคืนกลับสู่อุตสาหกรรมยางพารา ผู้บริหารหน่วยงานที่ทำวิจัยและ/หรือให้ทุนสนับสนุนการวิจัยด้านยางพาราจึงได้ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหานี้ด้วยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผ่านการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ เพื่อทุกหน่วยงานจะใช้ยุทธศาสตร์นี้เป็นแผนแม่บทและแนวทางการดำเนินงานวิจัยยางพาราของประเทศ โดยเน้นความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการเป็นหลัก ใช้งานวิจัยเป็นส่วนหนุนเสริมเพิ่มความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมยาง พาราผ่านจุดแข็งของแต่ละหน่วยงานวิจัย ให้เกิดผลลัพธ์การพัฒนาอย่างยั่งยืนผ่านความร่วมมือกันทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

ที่มาและข้อมูลการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ

สืบเนื่องจากการประชุมหารือของผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.), สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.), สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.), สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.), สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เรื่องการทำงานสนับสนุนการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ และได้มีข้อสรุปว่าแต่ละหน่วยงานจะบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยในส่วนของยางพารานั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การทำวิจัยด้านยางพาราของประเทศมีความชัดเจนขึ้น ผลิตรายงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความ

ข้อมูลของงานวิจัยและสามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ รวมทั้งเงินงบประมาณจะถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้สกว. รับเป็นเจ้าภาพในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ

สกว.จึงได้จัดประชุมระดมความเห็นการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเมื่อวันที่ 20-21 มกราคม 2554 ณ แกร์การ์เด็นท์ รีสอร์ท อ.มวกเหล็ก จ.สระบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นตัวแทนจากองค์กรต่างๆ ทุกภาคส่วนของวงการยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ และหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น 52 ท่าน การจัดทำยุทธศาสตร์เริ่มจากการนำเสนอข้อมูลการทำวิจัย/การสนับสนุนทุนวิจัยใน 5 ปีที่ผ่านมา (2549-2553) ของ 4 หน่วยงานคือ สวทช., สกว., วช., และสถาบันวิจัยยาง (สวย.) กรมวิชาการเกษตร พร้อมนำเสนอยุทธศาสตร์ด้านยางพาราของ สวทช., สกว., วช., สวย., สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.), และกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) ทั้งนี้ได้นำยุทธศาสตร์ของสอท.ที่ผ่านการระดมความเห็นของสมาชิกกลุ่มฯ จนสรุปเป็นแผนแม่บทซึ่งประกอบด้วย 12 ภารกิจมาใช้เป็นข้อมูลหลักในการระดมความเห็นจากที่ประชุมด้วยวิธีการอภิปรายและวิธีการเทคนิค เพื่อให้เห็นลำดับความสำคัญและความเป็นไปได้ของแต่ละภารกิจ มีการอภิปรายเพิ่มเติมเพื่อหาข้อสรุปว่าภารกิจทั้ง 12 ภารกิจเพียงพอต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศทั้งระบบหรือไม่ ที่ประชุมได้ร่วมกันคัดเลือกภารกิจที่มีความสำคัญมากและมีโอกาสความเป็นไปได้สูงต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา และกำหนดประเด็นการวิจัยที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของภารกิจหลัก โดยสามารถสรุปเป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ 4 ยุทธศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

วิจัยและพัฒนายางพาราไทยทั้งระบบสู่ความเป็นเลิศในทุกด้าน

เป้าหมาย

ในระยะ 5 ปีนี้ จะยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมต้นน้ำจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำให้สามารถก้าวเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยางพาราทุกด้าน

และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติเพื่อที่จะเป็นแนวทางการดำเนินการดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์วิจัยยางพารา

1. ยุทธศาสตร์การผลักดันนโยบายที่จำเป็น
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ
3. ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออก
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ

1. ยุทธศาสตร์การผลักดันนโยบายที่จำเป็น

รัฐบาลควรมีนโยบายผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญและเกิดกลไกการสนับสนุนต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ ตั้งแต่การปลูก การผลิต การตลาด งานวิจัย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและการสร้างบุคลากรด้านยางพาราเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมยางให้มีความเข้มแข็งขึ้น

กลยุทธ์การดำเนินงาน

1.1 สนับสนุนด้านการผลิตยางพารา เน้นความสำคัญของนโยบายการรักษาเสถียรภาพราคายาง เพื่อป้องกันความผันผวนของราคายาง นโยบายการใช้เงินสงเคราะห์ยาง (cess) ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อวงการยางพารา

และนโยบายด้านการพัฒนากำลังคน ทั้งการเพิ่มจำนวนและคุณภาพของนักวิจัย/นักวิชาการด้านยางพารา การสร้างแรงจูงใจคนเข้าทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมยางพาราสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนยางพาราในมหาวิทยาลัยผ่านการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนด้านยางพาราของประเทศ

1.2 กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการ ผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ

1.3 กำหนดมาตรการเพื่อกระตุ้นการสร้าง demand ภายในประเทศ รัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพาราในหน่วยงานภาครัฐ เช่น ยางในงานวิศวกรรม ยางล้อรถ เป็นต้น และจัดให้มีการรับรองผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มาจากผลงานวิจัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภค

1.4 บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ยางที่ไม่ใช้แล้วอย่างเป็นระบบ เช่น ภาครัฐออกกฎหมายเพื่อควบคุมและจัดการผลิตภัณฑ์ยางที่ไม่ใช้แล้ว

2. ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ

การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมและเป็นผลิตภัณฑ์ปลายน้ำที่มีความโดดเด่น ในอุตสาหกรรมที่มีการใช้ยางพาราเป็นลำดับต้นๆ โดยทำวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและปรับปรุงกระบวนการผลิตเดิมให้สามารถแข่งขันได้แบ่งเป็น 2 กลุ่มอุตสาหกรรมหลักคือ อุตสาหกรรมยางล้อและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น

2.1 อุตสาหกรรมยางล้อ

วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตล้อยางเพื่อยกระดับมาตรฐานยางล้อไทย จากปัจจุบันอยู่ที่ระดับ 3 สู่ระดับ 2 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มยางรถบรรทุกและยางเรเดียลของอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กที่เป็นของคนไทย

กลยุทธ์การดำเนินงาน

2.1.1 การจัดตั้งห้องปฏิบัติการทดสอบผลิตภัณฑ์ยางล้อ ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานห้องปฏิบัติการทดสอบ (ISO 17025) และมีเครื่องมือทดสอบ รวมถึงบุคลากรอย่างพอเพียง

2.1.2 สร้างบุคลากรด้านวิศวกรและช่างเทคนิค ให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อการเติบโตของอุตสาหกรรม

2.1.3 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต โดยให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัย เช่น การวิจัยสูตรยางเพื่อให้มีน้ำหนักลดลงและลดต้นทุน การวิจัยเพื่อหาสารอื่นๆ ทดแทนการใช้ aromatic oil ที่มีการห้ามใช้ในประเทศแถบยุโรป พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อลดพลังงานในสายการผลิต รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบล้อยาง เป็นต้น

2.2 อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น

เน้นการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่ง เช่น มาเลเซีย ได้โดยให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็กที่เป็นของคนไทย ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้นที่เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมหลักของประเทศและมีการผลิตอยู่ในลำดับต้นๆของโลก คือ อุตสาหกรรมถุงมือยาง อุตสาหกรรมเส้นด้ายยืด และอุตสาหกรรมถุงยางอนามัย ซึ่งแต่ละอุตสาหกรรมจะมีกลยุทธ์การดำเนินงานแตกต่างกันไปดังนี้

2.2.1 กลยุทธ์การดำเนินงานของอุตสาหกรรมถุงมือยาง

2.2.1.1 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต และเทคโนโลยีสนับสนุนอื่นๆ ตลอดกระบวนการผลิต เน้นการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพเทียบเท่าหรือเหนือกว่าประเทศมาเลเซีย เช่น การพัฒนาเครื่องถอดถุงมือยางด้วยระบบautomatic การออกแบบพิมพ์มือที่มีประสิทธิภาพและราคาเหมาะสม ลดต้นทุนด้านพลังงาน

ที่ใช้ในการผลิตหรือการใช้พลังงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และพัฒนาวิธีการควบคุมคุณภาพในสายการผลิตที่มีความแม่นยำสูง

2.2.1.2 สนับสนุนให้มีห้องปฏิบัติการรับรองคุณภาพที่ผ่านการรับรอง ห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน ISO 17025 จำนวนพอเพียงเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพพวงม้อยอย่างต่อเนื่องตามความต้องการของลูกค้า

2.2.2 กลยุทธ์การดำเนินงานของอุตสาหกรรมเส้นด้ายยางยืด

2.2.2.1 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญกับการวิจัยที่ผู้ผลิตสามารถนำไปใช้ควบคุมคุณภาพวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสม่ำเสมอตรงตามความต้องการของลูกค้า

2.2.2.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น การหาสารเคมีที่ไม่เป็นพิษแทนการใช้กรดในกระบวนการผลิต การพัฒนาระบบบำบัดสารเคมีที่ใช้แล้วในกระบวนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ยุ่งยาก และมีต้นทุนไม่สูง

2.2.3 กลยุทธ์การดำเนินงานของอุตสาหกรรมยางอนามัย

2.2.3.1 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากน้ำยางสังเคราะห์ มีเป้าหมายในการพัฒนาสูตรการผลิตให้ได้ยางอนามัยที่มีความบางระดับ 0.05 ± 0.01 มิลลิเมตร และมีความแข็งแรงดีกว่าหรือเทียบเท่ากับยางอนามัยที่ผลิตจากน้ำยางสังเคราะห์

2.2.3.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อลดแรงงาน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเครื่องจักรในสายการผลิตให้เป็น automatic ในส่วนต่างๆ ให้ได้มากที่สุดจนสามารถลดการใช้แรงงานคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ราคาเหมาะสม และใช้งานได้ง่าย

การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีศักยภาพ เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากน้ำยางสดและน้ำยางข้น ตลอดจนผลพลอยได้จากน้ำยาง ให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด และการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ให้เป็นทางเลือกกับผู้ผลิตและผู้บริโภค

กลยุทธ์การดำเนินงาน

2.3.1 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) เนื่องจากประเทศไทยมีจุดแข็งด้านมีน้ำยางสด จึงสามารถวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น เวชสำอาง ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม เครื่องมือ/อุปกรณ์ทางการแพทย์

2.3.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางให้มีสมบัติเทียบเท่าพลาสติกชีวภาพ (bioplastic) สามารถทดแทนการใช้พลาสติก มีสมบัติย่อยสลายได้ง่าย เพื่อความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.3.3 สนับสนุนการสร้างบุคลากรวิจัยด้านน้ำยางและสาขาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เช่น สาขาชีวเคมี และเคมีวิเคราะห์ เป็นต้น ด้วยการบริหารจัดการผ่านกระบวนการทำวิจัย รวมถึงการสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่ผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านน้ำยางอย่างกว้างขวางและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

2.3.4 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านไม้ยางพารา ทั้งด้านการผลิตและการแปรรูป

3. ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการส่งออก

มาตรการที่ช่วยสนับสนุนการส่งออก จะเป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการยางพาราสามารถลดต้นทุนด้านต่างๆ และช่วยเพิ่มโอกาสในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงต้องให้ความสำคัญในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและกำหนดทิศทางเพื่อสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นดังต่อไปนี้

กลยุทธ์การดำเนินงาน

3.1 สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน (infrastructural) เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น จัดตั้งเครือข่ายวิจัยยางพารา การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตของประเทศไทย การวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ยาง การวิจัยและพัฒนาเพื่อการสนับสนุนและสอดคล้องตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมโดยเน้น clean technology การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านยางพาราครบวงจร โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ใหม่ให้ทราบอย่างทั่วถึงและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

3.2 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ปัจจุบันพบว่าต้นทุนด้านการขนส่งระหว่างต้นน้ำจนถึงปลายน้ำสูง ดังนั้นควรเน้นการวิจัยและปรับปรุงกระบวนการต่างๆ เพื่อการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของประเทศ เช่น การวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลสนับสนุนให้เกิดรูปแบบตลาดยางพาราที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น และมีการกระจายตัวของตลาดยางพาราให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน สนับสนุนงานวิจัยที่เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ กำหนดการกระจายตัวของแหล่งปลูกยางพาราและการตั้งโรงงานผลิตภัณฑ์กลางน้ำให้เพียงพอต่อการรองรับวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต

3.3 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านการมาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ยาง ให้ความสำคัญกับการวิจัยด้านการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบให้มีความสม่ำเสมอตั้งแต่วัตถุดิบต้นน้ำและกลางน้ำสู่การผลิตในอุตสาหกรรมปลายน้ำ ด้วยการวิจัยในเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพน้ำยางและการควบคุมปัจจัยเหล่านั้น สนับสนุนให้ยกเลิกข้อกำหนดการห้ามนำน้ำยางสดเป็นวัตถุดิบในการผลิตยางแท่ง และสนับสนุนการวิจัยให้ได้ข้อมูลในการกำหนดมาตรฐาน เพื่อให้มีมาตรฐานยางและผลิตภัณฑ์ยางของประเทศ รวมทั้งให้เกิดความร่วมมือด้านการมาตรฐานกับต่างประเทศ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ตลอดจนเครื่องจักรที่ใช้ผลิตเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับอุตสาหกรรมยางทั้งระบบ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีบางส่วนใหญ่ยังไม่เป็นของคนไทยอย่างแท้จริง ดังนั้นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะช่วยให้อุตสาหกรรมยางไทยพัฒนาได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืนต่อไป

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตได้จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมต้นน้ำ และเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมกลางน้ำ

4.1 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมต้นน้ำ

กลยุทธ์การดำเนินงาน

4.1.1 การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางและผลผลิตน้ำยาง ให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการผู้ประกอบการ การคัดเลือกพันธุ์ยางให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ การพัฒนากระบวนการหรือเครื่องมือกรีดยางให้มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ การวิจัยเพื่อเพิ่มเวลาในการกรีดยางให้สามารถกรีดยางได้หลายช่วงมากขึ้นนอกเหนือจากการกรีดยางตอนเช้า การบำรุงดูแลรักษาสวนยางอย่างถูกต้อง และพัฒนาฝีมือแรงงานกรีดยางนอกระบบให้มีทักษะที่ถูกต้อง

4.1.2 สนับสนุนการวิจัยและการเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนในอุตสาหกรรมต้นน้ำ ให้ความสำคัญกับการวิจัยที่สร้างมูลค่าเพิ่มของยางก้อนถ้วยและเศษยางที่เกษตรกรสามารถทำได้ง่าย มีต้นทุนการผลิตไม่สูง การวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ทดสอบ/วิธีทดสอบ/วิเคราะห์น้ำยางที่ให้ผลแม่นยำรวดเร็ว ราคา

เหมาะสม เช่น อุปกรณ์วัด %DRC อุปกรณ์ตรวจสอบหาสิ่งปลอมปนในน้ำยาง เป็นต้น และพัฒนากระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ง่ายเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง

4.2 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตของอุตสาหกรรมกลางน้ำ

กลยุทธ์การดำเนินงาน

4.2.1 สนับสนุนการวิจัยด้านการควบคุมคุณภาพและปรับปรุงสมบัติน้ำยาง พัฒนาการผลิตและวิธีการควบคุมคุณภาพน้ำยางให้มีความสม่ำเสมอและมีคุณภาพและสมบัติสอดคล้องตามความต้องการของแต่ละอุตสาหกรรม เช่น การหา parameters กำหนดคุณภาพน้ำยางที่สามารถบ่งชี้สมบัติการขึ้นรูปและคุณภาพผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ การวิจัยเพิ่มปริมาณ DRC ของน้ำยางขึ้นตามความต้องการของผู้ใช้ เพื่อลดต้นทุนการขนย้าย เป็นต้น

4.2.2 สนับสนุนการวิจัยด้านการควบคุมคุณภาพยางแห้ง พัฒนาการผลิตและวิธีการควบคุมคุณภาพยางให้มีความสม่ำเสมอและมีคุณภาพสอดคล้องตามความต้องการของแต่ละอุตสาหกรรม เช่น การผลิตยางมีความหนืดเหมาะสม ลดพลังงานที่ต้องใช้ในสายการผลิตเพื่อขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ

ภาคผนวก 5

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินการ

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาตามแผน	ช่วงระยะเวลาที่แท้จริง	ข้อชี้แจง
เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์วิจัย ทางพาราแห่งชาติ พ.ศ.2560 -2564 (ฉบับ ร่าง) ให้มีความสมบูรณ์ พร้อมต่อการนำไป ประกาศใช้เป็น ยุทธศาสตร์วิจัย ทางพาราแห่งชาติ	1. ทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัย ทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560- 2564) เพื่อประมวลผลสำหรับการ พัฒนาต่อยอดเป็นยุทธศาสตร์วิจัย ทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง)	ก.พ.-มี.ค. 59	ก.พ.-มี.ค. 59	
	2. รวบรวมผลจากข้อมูลการสังเคราะห์ ผลการวิจัยทางพาราปี 2555-2559 เพื่อ ประกอบการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์ วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)	ก.พ.-มี.ค.59	เม.ย.-พ.ค. 59	
	3. จัดทำร่างเป้าประสงค์ในแต่ละ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและ เป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกล ยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์	เม.ย.-พ.ค. 59	เม.ย.-พ.ค. 59	
	4. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ วิจัยและพัฒนาทางพารา นำเสนอ แนวคิดและข้อมูลความคืบหน้าในการ จัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564และรับฟังข้อมูล/ ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ในส่วนภูมิภาค จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อให้ เกิดความหลากหลาย กระจายการมีส่วนร่วมวิจัยและ พัฒนาทางพาราไปสู่ภูมิภาค	ก.ค. 59 และ ก.ย. 59	พ.ย. 59 และ ธ.ค.59	<u>การประชุมระดม</u> <u>ความคิด เห็นส่วน</u> <u>ภูมิภาค</u> <u>ครั้งที่ 1</u> ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (15 พ.ย. 59) <u>ครั้งที่ 2</u> ภาค ตะวันออกจังหวัด ระยอง (23 ธ.ค. 59)
	5. จัดทำรายงานฉบับ 6 เดือน	ส.ค. 59	ส.ค. 59	
	6. ปรับปรุง/แก้ไข รายละเอียดเนื้อหาใน ร่างยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ ตามผลจากการรับฟังข้อมูล/ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ในส่วน ภูมิภาค จำนวน ๒ ครั้ง	ส.ค. 59 และ ต.ค. 59	ธ.ค.59-ส.ค. 60	การประชุมหารือ ร่วมกันกับคณะผู้แทน จากการยางแห่งประเทศไทย (กยท) ภายใต้การดำเนินงาน ตามบันทึกความ เข้าใจ (MOU) ระหว่างสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการ วิจัย (สกว) และการ ยางแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาตามแผน	ช่วงระยะเวลาที่แท้จริง	ข้อชี้แจง
				(กยท) มค.-กพ.61
	7. จัดประชุมใหญ่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาวิทยาการใน ส่วนกลาง นำเสนอร่างยุทธศาสตร์วิจัย วิทยาการแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล/ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม (ครั้งสุดท้าย)	พ.ย.59	ส.ค. 60	<u>การประชุมระดม</u> <u>ความคิดเห็นใน</u> <u>ส่วนกลาง</u> จังหวัดกรุงเทพฯ (8 ส.ค. 60)
	8. จัดทำยุทธศาสตร์วิจัยวิทยาการ แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) นำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อ การประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัย วิทยาการแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564	ม.ค.- ก.พ. 60	สค.-กย. 60	ยุทธศาสตร์วิจัย วิทยาการแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ผ่านการพิจารณาโดย คณะอนุกรรมการ ทบทวนและจัดทำ แผนวิสาหกิจกยท. (16 กพ. 61) และอยู่ ระหว่างรอนำเสนอต่อ คณะ กรรมการ กยท. ในเดือนมีค. 61 ต่อไป
	9. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	ก.พ. 60	สค. 60-กพ. 61	ร่างรายงานฉบับ สมบูรณ์

ภาคผนวก 6

ตารางแสดงผลที่ได้รับตลอดโครงการ

กิจกรรมในข้อเสนอโครงการ/หรือจากการปรับแผน	ผลที่ได้รับ
1. ทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)	- ผลการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ภาคผนวก 1)
2. รวบรวมผลจากข้อมูลการสังเคราะห์ผลการวิจัยยางพาราปี 2555-2559 เพื่อประกอบการทบทวน (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)	- สรุปผลการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโครงการวิจัยยางพารา ปี 2555-2559 (ภาคผนวก 2)
3. จัดทำร่างเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์	- ร่างเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ - สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปัจจัย (ภาคผนวก 3)
4. จัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพารา นำเสนอแนวคิดและข้อมูลความคืบหน้าในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม ในส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง	- สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2) ในรายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค ครั้งที่ 1 (ภาคผนวก 7) และครั้งที่ 2 (ภาคผนวก 8)
5. จัดทำรายงานฉบับ 6 เดือน	- รายงานความก้าวหน้า 6 เดือน
6. ปรับปรุง/แก้ไข รายละเอียดเนื้อหาในร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ ตามผลจากการรับฟังข้อมูล/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในส่วนภูมิภาค จำนวน 2 ครั้ง	- ร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. จัดประชุมใหญ่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนายางพารา ในส่วนกลาง นำเสนอร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560-2564 และรับฟังข้อมูล/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม (ครั้งสุดท้าย)	- สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2) ในรายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนกลาง (ภาคผนวก 9)
8. จัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) นำเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการเพื่อการประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564	- ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ที่ได้เสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะอนุกรรมการทบทวนและจัดทำแผนวิสาหกิจ กยท. ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 และจะนำเสนอต่อคณะกรรมการ กยท. ในเดือนมีนาคม 2561 ต่อไป
9. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	รายงานฉบับสมบูรณ์

ภาคผนวก 7

รายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค ครั้งที่ 1

เรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

วันอังคารที่ 15 พฤศจิกายน 2559

ณ ห้องแก้วสมุย 2 ชั้น 2 โรงแรมแก้วสมุย รีสอร์ท จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. คุณสุนันทา สมพงษ์	ที่ปรึกษาด้านการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
2. นายสุนันท์ นวลพรหมสกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและแผน การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)
3. นายก่อเกียรติ สมประสงค์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
4. ผศ.ดร.นิคม แผลมสัก	คณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. รศ.ดร.กำชัย น้อยนิติกุล	สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์และทรัพยากร มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
6. ดร.ประชิด สระโมฬี	สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์และทรัพยากร มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
7. ผศ.ดร.พรรณนิภา เขาวนะ	สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์และทรัพยากร มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
8. ดร.บัญญัติ เฉิดฉิม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
9. อาจารย์มานพ ธรสินธุ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
10. ดร.วรรณรัตน์ พันธุ์วิริยรัตน์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
11. ดร.วิศนีย์ ยิ่งประเสริฐ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
12. ดร.สุนิสา สุขชาติ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
13. ดร.ณัฐธิดา รักกะเปา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
13. นางสาวจิณณ์ดี ทองขุนดำ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
14. ดร.เอกวิทย์ เพียรอนุรักษ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
15. นายกิตติพล บุญทอง	บริษัท ไอควิซี (ประเทศไทย) จำกัด
16. นายเชษฐ เกตุเนตร	บริษัท หุ่นยนต์อุตสาหกรรม จำกัด
17. นายปิยะ ชัยเพ็ชร	บริษัท ทำฉางรับเบอร์ จำกัด
18. นางวานิช พันธุ์พัฒน์	บริษัท ชูศักดิ์พระแสงพาราวัฏ จำกัด

19. นายศักดิ์ชัย ชัยช่วย	บริษัท ชัวร์เท็กซ์ จำกัด
20. นางสาวอัมพิกา ขวัญมงคลศิลป์	บริษัท ไฮ-เท็กซ์ รับเบอร์ จำกัด
21. นางสาวหญิงมุก ขวัญสุวรรณ	บริษัท เอเซียเนเจอร์ รับเบอร์พาร์ทเซ้นเตอร์ จำกัด
22. นายวรรณะ เพชรยก	เกษตรกร
23. นายวุฒิ รัชทอง	เกษตรกร
24. นายสมศักดิ์ คงทรัพย์	เกษตรกร
25. นายเสริมศักดิ์ ด่วงเรือง	เกษตรกร
26. นายสุรัตน์ เทือกสุพรรณ	เกษตรกร
27. นายสุทิน มุกดา	เกษตรกร
28. นายธีรวิทย์ เรืองสวัสดิ์	เกษตรกร
29. นายวีระพัฒน์ เดชารัตน์	การยางแห่งประเทศไทยอำเภอบ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี
30. นายสุวิทย์ ก้องศักดิ์	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสุราษฎร์ธานี
31. นายสินธุ์ชัย ลังลั่นไซ	การยางแห่งประเทศไทยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
32. นายมินชัย ปานมี	การยางแห่งประเทศไทยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา

1. ดร.วีรศักดิ์ สมิตินพงศ์
2. คุณพยับ นามประเสริฐ
3. น.ส.วันวิสา ภูไชยศรี
4. น.ส.คณิษฐา แก้วคำ
5. น.ส.วรรณพร เป้นนวล

แผนงานวิจัย การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2559 และการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)

1. ดร.พิลาณี ไฉนอมสัจย์
2. ดร.ปฐมา จาตุกานนท์
3. ดร.วรารุณ ศุภมิตรมงคล
4. นายชาญชัย อติวรรณพัฒน์
5. น.ส.อริยณี ทองจันทร์แก้ว
6. น.ส.สุพรรณษา ภักดีศรีสันติกุล
7. นายทศพล อูมะมานิต

หลักการและเหตุผล

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาทจากการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ยางพาราเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งของประเทศไทยและเป็นหนึ่งในทรัพยากรเพียงไม่กี่ประเภทของประเทศที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ทั้งนี้สินค้ายางพาราของไทยส่วนใหญ่ยังคงส่งออกในรูปของสินค้าเกษตรกรรมที่มีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าสูงและมีมูลค่าสินค้าต่ำ การนำวัตถุดิบยางพารามาทำการแปรรูปในประเทศให้เป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้ายังอยู่ในระดับต่ำ (ไม่ถึงร้อยละ 20 ของปริมาณยางพาราที่ผลิตได้) โดยการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่การเพิ่มอัตราการนำวัตถุดิบยางพารามาเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ยางพารานั้นมีรากฐานสำคัญมาจาก งานวิจัยและพัฒนายางพาราของประเทศเป็นหลัก

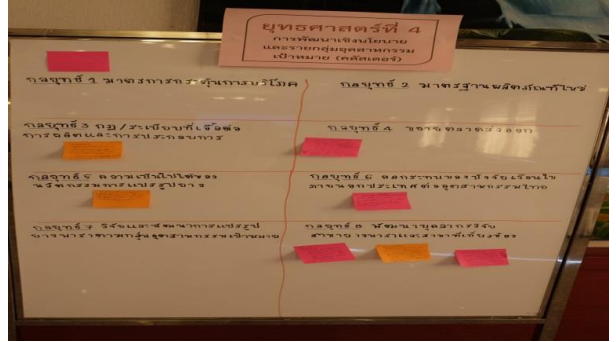
เครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยของประเทศเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ ที่จำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน จึงได้มอบหมายให้สำนักกองทุนการสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นเจ้าภาพหลักในการวิจัยพัฒนายางพารา และจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อเป็นทิศทางให้การดำเนินงานด้านยางพาราของประเทศมีความชัดเจน ผลิตผลงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของผลงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานสนับสนุนการวิจัยยางพาราของ (สกว.) ได้ยึดตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) กรอบวิจัยแบบมุ่งเป้าที่พิจารณาตามสถานการณ์ความเหมาะสมของแต่ละปี ดังนั้นการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับใหม่) ที่อยู่ระหว่างการจัดทำอยู่จะเป็นการพัฒนาข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ที่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้นด้วยได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลง และระดมข้อมูลข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับยางพาราในด้านต่างๆ อีกครั้งหนึ่ง

สรุปการดำเนินงาน

การจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” ครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ การยางแห่งประเทศไทย สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา สกว. แผนงานวิจัยโครงการติดตามยางพาราฯ 2559 นักวิจัย เกษตรกร และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางพารา รวมทั้งสิ้น 44 คน

กำหนดการ

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดย คุณสุนันทา สมพงษ์ ที่ปรึกษาด้านการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
09.15 - 10.15 น.	บรรยายสรุป “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดย คณะผู้วิจัย
10.15 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	อภิปรายข้อคิดเห็นต่อ “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ฉบับร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” ผู้ร่วมอภิปราย : - คุณสุนันทา สมพงษ์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) - คุณก่อเกียรติ สมประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) - คุณสุนันท์ นวลพรหมสกุล การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ผู้ดำเนินการอภิปราย ผศ.ดร.นิคม แหลมสัก
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 16.30 น.	การประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “ทิศทางการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา: เป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์สำคัญที่ควรกำหนดในยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่” ผู้ดำเนินการประชุม คุณพายัพ นามประเสริฐ (บริการอาหารว่างในที่ประชุม)
16.30 น.	ปิดการประชุม

ภาพที่ 1 การประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

สรุปสาระสำคัญจากการประชุม

1. **คุณสุนันทา สมพงษ์** ที่ปรึกษาด้านการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นประธานในการประชุมและได้กล่าวเปิดการประชุม
2. **ดร.วีระศักดิ์ สมทิพย์** ผู้ประสานงาน สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยได้กล่าวรายงานต่อที่ประชุม เรื่อง “ความเป็นมา วัตถุประสงค์และความสำคัญของประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” เพื่อพัฒนาร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์ พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความเคลื่อนไหวในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ ให้เครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยยางพารา และระดมข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการยางพาราในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนารอบการวิจัยด้านยางพาราประจำปีงบประมาณ 2561 ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการยางพาราหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. **บรรยายสรุป** “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดย คุณชาญชัย อติวรรณพัฒน์ และ ดร.ปฐมมา จาตกานนท์ คณะผู้วิจัยจากแผนงานวิจัย การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2559 และการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)
4. **ผศ.ดร.นิคม แหลมสัถ** คณบดีคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้เสนอข้อคิดเห็นต่อ “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ฉบับร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดยมีผู้ร่วม

อภิปรายจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) สรุปได้ดังนี้

4.1 การอภิปรายโดย คุณสุนันทา สมพงษ์ ที่ปรึกษาด้านการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

แนวทางการบริหารจัดการงานวิจัยของประเทศไทยในอนาคต โดยโจทย์วิจัยของประเทศจะเป็นโจทย์วิจัยเฉพาะในลักษณะบูรณาการ มีกลไกกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้และผลงานวิจัย โดยตัวชี้วัดจะเข้มข้นยิ่งขึ้น จะมีการประเมินการดำเนินงานทุกด้านที่ได้รับงบประมาณ โดยมหาวิทยาลัยที่ได้รับทุนจะได้รับการประเมินในลักษณะเดียวกัน การจัดสรรทุนจะมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงกระบวนการ กรอบและยุทธศาสตร์ต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของตัวชี้วัด งบประมาณสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศมีการบูรณาการและติดตามผลการวิจัยที่ชัดเจน

การวิจัยด้านยางพาราจัดอยู่ในกรอบการสนับสนุนทุนวิจัยมุ่งเป้า 28 เรื่อง ซึ่งอยู่ภายใต้การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างความเข้มแข็งด้านสังคม ชุมชน ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตประชาชน ตามยุทธศาสตร์ประเทศ โดยจะต้องมีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาสังคมของรัฐบาล และกรอบการวิจัยต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดและเป้าหมายผลผลิต รวมทั้งนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้

ทั้งนี้ได้เสนอแนะให้ที่ประชุมระดมความคิดเห็นในช่วงบ่ายเรื่อง “ทิศทางการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา” พิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบวิจัยปี 2561 ด้วย โดยกรอบวิจัยดังกล่าวควรปรับเปลี่ยนได้ เนื่องจากต้องมีความสอดคล้องกันกับการเปลี่ยนแปลงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

4.2 การอภิปรายโดย คุณก่อเกียรติ สมประสงค์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ความท้าทายในการพัฒนาประเทศ และทิศทางการปรับตัวในระยะต่อไป ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ยุทธศาสตร์แผนฯ 12 ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา และข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 กลยุทธ์ที่ 1 ควรเพิ่มเติมให้ครอบคลุมเรื่องการลดต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกรด้วย รวมทั้งควรเพิ่มแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตยางพาราของไทยด้วย ทั้งนี้ควรปรับเพิ่มตัวชี้วัดและจำนวนโครงการไปใช้ประโยชน์ด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ควรเน้นการสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ในสาขาต่างๆ เช่น เช่น การแพทย์และสาธารณสุข การกีฬา อุปกรณ์การศึกษาและเสริมสร้างพัฒนาการวัยเด็ก อุปกรณ์ตกแต่งภายใน เป็นต้น เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลนำเสนอผู้ประกอบการสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ต่อไป

- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ควรศึกษากลไกการบริหารจัดการผลผลิตภายในประเทศที่มีความเหมาะสม เช่น การควบคุมพื้นที่ปลูก การบริหารจัดการตลาดซื้อขายยางที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น รวมถึงควรได้ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีแนวโน้มที่จะพัฒนาเป็นสินค้าที่ภาครัฐจัดซื้อได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพิ่มเติมกลยุทธ์เกี่ยวกับการทำสวนผสมผสานเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่ยั่งยืน

- การวิจัยทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ควรสร้างเครือข่ายนักวิจัยเชื่อมโยงกับเกษตรกร เพิ่มให้สามารถนำงานวิจัยไปใช้ได้

4.3 การอภิปรายโดย คุณสุนันท์ นวลพรหมสกุล ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและแผน ยางแห่งประเทศไทย (กยท.)

สรุป (ร่าง) แผนพัฒนายางพารา การยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ ได้แก่ "กยท. เป็นองค์กรชั้นนำระดับโลกในการบริหารจัดการยางพาราทั้งระบบ" และพันธกิจที่ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง

ระบบ โดยมีแนวทางการดำเนินงานขององค์กร เช่น การจัดเก็บเงินสงเคราะห์ (CESS) ในอัตราที่เหมาะสม การสร้างความสามารถในการแข่งขัน กลไกการรักษาเสถียรภาพแบบใหม่ การมุ่งเน้นการพัฒนาคน การลดค่าใช้จ่ายและปรับโครงสร้างหนี้เนื่องจากการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรมาจากต่างประเทศ การพัฒนาทางพาราลลอตห่วงโซ่อย่างพารารวมทั้งการยกระดับรายได้ของเกษตรกร การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการประกาศราคายางของการยางแห่งประเทศไทย ระบบโลจิสติกส์ อุทสาหกรรม ฐานข้อมูล ช่องทางในการสื่อสาร เป็นต้น

สรุป

จากการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” สามารถสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นและแบบแสดงความคิดเห็นรายประเด็นยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เป้าประสงค์	
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพของผลผลิตยางพาราต้นน้ำ	-
ตัวชี้วัด	
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 5 โครงการต่อปี	- ควรเพิ่มสัดส่วนเป็น 10 โครงการ/ปี
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 5 ล้านบาทต่อปี	-
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1 โครงการต่อปี	- ควรเพิ่มโครงการที่นำไปใช้ประโยชน์ประมาณ 50% ของโครงการในยุทธศาสตร์นี้ - ควรเพิ่มการนำไปใช้ให้มากขึ้น 2 โครงการต่อปี เพื่อใช้วัดผลการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์
กลยุทธ์การดำเนินงาน	
1. เพิ่มผลผลิตต่อไร่ วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางและผลผลิตน้ำยาง โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการผู้ประกอบการ	- การจัดการเรื่องการผลิต เช่น การนำนวัตกรรมต่างๆ มาพัฒนาการผลิตยางให้มีคุณภาพมากขึ้น เช่น นาโนเทคโนโลยี - มีผลการวิจัยที่ให้คำตอบแทนสูงสุดในการปลูกสร้างสวนยาง - ควรเพิ่มโครงการวิจัยให้เป็นโครงการระยะยาวสำหรับการพัฒนาสายพันธุ์ยาง

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	- ควรขยายช่วงเวลาในการทำวิจัยในประเด็นนี้ เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่ใช้เวลานานกว่าปกติกว่าจะได้ผลการทดลอง - ควรใช้เทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ให้ได้ยาลที่มีผลผลิตสูง - การวิจัยเรื่องสายพันธุ์อย่างใช้เวลานาน ควรใช้เทคโนโลยีด้านชีวภาพ เข้ามาเกี่ยวข้อง - ใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับ gene, breeding เพื่อปรับปรุงสายพันธุ์ อาจลดระยะเวลาการทำวิจัย - พัฒนาพันธุ์อย่างพาราให้เนื้อไม้ - เพิ่มการวิจัยพันธุ์ไม้พาราที่ให้เนื้อไม้ - พัฒนาสายพันธุ์อย่างพาราที่ให้ผลผลิตไม้พาราที่มีคุณภาพสูง มีความแข็งแรงทนทาน - ควรสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของเนื้อไม้ที่เกิดจากการพัฒนาสายพันธุ์อย่างพารา
2. บริหารจัดการแปลงปลูกแบบผสมผสาน วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานกับการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	- วิจัยแผนผังระยะปลูกพืชร่วมแต่ละชนิด - วิจัยสัตว์/ชนิด/จำนวน ที่เหมาะสมกับพื้นที่สวนยางและมีผลกระทบต่อกันน้อย - ควรมีแผนผังระยะปลูกพืชผสมผสานที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร กรเป็นแผนดำเนินการ รวมทั้งมีแผนผังร่วมกับสัตว์ชนิดต่างๆ - ควรเน้นการปลูกพืชชนิดอื่น (อายุสั้น) ผสมในสวนยางพารา เพื่อทดแทนรายได้ช่วงราคายางพาราถูก - บริหารจัดการแปรรูปแบบผสมผสานเป็นสิ่งที่ดี เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือก โดยการวิจัยรูปแบบเกษตรผสมผสานว่ามีรูปแบบอย่างไรบ้างในแต่ละสภาพพื้นที่โดยถอดบทเรียนที่มี
3. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ เช่น พัฒนาระบบการหรือเครื่องมือกรีดยางให้มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ พัฒนาวิธีการบำรุงและดูแลรักษาสวนยางอย่างมีประสิทธิภาพ	- การเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบยางพาราให้มากกว่ายางก้อนถ้วย ยางแผ่นดิบ ยางอัดแท่ง รวมทั้งการลดต้นทุนการผลิต - ควรเน้นประเด็นวิจัยที่ส่งผลให้เจ้าของสวนสามารถลดการพึ่งพาแรงงานจากภายนอกได้มากที่สุด - เพิ่มเติมประเด็นของการใช้กระบวนการต่างๆ เพื่อกระตุ้นน้ำยางพาราที่เกษตรกรใช้นั้น มีผลต่อคุณภาพของเนื้อไม้ยางพาราอย่างไร
4. กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกยางพารา รวมถึงการเสริมสร้างระบบ กลไก และโครงสร้างพื้นฐานรองรับผลผลิตต้นน้ำจากชาวสวนยางพารา	- กำหนดพื้นที่ในการปลูกเนื่องด้วยสภาพดินมีผลต่อคุณภาพน้ำยางพารา - กำหนดพื้นที่ปลูกให้เหมาะสมกับพันธุ์ยาง - กลยุทธ์ที่เป็นรูปธรรม - วิจัยพื้นที่ปลูกยาง (จำนวนพื้นที่ที่เหมาะสม) ขั้นต่ำที่สามารถให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดี (รายได้พอเพียง)
5. บริหารจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืน	- การทำ FSC เป็นการเพิ่มหรือลดศักยภาพการแข่งขันของ

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ปรับระบบการจัดการสวนยางของไทยตามมาตรฐานการจัดการสวนปาล์มอย่างยั่งยืน	อุตสาหกรรมไม้ยางพาราของไทยหรือไม่ - เพิ่มการวิจัยเกี่ยวกับ FSC ว่าเพิ่มการแข่งขันให้อุตสาหกรรมไม้ยางพาราจริงหรือไม่ - ศึกษาโอกาสและอุปสรรคจากระบบ FSC-CoC (Chain of Custody) - อาจพิจารณามาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากลเพิ่มเติม รวมถึง carbon and water footprint - รับรองว่าไม้ยางพาราเป็นเศษเหลือทางการเกษตร ไม่ใช่ไม้ป่า ควรต้องใช้มาตรฐานการจัดการสวนต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- แนวทางการดำเนินงานควรเพิ่มเติมให้ครอบคลุมเรื่องการลดต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกรด้วย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการแข่งขันกับต่างประเทศ และเพิ่มเติมเรื่องการพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางพาราด้วย นอกจากการพัฒนาวัตถุดิบ และการพัฒนาบุคลากรด้านวิจัยในยุทธศาสตร์ที่ 4 รวมทั้งควรเพิ่มแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลกระทบต่อผลผลิตยางพาราของไทยด้วย เนื่องจากเริ่มมีผลกระทบต่อผลผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิด จึงต้องมีการกำหนดแนวทางการศึกษาในเรื่องดังกล่าวด้วย
- ควรบูรณาการแนวทางภายใต้กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 4 และกลยุทธ์ที่ 5 เพื่อให้สามารถกำหนดเป็นพื้นที่ศึกษาสำหรับนาร่องการพัฒนาการใช้พื้นที่สวนยางในรูปแบบการทำเกษตรผสมผสาน ทั้งในเขตพื้นที่เพาะปลูกเหมาะสมและไม่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การขยายผลต้นแบบและกำหนดเป็นนโยบายด้านการปรับโครงสร้างการผลิตยางพาราในระยะต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เป้าประสงค์	
พัฒนาการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้นเพื่อสร้างโอกาสการผลิตและเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานให้กับกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	-
ตัวชี้วัด	
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 15 โครงการต่อปี	- ควรมากกว่า 15 โครงการต่อปี
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 20 ล้านบาทต่อปี	-
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์	- ควรเพิ่มตัวเลขอย่างน้อยร้อยละ 50 ของโครงการทั้งหมด

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
อย่างเป็นรูปธรรมในอย่างน้อย 1 โครงการต่อปี	- เพิ่มสัดส่วนเป็นอย่างน้อย 2 โครงการต่อปี - อาจเพิ่มตัวชี้วัด เช่น กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจ เข้ามามีส่วนร่วม และได้ใช้ประโยชน์ - โครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมวัดจากอะไร เพราะการประโยชน์จริงๆ อาจจะได้เป็นระยะเวลา 1-2 ปี ควรศึกษาในระยะยาวด้วย (long-time) - ความชัดเจนของการนำไปใช้ประโยชน์คืออะไร
กลยุทธ์การดำเนินงาน	
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนารูปแบบการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การแปรรูปไม้ยางพาราอย่างมีคุณภาพ การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลางน้ำ ด้วยการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งการวิจัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของยางก้อนถ้วยและเศษยางที่เกษตรกรสามารถทำได้ง่ายและมีต้นทุนการผลิตไม่สูง	- งานวิจัยด้านชีวภาพ/เคมีชีวภาพ จากวัตถุดิบยางพารา - ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานหรือไม่ ตาม STR (Standard Thai Rubber) - ควรขยายความของ “การแปรรูปไม้ยางพาราอย่างมีคุณภาพ” ให้ชัดเจน หรือชี้ประเด็นสำคัญ ทั้งในแง่เครื่องมือ เครื่องจักรกล กระบวนการผลิต หรือชนิดของผลิตภัณฑ์
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำได้เองในชุมชน โดยการวิจัยและพัฒนาวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้นเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องใช้ประจำวัน สินค้าประจำท้องถิ่น จากองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาชาวบ้าน	- ผลิตภัณฑ์คืออะไร และใครเป็นผู้ผลิต
กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการแปรรูปยางให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน โดยการสนับสนุนการวิจัยด้านการควบคุมคุณภาพและปรับปรุงสมบัติวัตถุดิบยางพาราให้สอดคล้องตามความต้องการของแต่ละอุตสาหกรรม การปรับปรุงสมบัติของไม้ยางพารา รวมทั้งพัฒนากระบวนการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- การพัฒนางานวิจัยที่ยังไม่มีใน สกว. เช่น งานวิจัยจากมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับยางพารา เพื่อนำมาคัดกรองหางานวิจัยที่เป็นประโยชน์กับธุรกิจด้านยางพาราของประเทศไทย - ด้านมาตรฐานการแปรรูปไม้ยางพาราที่ส่งออกไปจีนยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน - รวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับไม้ยางพาราด้วยหรือไม่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เป้าประสงค์	
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราของประเทศ	-
ตัวชี้วัด	
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 15 โครงการต่อปี	-
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 20 ล้านบาทต่อปี	- ถ้าเพิ่มงบประมาณได้จะดี
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมในอย่างน้อย 2 โครงการต่อปี	- เพิ่มเป็นร้อยละ 50 ของโครงการทั้งหมด - ตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมคืออะไร
4. จำนวนอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนอย่างน้อย 2 เรื่องต่อปี	-
กลยุทธ์การดำเนินงาน	
กลยุทธ์ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้ เช่น ถู่มือยาง ถู๋ยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง เป็นต้น	- วิจัยสารผสมในหมอนยางพาราแล้วเกิดอื้อนอน บวก ทำให้จับอื้อนอน บวก ทำให้หลับสบาย - ควรมีการจัดการนัดพบกันระหว่างอุตสาหกรรมกับนักวิจัย - ควรเพิ่มเติมส่วนของผลิตภัณฑ์ไม้ยางพาราให้ชัดเจนขึ้น เช่น กลุ่มไม้ประกอบ พลังงานจากไม้ สารเคมีที่ได้จากไม้ยางพารา รวมถึงพลาสติกชีวภาพ - เพิ่มผลิตภัณฑ์/นวัตกรรมของไม้ยางพาราสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้อีกมาก เช่น แผ่นไม้วิศวกรรมคุณสมบัติสูง เม็ดพลังงานไม้ยางพาราค่าความร้อนสูง เป็นต้น
กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก ด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สินค้าไบโอเทคน้ำยางสด วัสดุทางวิศวกรรม เวชภัณฑ์ขั้นสูง เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานและก่อสร้าง ประกอบการเรียนการสอน ด้านอู่ติภัย เป็นต้น	- งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ยางเป็นวัสดุเสริมสมบัติวัสดุอื่น (แทนที่จะเป็นวัสดุหลัก) - สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองตลาดผู้สูงวัยและสุขภาพ - อาจพิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำของเสีย/น้ำเสียจากอุตสาหกรรมมาเพิ่มมูลค่า เช่น พลังงานทดแทน

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
กลยุทธ์ที่ 3 สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) เช่น ไขมัน โปรตีน สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ เป็นต้น เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง	- พัฒนาการจัดการของเสียจากการผลิตน้ำยางข้น คือ ชี้แบ่ง เพื่อให้นำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น น้ำยางที่ยังคงเหลือในชี้แบ่งออก แล้วนำชี้แบ่งไปทำปุ๋ย เนื่องจากมีแมกนีเซียมสูง - ควรครอบคลุมผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารที่มีอยู่ในส่วนของไม้ยางพารา (รวมเปลือก) เช่น น้ำส้มควันไม้ สารสกัดจากเนื้อไม้ ethanol - เพิ่มผลิตภัณฑ์/นวัตกรรมของไม้ยางพาราสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้อีกมาก เช่น แผ่นไม้วิศวกรรมคุณสมบัติสูง เม็ดพลังงานไม้ยางพาราค่าความร้อนสูง เป็นต้น - กลุ่มสารเคมีซึ่งเป็นองค์ประกอบในไม้ยางพารา เช่น Cellulose, Hemicellulose, Lignin และ Extractives เป็นสารที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อื่นๆ ได้ เช่น การยัดติดไม้ที่ไม่มีส่วนประกอบของฟอร์มาลดีไฮด์ สารป้องกันรักษาเนื้อไม้ที่ไม่เป็นพิษต่อมนุษย์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ยังไม่มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ของไม้ยางพาราเนื่องจากไม้ยางพาราสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้อีกมากมาย เช่น แผ่นไม้วิศวกรรมคุณสมบัติสูง เม็ดพลังงานไม้ยางพาราค่าความร้อนสูง เป็นต้น
- ควรเน้นการสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ยางพาราในหลายๆ สาขา เช่น การแพทย์และสาธารณสุข การกีฬา อุปกรณ์การศึกษาและเสริมสร้างพัฒนาการวัยเด็ก อุปกรณ์ตกแต่งภายใน เป็นต้น เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลนำเสนอผู้ประกอบการสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบายรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนแปรรูปยางพาราขั้นต้น

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เป้าประสงค์	
สร้างความเข้มแข็งด้านนโยบายในการผลักดันการบริโภคและการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา และพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย	-
ตัวชี้วัด	
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตาม ยุทธศาสตร์ 20 โครงการต่อปี	-
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่	-

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 30 ล้านบาทต่อปี	
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ในอย่างน้อย 1 โครงการต่อปี	- เพิ่มจำนวน กำหนดตัวเลขจากข้อมูลของแต่ละปีที่ผ่านมา เช่น 5 ปี ย้อนหลัง - นโยบายที่รัฐบาลได้นำไปใช้จริงอาจนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัด
4. จำนวนอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนอย่างน้อย 2 เรื่องต่อปี	- เพิ่มจำนวน กำหนดตัวเลขจากข้อมูลของแต่ละปีที่ผ่านมา เช่น 5 ปี ย้อนหลัง
กลยุทธ์การดำเนินงาน	
กลยุทธ์ที่ 1 กำหนดมาตรการของภาครัฐเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ โดยรัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราในหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มการใช้ภายในประเทศให้มากขึ้น เช่น ยางในงานวิศวกรรม ยางล้อรถ เป็นต้น	-
กลยุทธ์ที่ 2 รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ โดยพัฒนาศูนย์ทดสอบคุณภาพมาตรฐานของยาง ไม้ยาง และผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้งระบบตรวจสอบและการรับรองคุณภาพให้ได้มาตรฐาน	- ควรกำหนดมาตรฐานไม้ยางพาราแปรรูปเพื่อการส่งออกให้สอดคล้องกับตลาดส่งออกของประเทศ - การรับรองผลิตภัณฑ์ใหม่ต้องดำเนินการวิจัยตั้งแต่ Lab Scale , Pilot scale, Mass production ซึ่งต้องใช้เวลาในการทดสอบและกำหนดมาตรฐานให้แน่นอนว่าเป็นมาตรฐานที่ใช้รับรองแล้วสมบัติใช้งานได้จริง - การนำยางมาใช้ในอุตสาหกรรม เช่น การทำถนน ทำสนามฟุตบอล สระว่ายน้ำ โดยยกระดับมาตรฐานให้เกิดการยอมรับ - สร้างหน่วยงานที่ช่วยทำมาตรฐาน - แม้ว่าผลิตภัณฑ์จะได้มาตรฐาน แต่ทำอย่างไรให้มีการซื้อขายได้จริง หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวผลิตภัณฑ์ในอนาคต - สนับสนุนให้มีการทวนสอบความถูกต้องของมาตรฐานทดสอบคุณภาพไม้ โดยเฉพาะมาตรฐาน มอก 2423 ซึ่งพบว่ายังมีข้อผิดพลาดและใช้งานได้ค่อนข้างยาก - งานวิจัยหรือคิดค้นวิธีการตรวจสอบ %BAE (Boric Acid Equivalent) ในไม้ยางพาราแปรรูปเพื่อให้โรงงานสามารถทดสอบได้เองอย่างง่าย เพื่อช่วยลดต้นทุนในการตรวจสอบ และลดระยะเวลาในการส่งตัวอย่างไปทดสอบที่อื่น
กลยุทธ์ที่ 3 กำหนดและทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการ	- ควรปรับแก้ไขข้อความให้ครอบคลุมเรื่องกฎหมาย เช่น กำหนดและทบทวนกฎหมาย

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
สนับสนุนจากภาครัฐ เช่น สิทธิประโยชน์ของการแลกเปลี่ยน และหรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี	กฎระเบียบต่างๆ
กลยุทธ์ที่ 4 ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การวิจัยด้านการตลาดเพื่อขยายตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ การศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ยางพาราของผู้บริโภคในตลาดใหม่เพื่อรองรับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น	-
กลยุทธ์ที่ 5 ศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต และกำหนดทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง	- การนำผลผลิตมาแปรรูปใช้ในชีวิตประจำวันให้มากขึ้น ลดการส่งออก ส่งเสริมการใช้ในประเทศมากขึ้น
กลยุทธ์ที่ 6 ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย เช่น บริบทของสิ่งแวดล้อมโลก การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	-
กลยุทธ์ที่ 7 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ยางล้อและยางหล่อดอก อุปกรณ์ทางการแพทย์ ไม้ยางพารา และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา	- ไม้ยางพารา/เป็นกลยุทธ์ที่กว้างมาก เพราะอุตสาหกรรมไม้มีมากมายอาจจะแยกออกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ได้อีก เช่น เฟอร์นิเจอร์ แผ่นบอร์ด ของเล่น พลังงาน ฯลฯ - กลยุทธ์ข้อนี้ไม้ยางพาราถือว่าเป็นคลัสเตอร์ที่กว้างมาก เพราะอุตสาหกรรมไม้ยางพาราถือว่าเป็นคลัสเตอร์ที่กว้างมาก อาจต้องแยกเป็นคลัสเตอร์อื่นๆ ให้เหมือนคลัสเตอร์อย่างได้อีก - กลุ่มคลัสเตอร์ไม้ยางพารา ควรแยกเป็นกลุ่มย่อย เช่น - ผู้ประกอบการ - ผู้ผลิตเครื่องเรือนไม้ยางพารา - กลุ่มผู้ผลิตแผ่นไม้ประกอบ เช่น ไม้ัด particle board, MDF (Medium Density Fiber Board) - กลุ่มบรรจุภัณฑ์ไม้ - กลุ่มพลังงาน (ถ่าน, เม็ดพลังงาน, Chip)
กลยุทธ์ที่ 8 พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสาขายางและวัสดุที่เกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยาง	- จัดให้มีคณะหรือสาขาเกี่ยวกับยางพาราโดยตรงในสถานศึกษาระดับอาชีวและอุดมศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะด้านยางพารา - ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสร้างทรัพยากรมนุษย์เบื้องต้นที่เหมาะสมที่สุด

รายการ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
	- การเพิ่มบุคลากรทางด้านยางโดยการให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี เช่น จาก กยท เป็นนักเรียนทุนโดยตรง โดยจบแล้วต้องทำงานในการยาง - คนเรียนด้านนี้น้อยเนื่องจากขาดการสนับสนุน เช่น การที่ กยท ให้ทุนเรียนจนจบปริญญา - บุคลากรทางยางและวัสดุมีมาก แต่ตอบสนองไม่เพียงพอต่องาน น่าจะเป็นการจัดหลักสูตรสั้นๆ ที่ตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง - จัดให้มีการอบรมเพิ่มความรู้ให้กับผู้ประกอบการมากขึ้น เน้นผลงานวิจัยที่ใช้ได้จริงและได้รับการสนับสนุนจาก สกว. - ในกลยุทธ์ที่ 8 ควรระบุให้ชัดเจน หรือกรอบที่พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรเพิ่มกลยุทธ์การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ/พัฒนาระบบข้อมูลยางพาราเพื่อการตัดสินใจนโยบายด้วย (ข้อมูลการผลิตการแปรรูป การตลาดให้เป็นปัจจุบัน การวิเคราะห์แนวโน้มอนาคตเพื่อวางแผนดูแลราคายาง เป็นข้อมูลยางพาราไว้)
- ควรศึกษากลไกการบริหารจัดการผลผลิตภายในประเทศที่มีความเหมาะสม เช่น การควบคุมพื้นที่ปลูก การบริหารจัดการตลาดซื้อขายยางที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น รวมถึงควรที่จะต้องได้ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีแนวโน้มที่จะพัฒนาเป็นสินค้าที่ภาครัฐจัดซื้อได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ด้านตัวชี้วัด

- ตัวชี้วัดจำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์...และงบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์.. นั้น ควรปรับเปลี่ยนถ้อยคำว่า “...ที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์...” ด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าโครงการวิจัยที่จะดำเนินการต้องมีผลโดยตรงต่อการบรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้
- ตัวชี้วัดเกี่ยวกับจำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้ 4 ยุทธศาสตร์ รวม 6 โครงการต่อปี ควรจะต้องมีการติดตามประเมินผลการนำไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องด้วย และควรมีการรายงานผลให้คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) ซึ่งเป็นกลไกในระดับนโยบายได้รับทราบ ผ่านการประสานงานกับ กยท. (สถาบันวิจัยยาง) เนื่องจากการวิจัยและพัฒนายางพาราเป็นเรื่องที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาของยางพาราของประเทศ
- ตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1-2 โครงการต่อปี น้อยเกินไป ควรปรับเปลี่ยน เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดสำคัญในเรื่องการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนวิจัย

- ควรต้องกำหนดตัวชี้วัดนี้กำหนดเป็นจำนวนโครงการวิจัยยางพารา/งบประมาณวิจัยยางพารา/โครงการวิจัยด้านยางพารานั้นสะท้อนการบรรลุเป้าประสงค์หรือไม่ เพราะดูเบื้องต้นแล้วยังไม่ตรงเป้า
- เพิ่มตัวชี้วัดจำนวนโครงการที่ใช้ประโยชน์
- เพิ่มจำนวนโครงการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
- ควรให้คำจำกัดความของการใช้ประโยชน์ว่าครอบคลุมกิจกรรมใดบ้าง
- การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์วัดจากอะไร
- ปรับมุมมองลงไปสู่พื้นที่จริง เป็นรูปธรรมที่ทำได้จริง
- ตรวจสอบประสิทธิภาพของการดำเนินงานว่าทำได้จริงตามแผนหรือไม่ แล้วจะแก้ไขอย่างไรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. อุตสาหกรรมไม้ยางพารา

- อุตสาหกรรมไม้ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประกอบ เครื่องจักรต้นทุนสูง อยากให้ สกว.เข้าไปดูตรงนี้ด้วย
- แรงงานมีผลต่ออุตสาหกรรมไม้และปัจจัยอื่นๆ
- โครงสร้างต้นทุนไม้ยางพาราของประเทศไทยแพงกว่าไม้โอ๊คนำเข้า
- การใช้เอทิลีนในขั้นตอนการผลิตน้ำยางมีผลกระทบต่อเนื้อไม้หรือไม่
- FSC เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันจริงหรือไม่ หรือลดศักยภาพการแข่งขัน กันโอกาสการส่งออก

3. ด้านโลจิสติกส์

- ควรเพิ่มการวิจัยด้านการขนส่ง Logistics เพิ่มการทำตลาดให้ครบวงจรของระบบ marketing
- ด้านการขนส่งโลจิสติกส์ทางเรือ พัฒนาการขนส่งทางเรือให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของการส่งออกของผู้ประกอบการ

4. ด้านฐานข้อมูล

- จัดทำระบบ IT เชื่อมโยงอย่างทั่วถึง
- เพิ่มการทำฐานข้อมูลทั้งระบบ ให้ผู้ใช้ประโยชน์แต่ละกลุ่มได้รับทราบ
- ควรมีการพัฒนาาระบบสารสนเทศ/ข้อมูลการวิจัยกลาง ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าไปสืบค้นสอบ ถาม ข้อมูลองค์ความรู้ได้ เช่น ถาม/ตอบ โดยนักวิจัยและผู้ใช้
- งานวิจัยด้านยางพารามีค่อนข้างเยอะแต่นักวิจัยที่จะเข้ามาในส่วนของยางพาราอาจหาข้อมูลได้ยากกว่าตอนนี้ งานวิจัยไปถึงไหนแล้ว
- ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูล
- Google ง่ายในการหาข้อมูล

5. การบูรณาการการวิจัย

- บูรณาการงานวิจัยกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง
- บูรณาการงานวิจัยจากหลายหน่วยงาน อาจจะทำงานที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน หรือสามารถช่วยกันหรือพัฒนาเพิ่ม เพื่อให้สามารถนำไปใช้งานได้จริง
- เน้นการพัฒนาและเน้นงานวิจัยด้านการจัดการในทุกส่วนของห่วงโซ่อุปทาน

- การบูรณาการการวิจัยพัฒนาทางพาราของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ดำเนินการเรื่องวิจัยทางพารา ควรมีการจัดเชื่อมโยงและบูรณาการกันทั้ง ในเครือข่าย คบอช. กยท. และสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้การวิจัยทางพาราของประเทศมีความเป็นเอกภาพ และทำให้การวิจัยพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนกัน

6. การต่อยอดผลงานวิจัย

- อาจพิจารณาถึงการสนับสนุน สร้างโรงงานต้นแบบ (pilot plant) สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ได้พัฒนาในระดับ Lab Scale เป็นที่น่าพอใจแล้ว
- ควรทำโรงงานต้นแบบอย่างลือและทำการตลาดเพื่อให้เกิดการพัฒนาของเทคโนโลยีในด้านดังกล่าว โดยในระยะเริ่มแรกรัฐอาจจะสนับสนุนก่อน
- สร้างตลาดให้สามารถทำแล้วขายได้โดยจับมือผู้ใช้
- ควรมีการจัดการจับคู่ระหว่างนักวิจัยกับอุตสาหกรรม เพื่อให้งานวิจัยหรือโจทย์การวิจัยตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมหรือใช้งานในเชิงพาณิชย์ได้โดยตรง
- การวิจัยแบบมุ่งเป้าที่มีตัวชี้วัดเป็นผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมโดยมีความร่วมมือกับกลุ่มอุตสาหกรรม ควรต้องตระหนักในสัญญาหรือเงื่อนไขของผู้ให้ทุนด้วยที่กำหนดว่าลิขสิทธิ์เป็นของผู้ให้ทุน ประเด็นนี้อาจเป็นข้อจำกัดที่ทำให้อุตสาหกรรมไม่ให้ความสนใจให้ความร่วมมือ และผู้ให้ทุนก็ไม่มีศักยภาพในการที่จะนำนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์ ประเด็นนี้จึงควรให้ลิขสิทธิ์ตกอยู่กับอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมได้เลย
- การพัฒนาโครงการวิจัยภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายนักวิชาการ เชื่อมโยงกับเกษตรกรต้นน้ำและผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถต่อยอดและปรับปรุงงานวิจัยได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน

7. ด้านอื่นๆ

- ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยไม่ทั่วถึง
- การจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่ ยากหรือมีหลายขั้นตอน
- ผลิตภัณฑ์ใหม่มีมาตรฐาน แต่อาจมีผลกระทบหลังการใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่
- ศึกษาว่าทำไมประเทศไทยยังแปรรูปน้อยและจะแก้ไขอย่างไร
- ควรจัดกิจกรรมอภิปรายดีกว่าการเขียน เนื่องจากการเขียนอาจสื่อสารได้ไม่ครบถ้วน

ภาคผนวก 8

รายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนภูมิภาค ครั้งที่ 2

เรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

วันศุกร์ที่ 23 ธันวาคม 2559

ณ ห้องบอลรูม ชั้น 1 โรงแรมโนโวเทล ระยอง ริมน้ำ รีสอร์ท จังหวัดระยอง

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุนันท์ นวลพรหมสกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและแผน การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)
2. นายก่อเกียรติ สมประสงค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
3. น.ส.ธรรมภรณ์ ประภาสวัต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ กองบริหารแผนและงบประมาณการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
4. นายบัญชา เวียงสมุทร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี
5. ดร.สุพัตรา รักษาพรต	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
6. ดร.พิลาสินี ลิ้มสุวรรณ	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง
7. น.ส.รัตนภรณ์ มั่นทุ่ง	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง
8. น.ส.เสาวลักษณ์ คงเอียง	คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง
9. นายประทีป มุกดา	การยางแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัดจันทบุรี
10. นายไพบูลย์ กิตติพงศ์วัฒน์	การยางแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัดระยอง
11. นายพนนต์ แสงเทศ	การยางแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัดฉะเชิงเทรา
12. นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	สภาเครือข่ายยางและสถาบันเกษตรกรการยางพาราแห่งประเทศไทย
13. นางสาวปิยภรณ์ แซ่ลิ้ม	สมาคมยางพาราไทย
14. นางพรพรรณ วัฒนศรี	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราวังจันทร์ ระยอง
15. นางมาราตี มัญขุนากร	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราวังจันทร์ ระยอง
16. นายนวรานนท์ อนันวรรณกรณ์	ชุมนุมสหกรณ์ จังหวัดระยอง
17. นายนิคม เหมือนโพสเชป	ชุมนุมสหกรณ์ จังหวัดระยอง
18. นายประจวบ อนันธิ์	ชุมนุมสหกรณ์ จังหวัดระยอง
19. นายเรวัตร แสงวารินทร์	ชุมนุมสหกรณ์ จังหวัดระยอง
20. นายประยูร สดใส	เกษตรกร
21. นายภิรมย์ ลอยสุขวงศ์	เกษตรกร
22. นายสำรวย วงศ์เกิดสุข	เกษตรกร

23. นายสัมพันธ์ บุรณยาพร	เกษตรกร
24. นายอนุสิทธิ์ พัฒนางาม	เกษตรกร
25. นายประเสริฐ จรัสสุทธิกุล	บริษัท เจียไทย ยางพารา จำกัด
26. นายวิทยานิพนธ์ จิตตะนาคิ	บริษัท พี ไอ อินดัสทรี จำกัด
27. นายศักดิ์ดา พงศ์พันธุ์บัณฑิต	บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์กรุ๊ป จำกัด สาขาระยอง
28. นายสุริยา สุทธิวุฒิ	กลุ่มบริษัท ไทยอีสเทิร์น

สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา

1. ดร.วีรศักดิ์ สมितिพงศ์
2. นายพยับ นามประเสริฐ
3. น.ส.ประภาพรรณ วันนา
4. น.ส.คณัฐตรา แก้วคำ
5. น.ส.ณัทภัทกร จิตอาษา

แผนงานวิจัย การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2559 และการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)

1. ดร.พิลาณี ไฉนอมสัจย์
2. ดร.ปฐมมา จาตกานนท์
3. ดร.วรารุณี ศุภมิตรมงคล
4. นายชาญชัย อติวรรณพัฒน์
5. น.ส.อริญณี ทองจันทร์แก้ว
6. น.ส.สุพรรณษา ภัคศิรีสันติกุล
7. นายทศพล อูมะมานิต

หลักการและเหตุผล

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาทจากการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ยางพาราเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งของประเทศไทยและเป็นหนึ่งในทรัพยากรเพียงไม่กี่ประเภทของประเทศที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ทั้งนี้สินค้ายางพาราของไทยส่วนใหญ่ยังคงส่งออกในรูปของสินค้าเกษตรกรรมที่มีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าสูงและมีมูลค่าสินค้าต่ำ การนำวัตถุดิบยางพารามาทำการแปรรูปในประเทศให้เป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้ายังอยู่ในระดับต่ำ (ไม่ถึงร้อยละ 20 ของปริมาณยางพาราที่ผลิตได้) โดยการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่การเพิ่มอัตราการนำวัตถุดิบยางพารามาเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ยางพารานั้นมีรากฐานสำคัญมาจาก งานวิจัยและพัฒนายางพาราของประเทศเป็นหลัก

เครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยของประเทศเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ ที่จำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน จึงได้มอบหมายให้สำนักกองทุนการสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นเจ้าภาพหลักในการวิจัยพัฒนายางพารา และจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อเป็นทิศทางให้การทำวิจัยด้านยางพาราของประเทศมีความชัดเจน ผลผลิตงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของผลงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานสนับสนุนการวิจัยยางพาราของ (สกว.) ได้ยึดตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) กรอบวิจัยแบบมุ่งเป้าที่พิจารณาตามสถานการณ์ความเหมาะสมของแต่ละปี ดังนั้นการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับใหม่) ที่อยู่ระหว่างการจัดทำอยู่จะเป็นการพัฒนาข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ที่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้นด้วยได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลง และระดมข้อมูลข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับยางพาราในด้านต่างๆ อีกครั้งหนึ่ง

สรุปการดำเนินงาน

การจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” ครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ การยางแห่งประเทศไทย สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา สกว. แผนงานวิจัยโครงการติดตามยางพาราฯ 2559 นักวิจัย เกษตรกร และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางพารา รวมทั้งสิ้น 40 คน

กำหนดการ

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดย ดร.วีรศักดิ์ สมितिพงศ์ สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา
09.15 - 10.15 น.	บรรยายสรุป “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดย คณะผู้วิจัย
10.15 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	อภิปรายข้อคิดเห็นต่อ “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ฉบับร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” ผู้ร่วมอภิปราย : -คุณสุนันท์ นวลพรหมสกุล การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) -คุณก่อเกียรติ สมประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) -คุณธรรมภรณ์ ประภาสวัต สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
	ผู้ดำเนินการอภิปราย คุณพยับ นามประเสริฐ
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 16.30 น.	การประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “ทิศทางการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา: เป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ สำคัญที่ควรกำหนดในยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่” ผู้ดำเนินการประชุม ดร.วราวุฒิ ศุภมิตรมงคล (บริการอาหารว่างในที่ประชุม)
16.30 น.	ปิดการประชุม

ภาพที่ 1 การประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

สรุปสาระสำคัญจากการประชุม

1. **ดร.วีรศักดิ์ สมธิพิงศ์** ผู้ประสานงาน สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยเป็นประธานในการประชุมและได้กล่าวเปิดการประชุม
2. **ดร.พิลาณี ไกลนอมสสัย** หัวหน้าแผนงาน “การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ได้กล่าวรายงานต่อที่ประชุม เรื่อง “ความเป็นมา วัตถุประสงค์และความสำคัญของประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” เพื่อพัฒนาร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์ พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความเคลื่อนไหวในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ ให้เครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยยางพารา และระดมข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับยางพาราในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนารอบการวิจัยด้านยางพาราประจำปีงบประมาณ 2561 ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยางพาราหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. **บรรยายสรุป** “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดย คุณชาญชัย อติวรรณพัฒน์ และ ดร.ปฐมา จาตุกานนท์ คณะผู้วิจัยจากแผนงานวิจัย การติดตาม วิเคราะห์ และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2559 และการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)
4. **คุณพยับ นามประเสริฐ** ที่ปรึกษาสำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้เสนอข้อคิดเห็นต่อ “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ฉบับร่าง) รวมทั้ง

เป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดยมีผู้ร่วมอภิปรายจากการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สรุปได้ดังนี้

4.1 การอภิปรายโดย คุณสุนันท์ นวลพรหมสกุล ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและแผน การยางแห่งประเทศไทย

วิสัยทัศน์ ค่านิยมองค์กร พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แผนวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง และฐานข้อมูลงานวิจัยของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) โดยเน้นด้านยุทธศาสตร์เป็นหลัก กยท.ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิจัยสอดคล้องกับสกว. ในด้านงานวิจัยต้นน้ำ โดยเน้นการวิจัยที่ผู้ใช้เป็นหลัก สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การคัดเลือกพันธุ์อย่างแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม และจัดทำแผนการยาง 20 ปี

4.2 การอภิปรายโดย คุณก่อเกียรติ สมประสงค์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ความท้าทายในการพัฒนาประเทศ และทิศทางการปรับตัวในระยะต่อไป ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ยุทธศาสตร์แผนฯ 12 ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา และข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

- ควรจะเพิ่มนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรและอุตสาหกรรม
- ควรเพิ่มยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ซึ่งมีส่วนที่กล่าวถึงเรื่องการพัฒนา ยางพาราไว้ด้วยในการพัฒนาพื้นที่
- ควรตัดเรื่องกรอบทิศทางการขับเคลื่อนงานวิจัยยางพาราในช่วงแผนฯ 12 ออก เนื่องจากเป็นเพียงข้อเสนอ แนวคิดฯ ซึ่งกรอบฯดังกล่าวไม่ได้ระบุไว้ในแผนฯ 12
- การทำสวนยางแบบผสมผสานในยุทธศาสตร์ที่ 1 ควรบูรณาการแนวทางภายใต้กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 4 และกลยุทธ์ที่ 5 เพื่อให้สามารถกำหนดเป็นพื้นที่ศึกษาสำหรับนำร่องการพัฒนาการใช้พื้นที่สวนยางในรูปแบบการทำ เกษตรผสมผสาน ทั้งในเขตพื้นที่เพาะปลูกเหมาะสมและไม่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การขยายผลต้นแบบและกำหนดเป็น นโยบายด้านการปรับโครงสร้างการผลิตยางพาราในระยะต่อไป
- การพัฒนาโครงการวิจัยภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายนักวิชาการ เชื่อมโยง กับเกษตรกรต้นน้ำและผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถต่อยอดและปรับปรุงงานวิจัยได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน และควรให้ความสำคัญกับการวิจัยแบบชุมชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น โดยเฉพาะที่ เกี่ยวข้องกับเกษตรกร
- การบูรณาการการวิจัยพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ดำเนินการเรื่องการวิจัยยางพารา ควรมี การเชื่อมโยงและบูรณาการในการทำวิจัย ทั้งในเครือข่าย คอบข. กยท. หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้การวิจัยยางพาราของประเทศมีความเป็นเอกภาพ และเห็นภาพรวมทั้งหมด และทำให้การวิจัยพัฒนาเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

4.3 การอภิปรายโดย คุณธรรมภรณ์ ประภาสวดี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กองบริหารแผนและงบประมาณการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

แผนบูรณาการการวิจัยและนวัตกรรมประจำปีงบประมาณ 2561 สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนฯ 12

ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และเป้าหมายที่ 2 เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยแผนบูรณาการดังกล่าวประกอบด้วยเป้าหมาย ดังนี้

- **ด้านเศรษฐกิจ** เป้าหมายที่ 1 วิจัยและนวัตกรรมในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศ
- **ด้านสังคม** เป้าหมายที่ 2 วิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือ สร้างความเข้มแข็งด้านสังคม ชุมชน ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตประชาชน ตามยุทธศาสตร์ประเทศ
- **ด้านสังคมความรู้** เป้าหมายที่ 3 วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้ที่มีศักยภาพ โครงการวิจัยที่แล้วเสร็จสามารถยื่นตีพิมพ์ระดับชาติ หรือนานาชาติ
- **ด้านโครงสร้างพื้นฐาน** เป้าหมายที่ 4 พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยเอื้อที่สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

และมีข้อคิดเห็นต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ต้องสอดคล้องกับงานวิจัยของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ของการยางแห่งประเทศไทย
- ควรปรับวิสัยทัศน์ให้สั้น กระชับ และชัดเจนว่าจะมุ่งสู่ความสำเร็จอะไร
- ยุทธศาสตร์ที่ 1-4 มีเป้าหมายคล้ายคลึงกัน ควรต้องมีเป้าหมายที่ต่างกัน
- ควรเพิ่มตัวชี้วัดของเป้าหมาย เนื่องจากตัวชี้วัดดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญ
- ควรทบทวนและปรับตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน เนื่องจากมีลักษณะใกล้เคียงกันและไม่ชัดเจน และเป้าหมายของชี้วัดควรท้าทายมากกว่านี้
- ควรสรุปและวิเคราะห์จำนวนโครงการวิจัยในปี 2555-2559 ซึ่งจะแสดงถึงผลผลิตในแต่ละยุทธศาสตร์ รวมทั้งวิเคราะห์งานวิจัยของหน่วยงานอื่นๆ เพื่อประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์
- งานวิจัย 5 ปีที่ผ่านมา ยังไม่มีการขับเคลื่อนและไม่ท้าทาย
- ควรจะเน้นสายการผลิตมากกว่าการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต
- กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) ควรอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 3 หรือยุทธศาสตร์ที่ 4

สรุป

จากการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” สามารถสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นและแบบแสดงความคิดเห็นรายประเด็นยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

1. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
วิสัยทัศน์ บูรณาการ สร้างสรรค์และขับเคลื่อนงานวิจัยทางพาราทั้งด้านผลิตภาพ ประสิทธิภาพ และการเพิ่มมูลค่าเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างมีเสถียรภาพในทุกห่วงโซ่อุปทานทางพาราไทย นำไปสู่การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยที่สนองตอบต่อชาวสวนยาง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม		- ควรเพิ่มเติมการเพิ่มคุณภาพและมูลค่า เพราะผู้ใช้อย่างต้องการคุณภาพและราคา - การทำงานจะต้องบูรณาการร่วมกัน ทั้งนักวิชาการและชาวสวนยางพารา - ควรปรับให้กระชับ ไม่ยาว และเข้าใจง่าย - ข้อเสนอสำหรับการปรับวิสัยทัศน์ เช่น

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
ยางพาราและผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน		“ขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนายางพาราอย่างบูรณาการในทุกห่วงโซ่อุปทานนำไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนของผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบ”
พันธกิจ พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสนับสนุนการผลิตและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย และพัฒนารายกลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ยางพารา		- ควรเน้นพัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราต้นน้ำให้มาก เนื่องจากชาวสวนยางพารามีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมของประเทศ จึงควรวิจัยในสิ่งที่ชาวสวนยางพาราต้องการ - ควรแยกเป็นข้อๆ แทนการเขียนรวม -ให้สอดคล้องกับ Thailand 4.0

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรระบุวัตถุประสงค์ก่อนเป้าหมายและต้องมีคำว่า เพื่อ ในแต่ละข้อ 1-4 ด้วย เพื่อให้แตกต่างจากกลยุทธ์
- ควรปรับปรุงเป้าหมายให้แตกต่างจากวิสัยทัศน์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
เป้าประสงค์		
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพของผลผลิตยางพาราต้นน้ำ		- ควรเน้นให้ผลผลิตมีคุณภาพดี และสม่ำเสมอ ไม่มีการปลอมปนคุณภาพ - อยากให้เน้นไปที่ผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัดและเป้าหมาย		
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 5 โครงการต่อปี		- เพิ่มเป็น 8 โครงการต่อปี
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 5 ล้านบาทต่อปี		- เพิ่มเป็น 10-20 ล้านบาทต่อปี - ควรจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น - ควรกำหนดมากกว่านี้ต่อปีหรือตามคุณภาพของโครงการวิจัย
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 3 โครงการต่อปี (หรือร้อยละ 70 ของโครงการทั้งหมด)		- อย่างน้อย 5 โครงการ
กลยุทธ์การดำเนินงาน		

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
1. เพิ่มผลผลิตต่อไร่ วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางและผลผลิตน้ำยาง โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการผู้ประกอบการ รวมทั้งการลดต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร		- เน้นสิ่งที่ชาวสวนยางพาราต้องการ - ต้องการยางพันธุ์ใหม่ที่มีผลผลิตสูง 500/กก./ไร่/ปี - ควรใช้ระบบการเจาะลำต้นร่วมกับการติดแก๊สเอทิลีนในช่วงหน้าฝน
2. บริหารจัดการแปลงปลูกแบบผสมผสาน วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานกับการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่		- ปลูกสับปะรดในสวนยางเมื่อต้นยางอายุไม่เกิน 3 ปี - เลี้ยงไก่และหาตลาดให้ - สมควรวิจัยอย่างเร่งด่วนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง - ควรวิจัยแผนเศรษฐกิจพอเพียง
3. กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกยางพารารวมถึงการเสริมสร้างระบบ กลไก และโครงสร้างพื้นฐานรองรับผลผลิตต้นน้ำจากชาวสวนยางพารา		-
4. บริหารจัดการสวนยางพาราอย่างยั่งยืน ปรับระบบการจัดการสวนยางของไทยตามมาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน		- นำระบบ FSC มาใช้ - ต้องพัฒนาให้เป็นสวนป่าที่ทันสมัย - ปลูกยางเป็นพืชเชิงเดี่ยว - ปลูกพืชที่อยู่ในร่มยางได้
5. ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตยางพารา พัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง บริหารจัดการการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ		- เนื่องจากแรงงานหายากและค่าแรงสูง จึงควรพัฒนาเครื่องมือการกรีดยางที่ทันสมัย - พัฒนาพันธุ์ยางให้เหมาะสมสำหรับสภาพอากาศของประเทศไทย - นอกจากการพัฒนาพันธุ์ยาง ควรพัฒนาสารอาหารเพิ่มเติมสำหรับต้นยางด้วย
6. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ เช่น พัฒนาระบบการหรือเครื่องมือกรีดยางให้มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ พัฒนาวิธีการบำรุงและดูแลรักษาสวนยางอย่างมีประสิทธิภาพ		- ควรจัดหาเครื่องกรีดยางให้ชาวสวนยางพารา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
เป้าประสงค์		
พัฒนาการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้นเพื่อสร้าง โอกาสการผลิตและเสริมสร้างห่วงโซ่อุปทานให้กับกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		-

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
ตัวชี้วัดและเป้าหมาย		
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 15 โครงการต่อปี		-
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 20 ล้านบาทต่อปี		-
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 10 โครงการต่อปี (หรือร้อยละ 70 ของโครงการทั้งหมด)		-
กลยุทธ์การดำเนินงาน		
1. พัฒนาวิธีการแปรรูปขั้นต้นของวัตถุดิบยางพารา เช่น การแปรรูปไม้ยางพาราอย่างมีคุณภาพ การผลิตยางแท่งคุณภาพดี ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้นและของเหลือใช้จากกระบวนการกลั่นน้ำ ด้วยการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งการวิจัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของยางก้อนถ้วยและเศษยางที่เกษตรกรสามารถทำได้ง่ายและมีต้นทุนการผลิตไม่สูง		-
2. พัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพาราที่ไม่ซับซ้อนและสามารถทำได้เองในชุมชน โดยการวิจัยและพัฒนาวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้นเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องใช้ประจำวัน สินค้าประจำท้องถิ่น จากองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาชาวบ้าน		-
3. พัฒนาการแปรรูปให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน โดยการสนับสนุนการวิจัยด้านการควบคุมคุณภาพและปรับปรุงสมบัติวัตถุดิบยางพาราให้สอดคล้องตามความต้องการของแต่ละอุตสาหกรรม การปรับปรุงสมบัติของไม้ยางพารา รวมทั้งพัฒนากระบวนการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม		-

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- งานวิจัยสำหรับผู้ประกอบการ ควรศึกษาโครงสร้างตลาด เนื่องจากมีตลาดมาก จึงควรศึกษาเพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสม
- ในการพัฒนาการแปรรูปต้นน้ำ ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ควรศึกษาว่าตลาดเป็นอย่างไร
- งานวิจัยด้านวิสาหกิจชุมชนและศักยภาพวิสาหกิจชุมชน สินค้ามีคุณภาพ แต่ไม่มีตลาดต้องการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
<u>เป้าประสงค์</u>		
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราของประเทศ		-
<u>ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</u>		
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 15 โครงการต่อปี		-
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 20 ล้านบาทต่อปี		- หากมีงานวิจัยที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับองค์กรยางพารา ควรปรับเพิ่มงบประมาณ
<u>ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</u>		
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 10 โครงการต่อปี (หรือร้อยละ 70 ของโครงการทั้งหมด)		-
4. จำนวนอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนอย่างน้อย 2 เรื่องต่อปี		- อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดภายในประเทศ - ควรส่งเสริมการดำเนินการให้มากขึ้น
<u>กลยุทธ์การดำเนินงาน</u>		
1. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้ เช่น ถูมมียาง ถูมยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง เป็นต้น		-
<u>กลยุทธ์การดำเนินงาน</u>		
2. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก ด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สีนํ้าไปโอเทคนํ้ายางสด วัสดุทางวิศวกรรม เวชภัณฑ์ขั้นสูง เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานและ		-

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
ก่อสร้าง ประกอบการเรียนการสอน ด้านปฏิบัติ เป็นต้น		
3. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) เช่น ไขมัน โปรตีน สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ เป็นต้น เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง		- มีความต้องการสูง
4. สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การแพทย์และสาธารณสุข การกีฬา อุปกรณ์การศึกษา และเสริมสร้างพัฒนาการวัยเด็ก อุปกรณ์ตกแต่งภายใน เป็นต้น		- ควรวิจัยผลิตภัณฑ์ยางสำหรับป้องกันการล้ม กระแทกและลดอันตรายต่อผู้สูงอายุ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงวัย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ควรเพิ่มเติมมาตรฐานศูนย์ทดสอบต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบายรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนแปรรูปยางพาราขึ้นต้น

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
<u>เป้าประสงค์</u>		
สร้างความเข้มแข็งด้านนโยบายในการผลักดันการบริโภคและการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา และพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย		-
<u>ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</u>		
1. จำนวนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 20 โครงการต่อปี		-
<u>ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</u>		
2. งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัยด้านยางพาราที่สนับสนุนและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ 30 ล้านบาทต่อปี		- ลดลงเป็น 25 ล้านบาทต่อปี
3. จำนวนโครงการวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 14 โครงการต่อปี (หรือร้อยละ 70 ของโครงการทั้งหมด)		-
4. จำนวนอนุสิทธิบัตร/สิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนอย่างน้อย 2 เรื่องต่อปี		-
<u>กลยุทธ์การดำเนินงาน</u>		

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
1. กำหนดมาตรการของภาครัฐเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ โดยรัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราในหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มการใช้ภายในประเทศให้มากขึ้น เช่น ยางในงานวิศวกรรม ยางล้อรถ เป็นต้น		- ใช้ยางเพื่อผลิตล้อรถเพื่อการเกษตร เช่น ล้อรถไถนา ล้อดอกยาง
2. รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่จากผลงานวิจัยเพื่อการต่อยอดเชิงพาณิชย์ โดยพัฒนาศูนย์ทดสอบคุณภาพมาตรฐานของยาง ไม้ยาง และผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้งระบบตรวจสอบและการรับรองคุณภาพให้ได้มาตรฐาน		-
3. กำหนดและทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่านกลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น สิทธิประโยชน์ของการแลกเปลี่ยน และหรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี		-
กลยุทธ์การดำเนินงาน		
4. ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น การวิจัยด้านการตลาดเพื่อขยายตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ การศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ยางพาราของผู้บริโภคในตลาดใหม่เพื่อรองรับการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น		-
กลยุทธ์การดำเนินงาน		
5. ศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต และกำหนดทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นสินค้าที่ภาครัฐจัดซื้อได้อย่างต่อเนื่อง		-
6. ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศไทย เช่น บริบทของสิ่งแวดล้อมโลก การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ		-
7. ศึกษาและพัฒนากลไกการบริหารจัดการผลผลิตภายในประเทศที่เหมาะสม เช่น การควบคุมพื้นที่ปลูก การบริหารจัดการตลาดซื้อขายยางที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น		- พัฒนาตลาดยางไทยให้เป็นดัชนีชี้ราคา ไม่ใช่กำหนดจาก TOCOM หรือตลาดเชียงไฮ้
8. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพาราตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมยางล้อ		-

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
และยางหล่อดอก อุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ อุตสาหกรรมไม้อย่างพารา ผลิตภัณฑ์ยางเพื่อการผลิตโดยกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน		
9. พัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสาขายางและวัสดุที่เกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยาง		- ขยายเรื่องการพัฒนาบุคลากรด้านวิจัยให้ครอบคลุมการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยให้ครอบคลุมการพัฒนางานวิจัย

2. สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางการวิจัยด้านยางพาราของประเทศไทยในอนาคต

2.1 งานวิจัยเร่งด่วนที่จำเป็นต้องดำเนินการทันที

งานวิจัยต้นน้ำ

- งานวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนเกษตรกร และการพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบ
- วิจัยพันธุ์ยางที่เจริญเติบโตเร็วและให้ผลผลิตต่อไร่มากกว่า 400 กก./ 1 ไร่
- วิจัยและพัฒนาต้นยางพาราหน้าตายให้สามารถกลับมากรีดยางได้
- การเพิ่มผลผลิตน้ำยางในฤดูฝนด้วยระบบเจาะติดแก๊สเอทิลีน และการเพิ่มผลผลิตยางในฤดูแล้งด้วยระบบกรีดและติดแก๊สเอทิลีนในยางพารา

งานวิจัยกลางน้ำ

- งานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างการตลาด เพื่อค้นหาราคาที่แท้จริงสำหรับการอ้างอิงตลาดในลักษณะเดียวกันกับตลาด SICOM SGX เนื่องจากราคายางมีความผันผวนโดยอ้างอิงจากราคาตลาดล่วงหน้า โดยเฉพาะ SICOM SGX ควรศึกษาโมเดลต้นแบบจาก SICOM เพื่อพัฒนาตลาดอ้างอิงไทย เช่น TFEX มิฉะนั้นราคายางจะเป็นลักษณะผูกขาด (monopoly) จาก SICOM โดยผู้ใช้อย่างต่างประเทศเป็นผู้กำหนดราคา จึงควรมุ่งเน้นโจทย์วิจัยเกี่ยวกับตลาด SICOM เป็นหลัก

งานวิจัยปลายน้ำ

- งานวิจัยเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยางสำหรับรถยนต์และมอเตอร์ไซค์ ถุงมือยางที่ไม่มีโปรตีน เครื่องสำอางที่ผลิตจากน้ำยาง
- งานวิจัยด้านการตลาด
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ยางธรรมชาติเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ราคายางพาราสูงขึ้น
- ผลิตภัณฑ์และมาตรฐานผลิตภัณฑ์

2.2 งานวิจัยที่จำเป็นต้องดำเนินการภายในระยะเวลา 3-5 ปี

- การวิจัยเพื่อลดพลังงานสำหรับผู้ประกอบการกลางน้ำ เช่น การลดพลังงานสำหรับการบำบัดน้ำเสียจะสามารถลดต้นทุนจากค่าไฟฟ้าและเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ประกอบการได้ การพัฒนาสารหรือจุลินทรีย์สำหรับการบำบัดน้ำเสีย เพื่อลดการใช้พลังงานในการบำบัดน้ำเสีย ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมทางกลิ่น และมลพิษต่างๆ
- การใช้ยางพาราทำถนนในเขตพื้นที่ชนบท เป็นการใช้ยางพาราภายในประเทศ ลดภัยอันตรายจากอุบัติเหตุการใช้รถบนถนน (ถนนยางพาราคุณภาพสูง)
- การผลิตยางรถไถ
- การแสวงหาตลาดการรับซื้อยางทั้งในและนอกประเทศให้มากขึ้น
- การวิจัยเกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ทั้งระบบตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อบูรณาการทั้งระบบและสร้างความเชื่อมโยงทั้งหมด เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

- การวิจัยเกี่ยวกับการทดสอบยางล้อและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางโดยตรง เช่น สถาบันทดสอบหรือศูนย์ทดสอบ
- การวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของราคายาง
- การเผยแพร่ความรู้จากงานวิจัย

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

3.1 ด้านการบูรณาการ

- กลยุทธ์และโครงการที่เกี่ยวกับผลผลิตต้นน้ำเป็นภารกิจหลักของกยท. ควรบูรณาการร่วมกันระหว่างวช.หรือสกว. กับกยท. เกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย เนื่องจากหลายโครงการมีความซ้ำซ้อนกัน ในส่วนของงานวิจัยระหว่างสกว.กับ กยท. ควรปรับเป็นลักษณะต่อยอดงานวิจัยมากกว่าการทำวิจัยเรื่องเดียวกัน เนื่องจากสิ้นเปลืองงบประมาณและบุคลากร

- ควรบูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น กยท. วช. สกว. และสถาบันการศึกษา เพื่อลดความซ้ำซ้อนด้านงบประมาณ เวลา และบุคลากร

3.2 ด้านการวิจัย

- ควรคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงานเป็นหลักในการวิจัย
- งานวิจัยต้องสอดคล้องกับผู้ใช้ประโยชน์ ควรเน้นวิจัยเกี่ยวกับผู้ใช้เป็นหลัก
- เน้นงานวิจัยที่ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์
- ควรพัฒนาเครื่องทุ่นแรงแทนแรงงานคน
- พัฒนาอุปกรณ์กรีดยาง ง่าย เร็วหรือพันธุ์ยางพิเศษที่สามารถเจาะหรือกรีดน้อย แต่ให้ผลผลิตมาก
- อิทธิพลของการปลูกพืชร่วมยางพาราต่อผลผลิตน้ำยางพาราและกำไรจากการผลิตยางพาราพันธุ์ใหม่ RRIT251
- อิทธิพลของระบบการเจาะและระบบกรีดร่วมกับการใช้แก๊สเอทิลีนต่อน้ำยางพาราในฤดูแล้งและฤดูฝน
- อิทธิพลของสารเคมีผสมถึงน้ำยางพาราต่อคุณภาพพลอกหมอนหรือพลอกตุ๊กตาจากน้ำยางพาราพันธุ์ RRIT 251
- คุณสมบัติของยางแปรรูปในรูปของถนนยางพารา พื้นคอกสัตว์เลี้ยง (กวาง แมว กระต่าย เป็นต้น) สรรพน้ำยางพารา ที่ผลิตจากน้ำยางสดพันธุ์ RRIM600 และ RRIT251
- การหาปริมาณเนื้อยางแป้ง (DRC) เนื่องจากการโก่งราคา
- มาตรฐานอุตสาหกรรม
- ควรเพิ่มผลผลิต เช่น ไม้ใช้ปุ๋ย เพื่อลดต้นทุน
- ควรวิจัยเรื่องปุ๋ยเป็นหลัก
- การดูแลต้นน้ำให้ดี เช่น ยางก้อนถ้วยทำให้มีคุณภาพที่ดี
- วิธีการแก้ไขปัญหายางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- วิจัยเกี่ยวกับผลกระทบต่อสภาพอากาศในการปลูกยางพารา
- วิจัยการปลูกสวนยางแบบวนเกษตร
- ควรเร่งงานวิจัยปลูกพืชร่วมกับยางพารา
- ศักยภาพของราคา
- วิจัยเกี่ยวกับยางล้อรถต่างๆ ว่าควรใช้ยางประเภทใด
- การวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวยังไม่เห็นผลและยังไม่ตอบโจทย์

3.5 ด้านอื่นๆ

- ข้อมูลปริมาณยางพาราที่แท้จริงในประเทศไทยยังไม่ครบถ้วน เนื่องจากมีการปลูกในป่าสงวนและส่วนที่ยังไม่ขึ้นทะเบียน
 - ควรเผยแพร่ผลงานวิจัยให้แก่ประชาชนทั่วไป
 - การประชุมระดมความคิดเห็นการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพารามีประโยชน์มาก

ภาคผนวก 9

รายงานการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นส่วนกลาง

เรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

วันอังคารที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2560

ณ ห้องเจมินี่ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร.วรารณ ขจรไชยกูล	ที่ปรึกษาฝ่ายอุตสาหกรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
2. คุณดลวาลย์ คำภา	รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
3. นายสมชาย ศักดาเวคีอิศร	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
4. คุณสมปรารถนา สุขทวี	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการวิจัย
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
5. นางสาวธรรมภรณ์ ประภาสวัต	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
6. คุณเอกชัย ลิ้มปิไชติพงษ์	ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
7. ดร.ชโย ตรังอดิศักดิ์กุล	รองเลขาธิการ สถาบันวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
8. นางกิงแก้ว อริยเดช	ผู้อำนวยการกองกำหนดมาตรฐาน
สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
9. นายนรพงศ์ วรอาคม	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
10. ดร.เกรียงศักดิ์ วงศ์พร้อมรัตน์	ผู้อำนวยการสถาบันพลาสติก กระทรวงอุตสาหกรรม
11. นายธนเสฏฐ์ ดีประเสริฐกุล	สถาบันพลาสติก กระทรวงอุตสาหกรรม
12. นายพิเชษฐ์ พร้อมมูล	ผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย
13. นางณพรัตน์ วิชิตชลชัย	ผู้อำนวยการส่วนอุตสาหกรรมยาง สถาบันวิจัยยาง
การยางแห่งประเทศไทย
14. ดร.ฐิตาภรณ์ ภูมิไชย	หัวหน้ากองบริหารงานวิจัย (รก) สถาบันวิจัยยาง
15. นายปรีดีเปรม ทศนกุล	กลุ่มวิจัยการแปรรูปและทดสอบยาง ศูนย์วิจัยยาง
การยางแห่งประเทศไทย
16. นางพัชรี รัตนทัศนีย์	การยางแห่งประเทศไทย
17. นายราชภูมิ วงศ์วิส	การยางแห่งประเทศไทยสาขาจังหวัดระยอง
18. นางสาวกรรณิการ์ อีระวัฒนสุข	นักวิชาการเกษตร 8ว ศูนย์วิจัยยางฉะเชิงเทรา กรมวิชาการเกษตร
19. นางสาวสุภิญญา โคตรมา	หัวหน้ากองมาตรฐานอุตสาหกรรมยาง (รก) สถาบันวิจัย
20. นางสาวอริยญา จันทรมหานะ	สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
21. ผศ.ดร.กฤษฎา สุชีวะ	ศูนย์วิจัยเทคโนโลยียาง มหาวิทยาลัยมหิดล
22. ดร.จุลเทพ ขจรไชยกูล	หน่วยวิจัยการออกแบบและวิศวกรรม ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุ
แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

23. นางสาวทิพวรรณ ตรีจิระพัฒน์	หน่วยวิจัยการออกแบบและวิศวกรรม ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
24. นายวิเชียร แก้วสมบัติ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
25. ดร.นุชนาฏ ฌ ระนอง	ข้าราชการบำนาญ
26. นางนุชนารถ กังพิศดาร	ข้าราชการบำนาญ
27. นางสาวปิยภรณ์ แซ่ลิ้ม	สมาคมยางพาราไทย
28. นางสาวฉัตรปวีณ์ วุฒิสักดิ์ศิริ	สมาคมอุตสาหกรรมเครื่องเรือนไทย
29. นางสาวอรุณวรรณ เพชรสังข์	สมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย
30. นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	สภาเครือข่ายยางและสถาบันเกษตรกรยางพาราแห่งประเทศไทย
31. นายวุฒิพันธุ์ สุปิณะ	บริษัทร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ จำกัด (IRCo)
32. นายสุชาติ เลิศวุฒิรักษ์	บริษัท พาราฟอล์ท จำกัด
33. นายสุเทพ เตชานุรักษ์	บริษัท นำรับเบอร์ แอนด์ ลาเทกส์ จำกัด
34. นายสุพจน์ สิงห์วีระสมร	บริษัท สิริกมลการยาง
35. นางสาวสุภัค มหาอุด	บริษัท อีโนเว รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
36. นางสาวพนิดา สอนหลักทรัพย์	วิสาหกิจชุมชนอุตสาหกรรมยางวังจันทร์ ระยอง
37. นายวิเชียร พันธุ์เพ็ญ	วิสาหกิจชุมชนราชบุรี
38. นายสมเกียรติ จำปาตง	เกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน

สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา

1. ดร.วีรศักดิ์ สมितिพงศ์
2. คุณพยับ นามประเสริฐ
3. นางสาวคณัฐตรา แก้วคำ
4. นางสาวณัทกษกร จิตอาษา
5. นางสาวธฤชวรรณ ประสพดี
6. นางประภาพรณ สุขศรีศักดิ์สิทธิ์
7. นางสาวพิชญา ปกรณ์ผดุงสิทธิ์
8. นางสาววันวิสา ภูไชยศรี
9. นางสาววรรณพร แป้นนวล

แผนงานวิจัยโครงการติดตามยางพาราฯ 2559

1. ดร.พิลาณี ไฉนอมสัตย์
2. ดร. ศุมาพร เกษมสำราญ
3. ดร.ปฐมมา จาตกานนท์
4. ดร.รวรวุฒิ ศุภมิตรมงคล
5. นายทศพล อูมะมานิต
6. นางสาวสุพรรณษา รักดีศรีสันติกุล
7. นางสาวอรัญญา ทองจันทร์แก้ว
8. นางสาวเกวดี เลี่ยมกะเต็ม

หลักการและเหตุผล

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาทจากการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ยางพาราเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่งของประเทศไทยและเป็นหนึ่งในทรัพยากรเพียงไม่กี่ประเภทของประเทศที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ทั้งนี้สินค้ายางพาราของไทยส่วนใหญ่ยังคงส่งออกในรูปของสินค้าเกษตรกรรมที่มีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าสูงและมีมูลค่าสินค้าต่ำ การนำวัตถุดิบยางพารามาทำการแปรรูปในประเทศให้เป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้ายังอยู่ในระดับต่ำ (ไม่ถึงร้อยละ 20 ของปริมาณยางพาราที่ผลิตได้) โดยการพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่การเพิ่มอัตราการนำวัตถุดิบยางพารามาเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ยางพารานั้นมีรากฐานสำคัญมาจาก งานวิจัยและพัฒนายางพาราของประเทศเป็นหลัก

เครือข่ายองค์การบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยของประเทศเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ ที่จำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน จึงได้มอบหมายให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นเจ้าภาพหลักในการวิจัยพัฒนายางพารา และจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) เพื่อเป็นทิศทางให้การทำวิจัยด้านยางพาราของประเทศมีความชัดเจน ผลผลิตงานวิจัยได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานอย่างแท้จริง ลดความซ้ำซ้อนของผลงานวิจัย สามารถเพิ่มความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมยางพาราได้ทั้งระบบ และการใช้เงินงบประมาณเพื่อการวิจัยยางพาราเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานสนับสนุนการวิจัยยางพาราของ (สกว.) ได้ยึดตามยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) กรอบวิจัยแบบมุ่งเป้าที่พิจารณาตามสถานการณ์ความเหมาะสมของแต่ละปี ดังนั้นการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 ที่อยู่ระหว่างการจัดทำอยู่จะเป็นการพัฒนาข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ที่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้นด้วยได้ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลง และระดมข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับยางพาราในด้านต่างๆ อีกครั้งหนึ่ง

สรุปการดำเนินงาน

การจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560- 2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” ครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักประสานงานชุดโครงการยางพารา สกว. แผนงานวิจัยโครงการติดตามยางพาราฯ 2559 นักวิจัย เกษตรกร และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางพารา รวมทั้งสิ้น 55 คน

กำหนดการ

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.15 น.	กล่าวรายงานการประชุม โดย ดร.พิลาณี ไฉนอมสัจย์
หัวหน้าแผนงานวิจัย การติดตาม วิเคราะห์และเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนงานวิจัยยางพารา ประจำปีงบประมาณ 2559 และการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)
09.15 - 09.30 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดย ดร.วราภรณ์ ขจรไชยกุล
ที่ปรึกษาฝ่ายอุตสาหกรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
09.30 - 10.15 น.	การบรรยายสรุป เรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์”

10.15 - 12.00 น.	โดย คณะผู้วิจัย (บริการอาหารว่างในที่ประชุม) การนำเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ “ยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564)”
	โดย - คุณดาวัลย์ คำภา รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) - คุณสมปรารถนา สุขทวี ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) - คุณเอกชัย ลิ้มปิชาติพงษ์ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
12.00 - 13.00 น.	ผู้ดำเนินการประชุม ดร.ปฐมา จาตุทนต์ พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 16.30 น.	การประชุมระดมความคิดเห็นและสรุปผลการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) - สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นในภาคใต้ - สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นในภาคตะวันออก - สรุปผลการประชุมร่วมกันระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) - การระดมความคิดเห็นและสรุปผล ผู้ดำเนินการประชุม ดร.วราวุฒิ ศุภมิตรมงคล (บริการอาหารว่างในที่ประชุม)
16.30 น.	ปิดการประชุม

ภาพที่ 1 การประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติพ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)”

สรุปสาระสำคัญจากการประชุม

1. **ดร.วรภรณ์ ขจรไชยกูล** ที่ปรึกษาฝ่ายอุตสาหกรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นประธานในการประชุมและได้กล่าวเปิดการประชุม
2. **ดร.พิลาณี ไวกนอมสัถย์** หัวหน้าแผนงานวิจัยโครงการติดตามยางพารา 2559 ได้กล่าวรายงานต่อที่ประชุมเรื่อง “ความเป็นมา วัตถุประสงค์และความสำคัญของประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” เพื่อพัฒนาร่างยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) ให้มีความสมบูรณ์ พร้อมต่อการนำไปประกาศใช้เป็นยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความเคลื่อนไหวในการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ ให้เครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยยางพารา และระดมข้อคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับยางพาราในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ที่มีประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้น

3. **บรรยายสรุป** “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดยคณะผู้วิจัย โดย ดร.ปฐมา จาตุกานนท์
4. วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้เสนอข้อคิดเห็นต่อ “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2560-2564) (ฉบับร่าง) รวมทั้งเป้าประสงค์ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและเป้าหมายของแต่ละเป้าประสงค์ และกลยุทธ์” โดยสรุปได้ดังนี้

4.1 การนำเสนอข้อคิดเห็นโดยคุณลดาวัลย์ คำภา รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ได้กล่าวถึงกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทิศทางการขับเคลื่อนงานวิจัยทางพาราในช่วงแผนฯ 12 โดยมี 3 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยกล่าวถึงเกษตรกรอย่างชัดเจนในด้านการเติบโตของภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการขยายตัว 3% ใน 5 ปีข้างหน้า สามารถรักษาเสถียรภาพการแข่งขันและมีความเข้มแข็ง ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 8 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม อนาคตต่อไปจะจำกัดพื้นที่ปลูกยางพารา เน้นผลผลิตมากขึ้น โดยยุทธศาสตร์ที่ 3, 4 และ 8 ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ อย่างครบวงจร

ทั้งนี้ขอเสนอแนะต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยทางพาราแห่งชาติ ดังนี้

- วิสัยทัศน์ยาวไป ควรจะปรับให้กระชับ จำได้ง่าย และชัดเจน
- วัตถุประสงค์ ควรพัฒนาเสถียรภาพยางพาราตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โดยเน้นเรื่องการผลิต ทั้งนี้ยังไม่ครอบคลุมด้านการตลาด
- เป้าหมาย ขับเคลื่อนงานวิจัย ควรเพิ่มเติมว่าต้องเป็นงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า
- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพารา อย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา เมื่อพิจารณาในส่วนขององค์กร อาจจะเสริมหรือแยกเรื่องการพัฒนาองค์กรออกมา การวิจัยองค์กรในส่วนของกยท.นั้น จะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้กยท.มีความสำคัญทางกลไกตลาด และงานวิจัยที่สกว. กับ กยท. ดูแล้วรับผิดชอบจะไม่ซ้ำซ้อนกัน ส่วนในกลยุทธ์ที่ 1 เรื่องการเพิ่มผลผลิตต่อไร่เป็น 350 ไร่/ปี ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หากทำได้จะสามารถลดต้นทุนได้ โดยประเด็นสำคัญคือ ต้นน้ำ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนากรมวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวกไม่ซับซ้อนยุ่งยาก ควรพิจารณาว่าจะทำอย่างไร จึงจะแข่งขันได้ แปรรูปอย่างไรให้ต้นทุนลดลงได้ การแข่งขันดีขึ้นและทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขันหรือครองส่วนแบ่งการตลาดได้ การวิจัยมีความสำคัญมาก ควรกำหนดหรือขยายผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และควรตั้งเป้าประสงค์ในแต่ละยุทธศาสตร์เพิ่มเติมและท้าทายกว่านี้
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบายและรายการกลุ่ม อุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบาย และรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจ

ชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา เสนอว่าควรพิจารณาแยกคลัสเตอร์หลักๆ ให้เห็นภาพชัดเจน เช่น ไม่ยางพาราเน้นเรื่องอะไร ยางล้อเน้นเรื่องอะไร รวมทั้งเสนอเรื่องนโยบายการวิจัยองค์กรให้ชัดเจน RUBBER CITY มีนโยบายอะไรสนับสนุน หากงานวิจัยไปสนับสนุนมีทางเลือกอย่างไร ซึ่งจะส่งผลให้สามารถผลิตสินค้าได้

- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนปัจจัยประกอบการวิจัยและพัฒนา เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มนวัตกรรมได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นับเป็นเรื่องที่ดีหากร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เหมาะสม จึงเป็นโอกาสทางเลือก นโยบายของรัฐในการใช้ภายในประเทศควรนำการวิจัยมาช่วยในการสนับสนุนนโยบาย
- ข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ เป้าประสงค์ต้องท้าทาย วิจัยสนับสนุนนโยบายองค์กรที่มาดูแลรับผิดชอบ ยางพารา สร้างโอกาสทางการแข่งขัน วิจัยผู้มีรายได้น้อย วิจัยสังคมผู้สูงอายุ

4.2 การนำเสนอข้อคิดเห็นโดยคุณสมปรารถนา สุทธิ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ได้กล่าวถึง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ โดยการวิจัยยางพาราสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 20 ปี ซึ่งประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อาหาร เกษตร เทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีการแพทย์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ประเด็นท้าทายทางสังคมสุขภาพและคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์การสร้างองค์ความรู้พื้นฐานของประเทศ Technology Platform

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างบุคลากร พัฒนาระบบนิเวศ และเครือข่ายการวิจัยและนวัตกรรมที่เข้มแข็งระบบแรงจูงใจ โดยได้ตั้งเป้าจาก Thailand 4.0

ทั้งนี้ข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) ยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ ดังนี้

- อาจเน้นเรื่องวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมมากไป ควรเพิ่มเติมด้านสังคมและชุมชน
- ควรปรับวิสัยทัศน์ให้กระชับและชัดเจน ควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เช่น เป็นผู้นำปีไหน ระดับไหน เอเชียหรือโลก
- ควรปรับวัตถุประสงค์และพันธกิจ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่จะปรับเปลี่ยน
- ในภาพรวมของยุทธศาสตร์ ควรพิจารณาว่าความเป็นไปได้ในช่วงระยะเวลา 5 ปีของแผน เช่น ผลิตน้ำยาง 350 ไร่/ปี ใช้เวลา 5 ปี จะดำเนินการสำเร็จหรือไม่ เนื่องจากมีผลเสี่ยงต่อการจัดติดตามและประเมินผลของแผน
- กลยุทธ์การดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุมแล้ว
- ควรกำหนดมาตรการและแนวทางให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถตอบเป้าประสงค์ตัวชี้วัดได้
- กลยุทธ์ที่ 2 ประเด็นเรื่องการยกระดับคุณภาพชีวิต ด้านวิจัยคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ยังไม่ครอบคลุมการวิจัยด้านคุณภาพชีวิตเกษตรกร การทดสอบสมรรถภาพ และศักยภาพของผู้ประกอบการ จึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาคน และควรพัฒนาเทคโนโลยีกับการพัฒนาบุคคลควบคู่กันไป

- ควรระดมองค์ความรู้ด้านงานวิจัยที่จะขยายผลได้จริง โดยไม่ทิ้งเทคโนโลยีที่เป็นวิชาการสะสม และจัดหาบุคคลมาเชื่อมต่อในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจ
- การกำหนดแผนยุทธศาสตร์มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณให้คุ้มค่าและเหมาะสม
- ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบวิจัยทั้งหมดควรมีความเข้าใจและดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ถ้ายุทธศาสตร์ชัดเจน งบประมาณจะได้รับการจัดสรรไปตามนั้น เรื่องยางพาราเป็นเรื่องแรกที่จะทำควบคู่ไปกับยุทธศาสตร์ 20 ปี
- ควรจัดลำดับความสำคัญของเรื่องและประเด็นต่างๆ โดยกำหนดเป็นระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน

4.3 การนำเสนอข้อคิดเห็นโดยคุณเอกชัย ลิ้มปิโซติพงษ์ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ได้กล่าวถึง คลัสเตอร์ยางและไม้ยางพารา ซึ่งประกอบด้วยผู้ผลิตอุตสาหกรรมจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ ผลิตภัณฑ์จากน้ำยางสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจไทย จนไทยเป็นผู้นำการส่งออกในตลาดโลก แม้ว่ายางธรรมชาติแปรรูปขั้นต้นของไทยมีมูลค่าสูงโดยอยู่ในอันดับที่ 1 แต่เมื่อพิจารณาด้านการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ยางยานพาหนะ ถุงมือยางอื่นๆ (ใช้ในอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือน) ถุงมือยางทางการแพทย์ ไทยยังเป็นรองต่างประเทศ ในด้านของอุตสาหกรรมไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ยางสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจไทย จนไทยเป็นผู้นำการส่งออกในตลาดอาเซียน ในอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง ไทยอยู่ในอันดับที่ 1 แต่เมื่อพิจารณาในส่วนเฟอร์นิเจอร์ไทยอยู่อันดับที่ 4 โดยจะเห็นว่าวัตถุดิบไทยอยู่ในอันดับที่ 1 ในส่วนการแปรรูปไทยได้อันดับที่ 4 โดยภาคในปี 2020 จะเพิ่มมูลค่าการส่งออกอุตสาหกรรมยางพาราและไม้ยางพาราให้มีมูลค่า 1,004,000 ล้านบาท จากปัจจุบันอยู่ที่ 700,000 ล้านบาท โดยแผนงานและเป้าหมายคลัสเตอร์ยางและไม้ยางพาราประกอบด้วย 6 แผนงาน ได้แก่

1. เสริมสร้างภาพลักษณ์ของไม้ยางพารา ที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน การประชาสัมพันธ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสนับสนุนกิจกรรม TFCC ภายใต้ ส.อ.ท. และร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในกลุ่มคลัสเตอร์ เร่งรัดผลักดันให้รัฐบาล การยางแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรับรองมาตรฐานสากลต่อภาคเกษตรกรรมยางและผู้ประกอบการ มอก.14061 และ TFCC/ PEFC /CoC/FSC - FM และ CoC โดยน้ำยางที่มาจากผลิตภัณฑ์ล้อยางยนต์ ต้องมีการรับรองว่าปลูกในพื้นที่บริหารจัดการ ไม้ใช้ป่าสงวน

2. การศึกษาวิจัยและพัฒนาการผลิตยางธรรมชาติ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางอย่างยั่งยืน การจัดการกลืนจากอุตสาหกรรมยางพาราและโซ่อุปทาน โดยได้ร่วมมือกับกลุ่มฯ ผลิตภัณฑ์ยาง MTEC มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กยท. สกว. และสถาบันสิ่งแวดล้อม ร่วมมือกันและวิจัยพัฒนา โดยเฉพาะการจัดตั้งโรงงานในภาคเหนือ

3. ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ด้วยระบบ Automation โดยพบว่าส่วนใหญ่โรงงานเฟอร์นิเจอร์ ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ อยากจะยกระดับการทำงานโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในภาคอุตสาหกรรม

4. ผลักดันให้มีการจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมยางและไม้ยางพารา รวบรวมองค์ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ โดยเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับสมาชิกและผู้ประกอบการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ผลักดันให้ผู้ประกอบการยื่นเพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา (Wood Chip, Torrefied Wood Chip, Dry Wood Chip, Wood Pellet)

5. กฎหมาย กฎระเบียบของภาครัฐ เร่งรัดผลักดันให้มีการแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นข้อจำกัดเรื่องระเบียบและการส่งออก เพื่อเอื้อต่อผู้ประกอบการ ให้เกิดการแข่งขันได้ ดำเนินการโดยกระทรวงทรัพยากรฯ กระทรวงพาณิชย์

6. ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยง Value chain ของกลุ่มต่างๆ ภายใน Cluster รวมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญของแต่ละเครือข่ายที่มีความชำนาญผ่านสภาอุตสาหกรรมจังหวัด หรือ หน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้องสำหรับภาคใต้และภาค

ตะวันออกจัดกิจกรรมโครงการสัญจรเพื่อพบปะศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการผลิต จัดกิจกรรมเจรจาการค้า (Business Matching) ร่วมกันในเขตกรุงเทพและปริมณฑล รวมถึงภาคใต้และภาคตะวันออก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลุ่มฯเฟอร์นิเจอร์ กลุ่มฯโรงเลื่อยฯ

ทั้งนี้ได้เสริมในเรื่องราคายางพาราตกต่ำ เกษตรกรต้องการให้ภาครัฐเข้ามาแทรกแซงราคายาง ในฐานะสภาอุตสาหกรรมใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบต้นน้ำ เช่น อุตสาหกรรมยางล้อ หากรัฐบาลแทรกแซงราคายาง จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยางล้อ โดยสิ่งที่น่าเป็นห่วงสำหรับยางธรรมชาติคือยางสังเคราะห์ เนื่องจากยางสังเคราะห์ราคาถูกกว่าและยังสามารถพัฒนาได้อีก ในประเทศไทยควรมีการพัฒนาการขนส่ง เพื่อลดต้นทุน เน้นเรื่องเกษตรกรน้ำยางต้องสะอาด โดยฝากถึงทางกยท.และกรมป่าไม้เพื่อป้องกันเรื่องไม้ยางน้ำยางที่ชัดเจนว่าเป็นวัตถุดิบที่ได้มาจากป่าที่ถูกตัด เกษตรกรควรรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์เพื่อขายตรงให้กับกลุ่มลูกค้ามากขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีด้านการสื่อสารทันสมัยมากขึ้น เน้นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บุคลากรยังขาดความรู้ความชำนาญ นอกจากนี้เรื่องการจัดระเบียบของภาครัฐ ในเรื่องยางคอมปาวนด์มีความล่าช้า ในการตรวจสอบค่า cess ล่าช้า งานวิจัยควรมีความชัดเจน ภาคการศึกษาภาคอุตสาหกรรมควรร่วมมือกันเพื่อให้สามารถนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง

สรุป

จากการจัดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)” สามารถสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นและแบบแสดงความคิดเห็นรายประเด็นยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

1. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์วิจัยยางพาราแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2564 (ฉบับร่าง) (ปีที่ 2)

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
วิสัยทัศน์		
บูรณาการ สร้างสรรค์และขับเคลื่อนงานวิจัยยางพาราทั้งด้านผลิตภาพ ประสิทธิภาพ และการเพิ่มมูลค่า เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างมีเสถียรภาพในทุกห่วงโซ่อุปทานยาง พาราไทย นำไปสู่การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยที่สนองต่อชาวสวนยาง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยางพาราและผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน		- สรุปให้สั้นและกระชับ - ควรเขียนข้อความในลักษณะอยากเห็นอะไรจากการดำเนินงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องบอกวิธีการ เช่น “งานวิจัยด้านยางพาราต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพาราอย่างมั่นคงและยั่งยืน” - ควรมีวิสัยทัศน์ที่ใหญ่กว่านี้ เช่น เพิ่มการใช้ยางพาราให้ได้มากกว่า 1 ล้านตันต่อปี ภายในระยะเวลา 5 ปี และควบคุมห่วงโซ่อุปทานให้ได้ในระยะเวลา 5 ปี - ครอบคลุมไปหมด แล้วจะทำได้หรือไม่
พันธกิจ		
1. พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเข้มแข็งตลอดห่วงโซ่		- น้ำยาง ไม้ยาง ควรเพิ่มข้อความด้านคุณภาพการใช้ประโยชน์จากผลิตผลจากสวน

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
อุปทาน		- สำคัญมากที่สุดและเป็นพันธกิจหลักในอนาคตที่ต้องพิจารณา เพื่อความมั่นคงของอุตสาหกรรม
2. สนับสนุนการผลิตและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ		- ควรมุ่งเน้นด้านการวิเคราะห์แนวโน้มและพัฒนาตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ(มุ่งเน้นตลาด ปัญหา และแนวโน้ม) - ต้องตอบโจทย์การตลาดในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลง - เกี่ยวกับการวิจัยอย่างไร ควรเน้นหน้าที่ของภาครัฐมากกว่า
3. ส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย		- นวัตกรรม - ควรมีการพัฒนานวัตกรรมยางเพื่ออนาคต เช่น ยางล้อสำหรับรถยนต์ที่บินได้ หรือยางล้อเครื่องบินขนาดเล็ก ซึ่งยางล้อเครื่องบินต้องใช้ยางธรรมชาติ 99%
4. พัฒนารายกลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ยางพารา		- กลุ่มยางล้อเพื่อการบินและยางล้อเพื่ออนาคต - อาจทำได้ยาก ต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง
วัตถุประสงค์		
1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตยางพารา เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ รวมถึงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตยางพารา		- พัฒนาศักยภาพการผลิตและคุณภาพนำไปสู่การเพิ่มมูลค่า รวมถึงการใช้ประโยชน์จากผลิตผลอย่างคุ้มค่า - พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและช่องทางการจัดจำหน่ายโดยขายผ่านตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค (RRM) - เฉพาะประโยชน์แรก ประเด็นอื่นๆ ใช้งานวิจัยได้อย่างไร
2. เพื่อพัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่ง ให้มีความสะดวก ไม่ซับซ้อนยุ่งยากในการแปรรูป		- พัฒนาระบบวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรม - พัฒนayangพาราซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 5 - ถ้าทำได้จะดีมาก เพราะลดขั้นตอนความยุ่งยาก - ระบบการขนส่งต้องมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อพัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้		- ควรใช้คำว่า รักษา แทนคำว่า ครอง - การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้ก้าวกระโดดต้องจับกระแสโลกและพัฒนาตามกระแสโลกในอนาคต เช่น อีก 20 ปีข้างหน้า อาจจะมีรถยนต์บินได้หรือ

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
		เครื่องบินเล็กส่วนตัว อาจจะต้องมีการพัฒนาอย่างลือเพื่อตอบโจทย์นี้หรืออุปกรณ์ safety ต่างๆ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรม
4. เพื่อพัฒนาในเชิงนโยบายและรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา		- นโยบายกลุ่มไม้ยางและยางพาราต้นน้ำในส่วนของการป่าไม้ ควรมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อไปชี้แจงกับคณะกรรมการนานาชาติ เพราะโดยส่วนตัวคิดว่าอาจเป็นมาตรการเพื่อกีดกันทางการค้าของประเทศพัฒนาแล้วหรือออกมาแอตเทรดดิท ในช่วงราคายางสูงๆ หากยางพาราต่ำคงไม่ออกมา
5. เพื่อพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ		
เป้าหมาย		
ขับเคลื่อนผลงานวิจัยยางพาราไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เพื่อสนับสนุนการเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยางทั้งระบบได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน		- น่าจะมีตัวเลขหรือระดับเพื่อไปถึงมาตรฐานนั้นๆ - ไม่ชัดเจน เป็นผู้นำอะไรระดับใด หากเป็นระดับโลกอาจหวังมากเกินไป

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรเพิ่มข้อ 6 เพื่อร่วมมือกับต่างประเทศในการวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีคุณภาพ (ผลผลิตต้นน้ำ) พัฒนาศักยภาพการผลิต ยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
เป้าประสงค์		
พัฒนาศักยภาพการผลิตยางพาราเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพารา		
ตัวชี้วัดและเป้าหมาย		
1. จำนวนพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า 350 กก./ไร่/ปี อย่างน้อย 2 พันธุ์		- ต้องมั่นใจว่าจะสามารถทำได้ใน 5 ปี ได้อย่างไร - น่าจะเพิ่ม % มากกว่าและการพัฒนาต่างๆ - 350 กก./ไร่/ปี คงทำได้ยาก โดยเฉพาะในช่วงราคายางตกต่ำ เนื่องจากสวณยางขาดการดูแล อีกด้านหนึ่งต้องคำนึงด้วยว่าผลผลิตยางสูง อาจจะส่งผลให้เกิด oversupply ซึ่ง

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
		จะทำให้ราคายางต่ำ แต่การที่ผลผลิตสูงจะทำให้เกษตรกรลดจำนวนการกรีดยางและสามารถไปทำอย่างอื่นได้
2. จำนวนพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตยางที่มีสมบัติเหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์เฉพาะทาง อย่างน้อย 2 พันธุ์		- ยังกายที่จะทำได้ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลชัดเจนว่าผลิตภัณฑ์เฉพาะชนิดใดมีผลต่อสมบัติใดพิเศษ - การพัฒนาพันธุ์ยางใช้เวลานานกว่า 5 ปี อาจจะไม่มีพันธุ์ยางที่ให้ความเหมาะสมเฉพาะทาง - ต้องมั่นใจว่ามีความเป็นไปได้ในการพัฒนาให้ได้ภายใน 5 ปี - อาจทำไม่ได้ใน 5 ปี เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่มีศักยภาพที่จะทำเรื่องนี้
3. การปลูกยางพาราแบบผสมผสานรูปแบบต่างๆ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคายางพารา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 5 รูปแบบ		- 5 รูปแบบ เป็นวิธีการที่เหมาะสมหรือไม่
4. วิธีการและแนวทางในการปฏิบัติของเกษตรกรเพื่อการส่งออกยาง ผลิตภัณฑ์ยาง และไม้ยาง โดยไม่ถูกกีดกันทางการค้า อย่างน้อย 1 วิธีการ/แนวทาง		- ขอนี้วัดเป้าประสงค์เรื่องอะไร
กลยุทธ์การดำเนินงาน		
1. เพิ่มผลผลิตต่อไร่ วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางและผลผลิตน้ำยาง โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้มีผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพตรงตามความต้องการผู้ประกอบการ การลดต้นทุนการผลิตยางพาราของเกษตรกร รวมทั้งศึกษาพันธุ์ยางและคุณสมบัติของยางสำหรับใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางเฉพาะทาง		- คุณภาพตามความต้องการของผู้ประกอบการอาจมีความหลากหลายมาก อาจเปลี่ยนเป็นความต้องการด้านอุตสาหกรรมหรือผลิตภัณฑ์ - การวิจัยพันธุ์ยางต้องใช้เวลาเป็น 20 ปี เพื่อให้ได้พันธุ์ที่มีผลผลิตคงที่ หรือลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและอื่นๆ คงยากและหากราคายางพาราต่ำ คงไม่มีใครปลูกเพิ่ม
2. บริหารจัดการแปลงปลูกแบบผสมผสาน วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานกับการปลูกยางให้เหมาะสม สมกับสภาพพื้นที่ศึกษาการบริหารและการจัดการผลตอบแทนของแปลงปลูกแบบผสมผสานของเกษตรกร ตัวอย่าง หรือได้รับผลสำเร็จจากแปลงผสมผสานเพื่อเป็นข้อมูล/ตัวอย่างแก่เกษตรกรรายอื่น		- ลดความเสี่ยงของเกษตรกรในการพึ่งพา แต่ยางพาราแต่มีข้อจำกัดคือ เมื่อต้นยางโตแล้วจะปลูกพืชร่วมได้ยาก
3. กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกยางพารา ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อกำหนด		- Zoning ได้ยินมา 20 ปีแล้ว แต่ตามความจริงคงทำได้ยากเพราะ zoning ควรต้องมี

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราเป็นแนวทางและวิธีการปรับเปลี่ยนยางพาราที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชอื่น รวมทั้งแนวทางการปลูกยางพาราที่เป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อม		หน่วยงานควบคุม ดูแล และควรต้องมีหน่วยงานควบคุมกำหนดราคาขั้นต่ำประกอบด้วย หรือโควตาในการรับซื้อเพื่อสร้าง inactive ให้แก่เกษตรกร - ควรต้องเร่งดำเนินการ
4. ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตยางพารา พัฒนาพันธุ์ยางของไทยให้ทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง บริหารจัดการการปลูกยางให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ		- ประสบปัญหาการขาดนักวิจัยและหน่วยงานที่สนใจวิจัยเรื่องนี้อย่างจริงจัง - ไม่เคยเห็นงานวิจัยในลักษณะนี้ เมื่อกำหนดแล้วจะมีนักวิจัยหรือไม่
5. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บเกี่ยวของอุตสาหกรรมต้นน้ำ ได้แก่ การอารักขายาง การใช้ปุ๋ยและบำรุงดิน การเขตกรรม และเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิตยาง โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการหรือเครื่องมือกรีดยางให้มีประสิทธิภาพและต้นทุนต่ำ		- ควรทำอย่างจริงจังและต้องมีการพัฒนาอย่างเร่งด่วนโดยเฉพาะเครื่องกรีดยางอัตโนมัติเพื่อรองรับคนขาดแคลนแรงงานและสังคมสูงอายุ ควรทำให้มีประสิทธิภาพ ราคาถูกและเหมาะสมกับต้นทุนยาง - ควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจัง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณสมบัติวัตถุดิบยางพารา (ผลผลิตกลางน้ำ) พัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้น รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่งให้มีความสะดวกไม่ซับซ้อนยุ่งยาก

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
เป้าประสงค์		
พัฒนาระบบวิธีแปรรูปวัตถุดิบยางพาราเพื่อส่งเสริมสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและผู้ประกอบการให้สามารถสร้างโอกาสการผลิต การแปรรูป รวมถึงการเก็บรักษาและขนส่งอย่างมีประสิทธิภาพ		
ตัวชี้วัดและเป้าหมาย		
1. แนวทางการผลิตและแปรรูปยางที่ส่งผลให้เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายได้มากขึ้นอย่างน้อย 5 แนวทาง		- ควรระบุชนิดของยางแปรรูปอย่างน้อยเป็นแนวทาง
2. จำนวนวิธีการแปรรูปวัตถุดิบยางพาราขั้นต้นอย่างน้อย 2 วิธี		- ควรระบุชนิดของวัตถุดิบ หากเปิดกว้างแบบนี้ อาจจะไม่เป็นประโยชน์
กลยุทธ์การดำเนินงาน		

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
1. พัฒนาศักยภาพการแปรรูปยางขั้นต้นและชั้นกลาง ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้วยวิธีการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มมูลค่า		- ปัญหามาจากเกษตรกรที่เก็บยางจากชาว Q ของยางในภาคอีสาน น่าจะเน้นไปที่การเก็บเกี่ยวผลผลิตมากกว่า
2. พัฒนาทางเลือกในการผลิตยางของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เช่น น้ำยางสด ยางก้อนถ้วย ยางแผ่นดิบ เพื่อการส่งเสริมและการได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม รวมทั้งการพัฒนา กลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองราคา		- ไม่ชัดเจนสำหรับทางเลือกน้ำยางสด ยางก้อนถ้วย ยางแผ่นดิบ ควรเสนอแนวทางที่ชัดเจน ไม่เช่นนั้นจะทำได้
3. สนับสนุนการวิจัยด้านการปรับปรุงโครงสร้างทางโมเลกุลของยางธรรมชาติ และการผลิตยางมาสเตอร์แบบพรีโอบด์คล็อกกับความต้องการของอุตสาหกรรม		- เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ข้อ 2 ของยุทธศาสตร์ที่ 4 - ควรมีการกำหนดมาตรฐานในลักษณะเดียวกับยางประเภทหลักๆ เช่น STR-20 ถ้าใส่เข้ามาดำ 50% = STR-50CB เป็นต้น - น่าจะเป็นคนละเรื่องกัน การปรับปรุงโครงสร้างใช้นาโนเทคโนโลยี แต่มาสเตอร์แบบพรีโอบด์เป็นกรรมวิธีการผลิต/การทำคอมพาวด์ - ควรเลือกสนับสนุนเฉพาะการปรับโครงสร้างโมเลกุลใหม่และมีศักยภาพทางการตลาด เพราะยางชนิดนี้มีการผลิตมา 30 ปี ยางมาสเตอร์แบบพรีโอบด์มีการผลิตมายาวนาน ควรลดความสำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพารา (ผลผลิตปลายน้ำ) พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์จากยางพาราให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย ทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่และผลิตภัณฑ์เดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
เป้าประสงค์		
เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราของประเทศ		- เขียนให้ครอบคลุมทั้งผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่ - ควรระบุให้ชัดเจนถึงความหมายและเป้าประสงค์ของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
ตัวชี้วัดและเป้าหมาย		
1. ผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม ได้แก่ ถูมมียาง ถูมยาง อนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอนยาง ยางล้อ เป็นต้น และผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ สามารถผลิตและส่งออกได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 8		- พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์/เพิ่มผลิตภัณฑ์เดิมที่นำไปสู่การผลิตที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน - การส่งออกไม่ได้มาจากการวิจัยทั้งหมด และ

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
		ควรปรับปรุงใหม่ - วิจัยให้ผลิตเพิ่ม 8% หมายถึงวิจัยทางกระบวนการผลิต ถ้าเช่นนั้นควรจะเน้นกระบวนการผลิตไปเลย - อาจทำไม่ได้เพราะความสำเร็จขึ้นอยู่กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เป็นหลัก
2. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ยางพาราใหม่ (ไม่รวมผลิตภัณฑ์ตามรายการกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย) อย่างน้อย 5 ชนิดต่อปี		- ควรให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve, new S-curve) - จำนวนไม่น่าจะใช้ตัวชี้วัด ควรเน้นมูลค่า
3. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากส่วนที่ไม่ใช่ยางจากต้นยาง อย่างน้อย 2 ชนิด		- ควรเน้นมูลค่ามากกว่าจำนวน - ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์อย่างไร
กลยุทธ์การดำเนินงาน		
1. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิม โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราเดิมให้สามารถแข่งขัน/ครองส่วนแบ่งการตลาดได้ เช่น ถูมือ ยาง ถูยางอนามัย เส้นด้ายยางยืด หมอนและที่นอน ยาง ยางล้อ เป็นต้น		- ควรให้ผู้ประกอบในอุตสาหกรรมเป็นผู้นำด้านการวิจัยและพัฒนา ต้องสอดคล้องและเหมาะสม หากสนับสนุนแบบเดิมไม่มีผล - ไม่แน่ใจว่าจะแข่งขันกับประเทศอื่นได้หรือไม่
2. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบยางพาราในปริมาณมากหรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่ามาก ด้วยเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น สีน้าขาวโอบีเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เวชภัณฑ์ขั้นสูง เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น โรงงานและก่อสร้าง ประกอบการเรียนการสอน ด้านอู่ติ๊ก เป็นต้น		- พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ต้องเพิ่มเรื่องมาตรฐานไปด้วย เป็นกลยุทธ์ที่ทำให้ขายของได้จากการวิจัย - สนับสนุนแต่ควรจะมีการส่งเสริม promotion หรือโครงการจากรัฐบาล โดยสนับสนุนทุกบ้านทุกโรงเรียนของไทย ให้ใช้หมอน ที่นอนยางพารา และผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับยาง - ควรให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเป็นผู้นำในการดำเนินงาน หากสนับสนุนแบบเดิมจะไม่เหมาะสม
3. สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากสารที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (non rubber constituents) รวมทั้งเมล็ดและส่วนอื่นๆ ของต้นยางพารา เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง		- ควรเพิ่มเรื่องมาตรฐานด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเชิงนโยบายและรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) พัฒนาในเชิงนโยบาย และรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คลัสเตอร์) และชุดกลุ่มงาน เช่น กลุ่มมาตรฐานยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมไม้ยางพารา กลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ กลุ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
<u>เป้าประสงค์</u>		
สร้างความเข้มแข็งด้านนโยบายในการผลักดันการบริโภคและการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ไม้ยางพารา และพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย		-ปรับเป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและกลยุทธ์
<u>ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</u>		
1.จำนวนมาตรฐานยางพาราอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี		- จำนวนน้อยเกินไป ควรเพิ่มเป็น 3-5 เรื่อง
2.จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่จากยางพาราที่มีวิธีการผลิตไม่ซ้ำซ้อนอย่างน้อย 10 ผลิตภัณฑ์		- ควรเพิ่มมูลค่ามากกว่าจำนวนผลิตภัณฑ์
3.นวัตกรรมการแปรรูปหรือผลิตภัณฑ์จากยางพาราตามรายกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย อย่างน้อย 5 ชนิด		- ควรเพิ่มมูลค่ามากกว่าจำนวนผลิตภัณฑ์
<u>กลยุทธ์การดำเนินงาน</u>		
1. ศึกษามาตรการเพื่อกำหนดนโยบายของภาครัฐเพื่อกระตุ้นการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ โดยสนับสนุนการใช้ผลิตภัณฑ์จากยางพาราในหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มการใช้ภายในประเทศให้มากขึ้น และศึกษาความเป็นไปได้ของนวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราเพื่อรองรับอุตสาหกรรมในอนาคต และกำหนดทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นสินค้าที่ภาครัฐจัดซื้อได้อย่างต่อเนื่อง		- ยอยากให้มีผู้วิจัยศึกษาประเด็นนี้มาก ไม่เคยมีนักวิจัยทำเรื่องนี้เลย เช่นเดียวกับความเห็นของท่านรองเลขาธิการที่ต้องการวิจัยหน่วยงานที่จะต้องทำ - ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าสามารถทำได้ ไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดผล ที่ผ่านมามีไม่สามารถทำได้จริง
2. พัฒนาศูนย์ทดสอบคุณภาพวัตถุดิบ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยาง เพื่อรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่ และยางธรรมชาติชนิดยางเกรดพรีเมียม		- เช่น กำหนดมาตรฐานยางธรรมชาติเกรด พรีเมียม (STR20 ผสมเขม่าดำ 50%) - การพัฒนาศูนย์ทดสอบเพื่อให้ Lab มีเครื่องทดสอบและมีระบบคุณภาพ ISO 17025 ซึ่งเป็นมาตรฐาน Training ไม่ใช่การวิจัย หรือ ไม่เช่นนั้นไปร่วมกับกลยุทธ์ 3 ที่รวบรวมกับมาตรฐานไปเลย - การดำเนินการต้องปลอดจากการเมือง

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
3. ศึกษาเพื่อกำหนดและทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบ ต่างๆ ให้เอื้อต่อการผลิตและการประกอบการผ่าน กลไกการสนับสนุนจากภาครัฐ		- ควรศึกษาให้รอบครอบหรือทำได้จริง
4. ศึกษาและขยายตลาดการส่งออกผลิตภัณฑ์ ยางพารา เช่น การวิจัยด้านการตลาดเพื่อขยายตลาด ใหม่ที่มีศักยภาพ การศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ ยางพาราของผู้บริโภคในตลาดใหม่เพื่อรองรับการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ แนวโน้มความต้องการของตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ ยางพารา เช่น การแพทย์และสาธารณสุข การกีฬา อุปกรณ์การศึกษา และเสริม สร้างพัฒนาการวัยเด็ก อุปกรณ์ตกแต่งภายใน เป็นต้น		
5. ศึกษาผลกระทบของปัจจัยเงื่อนไขภายนอกประเทศ ต่อนโยบายการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพารา ของประเทศไทย เช่น บริบทของสิ่งแวดล้อมโลก การ รวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้งโอกาสและข้อจำกัดของ การผลิตยางที่จะขัดหรือกระทบต่อข้อกำหนดทางการค้า และการส่งออกยางพารา		- ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดและ ดูแลด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อไปชี้แจงในที่ประชุม ระหว่างประเทศ ไม่ใช่ให้หน่วยงาน NGO หรือ องค์กรภายนอกมาคอยออกกฎเกณฑ์ที่ทำให้ เสียเปรียบ
6. ศึกษาและพัฒนากลไกการบริหารจัดการผลผลิต และตลาดซื้อขายยางที่มีประสิทธิภาพ		
7. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปยางพารา ตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย - อุตสาหกรรมไม้ยางพารา เช่น การพัฒนาการแปรรูป ไม้ยาง และการปรับปรุงสมบัติของไม้ยาง - อุตสาหกรรมยางล้อและยางหล่อดอก - อุตสาหกรรมวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ - ผลิตภัณฑ์ยางเพื่อการผลิตโดยกลุ่มสถาบันเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชน/ผู้ประกอบการแปรรูปยางพารา เช่น การ พัฒนารูปแบบแปรรูปวัตถุดิบยางพาราชั้นกลางเป็น ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ซับซ้อน มีเทคโนโลยีที่สถาบันเกษตรกร สามารถปฏิบัติได้ เช่น เครื่องใช้ประจำวัน สินค้าประจำ ท้องถิ่น จากองค์ความรู้ใหม่ และภูมิปัญญาชาวบ้าน		- อุตสาหกรรมเป้าหมายต้อง S-Curve กับ new S-Curve แล้ว - อุตสาหกรรมที่นำเสนอในข้อ 7 เป็น อุตสาหกรรมเดิมแล้ว - กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเป็นแนวทางที่ดี แต่ดำเนินการจริงทำได้ยาก ควรพัฒนาหา กลไกที่เหมาะสม โดยเริ่มต้นจากการหาผู้ที่ เหมาะสมดำเนินการไม่ใช่คนรู้จัก

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสนับสนุนปัจจัยประกอบการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มนวัตกรรมได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
<u>เป้าประสงค์</u>		
สนับสนุนทั้งองค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัยอย่างพารา รวมทั้งผู้รับประโยชน์หรือใช้นวัตกรรมจากการวิจัย อย่างพารา ให้เพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยและนำ เทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น		- ปรับเป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด และกลยุทธ์
<u>ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</u>		
1. เครือข่ายขององค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัย และผู้ใช้ ประโยชน์จากงานวิจัยอย่างพาราเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 เครือข่าย		- ควรระบุชื่อหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายและ เป็นเรื่องที่ควรดำเนินการเลย ไม่ใช่มาเป็น แผนยุทธศาสตร์ - วิจัยไม่ต้องมาก เอาแค่ทำได้จริง
2. ภาคเอกชนมีงานวิจัยและพัฒนาร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐ หรือดำเนินการเองเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 30 เรื่อง		- ทำได้แล้วหรืออย่างไรหรือทำไมไม่ได้แล้ว อย่างไร จริงๆ แล้วทุกเรื่องควรมีภาคเอกชน เกี่ยวข้องยกเว้นเรื่องนโยบาย - ในส่วนของนักวิจัยควรจะเน้นเรื่องคุณภาพ ไม่ต้องเน้นปริมาณมาก เอาระดับหัวกะทิ เช่น ยางล้อรถยนต์บิน ให้นักวิจัยทำร่วมกับ อุตสาหกรรมหรือทำร่วมกับนักวิจัยระดับโลก silicon Valley / Rubber Valley ของจีน - ภาคเอกชนต้องดำเนินการเองมากกว่า
3. นักวิจัยด้านการผลิตยางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 70 คน ด้านการแปรรูปยางดิบและผลิตภัณฑ์ยางอย่างน้อย 80 คน ด้านการตลาดและเศรษฐกิจยางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 25 คน		- ไม่ควรกำหนดเป็นตัวเลข แต่ควรกำหนดเป็น ร้อยละหรือเพิ่มเครือข่าย - ไม่ทราบที่มาของตัวเลข
4. งานวิจัยที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศอย่างน้อย 5 เรื่องต่อปี		- ควรระบุด้านที่มีความร่วมมือมากกว่าตัวเลข
<u>กลยุทธ์การดำเนินงาน</u>		
1. จัดตั้งเครือข่ายขององค์กรวิจัย องค์กรให้ทุนวิจัย และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยอย่างพารา		- ควรให้ความสนใจกับการบริหารจึงจะสำเร็จ
2. จัดตั้งห้องปฏิบัติการเพื่อการวิจัยและพัฒนา อย่างพารา โดยมีอุปกรณ์พื้นฐานครบถ้วนให้เอกชน		- กลยุทธ์นี้ใช้เงินทุนหรือ training อย่างเดียว - ให้ทุนไปศึกษาต่อที่ silicon Valley

รายการ	เห็นด้วย	มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้
สามารถทำงานวิจัยร่วมกับภาครัฐหรือผู้อื่น หรือดำเนินการเองโดยใช้บริการอุปกรณ์วิจัย		/Rubber Valley เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์ ควรเลิกมองความรู้ในปกได้แล้ว ต้องคิดระดับโลกเพื่อแก้ปัญหาให้คนทั้งโลก - ต้องคำนึงถึงกลไกการดำเนินการด้วย ไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดผล เนื่องจากเป็นแนวคิดที่มีมานานแล้ว แต่ไม่มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง
3.สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในสาขายางและวัสดุที่เกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยาง โดยการ จัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงาน รวมทั้งการดำเนินงานวิจัยร่วมกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถดำเนินงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ		- วิจัยอย่างไร ถ้าเป็นงานวิจัยน่าจะระดับนโยบาย จะเพิ่มงานวิจัยต้องทำอะไร - ทำ Prize competition เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ นอกเหนือ/นอกกรอบ เพื่อตอบโจทย์สำหรับอุตสาหกรรมยางพาราในอนาคต
4.แสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนายางพารา โดยเน้นด้านอุตสาหกรรมยางเป็นหลัก		

2. ทิศทางงานวิจัยด้านยางพาราของประเทศไทยในอนาคต

2.1 งานวิจัยเร่งด่วนที่จำเป็นต้องดำเนินการทันที

- ต้องดำเนินงานวิจัยต้นน้ำให้มากกว่านี้
- ควรศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับกลไกการกำหนดราคารายโดยพิจารณาความเป็นไปได้ของระบบการแทรกแซงราคา โดยดูตัวอย่างจาก COMMODITY บางตัวในโลกที่มีการใช้ระบบกำหนด/แทรกแซงราคาได้อย่างประสบความสำเร็จ (นโยบายพยางหรือเพิ่มราคาที่ผ่านมาทั้งหมดไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้)
- ยุทธศาสตร์ที่ 1 4 และ 5
- ควรทำคู่ขนานกันทุกยุทธศาสตร์
- วิจัยหาผู้วิจัย และปรับเรื่องการวิจัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์
- ควรให้ความสำคัญกับการวิจัยเชิงการตลาด/เชิงนโยบายเพื่อกำหนดหัวข้อวิจัยและกลไก
- การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ควรมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ซึ่งจะต้องมีความเชื่อมโยงกันระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะ 2-4 ปี
- ศึกษาผลกระทบต่อบัณฑิตนอกประเทศต่อการพัฒนาบริหารจัดการอุตสาหกรรมยางพารา เช่น FSC ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดต่อการค้าหรือส่งออกยางและผลิตภัณฑ์ยางไทย
- กลไกหรือมาตรการสร้างเสถียรภาพราคายางพาราที่เหมาะสม
- ความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการด้านห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากการรุกคืบเข้ามาของประเทศไทยใช้ยางพารารายใหญ่ของโลกมายังประเทศผู้ผลิตยางพารามากขึ้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของเกษตรกรยางพาราในประเทศผู้ผลิต เนื่องจากผู้ซื้อสามารถควบคุมได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน
- การวิจัยกระบวนการผลิตยางพาราเพื่อพัฒนาคุณภาพยางพาราให้คงที่สม่ำเสมอเพื่อนำไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ทั้งยางแข็งและน้ำยางข้น

2.2 งานวิจัยที่จำเป็นต้องดำเนินการภายในระยะเวลา 3-5 ปี

- กระตุ้นการบริโภคยางพาราภายในประเทศ เพื่อการใช้ยางพาราภายในประเทศมากขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยน Position จากผู้ส่งออกเป็นผู้ใช้ เช่นเดียวกันกับมาเลเซีย
- กลางน้ำ การตลาดเพื่อลดความเสี่ยง เช่น ตั้งตลาดใหม่ๆ ของประเทศที่ผลิตยางพารา
- ปลายน้ำ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางพาราจำนวนมาก เช่น ยางล้อ ถ้าพัฒนานักวิจัยไม่ทันให้ take over บริษัทยางล้อรายใหญ่ของโลกแล้วเรียนรู้ระบบและงานวิจัย
- การวิจัยกระบวนการผลิตยางพาราเพื่อพัฒนาคุณภาพยางพาราให้คงที่สม่ำเสมอเพื่อนำไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ทั้งยางแท่งและน้ำยางข้น (เหมือนกันกับข้อ 2.1 เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องใช้ในการดำเนินการ)

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

3.1 ด้านยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์

- ควรปรับแก้วิสัยทัศน์ให้กระชับ รวมทั้งปรับพันธกิจและวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกัน
- วิสัยทัศน์ ควรเพิ่มงานวิจัยคุณภาพ นักวิจัยโดยนักวิจัยไทยร่วมกับนักพัฒนาผลิตภัณฑ์ระดับโลกเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็น Global Trend ในอีก 20 ปีข้างหน้า เพื่อให้ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ยางที่ใหญ่ที่สุดของโลก (หรือใช้ยางเพิ่มขึ้นในประเทศเป็นอย่างน้อย 1 ล้านตันปี)
- ควรปรับเป้าประสงค์ให้สัมพันธ์กับทุกตัวชี้วัด
- ควรอธิบายว่าจัดทำยุทธศาสตร์เพื่ออะไร ซึ่งจะสอดคล้องกับเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์
- ควรนำยุทธศาสตร์การวิจัย 20 ปีของวช. มาเป็นกรอบวิเคราะห์ยุทธศาสตร์วิจัย 5 ปีด้วย
- ยุทธศาสตร์งานวิจัยต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์ฉบับนี้เป็นของเดิมที่นำมาเปลี่ยนปี เพราะเป็นเรื่องนโยบายปลายน้ำ กลางน้ำเหมือนเดิม
- ควรมีการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะบริหารจัดการประสานงานบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มาร่วมกันทำงาน การจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น

3.2 ด้านเป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

- ควรปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับทุกเป้าหมาย
- เป้าประสงค์ของแต่ละยุทธศาสตร์ควรเป็นผลลัพธ์หรือผลกระทบ และตัวชี้วัดควรสอดคล้องกันด้วย
- เป้าหมาย ผลผลิต 350 กก.ต่อไร่ต่อปี อาจดำเนินการไม่เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา 5 ปี ของแผน
- ควรเพิ่มประเด็นปัญหาใหม่ๆ ที่จะเข้ามาใน 5 ปีข้างหน้า และเตรียมกลยุทธ์รองรับ (พิจารณาจากการอภิปรายของคุณเอกชัย ซึ่งชี้ประเด็นปัญหาใหม่ๆ)
- ควรเน้นกลยุทธ์เรื่องการวิจัย โดยระบุว่าจะเน้นเรื่องอะไร เพื่อนำไปแปลงเป็นโจทย์วิจัยต่อไป
- สามารถดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ 5 ปีได้หรือไม่
- ควรเพิ่มเทคโนโลยีการผลิตยางของเกษตรกรอย่างน้อย 1 เทคโนโลยี
- ควรพิจารณากำหนดตัวชี้วัดให้มีความเชื่อมโยงกันระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการทำงานอย่างบูรณาการต่อยอดไปสู่การใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง เช่นตัวชี้วัด จำนวนมาตรฐานอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี ควรกำหนดให้เป็นเรื่องเดียวกับผลิตภัณฑ์จากยุทธศาสตร์ที่ 3 และเป็นเรื่องเดียวกับที่เป็นผลจากการศึกษาวิจัยตลาด

3.3 ด้านการวิจัย

- ยางธรรมชาติมีจุดอ่อน จึงควรผสมยางธรรมชาติร่วมกับวัตถุดิบอื่นเพื่อลดจุดอ่อน

- ควรนำปัญหาของเกษตรกรมากำหนดเป็นโจทย์การวิจัย
- ควรวิจัยการใช้ยาให้มากขึ้น
- ยุทธศาสตร์การวิจัยควรตอบสนองการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรและผู้ประกอบการ
- งานวิจัยใหม่ในอนาคต เช่น ยาลือสำหรับสังคมผู้สูงอายุ

3.4 ด้านการตลาด

- ไม่ควรพึ่งพาส่งออกหลักของประเทศจีนเพียงแห่งเดียว
- ควรทราบความต้องการของผู้ใช้ เพื่อให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
- สามารถควบคุมราคาการส่งออกได้ดี แต่การกำหนด/ขีดเซยราคารายในประเทศขัดต่อข้อตกลงของ WTO จึงควรพิจารณาหาทางแก้ไข

3.5 ด้านอื่นๆ

- ต้องมีการผลักดันสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคง ซึ่งจะส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกร และพึ่งพาตนเองได้
- การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลายน้ำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ควรต้องให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเป็นผู้นำ นักวิจัยในสถาบันการศึกษาหรือสถาบันการวิจัยเป็นผู้สนับสนุน ควรสร้างกลไกที่สามารถให้การสนับสนุนการวิจัยในภาคเอกชนได้โดยเฉพาะในส่วนของ SMEs